

TURUN
YLIOPISTO
UNIVERSITY
OF TURKU

KIINAN NAISTEN
OIKEUDELLINEN ASEMA,
ERITYISESTI MAASEUDUN
MAAOIKEUKSIEN
KOHDALLA

Pia Eskelinen

TURUN
YLIOPISTO
UNIVERSITY
OF TURKU

**KIINAN NAISTEN
OIKEUDELLINEN ASEMA,
ERITYISESTI MAASEUDUN
MAAOIKEUKSIEN
KOHDALLA**

Pia Eskelinen

Turun yliopisto

Oikeustieteellinen tiedekunta
Oikeuden ja sukupuolen tutkimus
Tohtoriohjelma Oikeustiede

Työn ohjaajat

Johanna Niemi
Turun yliopisto

Outi Luova
Turun yliopisto

Shi Daxiao
Fudan University, Shanghai

Tarkastajat

Anja Lahtinen
Helsingin yliopisto

Samuli Seppänen
The Chinese University of Hong Kong

Vastaväittäjä

Anja Lahtinen
Helsingin yliopisto

Turun yliopiston laatuojärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck-järjestelmällä.

ISBN 978-951-29-8947-8 (Painettu)
ISBN 978-951-29-8948-5 (PDF)
ISSN 0082-6987 (Painettu)
ISSN 2343-3191 (Sähköinen)
Painosalama, Turku 2022

Tämä väitöskirja on omistettu maailman vahvoille naisille. "Jos on tavattoman vahva, pitää olla myös tavattoman kiltti." P. Pitkätossu / A. Lindgren.

TURUN YLIOPISTO
Oikeustieteellinen tiedekunta
Oikeuden ja sukupuolen tutkimus
PIA ESKELINEN: kiinan maaseudun naiset ja heidän oikeutensa maahan
Väitöskirja, 161 s.
Tohtoriohjelman nimi: oikeustiede
Elokuu 2022

TIIVISTELMÄ

Maan hallinta on voimavara, mutta sillä on myös sosiaalinen tehtävä. Sen taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat ovat keskeisessä asemassa sukupuolten tasa-arvon edistämisessä. Maanhallinnan oikeudellinen valvonta sekä naisten maankäyttö- ja -oikeuksien oikeudellinen ja sosiaalinen tunnustaminen voivat vahvistaa vaikutusmahdollisuuksia, jotka puolestaan lisäävät naisten vaikutusvaltaa ja asemaa kodeissaan ja yhteisöissään.

Kiinan sosiaalinen järjestys luodaan sosiaalisten ja epävirallisten verkostojen kautta, jotka vahvasti ohjaavat yhteiskuntaa. Vilkaisu kiinalaisten naisten sosiaaliseen ja taloudelliseen asemaan 1900-luvun lopussa paljastaa silmiinpistävän epäedullisen tilanteen; alhainen sukupuolten tasa-arvo, suuret palkkaerot ja naisten sijoittuminen edelleen erillään matalapalkkaisiin ja matalaan aseman tehtäviin. Presidentti Xi Jinpingin uuden keskustelunavauksen vuoksi kiinalainen yhteiskunta nojaa edelleen liikaa sosiaalisiin perinteisiinsä, jotka ylläpitävät sukupuolten välistä eroja.

Viime vuosikymmenten aikana Kiinan maanomistusoikeuksien ja -käytäntöjen muutokset ovat tuoneet merkittäviä kannustimia maaseudun kehittämiseen, mukaan lukien viljelijöiden tulot ja elintaso. Tämän tutkimuksen mukaan maaseudun naisten maaomaisuus ei kuitenkaan vieläkään ole pantu asianmukaisesti täytäntöön.

ASIASANAT: Kiina, naisen asema, naisjärjestöt, naisnäkökulma, tasa-arvo, syrjimättömyys, maaomaisuus, lähisuhdeväkivalta, naisten oikeudet, feminismi

UNIVERSITY OF TURKU

Faculty of Law

Gender and Law

PIA ESKELINEN: Chinese rural women and their rights to land

Doctoral Dissertation, 161 pp.

Doctoral Programme: Law

August 2022

ABSTRACT

Land is a powerful asset, but it also has a social function. Its economic and social aspects are central in advancing gender equality. Legal control of land as well as legal and social recognition of women's uses of and rights to land, can also have catalytic effects of empowerment, increasing women's influence and status in their homes and communities. This article-based PhD thesis focuses on Chinese rural women¹ and their land rights and it consists of five academic articles and a summary.

The social order in China is established through social networks, informal networks that strongly guides and steers the society. A glance at the social and economic position of Chinese women at the end of the twentieth century reveals a striking persistence of disadvantage; low gender equality, wide pay disparities and women remain segregated in low paying, low status jobs. Due to President Xi Jinping's new discourse the Chinese society remains overly attached to its social traditions that maintains gender disparities.

During past decades changes in the Chinese land tenure rights and practices have brought important incentives for rural developments including farmer income and living standards. However, according to this research rural women's land rights are still not adequately implemented.

KEYWORDS: China, Gender, land rights, women's rights, equality, women organisations

¹ Rural women in this research are defined as women who have rural hukou (household registration) status who live in areas within cities that are considered rural.

Kiitokset

Väitöskirjaprosessini on ollut haastava ja antoisa. Mutta onneksi kuitenkin suurimaksi osaksi ihana. Olen nauttinut täysin siemauksin lukemisesta, kirjoittamisesta ja tutkimisesta. Uusien näkökulmien löytäminen ja ahaa-elämykset ovat olleet suuria ilon aiheitani. Nousu asiakaspalvelijasta asiantuntijaksi on ollut haastavaa. Sen kanssa joudun painimaan edelleen.

Ohjaajani Johanna Niemi on kerta toisensa jälkeen jaksanut kannustaa ja puskea minua eteenpäin väillä suurienkin vuorten yli. Sanat eivät riitä kertomaan sitä kii-tollisuuden määrää mitä tunnen. Toista ohjaajaani Outi Luovaa haluan kiittää lopputuomasta Kiina-asiantuntijuudesta, ilman sinua en olisi huomannut väitöskirjatyöni alussa pieniä pieniä mutta niin tärkeitä yksityiskohtia. Finally, my Fudan supervisor, Professor Shi Daxiao, thank you for your always positive feedback and friendship.

Kiitos esitarkastajilleni dosentti Anja Lahtiselle, joka toimii myös työni opponenttina sekä professori Samuli Seppäselle. Esitarkastajien rakentavat havainnot nostivat työni tasolle, jolle en olisi uskaltanut tai ymmärtänyt tutkimustani nostaa.

Kirja on kirjoitettu ja viimeistelty Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tohtorikoulutettavana. Oikeustieteellinen tiedekunta ja oikeustieteen tohtoriohjelma ovatkin tarjoamallaan ohjauksella ja rahoituksella mahdollistaneet sen, että tutkimuksen tekeminen on ollut ylipäättään mahdollista. Tämän lisäksi väitöskirjaani ovat rahoittaneet ja tukeneet Suomen Akatemian ASLA-projekti (nro 312497), Nordic Institute of Asian Studies Kööpenhaminan yliopistosta sekä Joel Toivolan säätiö. Joel Toivolan säätiöstä haluan erityisesti kiittää asiamies Mikko Eskolaa. Thank you also to the University of Southern Australia and Flinders University Adelaide for their support on my work. Haluan myös kiittää koko ASLA-projektiin porukkaa, ilman teitä olisin ollut yksin ja hukassa. Kiitos, että olette jaksaneet kulkea kanssani tätä väillä aika haastavaakin matkaa. Haluan mainita varsinkin Juhon, joka on jaksanut kannustaa ja tarjota teknistä tukea. Also, I want to thank Amalia for her endless support and guidance, this all would have been a mess without you. Erikoiskiitokset ansaitsee myös Suvi, joka tarjosи oikoluvun lisäksi täydellistä seuraa tilanteiden nollaamiseen.

Suurimmat kiitokset kuuluvat omalle perheelleni. Mikko, Aapo ja Amanda, isä ja äiti, Hepa ja Hanne, te, jos ketkä tiedätte, mitä väitöskirjan kirjoittaminen on vaatinut. Kiitos, että olette mahdollistaneet arkielämän pyörittämisen, jaksaneet kuunella turhautunutta tutkijaa ja kannustaneet. Olette korvaamattomat. Haluan myös kiittää entistä kämppäkaveriani Helmi-mummua loppumattomasta kiinnostuksesta tutkimustani kohtaan, ilman sinua tämän projektin toteuttaminen ei olisi ollut yhtä kivaa.

29.8.2022

Pia Eskelinen

Sisällyys

Kiitokset	6
Sisällyys	8
Osajulkaisuluettelo.....	10
1 Johdanto	11
2 Mistä oikein on kyse.....	15
2.1 Tutkimuksen keskeiset kysymykset.....	17
2.1.1 Tutkimusartikkeli yksi, Kiinan hukou: maaseudun naiset lain ja käytännön välissä	17
2.1.2 Tutkimusartikkeli kaksi, Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and Enforceability	17
2.1.3 Tutkimusartikkeli kolme, <i>Hukou, Land Tenure Rights</i> and Chinese Rural Women	17
2.1.4 Tutkimusartikkeli neljä, Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women.....	18
2.1.5 Tutkimusartikkeli viisi, Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa	18
3 Kiinalainen yhteiskunta ja naisten asema	19
4 Tutkimuksellinen toimintaympäristö	24
4.1 Metodologia	25
4.1.1 Standpoint Feminismi.....	26
4.1.2 Kiinalainen feminismi.....	28
4.1.3 Marxismi.....	30
4.1.4 Marxismi ja feminismi	31
4.1.5 Kungfutselaisuus.....	32
4.1.6 Valta ja kokemus.....	33
4.2 Eettinen näkökulma ja tutkimuksen rajoitteet.....	34
4.3 Tutkimuksessa käytetty aineisto	35
5 Tutkimusartikkelit.....	38
5.1 Kiinan Hukou: maaseudun naiset lain ja käytännön välissä (Oikeus-lehti 2/2022).....	38

5.2	Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and Enforceability (Clashes in Law, Palgrave and McMillan edited book (6/2022)	41
5.3	Land Tenure Rights, <i>Hukou</i> and Chinese Rural Women (Voiced and Voiceless in Asia, OLOMOUC series, 2022).....	43
5.4	Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women (Retfærð 1/2022).....	46
5.5	Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa (Ilmiö media, 6/2019).....	48
6	Keskustelua.....	51
7	Loppusanat.....	55
Lähteet.....		56
Alkuperäisjulkaisut.....		67

Osajulkaisuluettelo

Väitöskirjan yhteenvetö-osa perustuu seuraaviin alkuperäisjulkaisuihin, joihin viitataan tekstissä roomalaisilla numeroilla I–V.

- I Eskelinen, Pia. Kiinan hukou: maaseudun naiset lain ja käytännön välissä -. *Oikeus-lehti*, 2022; 2: pages.
- II Eskelinen, Pia. Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and Enforceability. *Towards Gender Equality in Law: An Analysis of State Failures from a Global Perspective*, 2021; edited book, Palgrave Macmillan, issue number: 245.
- III Eskelinen, Pia. Land Tenure Rights, Hukou and Chinese Rural Women. *Voiced and Voiceless in Asia*, OLOMOUC series, edit. Halina Zawiszová, Martin Lavička, František Kratochvíl, Palacký University Olomouc, 2022; 1: pages.
- IV Eskelinen, Pia; Verdu Amalia; Niemi, Johanna. Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women. *Rethinking*, 2022; 1: 27–41.
- V Eskelinen, Pia. Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa. *Ilmiömedia*, 2019 <https://ilmiomedia.fi/artikkeli/lahisuhdevakivaltaan-puuttuminen-ei-kiinnosta-kiinaa/>

Artikkeliin käytöön väitöskirjan osajulkaisuina on saatu kustantajien lupa.

Artikkelit ovat käyneet läpi vertaisarvioinnin.

1 Johdanto

Kiinnostukseni Kiinaan on alkanut Hyvinkään Talvisillassa alle kouluikäisenä 1980-luvun alussa. Vanhempani olivat tilanneet Ruotsista saakka *Kinesiska litteratur-* aiakauslehden, joka ilmestyi muutaman kerran vuodessa. En tiedä miksi lehti meille tuli, mutta olin vaikuttunut lehden koosta, joka oli isompi kuin perinteiset aiakauslehdet. *Kinesiska litteratur* esitteli myös häkellyttävän kaunista kiinalaista taidetta ja kalligrafiaa. Tosin en ymmärtänyt kirjoituksen olevan kalligrafiaa, ajattelin niiden vain olevan kauniita kuvioita erikoisesti aseteltuna. Lehdet ovat minulla edelleen tallessa ja selailen niitä ihastuksesta huokaillen.

Lukion toisen vuosikurssin puolessa välissä lähdin vaihto-oppilaaksi Malesiaan ja päädyin kiinalaislähtöiseen perheeseen.² Vuoteni oli melko erikoinen, perheen alaasteen opettajana toiminut äiti pelasi pörssissä ja osti hammastahnaa alennusmyynnistä niin monta tuubia, että keittiön laatikko pursusi mitä kummallisemman väristä tahnaa. Isä toimi yliopistossa liikunnanopettajana. Vietin myös aikaa paljon ystäväni Imeldan luona, jonka äiti oli kiinalaissyntinen, mutta hänet oli adoptoitu intialaiseen perheeseen. Tämä herätti kummastusta, kiinalaisen näköinen nainen pukeutui sariin eikä osannut mandariinikiinaa. Vaihto-oppilasvuoteni aikana huomasin, kuinka yritteliäitä ja sitkeitä kiinalaiset ovat. Samalla pääsin myös kiinalaisen ruuan makuun. Malesian äitini muistikin aina kehuskella kaikille, kuinka opin syömään tikuilla parissa päivässä. - Pakkohan se oli, koska nälkä oli niin kova.

Kiina tuli elämääni enemmän ja enemmän. Vuonna 2011 adoptoimme mieheni Mikon kanssa Aapolle siskon, Amandan, mistäpä muualta kuin Kiinasta. Kahden viikon hakumatkan aikana suhteeni Kiinaan muuttui. En ollut ajatellut mitä Kiinan sisällä tapahtui. Toki tiesin ihmisoikeusrikkomuksista, yksipuoluejärjestelmästä ja muutenkin erikoisesta yhteiskuntarakenteesta. En ymmärtänyt *tavallisten* kiinalaisten elämästä mitään. Miten perheet toimivat, miten huono-osaistista huolehditaan, miten tasa-arvo toteutuu, kuinka sairaanhoito toimii, onko naisia tai vammaisia huo-mioitu yhteiskunnassa. Kysymysten tulva päässäni kasvoi. Kirjoitin samaan aikaan Pro gradututkielmaani Itä-Suomen yliopistoon Kiinan *hukou-* eli asumisrekisterijär-

² Malesian pääkansallisuudet ovat muslimit eli malajit, kiinalaiset ja intialaiset.

jestelmästä ja huomasin, etten tiennyt Kiinasta mitään. *Hukouta* tutkiessani maa-
oikeudelliset asiat ilmestyivät vieteriukan tavoin esiin mitä erikoisemmissa kontek-
teissa. Varsinkin naisten kokema epätasa-arvo maanhallinnassa ja maanjaossa tuntui
erikoiselta. Maaoikeuksien kautta esiin tuli myös muita naisia lannistavia ja epätasa-
arvoisesti kohtelevia käytäntöjä. Tutkimus ei voinut enää rajoittua ainoastaan kii-
nalaisen maaseudun naisten maaoikeuksiin, tutkimuksen näkökulmaa oli pakko laa-
jentaa. Jotta maaseudun naisten kokema epätasa-arvo hahmottuisi ja selittyisi tar-
kemmin, minun piti tutkia Kiinan tasa-arvojärjestelmää enemmän. Tämä johti lähi-
suhdeväkivallan kautta presidentti Xi Jinpingin uuteen poliittiseen diskurssiin.

Matkamme aikana imin Kiinaa ja sen elämää itseeni. Samalla myös vahvistui
ajatukseni siitä, että kiinan naiset, varsinkin maaseudulla asuvat naiset tarvitsevat
äänensä ja tutkijana voisin tehdä asiaa näkyvämmäksi. Tiedän ja ymmärrän, ettei tämä
tutkimus muuta maailmaa, varsinkaan Kiinaa, mutta se tarjoaa kuitenkin yhden nä-
kökulman siihen todellisuuteen missä kiinalaiset naiset asuvat. Tutkimukseni myötä
olen ilokseni päässyt tutustumaan oikeaan, tavallisten kiinalaisten Kiinaan. Siihen,
missä käydään töissä, kaupassa ja koulussa, ei pelkästään vierailulla Shanghailla Bun-
dilla (joka on oikeasti vain tulvamuuri) tai Kiinan muurilla (joka ei näy kuuhun asti
vaikka jättimäinen rakennelma onkin).

Kiina on valtava maa. Se ulottuu 18. asteelta 54. asteelle pohjoista leveyttä ja 74.
asteelta 135. astellee itäistä pituutta. Kiinan kansantasavallan pinta-ala on noin
9 597 000 km². Kiina on maailman väkirikkain valtio, mutta myös yksi maailman
suurista sivistysvaltioista, jonka korkeakulttuurilla on pisin yhtäjaksoinen jatkumo.
Tämä jatkumo on selitettävissä Kiinan kulttuurin voimakkaalla omaleimaisuudella
ja omaehuoisuudella. Maantieteellinen sijainti, suuret välimatkat ja hankalat kulku-
reitit -vuoret, aavikot ja vaikeakulkuiset merimatkat, ovat eristäneet Kiinan muista
vanhoista kulttuureista.³ Kiinan kulttuuri ja sivilisaatio on ollut siis omasyntyistä,
autoktonista, suuremmassa määrin kuin muut Euraasian muinaiskulttuurit. Tietoi-
suus Kiinan kulttuurin omasyntyisyydestä ja erityisluonteesta on ollut tyypillistä kii-
nalaisille. Kiinassa tämä kulttuuriyhdenäisyys ja -tietoisuus on myös valtiota koossa-
pitävä voima. Sellaisena ei siis ole toiminut kansalliskielellinen yhtenäisyys ja vain
osaksi hallitsijaan kohdistunut solidaarisuus ja alamaisuus. Tätä kiinalaisen sivi-
liaation peruspiirrettä sanotaan kulturismiksi tai kulturalismiksi. Kiinan kulttuuripiiri-
rin ulkopuolella ei uskottu olevan mitään arvokasta tai opaksi otettavaa. Tyypillistä
oli myös se, että Kiina ei pitänyt itseään ainoastaan parhaana vaan myös ainoana
oikeana sivistysmuotona.(Huotari and Seppälä, 1990)

³ Toki mongolit ja manchut ovat tuoneet Kiinaan omien kulttuuriensa piirteitä. Tämän lisäksi Silkkitietä pitkin erilaiset kulttuurivaikutteet levisivät Kiinaan ja sitä kautta tri-
buuttisysteemin kautta Itä- ja Kaakkois-Aasiaan.

Kiinan suhteellinen eristäytyneisyys jatkui 1800-luvulle asti, jonka jälkeen esimerkiksi länsimaiset viljelyskasvit levisivät Kiinaan. Tämän lisäksi henkiselläkin alueella tapahtui muutosta: intialainen buddhismi levittiätyi Kiinaan Han-dynastian aikaan, myöhemmin Marxismi-Leninismi sai jalansijaa ja tienlenkin länsimainen kapitalismi vahvisti asemiaan. Ulkomaiset opit ovat kuitenkin muuntuneet ja sopeutuneet; kiinalaistuneet. Näin siis nekään eivät kumoa toteamusta Kiinan sivilisaation ja kulttuurin suhteellisesta autoktonisuudesta muihin Euraasiaan korkeakulttuureihin verrattuna.

Pitkää ja hienosta kulttuuritaustasta huolimatta täytyy kuitenkin muistaa, että Kiina ei ole demokratia, vaan toimii yksipuoluejärjestelmässä, joka hiljentää tehokkaasti soraäänet.⁴ Oikeutus puolueen yksinvaltaan perustuu keisarillisen Kiinan perinteeseen, keisari, tässä tapauksessa puolue, on vallassa vain niin kauan, kuin kansa haluaa. Valta on siis näennäisesti kansalla, todellisuudessa Kiinan kommunistisella puolueella (KKP). Kiinan Kansantasavallan perustamisesta lähtien, Kiinan kommunistinen puolue on vannonut tasa-arvon nimeen.(Zheng, 2005) (Strauss, 2006) Valittavasti hienot ja ylevät sanat ovat liian usein jääneet kuolleiksi kirjaimiksi ja muut arvot, kuten taloudelliset tavoitteet ovat vieneet voiton. Tasa-arvo ei myöskään ulotu kaikkiin, esimerkiksi vangit (poliittiset tai ei-poliittiset), kehitysvammaiset tai tietyt etniset ryhmät ovat tehokkaasti sysätty syrjään.(Davis, no date) (Li, 2017) (Wang, 2005)

Nyky-Kiina on muuttunut melko nopeasti köyhästä, pitkien sotien ja nöyrysten sekä nälänhädän ja sekarorron runtelemasta takapajulasta globaaliksi suurvalaksi ja aikamme talousmahdiksi. Kuten presidentti Mauno Koivisto totesi vierailullaan Kiinaan vuonna 1989, ”Kiina on suuri maa, jolla on pitkät kulttuuriperinteet ja valtavat voimavarat. Voi olla, että Kiina ei tarvitse muuta maailmaa, mutta olen varma, että muu maailma tarvitsee Kiinaa.” Tämä pitää edelleen paikkansa, Kiinan oma yhteiskuntajärjestelmä pitää huolen itse itsestään, se ei tarvitse muita. Kiina kuitenkin toimii maailmanlaajuisesti, vaikuttaen usealla eri tavalla mm. talouspolitiikkaan. Kiinan kohoava ja lisääntyvä vaikutus Afrikassa voi muuttaa koko manteereen poliittista, taloudellista ja sosiaalista tilannetta monin eri tavoin. Esimerkki tästä on Zimbabwessa tapahtunut Robert Mugaben vallasta luopuminen marraskuussa 2017, jonka taustalla hyvin todennäköisesti oli Kiina.

Naisten tehtävänä kiinalaisessa yhteiskunnassa on perinteisesti ollut miesten maailman turvaaminen ja rakentaminen. Kungfutselaisen ajatusmallin mukaisesti patriarkaalinen perhe oli kaiken ydin. Naisella oli oma roolinsa, joka oli alistettu ja

⁴ Kiina itse määrittelee itsensä monipuoluejärjestelmäksi, koska vaaleissa on mukana esimerkiksi ympäristöpuolue. Tosin vaaleihin mukaan pääsevät puolueet ovat läpäiseet Kiinan kommunistisen puolueen seulan. Toisin sanoen, KKP valitsee puolueet ja näiden ehdokkaat.

rajoitettu. Kiinalainen hierarkkinen perhe on ollut yhteiskunnan ja valtion pienois-malli. Usein tämä ajatus typistetään stereotypiaksi, jossa nainen on passiivinen miehen seuraaja ja kykenemätön toimimaan. Kiinalaisten naisten on nähty olevan jonkinlaisia näkymättömiä henkilöitä ja heidät on esitetty uhreina ja sivuutettu historiankirjoituksessa.(Leutner, 2005) Täytyy kuitenkin huomioida, että naisilla ja tasa-arvolla on ollut tärkeä tehtävä perinteisessä kiinalaisessa ajattelussa.

Vaikka kungfutselaisuus nähdään usein naisia alistavana oppina, varhaiset kungfutselaiset kirjoitukset tulisi ymmärtää historiallisessa kontekstissaan, jossa yhteiskunnallista tasa-arvoa ei ylipäänsä pidetty hyveenä.(Goldin, 2000) Nyky-Kiina ei kuitenkaan ole historiallinen Kiina, jossa perinteinen kungfutselaisuus toimisi vallitsevana yhteiskuntajärjestelmä. Kulttuurivallankumouksesta lähtien Kiinan johto on enemmän tai vähemmän näkyvästi pyrkinyt elvyttämään vanhoja kiinalaisia perinnäisyystapoja, ml. kungfutselaisuus.(C. Li, 2016)

Kiinan nykyhallinto presidentti Xi Jinpingin johdolla näyttää kiihyttävän kungfutselaisuuteen perustuvaa retoriikkaa. Ollessaan Zhejiangin alueen puoluesihteerinä, Xi piti useita saarnallisia puheita kungfutselaisuuden hyveistä, jotka nostaisivat Kiinan uuteen nousuun.(Lam, 2015) Samaa retoriikkaa Xi on pitänyt yllä nostuaan Kiinan presidentiksi.(All China Women's Federation, 2016) (Economy, 2014) Ongelmanlista kungfutselaiosten arvojen esiin nostamisessa nyky-Kiinassa on se, että sillä pyritään vähentämään naisten tasa-arvoista asemaa kiinan yhteiskunnassa. Naisten paikka yhteiskunnan rakentajina siirtyy taka-alalle, koteihin. Tämä on toki tärkeää, mutta naisten paikka ei ole pelkästään kotona perheen huoltajana. Heidän tulee saada olla aktiivisia yhteiskunnan jäseniä, jotka voivat osallistua yhteiskunnalliseen- ja poliittiseen keskusteluun. Jos naiset sysätään syrjään, kohti havumetsiä, viedään heiltä vapaus päättää omista asioistaan. Tämä vaikuttaa koko yhteiskunnan toimintaan ja perusoikeuksien toteutumiseen ja varsinkin toteutumattomuuteen

2 Mistä oikein on kyse

Kiinassa on tapahtunut suuria muutoksia viimeisten seitsemän vuosikymmenen aikana useiden radikaalien poliittisten kampanjoiden toimesta. Suurimman muutoksen on tuottanut kommunistinen vallankumous, joka johti Kiinan kansantasavallan (Kiina) perustamiseen vuonna 1949. Tämän lisäksi vuosien 1966–1976 kulttuurival-lankumous ja reformiaika, joka alkoi vuonna 1978 vaikuttavat edelleen Kiinan yhteiskuntaan. Eräs suurimmista naisten asemaa parantavista muutoksista oli vuoden 1950 avioliitolaki, joka laillisti vapaat avioliitot⁵ ja tasasi nimenomaisesti vaimojen oikeudet ja edut aviomiehiin nähden.(Xie, 2013) Lain voimaantulo merkitsi suurempaa muutosta Kiinan hallinnollisessa ja oikeudellisessa kulttuurissa: Vaimojen tasa-arvoistumisella oli keskeinen rooli kaikkien naisten tasa-arvotilanteeseen.(Kittay, 1999) Tästäkin huolimatta kiinalainen yhteiskunta ja sen järjestys estävät naisten tasa-arvoisen aseman miesten kanssa, oli sitten kyseessä kampanja sosiaalisessa mediassa(Wallis and Shen, 2018) tai virallinen puolueen lanseeraama politiikka tai ohjelma(Xiajuoan Guo and Yang, 2016).

Osaltaan tilanteeseen vaikuttavat myös vahvat verkostot, joiden kautta Kiinan yhteiskunta toimii. Verkostot ovat epävirallisia, ja ne ohjaavat ja ohjeistavat voimakkaasti koko yhteiskuntaa.(Franceschet, Krook and Tan, 2018) Verkostot kattavat yhteiskunnan koko rakenteen Kiinassa, ja ne perustuvat vastavuoroisuuteen, luottamuksen ja luotettavuuteen- Verkostot ovat usein suhteellisen suljettuja tai ulkopuolisten ulottumattomissa. Ainoastaan sisäpiiriläiset voivat yhdistää toiset sisäpiiriläiset toisiinsa. Verkosto toimii niin sanotusti tarkoitukseen perustuvana, jolloin verkostosta pyritään hakemaan enemmänkin hyötyä kuin sosialista ulottuvuutta. (Che and Ip, 2017) Naiset jäävät usein näiden elintärkeiden verkostojen ulkopuolelle. Toki naiset muodostavat omia verkostojaan, mutta miesten ja naisten verkostojen kohtaaminen ei ole riittävä.

⁵ Avioliitot olivat pääsääntöisesti järjestettyjä, epävirallisia liittoja. Lakimuutos laillisti avioliito-instituution ja kielsi järjestetyt avioliitot.

Kiinan talouden alkaessa kasvaa ja avautua 1980- ja 1990-luvuilla, hallitus siirsi naisten aseman kehittämistä taka-alalle siirtyen valumaefektiin⁶, jossa virkamiehet olettivat, että naiset ja muut epätasa-arvoisessa asemassa elevat ryhmät hyötyisivät uudistuksista, jotka hyödyttävät *koko* yhteiskuntaa.(Judd, 1990; Levin, 1986) Oli kuitenkin melko selvää, että yritykset saavuttaa tasa-arvo taloudellisen vapauttamisen kautta ei onnistunut.(Croll, 1980; Stacey, 1983) Vaikuttaa siis siltä, että vaikka perustuslaillinen sitoutuminen sukupuolten tasa-arvoon on ollut pitkääikaista, KKP ei ole onnistuneesti poistanut feodaalisen ajattelun jäänteitä eikä toteuttanut toimivaa sukupuolten välistä tasa-arvoa.(Economy, 2014)

Kapitalistisen talousjärjestelmän esittely ja käyttöönotto avasi toisaalta uusia mahdollisuuksia talous-, sosiaali- ja kulttuurialalle, mutta toisaalta se vahvisti vanhoja sukupuolten alistamismalleja luoden uusia alistamisen ja eriarvoisuuden muotoja.(Howell, 1996) Kiinalaisen yhteiskunnan asenne naisia kohtaan kuvastaa tätä kompleksista kahdjakoa. Kommunismin aikana sukupuolten tasa-arvoa pyrittiin, ainakin paperilla, edistämään, kun taas perinteisessä yhteiskuntamallissa naiset eivät olleet tasa-arvoisia miesten kanssa. Naisten aseman sekä aseman muutosten ymmärtäminen ja mittaaminen on välttämätöntä, jos halutaan päästää parempaan käsitykseen nykyajan kiinalaisesta yhteiskunnasta ja sen kokemista muutoksista. Itse asiassa muutokset naisten asemassa yhteiskunnassa on melko luotettava indikaattori yhteiskuntaan vaikuttavista suuremmista muutoksista. Tämä sinänsä on kuitenkin paradoksi, koska erityisesti koulutuksen ja terveydenhuollon osalta, kiinalaisten maaseudun naisten tilanteen parantuminen on kiistatonta. Tosin verrattuna maaseudun miehiin, tilanne on edelleen epätasa-arvoinen, mikä todistaa naisten tilanteen suhteellisen heikkenemisen.(Attené, 2012)

1900-luvun lopussa kiinalaisten naisten sosiaalinen ja taloudellinen asema oli silmiinpistävän epäedullinen miehiin verrattuna: sukupuolten välinen epätasa-arvo valitti, suuret palkkaerot olivat arkea ja naisten suurempi määrä matalapalkkaisissa työpaikoissa yleistä. On totta, että kourallinen naisia on siirtynyt tärkeisiin tehtäviin poliitikan tai talouden alalla. (Mann, 2011; Cheung, Lee and Nedilsky, 2009; Fredman, 1997) Tästä huolimatta kommunismin vuosikymmenet, joita seurasi taloudellinen avautuminen ovat säilyttäneet Kiinan sosiaaliset traditiot, jotka ylläpitivät sukupuolten välistä epätasa-arvoa.(Whyte, 2005; Silverstein, Cong and Li, 2006)

⁶ Valumaefekti tai trickle down -uskomus (engl. *trickle-down effect*) on poliittinen käsite, jonka mukaan ylimpienkin tuloluokkien verotuksen lieventäminen parantaa myös köyhimpien asemaa tulojen ja pääomien *valuessa* alas pain. Tämän ei odoteta tapahtuvan minkäänlaisen hyväntekeväisyyden kautta, vaan tavallisen markkinatalouden mekanismien kautta rikkaiden kuluttaessa rahansa tuotteisiin, joita myös köyhät valmistevat tai sijoittaen rahojaan pääomiksi yrityksiin, jotka täten kykenevät tuottamaan köyhienkin käyttämäiä tuotteita halvemmalla. Trickle down -teoria oli alun perin vitsi, jonka esitti amerikkalainen humoristi Will Rogers pilkateessaan presidentti Herbert Hooverin epäonnistunutta talouspolitiikkaa

2.1 Tutkimuksen keskeiset kysymykset

Väitöskirjatutkimuksen tarkoituksesta on selvittää maaseudun naisten maa-oireudellinen asema. Tämän kysymyksen rinnalla tutkimuksessa käsitellään ja tarkastellessa yleisemmin kysymystä naisten oikeudellisesta ja tasa-arvoisesta asemasta kiinalaisessa yhteiskunnassa. Laajempaan kysymyksiin vastaamiseksi tutkimus on jätettu viiteen tutkimusartikkeliin, joissa aihetta lähestytään tarkemmin rajattujen, alla olevassa listauksessa esitetyjen kysymysten kautta.

2.1.1 Tutkimusartikkeli yksi, Kiinan hukou: maaseudun naiset lain ja käytännön välissä

Artikkelin tutkimuskysymys on, miten *hukou*-järjestelmä vaikuttaa maaseudun naisten asemaan? Tässä artikkelissa pureudutaan siihen, millaisia ongelmia *hukou*-järjestelmä aiheuttaa maaseudun naisten näkökulmasta. Artikkeli etsii vastausta siihen, miten *hukou*-järjestelmä osaltaan vaikuttaa siihen, etteivät maatalous-statuksen omaavien naisten (maa)oikeudet toteudu riittävällä tavalla eivätkä samalla tavoin kuin miesten.

Artikkelin tavoitteena on myös antaa yleiskuvaa *hukou*-järjestelmästä suomalaiselle lukijakunnalle, mukaan lukien kiinalaisten kanssa taloudellista, tieteellistä ja kulttuurin alan yhteistyötä tekevät ammattilaiset.

2.1.2 Tutkimusartikkeli kaksi, Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and Enforceability

Artikkelin tutkimuskysymys on How rural women's contractual land-use rights are treated in People's Republic of China? Tässä englanninkielisessä artikkelissa käsitteilen maaseudun naisten maa-oireuksia sopimuksellisesta näkökulmasta. Keskeisiä teemoja ovat naisten maa-oireuksien (1) oikeudellinen tunnustettavuus (2) sosiaalinen tunnustettavuus ja (3) täytäntöönpanokelpoisuus. Artikkeli avaa maaseudun naisten kokemia ongelmia maanomistuksen sopimusoikeudellisissa kysymyksissä.

2.1.3 Tutkimusartikkeli kolme, *Hukou*, Land Tenure Rights and Chinese Rural Women

Artikkelin tutkimuskysymys on How rural women's land rights are fulfilled or, more precisely, unfulfilled due to *hukou* legislation. Artikkeli tutkii kuinka kahta pakottavaa ja toisiaan poissulkevaa, *hukouta* ja maankäyttöä koskevaa lainsäädäntöä tulkitaan Kiinan maaseudulla. Mielenkiintoista on se, kuinka säädöksiä tulkitaan ristiriitaisessa tilanteessa. Ristiriidan luo kummankin lainsäädännön (*hukou* ja maata kos-

keva lainsäädäntö) pakottavuus ja näennäinen samanarvoisuus. Artikkelissa käytetään lähteinä haastatteluita, jotka antavat konkreettisen kuvan siitä, kuinka *hukou* osaltaan vaikuttaa maaseudun naisten maaomakeksien toteutumista.

2.1.4 Tutkimusartikkeli neljä, Back to Family Values: Xi Jinping’s Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women

Artikkelin tutkimuskysymys: What is the role of the All China Women Federation in the Chinese society? Are President Xi’s statements on “traditional family values” nullifying ACWF’s groundwork? Tämä artikkeli puolestaan käsittelee Kiinan naisjärjestön ACWF:n toimintaa presidentti Xi Jinpingin uudessa kontekstissa, jossa yhteiskunta nojaa perinteisiin kungfutselaisiin arvoihin. Näkökulmana on ACWF:n toiminta kommunistisen puolueen sisällä ja ulkopuolella.⁷ On mielenkiinoista katsoa kuinka ACWF tasapainottelee kommunistisen puolueen poliittikan ja ulkoisen, naisten maailman välissä. Artikkeli tarjoaa näkökulman siihen, kuinka uusi poliittinen diskurssi vaikuttaa All China Women Federationin toiminaan ja sitä kautta tavallisten naisten asemaan kiinalaisessa yhteiskunnassa.

2.1.5 Tutkimusartikkeli viisi, Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa

Viides artikkeli käsittelee lähisuhdeväkivalta tilannetta Kiinassa. Artikkelin johtavana ajatuksena on tarkastella, kuinka onnistuneesti tai paremminkin epäonnistuneesti Kiinan uusi lähisuhdelainsäädäntö suojelee uhria. Tämä artikkeli avaa lähisuhdeväkivaltaan liittyviä ongelmia ja tarjoaa tavallisten naisten näkökulman käytännön toimeenpanoon lähisuhdeväkivalta tapauksissa.

⁷ Kuten Liu Dongxiao (alaviite Milwertz 2002) institutionaaliseen heteroregeenisyyden analyysissään ehdottaa, että tilanteessa on aina termit kuten ‘*tizhi nei*’ [instituution sisäpuolella] ja ‘*tizhi wai*’ [instituution ulkopuolella]. Liun analyysi luo organisaatioille kahden tasoinen luonteen, joka peilaa sekä kommunistisen valtion vaikutusta sekä sosioekonomista pluralismia. Milwertz, 2002.

3 Kiinalainen yhteiskunta ja naisten asema

Perinteistä kiinalaista perhettä luonnehditaan usein patriarkaaliseksi⁸, patrilineaaliseksi⁹ ja patrilokaaliseksi¹⁰. Tämä on omiaan asettamaan naiset sosiaalisesti epäedulliseen asemaan suhteessa miehiin (Santos and Harrell, 2016) (Thornton and Lin, 1994). Greenhalgh (1985) on kirjoittanut aiheesta artikkelissaan, joka käsittelee kiinalaisen perherakenteen vaikutusta sukupuolten eriarvoisuuteen. Greenhalgh'n mukaan "perinteinen konfutselainen Kiina ja sen kulttuuriset muunnokset [...] ovat kehittäneet yhden kaikkein patriarkalisimmista perhejärjestelmistä, joita on koskaan ollut".(Greenhalgh, 265, 1985) Tällaisessa perhejärjestelmässä pojat ovat syntymäperheensä pysyviä jäseniä ja säilyttävät näin ollen elinaikaisen, varsinkin taloudellisen suhteensa vanhempiinsa. Perheen tytöt sitä vastoin ovat vain väliaikaisia jäseniä syntymäperheissään ennen avioliittoa, jonka jälkeen nainen siirtyy osaksi miehensä perhettä.(Whyte and Xu, 2003)

Tälle traditionalle rakentunut, Kiinassa nykyisinkin varsinkin maaseudulla vallalla oleva ajattelu- ja toimintatapa on omiaan vähentämään tyttöjen, myöhemmin naisten tasa-arvoista kohtelua yhteiskunnassa. Kiina on jumiutunut perinteisiin sosiaaliin- ja perhetraditioihinsa, koska kommunismi ja myöhemmin liberalismi ovat sen mahdollistaneet.(Whyte, 2005; Silverstein, Cong and Li, 2006) Vuosikymmeniä kestäneiden uudistusten; taloudellisten muutoksiin ja yhteiskunnallisen myllerryksen jälkeen on luonnollista hakea turvaa vanhoista perinteistä. Hyvää tarkoittava turvallisuuden hakeminen kuitenkin säilyttää myös perinteisen epätasa-arvoisen käyttäytymisen ja kohtelun.

Kiinalaisten naisten on hyvin vaikea tunnistaa ja identifioida itsensä *naisiksi*, kuten Margery Wolf (1985) kuvilee kirjassaan *Revolution postponed: women in contemporary China*. Kiinalaiset naiset kuvaavat itseään äideiksi, vaimoiksi tai

⁸ Isän tai miesten hallitsema.

⁹ Isälinjaisuus, yhteisöissä sukuun kuuluminen ja perimysjärjestys määritellään isän mukaan.

¹⁰ Naimisiinmenon jälkeen mies jää asumaan omaan kotiinsa naisen muuttaessa asuinpaikkaansa.

anopeiksi, heidän on hyvin vaikeaa olla nainen naisena, ei henkilönä, jota yhteiskunta odottaa. Wolfin mukaan naisilla itsellään ja heitä ympäröivällä yhteiskunnalla on vahvoja odotuksia: naisten ja tyttöjen oletetaan olevan hiljaisia, tottelevaisia ja hyvin käyttäytyviä. Kun naisia pyydettiin kuvailemaan poikiaan, he selittivät yleällä äänellä poikiensa olevan tuhuria tai kekseliäitä. Tyttäriä kuvaillessaan naisilla ei ollut sanoja, tyttäret olivat vain hyviä tyttäriä.(Wolf, 1985) Näyttääkin vahvasti siltä, että naisten ja tyttöjen tulee täytää tietyntyyppisiä odotuksia ja sopia muottiin. Naisten ja tyttöjen täytyy olla hiljaisia ja tottelevaisia, joka taas voi helposti johtaa syrjintää. Vaikuttaa siltä, että Beauvoirin ajatus toisesta sukupuolesta(Beauvoir, 1949), jossa naiset määritellään suhteessa miehiin, elää Kiinassa edelleen erittäin vahvana.

Naisten aseman kohentaminen, vaikkakin vain paperilla, on ollut useiden kommunististen ja/tai sosialististen maiden agendalla, usein hyvin näyttävästi. Naisiin on panostettu entisessä Neuvostoliitossa sekä Kuubassa, joilla molemmilla on pitkä historia naisasialiikkeiden kannattajina ja mahdollistajina. Valitettavasti marxism-leninismin ajatukset kuitenkin tosiasiallisesti häivyttivät naiset taka-alalle, vaikka virallisesti naisten oikeuksia pyrittiinkin puolustamaan.(Molyneux, 1981)

Saman voi sanoa tapahtuneen Kiinassa. All China Women Federation (ACWF) perustettiin Kiinan kommunistisen puolueen toimesta vuonna 1949, jotta miesten ylivaltaa saataisiin liedennettyä.(Tien, 1986) Ajatuksena oli myös, että erillinen naistenorganisaatio auttaisi paremmin naisten aseman parantamisessa. Viranomaisilla oli siis ymmärrys siitä, mikä oli ongelma, mutta valitettavasti tuo näkökulma oli mieslähtöinen, ei naisten itsensä alkuun panema. Näin ollen naisten oikeat ongelmat jäivät taustalle päivän poliitikasta, koska miehet halusivat erottaa naiset omaksi organisaatiokseen. Tämä tutkimus viittaakin osaltaan siihen, että yksi seltysmalli naisten syrjinnälle maanrakennuskysymyksissä on yhteiskunnan rakentuminen.

Useissa entisissä ja toki nykyisissä sosialistissa valtioissa naisjärjestöjen kohtalo ei kuitenkaan ole ollut kovin hohdokas ja järjestöt ovat joko hautautuneet järjestelmään tai hävinneet kokonaan.¹¹ Tästä syystä Kiinan naisjärjestö ACWF on mielenkiintoinen, se toimii edelleen aktiivisesti, vaikkakin kommunistisen puolueen alaisuudessa, jolloin kaikki muutokset poliittisessa kentässä voivat koska vain muuttaa sen toimintaa suuntaan tai toiseen.(Molyneux, 1981) Tässä tutkimuksessa tehdyt haastattelut tukevat tästä näkemystä (niistä ks. 5.4). ACWF joutuu aktiivisesti seuraamaan KKP:n toimintaa ja poliitikkaa.

¹¹ Kommunismin kaatumisen jälkeen, aatteen mukaiset naisjärjestöt korvattiin naisten itsensä perustamilla organisaatioilla, i.e. UVF, women's organization in East-Berlin, Germany. (Funk and Mueller, 2018)

Kommunistisen puolueen alaisuudessa toimiminen ei kuitenkaan mielestääni aiheuta suurta uhkaa naisjärjestön olemassaololle. Niin kauan, kuin ACWF toteuttaa puolueen yhteistä strategiaa, ei ole mitään hätää. Ongelmaa kuitenkin on: miesvalta. Suurin osa Kiinan kommunistisen puolueen jäsenistä ovat miehiä(Rosen, 1995), samoin tärkeimmät päättöksentekoelimet ovat miesten hallitsemia(C. Li, 2016). Voidaan sanoa, että ACWF toimii naisjärjestönä, mutta miesjohtoisen hallinnon ehdolla.(Cabestan, 2017)

Miesjohtisuus näkyy erityisesti maaseudulla, jossa kyläkomiteat ovat pääsääntöisesti miesten johtamia ja hallinnoimia.(Zeng, 2014a) Naisten puuttuminen päättöksenteosta, sekä poliittisesta- että ei-poliittisesta, vaikeuttaa naisten oikeuksien toteutumista. Säännöt luodaan miesten näkökulmista ja heidän lähtökohdistaan.(Mautner, 2011) Voidaan miettiä, onko kyseessä näennäinen neutraalius, jossa Pilcherin ja Whelehanin (2004) mukaan miesten hallinnoimat komiteat todennäköisesti eivät edes huomaa toimivansa epäoikeudenmukaisesti.

On toki totta, että ACWF järjestön hallinto on naisvaltainen, mutta he kuitenkin toimivat miesten hallitseman kommunistisen puolueen alaisuudessa. Nykyinen, presidentti Xi Jinpingin alulle panema diskurssi, jossa naisten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien yhteiskunnallista asemaa pyritään heikentämään, luo ACWF:lle haasteita. Tämän tutkimuksen haastatteluissa kävi ilmi, ettei ACWF pysty enää välttämättä toimimaan oman agendansa mukaisesti, tarjoten naisille turvaa ja suojaa miesten luomia normeja vastaan.

Hallinnon koventuneet otteet vaikuttavat siis suoraan naisten asemaan ja elämään. Kiinassa onkin nähtävissä kehitys, jossa näennäisellä neutraaliudella ja yhteiskunnan jäsenten suojaamisella pyritään heikentämään näiden yhteiskunnan jäsenten asemaa ja mahdollisuksia vaikuttaa omaan elämäänsä. Xi Jinpingin luomasta uudesta poliittisesta diskurssista keskustellaan lisää kappaleessa 5.4 ja 6.

Pohjan näennäiselle neutraaliudelle ruohonjuuritasolla luo Kiinan lainsäädännölle tyypillinen neutraalius. Lakeja ja asetuksia pidetään tasa-arvoisina, neutraaleina, jotka häivyttävät kaikki mahdolliset epätasa-arvon uhkat. Näin ollen kyläkomiteat ja muut viranomaiset puolustavat omia päättöksiään neutraaliudella.(Pilcher and Whelehan, 2004) Kyseessä eivät ole pelkästään miehet, vaan kaikki, joilla on valtaa ja jotka aidosti uskovat toimivansa neutraalisti. Tätä kutsutaan neutraalisuuden puolustamiseksi. Valtaapitäävät eivät halua yhteiskuntaa, joka on sukupuolieriytetty (gender-differentiated). Ongelma tässä ajatuksessa on se, että he itse pitävät kiinni huomaamattaan sukupuolieriytyistä käytänteistä ja mielipiteistä.(Lykke, 2010)

Näennäiseen neutraaliuteen kannustaa myös maaseutualueiden perinteet, jotka vaikuttavat siihen, että naiset jäävät ikään kuin näkymättöviksi ja näin ollen sivuun päättöksen teosta sekä perhe-, että kylätasolla.(Zimmermann, 2012) Neutraalius ja

naisten huomiotta jättäminen ovat ACWF:n mukaan mahdollistaneet sen, että kyläkomiteat ovat luoneet omia hallinnollisia käytänteitään ja hallinnollisen kulttuurin, joka vahvistaa kyläkomiteoiden valtaa.

Tämä dilemma on tuttu myös pohjoismaisessa feminismissä, jossa on kiinnitetty huomiota siihen, että muodollisesti sukupuolineutraali lainsäädäntö voi peittää alleen ja jopa pönkittää sukupuolierityneitä käytänteitä ja ajattelutapoja.(Niemi, 2015)

Naisten asema kiinalaisessa nyky-yhteiskunnassa on vähintäänkin hauras. On totta, että varsinkin isommissa kaupungeissa naiset ovat murtaneet perinteiden kehän ja voivat toimia vastoin traditioita. Mutta maksavatko he siitä kuitenkin kallista hintaa? Monet menestyvät naiset ovat valinneet elävänsä naimattomina, mutta heitä kutsutaan pilkalliseksi *ylijäämä naisiksi*. (Hong Fincher, 2014) Näin heidät leimataan erällä tavalla epäonnistuneiksi ja viallisiksi: he eivät ole *päässeet* naimisiin, vaikka he itse ovat valinneet uran avoliiton ja perheen sijaan. Uranaisia pidetään myös vähemmän naisellisina ja vähemmän *oikeanlaisina* naisina tai mahdolisina vainoina.(Gui, 2020) Asiaa ei auta, että nämä naiset ovat yleensä itsenäisiä ja hyvin toimeentulevia, menestyneitä elämässään. Heitä pidetään usein itsekkäinä, koska ei-vät suostu perinteiseen patriarkaaliseen naisenmalliin, jossa nainen omistautuu aviomiehelleen ja luopuu urastaan.(Feldshuh, 2018) (To, 2013)

All China Women Federation jopa kirjoitti nettisivuillaan naistenpäivänä 2011 kuinka ”Kauniit tytöt pääsevät helposti rikkaisiin ja vaikutusvaltaisiin naimisiin. Tavallisen näköiset tai rumat tytöt taas pyrkivät parempien naimisiin korkeamman koulutuksen kautta. Valitettavasti nämä tytöt eivät ole ymmärtäneet, että sinä aikana, jona he opiskelevat, he vanhenevat ja heistä tulee yhtä käyttökelpoisia kuin kellostuneista helmistä.”

Naiset kohtaavat siis kiinalaisessa yhteiskunnassa paljon ja hyvin erilaisissa tilanteissa epätasa-arvoista kohtelua. Esimerkiksi lähisuhdeväkivaltilanteiden hoitaminen, tunnistaminen ja ehkäisy on ollut vaikeaa. Vuoden 2016 lähisuhdeväkivaltalainsäädäntö on tervetullut lisä suojaamaan uhria, mutta toteutuvatko uhrin oikeudet oikeasti? Laki painottaa sovittelua ensisijaisena keinona, näin ollen uhri jää usein yksin perheen, suvun ja virnaomaisten painostuksen valtaan ja suostuu antamaan anteeksi ja yrittämään vielä kerran. Lähisuhdeväkivalta on Kiinassa erittäin sukupuolistunutta, ja tämä asettaa naiset, uhrit, erittäin epäedulliseen ja haavoittuvaan asemaan.(He and Yu, 2018) Lähisuhdeväkivaltaa käsitellään tarkemmin kap-paleessa 7.4.

Maaoikeuksien toteutumisessa ja kunnioittamisessa on myös ongelmia maaseudun naisten kohdalla. Patrilokaalisuus vaikuttaa edelleen hyvin voimakkaasti Kiinassa, ja tämän kautta nainen naimisiin mennessään voi kohdata epätasa-arvoista kohtelua muuttaessaan uuteen paikkaan. Maaseudun asukkaiden lähes ainoa tulon ja

turvan lähde on heille määräjaksi luovutettu maa-alue.¹² Näin ollen, jos maan hallinnassa on ongelmia, ei naisella ole mitään tulonlähdettä. Tämä puolestaan altistaa naiset monenlaiselle hyväksikäytölle. *Hukou*-lainssäädännön joustamattomuus yhdistynä epätarkkaan ja ympäripyöreään maaoikeuslainssäädäntöön aiheuttaa varsinkin maaseudun naisille ongelmia. Näistä keskustellaan lisää kappaleissa 5.1, 5.2 ja 5.3.

¹² On kuitenkin syytä muistaa, että maaseudulla on myös pienteollisuutta sekä uudenlaisia yhteisöjä, joissa vähintään 50 talouden muodostama Taobao-kylä myy tuotteitaan verkkokaupassa. Lue lisää esimerkiksi (Wei, Lin and Zhang, 2020)

4 Tutkimuksellinen toimintaympäristö

Väitöskirjatutkimukseni lähti liikkeelle pyrkimyksestä selvittää mikä on maaseudun naisten oikeudellinen asema kiinalaisessa yhteiskunnassa. Asian selvittämiseksi ei riittänyt pelkkä maaseudun naisten tarkastelu. Tutkimuskenttää piti laajentaa siten, että tutkimus kattoi kaikki naiset. Tämän kautta maaseudun naisten oikeudellinen asema alkoi hahmottumaan ja selkeytymään paremmin. Tutkimuksen punainen lanka kiertyy tiukasti perusoikeuksiin, yhteiskuntajärjestelmään, vanhoihin perinnäisystapoihin ja autoritääriseen hallintoon. Tutustumisen naisten tasa-arvotilanteeseen yleisellä tasolla auttoi peilaamaan koko yhteiskunnan toimintaa. Tämä puolestaan auttoi hahmottamaan sen toimintaympäristön, jossa oma tutkimukseni liikkuu. Tätä kautta maaseudun naisten ongelmat oli helpompi havaita ja hahmottaa.

Globalisaatio on tuonut Kiinalle omat haasteensa. Taloudellinen globalisaatio on oma lukunsa, mutta mielenkiintoisempi näkökulma on se, kuinka globalisaatio vaikuttaa Kiinan sosiaalisiin käytäntöihin ja yhteiskuntaan. Viime vuosina Kiina on osoittanut merkittävän kyvyn sopeutua myös sosiaaliseen globalisaatioprosessiin, jossa se on väistämättä mukana. Pekingin olympialaiset ja Shanghain maailmannäyttely ovat hyviä esimerkkejä siitä, kuinka Kiina haluaa näyttäätyä, toki taloudellisena mahtimaana, mutta myös ”mukavana kaverina”, joka avaa ovensa muille.(Roche, 2018) Voikin olla haastavaa erottaa nopeita taloudellisia muutoksia tai toimenpiteitä hitaammista muutoksista tai toimenpiteistä, jotka ovat osa pitkäaikaisten sosiaalisten käytäntöjen muutosta. Nopeiden taloudellisten muutosten myötä hitaammin muuttuvat sosiaaliset käytännöt alkavat muovautua uuteen suuntaan.(Attené, 2012)

Kiinan keskushallinnon harjoittama nykypoliittikka on kuitenkin kiristänyt ilmapiiriä ja luonut valtion, joka kontrolloi tarkasti sekä tehokkaasti koko yhteiskuntaa ja jossa Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen ei ole itsestäänselvyys.(Pils,2017; Smith Finley,2018) Presidentti Xi Jinping on varmistanut itselleen tarpeeksi valtaa uudistustoimenpiteiden, kuten korruption vastaisen kampanjan, toteuttamiseksi.(Yuen, 2014) Korruption vastaisen taistelun lisäksi Xin hallinnolla on myös muita massiivisia kampanjoita, kuten puolueen imagokampanjoita poliittisen vallan keräämiseksi.

Esimerkiksi Tiananmenin 25-vuotisjuhlan aattona Pekingistä tuli taisteluvyöhyke, jossa panssaroidujen ajoneuvojen muodostamat ryhmät risteilivät ympäri

kaupunkia säännöllisesti. Hallinto rekrytoi 850 000 Pekingin asukasta osa-aikaisiksi valvojiksi ja vakoojiksi. Kiinan kommunistisen puolueen pitkään harjoittaman käytännön mukaisesti kollektiivinen muistinmenetys koskien Tiananmenin verilöylyä pyyhki pois kaikki viittaukset tapahtumiin kouluissa, tiedotusvälineissä ja verkkossa.¹³ Kiinassa toimivia internetpohjaisia hakukoneita ohjeistettiin poistamaan ja hylkäämään haut poliittisesti sensitiivisillä termeillä¹⁴ sekä poistamaan kaikki kuvat, jotka liittyivät tavalla tai toisella kyseiseen tapahtumaan (Gunia, 2019; Larson, 2014; Xin, 2014).

Toimintaympäristönä Kiina on vähintäänkin haastava. Aiheen sensitiivisyyden vuoksi tiedonhankinta on vaikeaa tai lähes mahdotonta. Mutta, kuten alussa totesin, Kiina toimii verkostoilla. Omien, vaikkakin kiinalaisessa mittakaavassa vähäpäöisten verkostojen avulla pääsin käsiksi erilaisiin lähteisiin. Tämän lisäksi haastattelut (lisää luvussa 4.3) tuottivat tutkimukselle tärkeää tietoa ja materiaalia.

4.1 Metodologia

Kiina on edelleen, ainakin teoriassa, sosialistinen maa, joka noudattaa marxismi(-leninismiä) ja sen oppeja. Marxismilla on kuitenkin koko ajan vähemmän ja vähemmän vaikutusta nyky-Kiinassa. Vuodesta 1978 lähtien Kiinan Kommunistinen Puolue (KKP) on Ai Jiawenin (2009) mukaan hitaasti avannut ovia kapitalistiselle talousjärjestelmälle, syrjäyttäen Kiinan perinteistä suunnitelmaloutta. Daniel Bellin (2009) mukaan harvat enää edes uskovat, että marxismi tarjoaisi toimivia suuntaviiwoja Kiinan poliittiselle tai taloudelliselle tulevaisuudelle.¹⁵ Tämän lisäksi marxismin ideologiaa on Kiinassa vääristelty niin paljon, että se on menettänyt lähes kaiken uskottavuutensa kiinalaisessa yhteiskunnassa (Bell, 2010).

Kiinalaisen unelman tavoittelun presidentti Xi Jinpingin hallinnon poliittista uudistamista ja voimistamista kuvaava termi¹⁶, jonka vahvin visio on dialektinen suhde yhteiskunnan ja kansalaisen välillä. Kiinalainen unelma edustaa myös KKP:n

¹³ This paranoia illustrates the fact that the CCP's goal of attaining "long reign and perennial stability" remains illusory (Lam 2015).

¹⁴ Esimerkiksi verilöylyn päivämäärä tai sanat "soul of China", joka viittaa kommunistisen puolueen Hu Yaobangiin. Hu oli opiskelijoiden suosiossa, koska hän pyrki uudistamaan poliitikka ja taloutta.

¹⁵ On totta, että virallisesti Kiina toteuttaa Marxismia, mutta tämä taitaa olla vain sanoja paperilla.

¹⁶ In 2012, Xi Jinping esitti the "Kiinalainen unelma" -visionsa, joka tarjoaa Kiinan Kansantasavallalle tulevaisuuden suunnan. Xin unelma on, että kansalaisten onnellisuuden ja kansakunnan elvyttämisen kautta Kiinasta tulee vauras ja vahva maa. Lue lisää: Zhao Suisheng, *The Making of China's Foreign Policy in the 21st century: Historical Sources, Institutions/Players, and Perceptions of Power Relations*, Routledge, 2018.

arvoja, jotka ovat vastakohtaisia länsimaisille liberaaleille arvoille. Kiinalainen unelma jossain määrin jopa hylkää marxilaisen dogman, kannattaen kansalaisuuden käsitteiden mukauttamista kungfutselaiseen etiikkaan, mukaan lukien hurskaus, itsensä parantaminen (cultivation) ja moraalisen ylivoimaisena henkilönä toimiminen (Gow, 2017). Kungfutselaisuudesta halutaan luoda eettinen järjestelmä, joka tarjoaa kansalaisille moraalista tukea ja opastusta. (Bell, 2010; Adler, 2011). Todennäköisenä pidetään sitä, että KKP tulee ottamaan Kungfutselaisuuden uudeksi, vahvaksi ohjenuorakseen. Min ja Galigowski (1999) toteavat suorasukaisesti, että ”Hallinto on elvyttänyt Kungfutselaisen perinteent ja pitäen sitä tärkeänä kulttuurivarana, jonka varaan uusi kansallinen identiteetti voidaan rakentaa.”¹⁷

Oli miten oli, Kiinaa ei voi analysoida pelkästään länsimaisesta näkökulmasta, vaan pikemminkin marxilaisesta ja kungfutselaisesta perspektiivistä. Näiden lisäksi feminismin antama näkökulma auttaa ymmärtämään väitöskirjani teemoja. Tärkeimpänä näkökulmana väitöskirjassa on standpoint feminismi, joka antaa äänen niille, tässä tutkimuksessa maaseudun naisille, jotka helposti sivuutetaan. Tämän lisäksi intersektionaalinen lähestymistapa mahdollistaa monien eri teemojen samanaikaisen tarkastelun.

4.1.1 Standpoint Feminismi

Standpoint-feminismi¹⁸ tarjoaa mielenkiintoisen näkökulman tutkimukseeni. Standpoint-feminismin mukaan yksilön suhde todellisuuteen muodostuu yhteiskunnallisen aseman perusteella, eli materiaalinen todellisuus vaikuttaa ymmärrykseen yksilön asemasta (Hartsock, 1983). Sandra Harding hoi Nancy Hartsockin (1983) kehittämää standpoint-feminismiä suuntaan, joka kategorisoi vielä tarkemmin epistemologioita jotka ottivat naisten oman ymmärryksen ja näkökulman huomioon (Harding, 1987).

Sandra Harding (1987) myös esittieli 'feministisen empirismin' käsitteen kuvaamaan sitä epistemologista asemaa, jolla oli keskeinen tehtävä feminististen tutkimusten alkuvaiheessa. Feministisen empirismin rooli oli saattaa naiset näkyväksi tieteellisessä tiedontuotannossa. Naisten tekeminen näkyviksi yhteiskunnassa oli ja on edelleen tärkeä päämäärä, jonka tarkoituksesta on paljastaa ja kritisoida tapoja, joilla perinteiset tieteenalat rakentavat yleismaailmallisen ihmisen normaaliksi malliksi miehen (Lykke, 2010). Hyvä esimerkki sukupuolten puolueellisuudesta, jonka feministiset empiirikot ovat kriittisesti haastaneet, on tapa, jolla läketieteellisessä tutkimuksessa on usein otettu miespotilaiden tyypillisiä oireita ja riskitekijöitä koskevia

¹⁷ “The Confucian tradition has been revived by the authorities as an important cultural resource from which a new national identity can be constructed.”

¹⁸ Standpoint-feminismi on joskus käännetty muotoon näkökulmasidonnainen feminismi.

malleja ennaltaehkäisyn ja hoidon tutkimuksen perustaksi. Seurauksena on, että naispotilaat ovat joissain tapauksissa diagnostitu järjestelmällisesti väärin ja hoidettu riittämättömällä tavalla.

Harding (2004) argumentoi myös, että yhteiskunnallisten hierarkioiden yläpäässä olevien on helppo sivuuttaa ihmisten olemassa olevat sosiaaliset todellisuudet ja näin ollen jättää huomiotta juuri ne kysymykset, jotka olisi pitänyt esittää, jotta todellisuus näyttäytyisi todellisempana. Näin ollen sosiaalisen hierarkian alapäässä olevilla ihmisiillä on näkökulma, joka tarjoaa oikeamman lähtökohdan tiedon rakentamiselle. Näiden huomiotta jätetyjen ihmisten on helpompi selittää omia sosiaalisia ongelmiaan todennäköisemmin, kuin ihmisen, joka ei tunne tätä sosiaalista todellisuutta tarpeeksi hyvin.

Tämän tutkimuksen valossa on tullut melko selväksi, että virkamiehet tai kyläneuvostot sivuuttavat tehokkaasti kriittisimmät kysymykset, joilla maaseudun naisten sosiaalisesta maailmasta saataisiin todennäköisempi kuva. Tämän lisäksi Kiinassa eri väestöryhmien, viranomaisten, kaupunkilaisten ja maalaisten sosiaaliset todellisuudet ovat niin kaukana toisistaan, ettei heidän välillään ole todellista yhteyttä. Haastatteluissa selvisi myös, että Kiinassa kungfutselaisuuden luoma sosiaalinen hierarkia asetti ja edelleen asettaa miehet ja naiset eri asemaan, kunnioittaen edellisiä ja alentaen jälkimmäisiä. Saman on havainnut tutkimuksessaan myös Ludia Liu, Rebecca Karl ja Dorothy Ko,(2013). Sosiaalinen hierarkia luo siis tehokkaasti erilaisia näkökulmia, standpunktteja.

Huomion arvoista kuitenkin on, että standpoint-feminismi sisältää hyvinkin erilaisia näkökulmia. Näin ollen siis myös metodologiset lähtökohdat ovat erilaisia. Naisten näkökulma riippuu aina ontologiasta, lähestymistavasta. Metodologian ja ontologian yhteen sitominen muistuttaa siitä, kuinka marxilainen metodologia tarvitsee aina kapitalistisen yhteiskunnan. Osa standpoint-feministeistä painottaa metodologisena perusteenaan naisten omia kokemuksia (e.g. Smith, 1987). Metodologisen lähtökohdan voi perustaa tiettyjen naisten, kuten tummaihoisten (Collins, 2000) tai lesbonaisten (Harding, 1991) kokemuksiin. Standpoint-feministit voivat myös sivuuttaa yksittäisten naisten kokemukset metodologisena lähtökohtana (Hartsock, 1987), ja keskittyä koko yhteiskunnan kattavaan feministiseen analyysiin. Tämä puolestaan tuottaa metodologisena näkökulmana emansipatorista, eli ihmisten vapauttamiseen perintein kahleista ja yhteiskunnallisesta pakotuksesta perustuvaa tietoa. Standpoint-feminismi määritteleekin itsensä tutkimukseksi naisten puolesta, heitä varten ja heidän kanssaan. Tämä lähtökohta tarjoaa metodologiset reunaehdot tutkimuskysymyksille ja koko tutkimuksen rakenteelle (Lykke, 2010).

Tämän tutkimuksen näkökulma, standpoint, on *tiettyjen* naisten kokemukset. Usein tutkimuksissa viitataan ainoastaan suurempiin ryhmiin kuten ”naisiin” tai ”maaseudun asukkaisiin”, ei ”maaseudun naisiin”. Kiinan maaseudun naiset muo-

dostavat oman, ison ryhmänsä, jonka näkökulma ja todellisuus jää usein täysin huomiotta päättöksenteossa.¹⁹ On tärkeää, että maaseudun naisten ongelmat huomioidaan ja niistä puhutaan, vain siten ongelmien voidaan puuttua.

4.1.2 Kiinalainen feminismi

Feminismi on hyvin moninainen ja monimutkainen termi. Kiinassa (vuoden 1949 jälkeen PRC) feminismin termiä on tulkittu ja selitetty aktiivisesti aina ajankuvalle tyypilliseen ja sopivaan tapaan. Kahden ensimmäisen vuosikymmenen aikana feminismiä käytettiin pelkästään naisten oikeuksien puolustamiseen. Myöhemmin feminismi puolestaan viittasi naisliikkeeseen, joka pyrki edistämään jäsentensä etuja laajemman vallankumouksellisen liikkeen yhteydessä muuttaakseen yhteiskunnan perusrakenteita. Kahden viime vuosikymmenen aikana feminismistä on Kiinassa tullut väärinkäytetty termi, joka viittaa henkilöihin, jotka ajavat yksinomaan naisten etuja ottamatta huomioon poliittisia ja taloudellisia todellisuudeksia. Kiinassa feminismisin katsotaan viittaavan niihin, jotka kuvaavat naisten sortoa, mutta eivät tarjoa sille seilystä tai ratkaisua (Croll, 1980).

He-Yin Zhen²⁰ oli ensimmäinen, joka avoimesti kritisoi kiinalaista akateemista perinnettä ja kungfutselaisuutta kirjassaan *“On the Revenge of Women”*. Zhen puolusti naisten tasa-arvoa ja oikeuksia tekstissään samoilla filologisilla metodeilla, joita miehet käyttivät legitimoidessaan miesten paremmuutta (L. H. Liu, Karl, and Ko, 2013). Hän argumentoi hyvin voimakkaasti todeten “...there is not a single woman who has not been ill treated by some man. Consequently, there is not a single woman who does not bear a grudge against men.” (L. H. Liu, Karl, and Ko, 2013: 105). Tämän lisäksi Zhen esittieli Kiinalle sukupuoli identiteetin, sukupuolen, seksuaalisuuden, seksuaalisen erilaisuuden, identiteettipoliitikan ja intersektionaalisuuden teemat, jotka muodostavat hierarkioita, joiden avulla miesten katsotaan olevan erilaisia kuin naisten ja näin ollen oikeutettuja alistamaan naisia.

Kiinalaista feminismiä pidetään nykyään valtion feminisminä kuten Zheng Wang ja Zhang Ying kirjoittavat (2010). Feminististen aiheiden käsitteleminen Kiinassa on melko hankalaa, koska useimpia feministejä pidetään pahamaineisina aktiivisteina (Q. Wang, 1995) kuten esimerkiksi “Feminist Five” ryhmittymää (Hong Fincher, 2016) tai “Hooligan Sparrow” eli Ye Haiyan -nimistä naista, joka puolustaa naisten oikeuksia (*Hooligan Sparrow*).

On kuitenkin tärkeää huomioida feminismin vaikutus Kiinaan ja varsinkin kiinalaisten naisten rooli muutoksen saavuttamisessa. Tästä ovat kirjoittaneet muun

¹⁹ Kiinan asukasmäärästä 20 % on maaseudulla asuvia naisia, maaseudun naisten määrä on siis lähes 300 miljoonaa (Maailman Pankki, 3/2020).

²⁰ 1886–1920, kiinalaisen feminismin äiti.

muassa Elisabeth Croll (1980), Isabel Attené (2012) ja Margaret Woo (2005; 2003). Croll ja Attené tutkivat naisten toimia muutoksen aikaansaajina, Woo puolestaan keskittyy oikeudellisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin uudistuksiin, jotka koskevat naisia.

Margaret Woon (2003) tutkimukset etsivät syitä siihen, miksi naisten tilanteen parantaminen ei ole onnistunut Kiinassa parhaalla mahdollisella tavalla. Hän korostaa oikeudellisten rakenteiden riittämättömyyttä, mikä viittaa hyvin suorasti siihen, että muodollinen laki ja oikeudelliset menettelytavat ovat sinäsä riittämättömiä turvaamaan naisten oikeuksia. Woo (2005) argumentoi, että vaikka poliittiset, taloudelliset ja kansalaisoikeudet ovat usein toimivia työkaluja valtiota vastaan, niiden ylläpitäminen kuitenkin vaatii valtion hyväksynnän ja implementoinnin. Näin ollen Kiinan naisten on erittäin hankala vaatia omia oikeuksiaan.

Isabelle Attené (2012) puolestaan käyttää esimerkkinä kiinalaisia työmarkkinoita, joiden avulla on melko helppo osoittaa naisiin kohdistuvaa epätasa-arvoista kohtelua. Hänen mukaansa naisten suoranainen syrjintä työmarkkinoilla johtuu naisten kokonaisvaltaisesta vähemmän arvostetusta asemasta.²¹ Tämä puolestaan haastaa Kiinan viranomaisia, jotta naisten oikeuksien kunnioittaminen ja sukupuolen välinen tasa-arvo toteutuisi tehokkaammin. Attené huomauttaa, kuinka yhteiskunnan harjoittaman sukupuoleen perustuvan syrjinnän vaikutukset ovat yhteiskunnan toiminnan kannalta huomattavia.

Elisabeth Crollin (1980) kirja *Feminism and Socialism in China* esittelee miehenkiintoisen ja realistisen näkökulman naisten oikeuksien ja tasa-arvon kehityksestä Kiinassa. Croll keskittyy naisten asemaan erilaisissa yhteiskunnallisissa tilanteissa ja siihen, kuinka naisten aktiivinen rooli eri tilanteissa on auttanut naisia parantaamaan ja määrittelemään uudelleen oman asemansa sekä yhteiskunnassa että *naisena*. Croll avaa siis selkeän yhteyden yhteiskunnan muutosvaiheiden ja naisten järjestäytymisen välillä. Naisten järjestäytyminen erilaisissa muutoksissa on tuottanut tasa-arvoa koskevia uusia oikeuksia

Toisin sanoen naisten oma aktiivisuus Kiinassa on auttanut kehittämään feminististä ajattelua sekä naisten tasa-arvoisempaa kohtelua mutta valitettavasti vain oikeastaan taloudellisesti parempaan suuntaan. Kuten Croll ja oma tutkimukseni huomauttavat, taloudellinen vapautuminen ja vauraus ei kuitenkaan ole parantanut naisten tasa-arvotilannetta Kiinassa. Koska Kiinan Kansantasavalta rakentuu pääasiassa miesten määräväen aseman varaan, on tärkeää ymmärtää, kuinka se luo hyödyllisen maaperän maaseudun naisten epäoikeudenmukaiselle kohtelulle. Yhteiskunnan yläpäässä toimivat miehet ovat korvanneet perinteisen paternalismin valtion johtamalla

²¹ Kiinassa ei ole tavatonta, että asiakaspalvelutyöhän etsitään nuoria, hyvännäköisiä ja hoikkia naisia.

kansalaisyhteiskunnalla, joka sallii esimerkiksi vallan väärinkäytön. Maaseudun naiset eivät näin ollen ole vapaita käyttämään omia oikeusiaan maankäytöä koskevassa sopimusoikeudellisissa käytännöissä. Omien oikeuksien käytämisen tukahduttaminen on erittäin vakava loukkaus, jonka vuoksi maaseudun naiset ovat epäedullisessa asemassa verrattuna muihin väestöryhmiin.

4.1.3 Marxismi

Vaikka Karl Marx (1818–1883) tunnetaan parhaiten *Kommunistisesta manifestistaan*, hän ei ollut pelkästään poliittinen aktivisti, vaan myös taloustieteilijä, filosofi ja sosiologi. Marxilaisuus eli marxismi on Karl Marxin ja Friedrich Engelsin filosofiseen näkemykseen pohjautuva sosialistinen järjestelmä sekä siihen perustuva yhteiskunnallinen aatesuuntaus. Marxilainen sosiologia, yhteiskuntaoppi, perustuu yhteiskunnan lainmukaisuutta käsitlevään teoriaan. Marxilainen sosiologia voidaan määritellä "konfliktiteorian muodoksi, joka liittyy marxismin pyrkimykseen luoda positiivinen (empiirinen) kapitalistisen yhteiskunnan tiede osana vallankumouksellisen työväenluokan mobilisointia" (*Encyclopedia of Sociology*, 2016). Osa tutkijoista puolestaan keskittyy tutkimaan, kuinka marxilaisen metodologian ja marxilaisen analyysin käsityksiä voidaan käyttää selittämään modernin yhteiskunnan monimutkaista dynamiikkaa (Bottomore, 1979).

Yleisesti ottaen marxismia pidetään usein tasa-arvoisena yhteiskuntajärjestelmänä, mutta tasa-arvo on lähinnä tasa-arvoa yhteiskuntaluokkien välillä (Wood, 2014). Muut, näiden luokkien sisällä olevat ryhmät, kuten naiset, lapset tai seksuaalivähemmistöt jäävät helposti huomiotta. Marx kuitenkin argumentoi vuonna 1844 ilmestyneessä teoksessaan *Economic and Philosophical Manuscripts*, että naisten asemaa yhteiskunnassa voidaan käyttää mittarina siitä, kuinka kehittynyt yhteiskunta on (Marx, 1844). Naiset mainitaan marxismin yhteydessä usein termillä ”naistyöläinen”, joka sisällyttää itseensä kaikki naiset (MacKinnon, 1982). Termi häivyttää tehokkaasti naisten kokemat erilaiset ongelmat, koska naisia käsitellään vain yhtenäisenä, homogeenisena ryhmänä osana luokkataistelua.

Varhaiset marxilaiset olivat sitä mieltä, että kapitalismi pakottaa naiset osaksi työvoimaa ja tämä prosessi tuhoaa sukupuolten välisen luonnollisen työnjaon. Nyky-marxilaiset puolestaan analysoivat naisia kapitalismin kautta. Tämän näkökulman mukaan naisten elämän nähdään vahvistavan kapitalistista järjestelmää, jossa kaikki kansalaiset ovat työntekijöitä (Dalla Costa & James, 1975). Hartmannin (1981) mukaan kotona tehtävä työ tuottaa lisäarvoa, joka hyödyttää suoraan kapitalisteja ja heidän etuoikeuksiaan.

Kiina edistää presidentti Xin johdolla perinteisten perhearvojen palauttamista yhteiskunnan yhteisiksi arvoiksi. Arvojen, joissa naisten työ on hoitaa kotia ja lapsia,

ei olla osa aktiivista työssäkävää yhteiskuntaa. Tämän toimintamallin mukaan, naiset ovat arvokkaita vain kodin- ja perheenhoitajina. Näin ollen marxilainen ajatus siitä, että sukupuolten välillä vallitsee luonnollinen työnjako, on Kiinassa hyvin voimakas.

4.1.4 Marxismi ja feminismi

Vaikka feminismi ja marxismi ovatkin kulkeneet käsi kädessä jo pitkään, suhde ei ole ollut tasa-arvoinen (Hartmann, 1981). Marxismin ja feminismin suhdetta on kuuttu puolisoiden väliksi avioliitoksi: marxismi ja feminismi ovat yhtä, ja se yksi on marxismi.²² Marxismissa naiskysymys ei ole nimittäin koskaan ollut *feministinen* kysymys. Perinteinen feministinen kysymys koskee naisten ja miesten (seksuaalien) epätasa-arvon syitä, miesten määräväää asemaa naisten suhteen, kun taas useimmat marxistit analysoivat naisten asemaa keskittyen pikemminkin naisten ja taloustai yhteiskuntajärjestelmän suhteesseen, ei niinkään naisten ja miesten välineen suhteesseen (Hartmann, 1981).

Monet marxilaiset ovat sitä mieltä, että feminismi on vähemmän tärkeäätä kuin luokkakonfliktit, jotka pahimillaan jakavat koko työväenluokan. Näin ollen feminismi imetyy voimakkaasti mukaan luokkataisteluun (Hartmann, 1981). Tämän lisäksi voidaan todeta, että marxismin vahva suhde kapitalismiin peittää alleen marxismin rajoittuneen suhtautumisen seksismiin ja feminismiin. Marxismin käsitys luokkataistelusta on siis sokea sukupuolelle. Molemmat näkökulmat, feminismi ja marxismi, ovat teorioita vaikutusvallasta ja sen jakautumisesta sekä epätasa-arvon poistamisesta. Molemmat kysyvät toisiltaan: onko miesvalta kapitalismi luoma järjestelmä vai ilmentääkö kapitalismi itseään miesvallan kautta? Kumpikaan näkökulma ei kuitenkaan ole vastannut tähän kysymykseen suoraan. Marxismi kritisoi feminismiä porvarillisesta näkökulmasta, kun taas feminismi syyttää marxismia mieskeskeisyystä. (MacKinnon, 1982). Marxismi kuitenkin unohtaa feminismin perusajatuksen, tavallisen naisen näkökulman. Haastattelujen mukaan näin on myös Kiinassa. Tavalliset naiset jäävät usein unohduksiin, asioista päätetään heidän puolestaan ja heiltä kysymättä.

²² Englannin laissa todetaan usein, kuinka "aviomies ja vaimo ovat yksi ja että se yksi on aviomies", tämän mukaisesti aviomies ja vaimo ovat yksi yksikkö: naisena oleminen tai naisen laillinen olemassaolo keskeytyy avioliiton aikana tai ainakin se sisällytetään mieheen ". I. Blackstone, *Commentaries*, 1765, pp. 442-445, cited in Kenneth M. Davidson Ruth B Ginsburg, and Herma H. Kay, *Sex Based Discrimination* (St. Paul, Minn.: West Publishing Co., 1974), p. 117.

4.1.5 Kungfutselaisuus

Kungfutselaisuuden merkitys yhteiskuntiin ja niiden kehittymiseen on ollut huomattava kaikissa Itä-Aasian maissa, myös Kiinassa. Kungfutselaisuus ei ole uskonto, vaan yhteiskunnallinen ja eettinen filosofian suuntaus, joka perustuu Kungfutsen (549–449 eaa.) opetuksiin. Ihannetilanteessa kungfutselainen yhteiskunta on vakaa ja hyvin järjestäytynyt, ja se korostaa ihmisen luonteen jalostamista itsekurin ja koulutuksen avulla. Kungfutselaisen ajattelun mukaan ihmiset järjestätyvät sosiaalista viiden perussuhteenviiden mukaan.

- 1 Hallitsija – alamainen
- 2 Mies – vaimo
- 3 Vanhempi – lapsi
- 4 Vanhempi sisarus – nuorempi sisarus
- 5 Opettaja – oppilas tai ystävä – ystävä

Ylemmän tulee kohdella alempaan oikeudenmukaisesti ansaitakseen lojaaliuden ja kuuliaisuuden. Hierarkkisten suhteiden ei siis alun perin katsottu olevan suoranaisesti alistussuhteita, vaan ne velvoittivat molempia osapuolia yhtäältä kuuliaisuus- ja toisaalta vastuuuhenteina (Kallio, 2014).

Perheyhteisön katsotaan olevan yhteiskuntajärjestyskseen toinen kivijalka, toinen on valtio (Keva, 2011). Perinteinen kungfutselaisuus lepää siis kahden pilarin varassa: perheen ja valtion. Kungfutselaisuus ei sinänsä kuitenkaan tee eroa perheen ja valtion välillä. Perheen sisällä tulee käyttäytyä hurskaasti vanhempiaan ja arvokkaampiaan kohtaan (filial piety), valtion puolestaan tulee pysyä poliittisesti uskollisena. Nämä hurskauden ja uskollisuuden hyveet ovat kiistatta kaksi arvostetuinta ja tavoiteltavaa arvoa, jotka luovat merkityksiä perheelle ja yhteiskunnalle (Chaibong, 2004).

Yleinen näkemys on, että Kiinan hallinto haluaa palauttaa kungfutselaisuuden Kiinaan. Kuten Min ja Galigowski toteavat, (1999) “The Confucian tradition has been revived by the authorities as an important cultural resource from which a new national identity can be constructed.” Valtionhallinto tukee kungfutselaisuuden palauttamista, sillä KKP näkee siinä yhteneväisyyskseen uuskonservatiivisuuden ja nationalismin kanssa, jotka molemmat ovat tärkeitä elementtejä KKP:lle (Zhao, 2004). Presidentti Hu Jintaon kaudella (2003-2013) valtio ja KKP edistivät ajatusta ”harmonisesta yhteiskunnasta”, joka perustuu pitkälti kungfutselaisiin ajatuksiin (Zheng and Tok, 2007). Presidentti Xi Jinpingin oli helppo jatkaa samalla tiellä. Voidaan

kuitenkin argumentoida, että Xi käyttää kungfutselaisuutta vain vahvistaakseen omaa hallintoaan ja hallintokauttaan (Lam, 2015).

Kungfutselaisuuden perustuva ajatus alistamisen oikeutuksesta on sama, jonka MacKinnon (1979) esitti tutkiessaan epätasa-arvoisuuden alkusyitä. Tässä näkökulmassa naisten erilainen kohtelu oikeutetaan sillä, että sukupuolten väiset erot aiheuttavat miehissä epäilyksiä ja paheksuntaa. Ei siis ole mitään järkeä todeta, että tasa-arvo on saavutettu ja taattu, jos ainostaan eri sukupuolten todetaan olevan tasa-arvoisia. Kyse ei ole vapaudesta kohdella ihmisiä sukupuolesta riippumatta, kysymys on vapaudesta olla tulematta alistetuksi sukupuolensa takia (MacKinnon, 1979 p. 117-118).

Kungfutselaisuus ja paternalismi kulkevat Kiinassa käsi kädessä. Molemmat ajatusmallit ovat esillä hyvin voimakkaasti ja tämä puolestaan on luonut yhteiskunnan, joka on epätasa-arvoinen (Farh and Cheng, 2000; Sun and Guo, 2006; Kandiyoti, 1988). Patriarkaatin tehtävään oli yksinkertaisesti varmistaa perheen jatkuvuus sukupolvien ajan takaamalla fyysisen, poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvointi. Paternalismin oikeutus tuottaa tilaisuuden luoda instituutioita ja järjestelmiä, jotka mahdollistavat vallan väärinkäytön. Tämä lisäksi Kiinan autoritäärinen yhteiskunta on rakentunut niin sanotun top-down hierarkian varaan, joka ohjaa koko yhteiskunnan toimia (Naughton & Yang, 2004).

Vaikka Kiinan kansallisen tason lainsäädäntö suojaa maaseudun naisia ja heidän maaomakeuksiaan, maaseudun naiset eivät ole vapaita patriarkaatin ikeestä (Farh and Cheng, 2000; Sun and Guo, 2006; Santos and Harrell, 2016). Perheiden sisällä miespuolisen perheenjäsenen katsotaan edelleen olevan elannon hankkija, jonka tehtävään on tuottaa taloudellista turvaa. Tämä puolestaan oikeuttaa miehen käyttämään päätösaltaa muita perheenjäseniä koskevissa asioissa. (Wolf, 1985) On siis melko selvää, että Kiinan yhteiskunta rakentuu edelleen kungfutselaisuuden päälle rakenettuun patriarkaattivaltaan, jonka marxismi hiljaisesti hyväksyy. (Kandiyoti, 1988),

4.1.6 Valta ja kokemus

Foucault'n *Valta ja tieto* (Foucault, 1977) antavat välineitä tarkastella Kiinan tilannetta: valta on syvemmällä kuin vain pelkissä struktuureissa. Vallalla on Foucault'n mukaan tietty kivijalka, mutta valta ei kuitenkaan ole siitä riippuvainen. Näin ollen sillä, mihin valta perustuu ei ole väliä, tärkeää on se, kuinka valta levittäytyy haitallisesti ilman todellista pohjaa.(Foucault, 1977) Kiinassa miesten ylivalta naisiin nähdien on perustunut kungfutselaiseen hierarkiaan, mutta mielestäni se on jo menettänyt asemansa vallan oikeuttajana, koska Kiinassa kungfutselaisuus ei ole enää hallitsevassa asemassa, vaikkakin kungfutselaisia piirteitä pyritään tuomaan yhteiskuntaan.

Marxismillakaan ei enää ole vahvaa jalansijaa, joten tietyllä tavalla valta ei myös-kään pohjaudu siihen. Näin ollen Foucault'n ajatus siitä, että vallan ei tarvitse poh-jautua mihinkinkään, on Kiinassa totta. Valta on tosiasiallisesti syvemmällä kuin pelkissä struktuureissa, jotka muodostavat hallinnon ja valtiovallan. Kysymys ei kui-tenkaan ole vallasta, joka olisi kokonaan yhden ihmisen kässä ja jota tämä yksilö voisi harjoittaa täydellisesti. Kyse on koneesta, johon kaikki ovat jäneet kiinni, niin vallan harjoittajat kuin vallan harjoituksen kohteetkin.(Foucault, 1977)

Vallan lisäksi tärkeässä asemassa on *kokemus*. Miten ihmiset, tässä tapauksessa Kiinan maaseudun naiset, kokevat oman tilanteensa. Kokemuksen välittämiseen toki liittyy ongelmia; yksittäisiin kokemuksiin tukeutuminen ilman niiden suhteiden ja syntyolojen hahmottamista voi peittää näkyvistä niiden kulttuurisen ja sosiaalisen rakentumisen.(Saresma, 2010) On tärkeää muistaa, että naiset eivät ole yhtenäinen ryhmä, joka jakaisi tietyn naiskokemuksen. Kokemus onkin aina tietyllä tapaa epä-vakaa, ja sitä voi olla mahdotonta tavoittaa täydellisesti tutkimuksessa. Kokemusten keskeisyys ja niiden käytön hankaluus ovat kuitenkin tärkeitä feministiselle tutki-mukselle ja samalla tavalla ”feminismin raivon, tuskan ja toivon perusta” (Ramazanoglu and Holland, 1999) kuin epätasa-arvoisissa yhteiskunnissa elämiseen liittyvät pohdinnat. Mikäli tasa-arvo toteutuisi, ja mikäli kokemusten käyttöön liitty-vät hankaluudet selvitäisiin, feminismi joutaisi kuihtua pois.(Ramazanoglu and Holland, 1999) Yhteinen kokemus olisikin parempi unohtaa ja puhua monikossa *kokemuksista*. Kokemukset on hyödyllisempää hahmottaa samanaikaisesti sekä tulkintoina että tulkinnan tarpeessa olevana.(Scott, 1991) Tutkimuksessa on vaikea tavoit-taa aitoja kokemuksia, mutta niitä voi järjestellä ja tulkita tilanteita ja olosuhteita, joissa kokemukset syntyvät.(Saresma, 2010) Tässä tutkimuksessa haastatteluissa esiin tulleet kokemukset täytyy suhteuttaa kulttuuriseen ja sosiaaliseen kokemuk-seen. Yksittäisestä kokemuksesta täytyy muodostaa kokemuksia, joita voidaan tul-kaa.

4.2 Eettinen näkökulma ja tutkimuksen rajoitteet

Maaseudun naisten maa-aikeuksia koskevaan tutkimukseen liittyy useita eettisiä ky-symyksiä, koska aihe on Kiinassa arkaluontoinen. Aiheen käsittely vaatii hienotun-teisuutta, ettei synny epämiellyttäviä tilanteita, jossa joku tutkimuksen osapuolista joutuisi ongelmiin erinäisten viranomaisten kanssa. Kysymykset ja haastattelut on pyrityt järjestämään niin, ettei haastatelluille aiheudu vaikeuksia. Haastatteluihin oli hankittu ylempien tahojen lupa, jotta haastateltavat tietävät saavansa puhua haastat-teluiden aiheista. Kaikkien haastateltujen asiantuntijoiden ja henkilöiden anonymi-teetti taatiin, näin ollen kaikki viittaukset tosiseikkoihin tai paikkoihin, joista vas-taajan voisi tunnistaa, on poistettu tekstistä.

Suurin rajoite tutkimuksessa on, ettei siihen ole haastateltu maaseudun naisia vaan henkilötä, jotka työskentelevät heidän parissaan. Tämä olisi ollut erittäin vaikea järjestää siten, että heidän anonymiteettinsä olisi säilynyt. Haastattelut olisivat voineet asettaa haastateltavat vaikeuksiin, koska aiheesta halutaan vaieta ja aihe halutaan pitää pois julkisuudesta.

4.3 Tutkimuksessa käytetty aineisto

Kuten useimmissa aihepiiriä sivuavissa tutkimuksissa, tässäkin tutkimuksessa on hyödynnetty lainsääntöä, hallituksen virallisia asiakirjoja kuten viisivuotissuunttelmia, sekä muuta virallista aineistoa. Niiden sanamuodot ovat kuitenkin laveita ja tulkinnanvaraisia. Sitä, miten nämä viestit välittyyvät ruohonjuuritasolle, on mahdotonta arvioida virallisten asiakirjojen valossa. Tämä tutkimus perustuu kuitenkin pääasiassa haastatteluuihin, koska niistä saa tarkemman kokonaiskuvan, joka saattaisi muuten jäädä näkymättömiin.

Haastatteluilla on haluttu selvittää, miten ihmiset, tässä tapauksessa Kiinan maaseudun naiset, kokevat oman tilanteensa. Tässä tutkimuksessa haastatteluissa esiin tulleet kokemukset täytyy suhteuttaa kulttuuriseen ja sosiaaliseen kokemukseen. Yksittäisestä kokemuksesta voidaan siis muodostaa kokemuksia, joita voidaan tulkita.

Epäviralliset keskustelut käytiin pitämieni luentojen jälkeen.²³ Niissä minä, opiskelijat ja muutamia professoreja oli läsnä. Keskustelua herätti esimerkiksi Suomessa käytössä oleva 40 %:n sukupuolikiintiö ja miesten lastenhoito. Varsinkin jälkimmäinen aiheutti kiivasta keskustelua siitä, onko oikein, että miehet hoitavat lapsia, koska sen katsotaan olevan naisten hommaa.

Haastateltujen naisjärjestön edustajien sekä heidän tuntemiensa maaseudun naisien asemia voidaan tarkastella sosiaalisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissa intersektionaalisuuden käsitteen avulla.(Hill Collins and Bilge, 2020) Naiset ovat sukupuolen, sijainnin ja statuksen risteyskohdissa, jossa nämä jäsentelyt vaikuttavat heidän asemansa (Hill Collins, 1998). Haastattelut tuovat esiin sekä kokonaiskuvaa järjestelmästä että tietoa sen toiminnasta kyläasolla. Haastattelut tehtiin Keski-Kiinan kaupungissa A huhtikuussa 2017 ja Itä-Kiinan kaupungissa B huhtikuussa 2018. Kaupungissa A, All China Women's Federationin haastattelussa (ACWF) oli kolme haastateltavaa, mutta he vastasivat kysymyksiin kollektiivisesti. Kaupunki B:ssä oli neljä ACWF:n haastateltavaa, jotka myös vastasivat yhteisesti. Osa haastatelluista oli maaseudun naisten lähisukulaisia. ACWF:n haastateltavat olivat järjestön työntekijöitä ja jäseniä. Siten he olivat suhteellisen koulutettuja. Järjestöönsä vuoksi he tunisivat seudun naisten tilanteen hyvin. Toisaalta ACWF on läheisessä suhteessa

²³ Luennoin useamman kerran Shanghaiin Fudanin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa vuosina 2017–2019.

Kiinan kommunistiseen puolueeseen, joten he tunisivat hyvin myös poliittisen järjestelmän ja normiston.

Haastattelujen pääaiheena oli naisten maaoikeudellinen tilanne Kiinan maaseutumaisilla alueilla. Jotta saataisiin muodostettua kokonaiskuva naisten oikeuksista Kiinassa, myös All China Women Federationin tekemää työtä ja tilannetta näillä alueilla käsiteltiin. Virallisissa haastatteluissa esitetty esimerkinomainen kysymys oli: ”Mikä teidän (ACWF) mielestänne on suurin maaseudun naisten ongelma” ja ”Presidentti Xi kehotti vuonna 2016 palauttamaan perinteisiä perhearvoja, jotka saatavat vähentää naisten tasa-arvoa. Mitä te järjestönä (ACWF) ajattelette siitä? ”. Lisäksi ACWF esitti joitain hankkeitaan, joissa puututaan erilaisiin naisten oikeuksiin maaseudulla. *Hukou*-järjestelmää käsittelevät kysymykset olivat sellaisia, joihin pystyi vastauksen jälkeen lisäämään jatkokysymyksen sen mukaan, mitä vastaukseen sisältyi. Esimerkkejä kysymyksistä: ”Mikä on mielestänne ongelmallisin kysymys *hukoun* näkökulmasta?”, ”*Hukou* järjestelmää uudistetaan, mitä mieltä olette tästä?”, ”Mitä ajattelette, ovatko maaseudun asukkaat turhautuneita, koska *hukoun* muuttaminen on niin työlästä? ”.

ACWF halusi tuoda haastatteluissa esiin myös hankkeita, joissa kyläyhteisöille on tarjottu vertaistukea ja tietoa vastuullisesta sekä tasa-arvoisesta toiminnasta. Yksi tällainen hanke oli 10 000 kohtaamista, jossa ACWF:n aktiivit rakensivat kylistä verkostoja, jotka kouluttivat ja valistivat toisiaan. Hankkeen lähtökohta oli hyvin maanläheinen: ACWF kysyi asukailta mielin ongelmien he tarvitsevat apua. Tämän pohjalta ACWF lähti rakentamaan hanketta ja oppaiden verkostoa. Toiminta muistuttaa siis kiinalaista sananlaskua, jossa todetaan: Anna miehelle kala ja ruokit hänet pääväksi. Opeta hänet kalastamaan ja ruokit hänet loppuelämäksi.

Virallisten haastattelujen järjestäminen oli suhteellisen helppoa sen jälkeen, kun olin löytänyt ja saanut keskustelytöiden oikeaan henkilöön. ACWF:n ylätason toimistot olivat erittäin avuliaita oikean henkilön löytämisessä, ottaessani heihin yhteyttä ja selitettyäni aikomukseni. Molemmat toimistot olivat kuitenkin hieman huolestuneita, koska erityisesti naisten maaoikeudet ja erityisesti naisten oikeudet ovat Kiinassa arkaluontoisiaasioita. Vaikka molemmista asioista voidaan keskustella Kiinassa, se on tehtävä tietyllä sävyllä, joka ei ole liian kriittinen hallitukselle tai kommunistiselle puolueelle. Yksi haastattelujen ehdosta olikin, että haastateltavat puhuva yhdellä äänellä. Toinen ehto oli, että haastatteluja ei saa äänittää.

Ensimmäisen haastattelun alkuperäisessä A oli melko hankala. Haastateltavat olivat hermostuneita ja sanoivat jatkuvalle, etteivät he ole varmoja siitä, onko heillä joitain uutta kerrottavaa minulle tai saavatko he edes puhua minulle, vaikka ylätason toimisto oli hyväksynyt haastattelun. Tilanteen purkamiseksi aloin selittää, että tutkimusavustajani oli juuri kirjoittanut ylioppilaaksi ja että hän aikoo suorittaa pakollisen asepalveluksensa panssariprikaatissa panssarivaunun vaunumiehistössä. Ilmapiiri muuttui välittömästi. Haastateltavat aloittivat avustajan kanssa vilkkaan

keskustelun Suomen nuorisokulttuurista, miten hän suhtautuu armeijaan ja mitä haluaa tehdä asepalveluksensa jälkeen. Heidän pieni keskustelutilaisuutensa kesti noin puoli tuntia ja sen jälkeen pystyin aloittamaan haastattelun ja ilmapiiri säilyi suhteellisen vapaana ja ystävällisenä.

Toinen haastattelu kaupungissa B oli helppo aloittaa, koska haastateltavat olivat kuulleet avustajastani. Avustajani ja haastateltavani keskustelivat taas Suomen nuorista, koulusta ja asepalveluksesta. Tämän haastattelun teema oli varsin arka (naisten ja naisjärjestön asema Kiinassa), ja olin hyvin yllättynyt siitä, että haastateltavat olivat hyvin avoimia mielipiteissään nykytilanteesta. ACWF:n haastatteluissa kävi ilmi, kuinka huolestuneita he ovat tilanteesta ja halusivat jonkin kuuntelevan heidän huoliaan saadakseen pelkansa kuulluksi ja näkyväksi.

Haastattelin myös kaupungin B ihmisoikeuslain säädännön professoria huhtikuussa 2018, koska hän pystyi antamaan käsityksen naisten oikeudellisesta asemasta, tasa-arvosta ja yhteiskunnan vaikuttuksista maa-oireksien toteutumiseen.

Haastattelujen lisäksi oma työkokemukseni Zhejiang Hightac²⁴ asianajotoimistossa erilaisten tapausten parissa on tuonut tähän tutkimukseen myös oman lisänsä. Työskentelin sekä sopimus- että perheoikeuden parissa, joista varsinkin jälkimmäinen tarjosи hyvän näkökulman kiinalaiseen perhepolitiikkaan ja sen dynamiikkaan.

²⁴ Zhejiang High and Tactical Law Firm, kesä-syksy 2014.

5 Tutkimusartikkelit

Väitöskirjani käsittää johdanto-osuuden lisäksi viisi itsenäisesti julkaistua artikkelia, jotka muodostavat väitöskirjan tutkimuksellisen osuuden ytimen. Vaikka artikkeliin painotukset ovat hyvin erilaisia, ne muodostavat tutkimuksellisen kokonaisuuden. Samalla ne artikkeliväitöskirjoille tyypillisesti myös heijastavat omaa kehityskaartani tutkijana. Väitöskirjaprosessin alussa aiheen itsestään selvyydet, lähtökohdat ja kysymykset muuttuvat ja muokkaantuivat vastaamaan sitä ymmärrystä, jonka tutkijana olen prosessin aikana luonut.

Jokainen artikkeli on itsenäinen osa väitöskirjaan, mutta niitä kaikkia yhdistää naisnäkökulma, joka jää helposti uupumaan tehdessä tutkimusta Kiinasta. Vaikka artikkeleissa keskitytään hyvin erilaisiin teemoihin (maaoikeudet, *hukou*, lähisuhdeväkivalta), ne kaikki kontribuoivat omalta osaltaan laajaan kiinatutkimuksen kenttään avaten näkökulmia tavallisten naisten kohtaamista epäoikeudenmukaisuuksista tai oikeuksien puutteesta. Tämän lisäksi artikkelit tuottavat tietoa siitä, kuinka Kiinan muuttuva poliittinen tilanne vaikuttaa varsinkin maaseudun naisten elämään.

5.1 Kiinan *Hukou*: maaseudun naisten lain ja käytännön välissä (Oikeus-lehti 2/2022)

Tässä artikkelissa etsitään vastausta siihen, miten *hukou*-järjestelmä vaikuttaa maaseudun naisten asemaan. Siinä tarkoituksessa huomio kiinnitettiin toisaalta maaseudun ja kaupunkilaisten, toisaalta miesten ja naisten asemaan, sekä siihen, miten *hukou* vaikuttaa maaseudun ja kaupunkilaisten saamiin etuuksiin. Artikkeli pyrkii vastaamaan kysymykseen, miten *hukou*-järjestelmä osaltaan vaikuttaa siihen, etteivät maatalous-statuksen omaavien naisten maaoikeudet toteudu riittävällä tavalla eivätkä samalla tavoin kuin miesten.

Suurimaan ongelman tasa-arvoiseen kohteluun eri statuksilla oleville ihmisiille aiheuttaa epätasa-arvoinen terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut. Tästä asiasta ovat kirjoittaneet esimerkiksi Fei-Ling Wang (Wang, 2005) ja Martin Whyte (Whyte, 2010), jotka esittävät, että *Hukou*-järjestelmä on vuosien mittaan kehittynyt järjestelmäksi, joka aiheuttaa epätasa-arvoisuutta kaupunkien ja maaseudun asukkaiden sosiaalisessa statuksessa. Tämän lisäksi Lawton Burns ja Gordon Liu (Liang and Burns, 2017) sekä Gordon Liu (Liu, 2004) laajentavat keskustelua epätasa-arvoisesta

kohtelusta sosiaali- tai muiden etuisuuksien saamiseen, työllisyyteen, eläkkeisiin, asumiseen ja koulutukseen maaseudun ja kaupunki statuksen välillä. Jason Young (Young, 2013) muistuttaakin, että maaseudun asukkaiden odotetaan perinteisesti huolehtivat itse omasta sosiaali- ja terveydenhuollostaan. Samoja epäkohtaa kritisoi myös All China Women Federation (ACWF), joka on huolissaan maaseudun naisten kasvavasta hyvinvointivajeesta. ACWF:N mukaan maaseudun naisten ulottuvilla olevat terveyspalvelut eivät ole riittäviä, ja esimerkiksi äideille ja lapsille tarjottava neuvolatoiminta on paikoittain riittämätöntä. ACWF nostaa suurimmaksi haasteekseen tällä hetkellä sen, kuinka korjata maaseudun ja kaupunkien välinen epätasa-arvoinen asetelma sosiaali- ja terveyspalveluiden saamisessa.

Vaikka Kiina on nauttinut nopeasta taloudellisesta kasvusta 1980-luvulta lähtien, ja vaikka yli puoli miljardia ihmistä on noussut köyhyydestä, Kiinan taloudellinen kehitys ei jakaudu tasaan. Talouskasvun pitäisi mahdollistaa hallituksen pitkän tähtäämisen tavoite tuottaa edullista ja saavutettavaa terveydenhuoltoa kaikille. Tähän tavoitteeseen on vielä pitkä matka, sillä *hukou*-järjestelmän kahtiajakoisuuden poistaminen ei etene jouhevasti. Toki ongelmia aiheuttaa Kiinan valtava maantieteellinen koko ja väestön suuri määrä. Väkimäärä on levittäytynyt yli 9.6 miljoonan neliökilometrin alueelle, ja alueiden monimuotoisuus ja erilaisuus vaikeuttavat terveydenhuollon järjestämistä varsinkin länsi-Kiinan alueella. Onkin mielenkiintoista seurata, miten ja missä laajuudessa nykyinen epävarma taloustilanne tulee vaikuttamaan Kiinan sosiaalisiin uudistuksiin.

Epätasa-arvoisen terveys- ja sosiaalipalvelujen tilanteen lisäksi maaseudun naisten asemaan vaikuttaa Kiinan *hukou*-järjestelmä, jossa naisten kokemat ongelmat *hukou*-sijainnin muutoksessa liittyvät maanhallintaan ja hallinnan siirtoon. Xiang Junin (Xiang, 2015) sekä Fanin ja Huangin (Fan and Huang, 1998) mukaan ongelmasta kärsivät erityisesti maalaisstatuksella olevat naiset, jotka muuttavat uuteen kylään yleensä avioitumisen jälkeen. Deborah Naybor (Naybor, 2018) muistuttaakin, että suurin syy maaseudun naisille muuttoon on juuri avioituminen. Tämä perinteinen patrilokalaisten tapa, jossa naiset muuttavat syystä tai toisesta miesten jäädessä omille paikkakunnilleen, on tämän tutkimuksen mukaan yksi suurimmista syistä sille, että naiset ovat vaarassa päättyä maattomiksi. Erich Weede (Weede, 1981) sekä Ruth Meinzen-Dick, Agnes Quisumbing, Cheryl Doss ja Sophie Theis (Meinzen-Dick *et al.*, 2019) ovat tutkinneet samaa ja huomauttavat, että tämän epätasa-arvoisen käytännön takia naiset tulevat riippuvaisiksi perheistään ja yhteisöistään joka syventää naisten kokemaa riippuvuussuhdetta sekä lisää fyysisen, että henkisen väkivallan uhkaa.

Liu Yansui, Fang Fang ja Li Yuheng (Liu, Fang and Li, 2014) havaittivat tutkimuksissaan, että miehen muuttaessa uudelle alueelle hänen lohkotaan melko pian muuton jälkeen oma pieni maa-alueensa, koska hänen läheinen ei enää ole maa-alueella van-

hassa asuinpaikassa. Naisten kohdalla tilanne on toinen, kuten artikkelia varten tehdystä haastatteluista kävi ilmi. Haastattelujen perusteella selvisi, että kyläkomiteoiden tulkinnan mukaan naisten ei tarvitse muuttaa *hukou*-sijaintiaan, koska heillä on vanhassa sijainnissa maata, eikä heille näin ollen tarvitse myöntää uuttaa *hukouta*, saati sitten maa-aluetta. Haastattelut vahvistivat näin ollen Deborah Nayborin (Naybor, 2018) ja Ray H. Liawn (Liaw, 2008) toteamusta, että alkuperäinen kylä tulkitsee asian siten, ettei naisella enää ole oikeutta käyttää ja hyötyä maa-alueestaan, koska hän on muuttanut pois alueelta.

Laki maankäytösopimuksista maaseutualueilla²⁵ kuitenkin toteaa yksiselitteisesti pykälässä 30: ”Nainen, joka sopimuskaudella menee naimisiin, eikä saa uudessa asuinpaikkaaan käyttöönsä maata, saa pitää hallussaan alkuperäisessä asuinpaikkaaan hallinnoimansa maan.”²⁶ Ongelman maanhallinnassa- ja jaossa ovat havainneet myös Tamara Jacka sekä Sally Sargeson, jotka ovat pitkään tutkineet naisten kohtaamia ongelmia kiinalaisessa yhteiskunnassa. Jacka ja Sargeson (Sargeson, 1995; Jacka, 2005; Jacka, 2006; Sargeson, 2006; Jacka and Sargeson, 2011) ovat huolissaan, kuinka varsinkin maaseutu-*hukoun* omaavat naiset jäävät usein päättöksenteon ulkopuolelle eikä heitä huomioida tarpeksi yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä. Tämä tuli esiin myös haastatteluissa, joissa kävi ilmi, että maankäytöstä päättävien kyläkomiteoiden jäsenistä suurin osa on miehiä. Naisjärjestön edustajat pyrkivät avustamaan naisia, mutta kokivat, että heitä ei riittävästi kuunnettu.

Uuden maa-alueen luovuttamatta jättämistä naisille perustellaan usein myös sillä, että maa on jaettu maanhallintalain § 14:n mukaan²⁷ 30-vuodeksi, vaikka sama pykälä antaa mahdollisuuden jakaa maata, jos kahden kolmasosan enemmistö sitä kannattaa. Haastattelut myös vahvistivat sitä näkemystä, että miehille ja naisille on omat säätönsä, vaikka laki on yksiselitteinen. Maan uudelleenjako pitäisi lain muukaan toteuttaa, jos alueelle muuttaa uusia ihmisiä eikä heillä ole vanhassa sijainnissaan enää maata käytettävissään.

Näyttää siltä, että yhteiskunnan ja yleisen mielipiteen vaikutus kyläkomiteoiden toimintaa on suurempi kuin virallisen lainsäädännön, kuten Stanley Rosen (Rosen, 2017) tutkimuksessaan esittää. Michelle Zimbalist Rosaldo, Louise Lamphere, ja Joan Bamberger (Rosaldo, Lamphere and Bamberger, 1974) toteavat kyläkomiteoi-

²⁵ Law of the People's Republic of China on Land Contract in Rural Areas, 2002, 中华人民共和国农村土地承包法

²⁶ During the term of contract, a woman gets married and undertakes no contract for land in the place of her new residence, the party giving out the contract may not take back her originally contracted land. *Lue lisää:* Guo and Iredale, 2004; Hairong Yan, 2003; He and Gober, 2003; Judd, 2005; Kelkar, 1985).

²⁷ Land Administration Law of the People's Republic of China, 2004, 《土地管理法》
中华人民共和国

den toteuttavan sitä toimintamallia, jota ympäröivä yhteiskunta siltä odottaa. Tilanteeseen vaikuttavat vahvasti haastatteluissa tulleet seikat: *hukou*-lainsääädäntö sekä alueiden (tässä tapauksessa kylien) omat viralliset ja epäviralliset säännöt ja käytännot.

5.2 Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and Enforceability (Clashes in Law, Palgrave and McMillan edited book (6/2022)

Kiinassa käytössä oleva maan hallintajärjestelmä on ensisilmäyksellä katsoen hyvin yksinkertainen: maaseudulla asuva maaseutu *hukoun* omaava henkilö saa hallintaansa tietyn kokoinen maa-alueen ennalta päättetyksi ajaksi. Jos asukas muuttaa toiselle maaseutupaikkakunnalle, hänellä on oikeus saada uudesta asuinpaikastaan uusi maa-alue ja vanhan alueen hallintaoikeus päättyy. Asia ei kuitenkaan käytännössä ole näin yksinkertainen ja suoraviivainen, kuten tässä artikkelissa huomataan. Varsinkin naisten kohdalla maan hallintaa koskevat ruohonjuuritason käytänteet vaikeuttavat naisten kokonaisvaltaista hyvinvointia maaseudulla.

Maanhallintalaki (Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land, 2002) velvoittaa viranomaiset huolehtimaan siitä, että kaikki osapuolet tekevät kirjallisen sopimuksen maanhallinnasta. Tutkimusten mukaan vain vajaat 40 % maanhaltijoista on kuitenkaan tehnyt kyseisen sopimuksen. Tämän lisäksi alle 50 % sopimuksista on tehty lain vaativassa määrämuodossa.(Zimmermann, 2012) Useista sopimuksista siis puuttuu tärkeitä tietoja, joilla voitaisiin turvata maanhaltijan oikeuksia lunastus- tai muissa tilanteissa. Tämän lisäksi haastatteluissa kävi ilmi, että naisten kohdalla sopimuksen on usein tehnyt perheen miespuolinen henkilö omissa nimissään. Nämä ollen naisilla ei ole omaa henkilökohtaista sopimusta maan hallinnasta, eivätkä he voi päättää itsenäisesti maansa käytöstä.

All China Women Federation (ACWF) toikin esiin haastatteluissa sen, kuinka maaseudulla edelleen joissain tapauksissa naisten omaisuus on todellisuudessa miesten hallinnassa. Saman ovat huomanneet Irene Tinker and Gail Summerfield (1999), jotka huomauttavat, että naisten kokemat ongelmat maanhallinnassa johtuu yksinkertaisesti miesten valta-asemasta. Tämän lisäksi esiin on tullut tapauksia, joissa kirjallinen sopimus maan hallinnasta on yksinkertaisesti jätetty huomiotta. Vaikka tämän tapainen toiminta on harvinaista, sitä esiintyy kuitenkin liian usein. Kirjallisen sopimuksen huomiotta jättäminen, ja sen mahdollistaminen useassa eri viranomaisportaassa on huolestuttavaa.

Hierarkkisessa yhteiskunnassa ylempien tasojen on hyvin helppoa olla tunnistamatta eri tasolla olevien yksilöiden ongelmia. Kiinassa tämä on silmiin pistävä; po-

liittisen päätöksenteon ja maaseudun naisten välissä oleva juopa, on huomattava. Poliittinen eliitti ei yksinkertaisesti tiedä, mitä alempilla tasolla tapahtuu ja missä todellisuudessa alemmat tasot elävät. Standpoint feminismin mukaan olisikin tärkeää ymmärtää, että epistemologia muuttuu eri tasojen tullessa kyseeseen. Näin ollen siis maaseudun naiset itse ovat oman asiansa asiantuntijoita, eivät kaukana kaupungeissa asuvat päättäjät.

Maanhallintaan ei vaikuta pelkästään maata koskea lainsäädäntö, vaan myös hyvin jälkästi ja kirjaimellisesti tulkittu asumisrekisterijärjestelmä ja sen käytännöt. Onkin huomionarvoista pohtia mitkä seikat vaikuttavat siihen, ettei naisten maa- oikeuksia kunnioiteta kiinalaisessa byrokratiassa, joka tunnetusti on monikerroksinen ja johon liittyy tarkastuksen tarkastaminen. Onko siis niin, että naisten oikeuksien ei katsota olevan tarpeeksi tärkeitä ja huomionarvoisia ja näin ollen ne voidaan sivuuttaa jokaisessa hierarkian portaassa.

Dongliang Zhu (2021) on tutkimuksessaan huomannut, kuinka kirjallisten maa- oikeussopimusten huomiotta jättäminen viranomaisten toimesta on viime vuosina kasvanut Kiinassa. Tämä suuntaus on huolestuttavaa, sillä mihin maaseudun asukkaat voivat luottaa, jos eivät viranomaisiin ja kirjallisiin sopimuksiin. Syyt huomiotta jättämiseen ovat moninaisia, suurin syy näyttää kuitenkin olevan taloudellinen. Perry ja Selden (2010) ovat kiinnittäneet huomiota paikallishallinnon tapaan pakkolunasta maaseudun asukkaiden maa-alueita, jotka myydään suurilla summilla isoille rakennusrytyksille. Toki pakkolunastuksen kohteena olevan maa-alueen haltijalle maksetaan kompensaatiota, mutta se on huomattavasti pienempi kuin maasta saatu myyntihinta. Robert Weil (2008) antaa yhden, osuvan esimerkin siitä, kuinka viranomaiset kohtelevat henkilöitä, jotka kyseenalaistavat hallinnon tekemiä pakkolunastuksia.

Ennen kesän 2018 Pekingin Olympialaisia kaupungista halutiin tehdä siistimpija modernimpi hävittämällä hutong-alueita.²⁸ Kaksi hutongissa asuvaa seitsemän- kymppistä rouvaa kuitenkin riitautti oman asuinalueensa pakkolunastuksen, koska he katsoivat, ettei kompensaatio ollut riittävä. Tästä hyvästä rouvat tuo- mittiin vuodeksi uudelleenkoulutusleirille.

Vaikka taloudelliset syyt ovat tärkeä tekijä sopimusten huomiotta jättämiselle, mielestääni kuitenkin naisten sopimusten määritietoinen sivuuttaminen kertoo jostain ihan muusta: sukupuolituneesta päätöksenteosta.

Viranomaisten aloittama sopimusten huomiotta jättäminen vaikuttaa väijää- mättä siihen, miten maanhallintasopimuksia tulevaisuudessa kunnioitetaan paikallis-

²⁸ Hutongit ovat kapeita katuja ja kujia, joita reunustavat pihatalot, joissa rakennukset on ryhmitelty sisäpihan ympärille.

ja perhetasoilla. Samaa mieltä on Rosen (2017), jonka mukaan paikallistason hallinto tulee todennäköisesti noudattamaan ylemmän tason linjauksia ja varsinkin odotukset. Haastattelut antoivat samoja tuloksia; paikallistason päättäjät tekevät päätöksiä, joita heiltä odotetaan. Nämä päätökset eivät välttämättä ole lainmukaisia, mutta syystä tai toisesta ylemmiltä tahoilta saatu ohjeistus ja odotukset ohjaavat päätöksen tekoa voimakkaasti. Yksi syy erikoisiin tai väriin ohjeisiin on hyvin yksinkertainen: ylemmän tason päättäjät eivät tiedä tai ymmärrä paikallistason tilannetta, jolloin ohjeistus ei sovella käytettäväksi, mutta jota silti käytetään. Toisena syynä haastattelujen mukaan on paikallisviranomaisten pelko tai epävarmuus: jos jostain asiasta ei olla varmoja, olisi heikkoutta kysyä neuvoja, joten varmuuden vuoksi kielletään kaikki.

Näyttää siltä, että koko viranomaisketjun sopimusten oikeudellinen tunnistaminen ja sosiaalinen tunnustaminen muuttuu enemmän ja enemmän epäedulliseksi maaseudun naisia kohtaan. Liu tutkimusryhmineen (Liu *et al.*, 2014) huomauttaakin, että vaikka maaomakeuksia koskeva poliittinen osaltaan muuttunut parempaan suuntaan, ei naisten asema ole maaomakeuksien osalta muuttunut suotavaan suuntaan. Saman havainnon on tehnyt Xun Li, et al. (2010). Heidän mukaansa Kiinan hallinnon tulisi parantaa maaomakeusjärjestelmää ei vain kansallisen hallinnon tasolla, mutta myös paikallistasolla, jossa päätökset konkretisoituvat. Ray Liawn (2008) ajatus siitä, että lainsäädäntöä tulisi muuttaa siten, että se huomioisi maaseudun naiset konkainvaltaisemmin, on mielestäni hyvin kannatettava.

Onkin huomattavaa, että vaikka maanhallintaoikeuksissa ongelmia aiheutuu kaikeille maaseudun asukkaille, naisten kokemat vääryydet ovat enemmistönä. Saman huomion ovat tehneet Li Zongming (1993) sekä Govind Kelkar ja Krishna Raj (2013). Naisten kokemat ongelmat maan hallinnassa myös kasautuvat nopeammin ja helpommin muille elämän alueille. Deborah Naybor (2018) sekä Cindy Fan ja Youqin Huang (1998) nostavatkin esiin seikan, joka vaikuttaa voimakkaasti naisten maaomakeuksien toteutumiseen tai oikeammin toteutumatta jäämiseen: kun nainen menee naimisiin, eroaa tai joutuu leskeksi, on heidän maaomakeutensa harvoin turvattu. Tämä puolestaan altistaa naiset monenlaiselle hyväksikäytölle. Naiset joutuvat tukeutumaan perheen tai muun yhteisön tukeen ja menettävät näin itsemääritämisoi-keutensa ja itsenäisytyensä.

5.3 Land Tenure Rights, *Hukou* and Chinese Rural Women (Voiced and Voiceless in Asia, OLOMOUC series, 2022)

Maa ja sen hallinta ei Kiinassa ole pelkästään voimavara, joka tuottaa hallinnoijalleen tuloa. Maan hallinnalla ja oikeuksilla, jotka siihen liittyvät, on voimakas sosiaalinen tehtävä: maan hallintaan liittyvät taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat ovat

keskeisessä asemassa edistämässä sukupuolten välistä tasa-arvoa. Tämän artikkelin tavoitteena on tutkia ja analysoida maan hallintaan liittyviä ongelmia, joita maaseudun naiset kohtaavat Kiinassa *hukou*-eli asumisjärjestelmän osalta.

Kiinan maaseudun naiset kohtaavat epätasa-arvoista kohteliaa maanhallinnassa varsinkin muuttaessaan *hukou* sijaintiaan elämänsä niveltähdissä esimerkiksi mennessään naimisiin tai jäädessään leskeksi. Uuden *hukou* sijainnin myötä jokaisella uudella tulokkaalla on oikeus saada hallintaansa uudelta alueelta maata, jolla elättää itsensä. Valitettavan usein kiinalaisten maaseudun naisten kohdalla, syystä tai toisesta, nämä perusoikeudet eivät kuitenkaan toteudu.

Tämä artikkeli perustuu pääasiassa haastatteluihin Kiinassa. Haastatteluihin on käytetty kvalitatiivista sisältöanalyysiä sekä intersektionaalista lähestymistapaa, joka sallii lukuisten risteävien teemojen samanaikaisen tutkimisen. Feministinen standpoint teoria tarjoaa artikkelille mielenkiintoinen viitekehysken, koska tutkimuksessa keskitytään maaseudun naisiin ja hierarkiaan, joka vaikuttaa naisten maoikeuksien toteutumiseen.

Kiinan maan hallinnointia säädtelevä lainsäädäntö on sekava ja tulkinnanvarainen. *Hukou* lainsäädäntö on puolestaan jäykkä ja sen käytäntöönpano joustamatonta. Kumpikin järjestelmä yhdessä toimiessaan asettavat Kiinan maaseudun naiset epätasa-arvoiseen asemaan. Tämä artikkeli toteakin, että kirjoitettu laki ja säädökset eroavat huomattavasti siitä, miten niitä käytännössä toteutetaan.

Hukou järjestelmä ei ainoastaan palvele Kiinan sisäisestä turvallisuudesta vastaava ministeriötä tuottamalla tietoa ihmisten olinpaikoista. Peter Ho (2010) muisuttaakin, että *hukou* vaikuttaa ihmisten jokapäiväiseen elämään. Ilman *hukouta*, Kiinan kansalaista ei olisi virallisesti olemassa. Ei kuitenkaan ole itsestään selvää, että *hukou* takaisi kaikille Kiinan kansalaisilla yhdenvertaisen kohtelun. Maaseutu- ja kaupunkilaishukoun tuovat oikeudet eroavat huomattavasti toisistaan. Judith Banister (1987) onkin todennut,

”kuinka kaupunkilaiset kuuluvat suoraan hallinnon vastuulle ja näin ollen he ovat oikeutettuja työpaikkaan, asumistukeen, terveydenhuoltoon, poliisin palveluihin, koulutukseen, jätehuoltoon sekä erilaisiin muihin palveluihin”.

Toisin on maaseudun asukkaiden laita. Heidän sosiaaliturvansa ja muut elämään liittyvät palvelut ovat heidän itsensä vastuulla. Valtionhallinto katsoo, että maaseudun asukkaat voivat järjestää oman terveydenhuoltonsa yhdessä oman kylänsä tai kollektiivinsa kanssa yhteisesti. Saman päätelmän tekevät myös Farzana Afridi tutkimusryhmineen. (Afridi, Li and Ren, 2015) He havaittivat tutkimuksessaan, ettei valtio tunne tarvetta tuottaa maaseudun asukkaille samoja palveluita eikä tarjota samoja etuuksia kuin kaupunkilaisille, koska maaseudun asukkaiden katsotaan saavan tarpeeksi tuloa heidän hallintaansa annetusta maapalasta. Haastattelujen mukaan

suurin ongelma maaseudun naisille liittykin juuri tähän epäkohtaan. Maaseudulla asuvat naiset eivät pääse osallisiksi samoista terveyspalveluista kuin kaupungissa asuvat naiset. Heille ei myöskään tarjota samanlaisia eläke-etuksia kuin kaupunkilaisille.

Xiaofeng Liang ja Lawton Burns (2017) sekä Li Huan et.al. (2015) huomauttavatkin, että maan hallinta, varsinkin sen *tosiasiallinen* hallinta, tarjoaa maaseudun naisille parhaan mahdollisuuden säilyttää oma taloudellinen- ja sosiaalinen itsenäisytyensä. Toisin sanoen, maan hallinta ei ainoastaan tuota tuloa, se toimii vakuutuksena tulevaisuuden varalle. Tästä on samaa mieltä myös Xiang Jun (2015), joka toteaa tutkimuksessaan, että maaseudun naiset ovat haavoittuvimillaan juuri elämän nivelkohdissa: mennessään naimisiin, jäädessään leskeksi tai avioeron sattuessa. Näin ollen olisi tärkeää, että valtio huolehtisi maaseudun naisten oikeuksien toteutumisesta maa-aikeuksien osalta.

Ongelmaksi kuitenkin näyttää muodostuvan Chengri Dingin (2007) toteamus:

”huolimatta maan hallinnan hyödyistä, lainsäädännön virheet sekä monitulkintaisuuus aiheuttavat negatiivisia tilanteita maaseudun asukkaille, varsinkin naisille”.

Tämä tuli voimakkaasti esiin myös artikkelia varten tehdynä haastatteluissa, joissa All China Women Federation (ACWF) oli huolissaan vallitsevasta tilanteesta. ACWF ei pysty turvaamaan naisten oikeuksia maaseudulla niin hyvin kuin haluaisi. Ray Liaw (2008) vie ajatuksen askelta pidemmälle laajentaa keskustelun koskevaa koko yhteiskuntaa: nykyinen tilanne vaikeuttaa kokonaivaltaisen sukupuolten tasa-arvon toteutumista Kiinassa.

Wang et al. (2017) myötäilevät Liawta, ja muistuttavat, että kiihtyvä kaupungistuminen ja sen myötä lisääntyneet pakkolunastukset tekevät maaseudun naisten taloudellisesta- ja sosiaalisesta selviytymisestä hankalaa. Yksi suurimmista ongelmista pakkolunastukseen liittyen ovat maan hallintaan liittyvät sopimukset ja niiden epästarkkuus. Periaatteessa maan hallintaan liittyvä sopimus on määrämuotoinen, mutta syystä tai toisesta suurin osa sopimuksista ei tarjoakaan riittävää turvaa lunastuksien tai uudelleenjaon varalta.

Suurin porsaanreikä liittyy siihen, että kyläkomitea voi 2/3 enemmistöllä päättää maan uudelleen jaosta. Haastattelujen mukaan tämä on varsin yleistä ja tästä kärsivät etenkin naiset. Heidän äänensä ei pääse kuuluviin kyläkomiteoissa, koska suurin osa komitean jäsenistä on miehiä. Näin ollen 2/3 enemmistön saaminen uudelleenjako-päätöksen taakse on ongelmallista. Toisin sanoen päätöksenteosta tulee sukupuolis tunutta. Esimerkin tästä antavat Liu Yansui, Fang Fang ja Li Yuheng (2014): tilanteet, jossa miehen muuttaessa alueelle, hänen hallintaansa luovutetaan uusi maa-ala,

naisten muuttaessa alueelle, päätöksenteko voi olla hyvin hidasta. Tästä johtuen naisten taloudellinen itsenäisyys vaarantuu, ja se altistaa heidät monenlaiselle kaltoin kohtelulle. All China Women Federation on tilanteesta huolissaan, koska naiset jäävät huomiotta kyläkomiteoiden päätöksenteossa, varsinkin asioissa, jotka koskevat naisia itseään. Saman on havainnut Ray Liaw (2008), joka on tutkimuksessaan havainnut, että kyläkomiteoilla on käytössään erilaisia lainsäädännön harmaalla alueella olevia käytäntöjä, jotka vaikuttavat naisten tasapuolista kohtelua. Tämän lisäksi Greif ja Tabellini (2017) haluavat muistuttaa vallan keskittymisestä sekä valtion- että paikallistasolla, joka tällä hetkellä sallii epätasa-arvoisia käytäntöjen toimenpanon.

Maanhallinnan lisäksi *hukou* järjestelmä aiheuttaa valtakunnallisesti katsottuna esteen sille, ettei Kiina pääse kehittymään todelliseksi moderniksi valtioksi, joka voisi johtaa koko maailmaa. Saman on todennut Chan (2019): niin kauan, kun asumiseen ja maanhallintaan liittyvät uudistukset eivät etene, Kiina ei pysty vakauttaamaan tilannettaan eikä luomaan tasa-arvoista yhteiskuntaa, joka voisi oikeasti toimia täysipainoisena jäsenenä globaalissa ympäristössä.

On kuitenkin tärkeää huomata, että maa-alueiden toteutumattomuus ja asumisrekisterijärjestelmän jäykkyys eivät ole ainoita ongelmia, joita Kiinan naiset kohtaavat arjessaan. Heidi Ross (2015) muistuttaakin, että naiset kokevat epätasa-arvoista kohtelua myös koulutuksen saralla. Tämän lisäksi työoikeudellinen syrjintä (Dasgupta, Matsumoto and Xia, 2015) sekä kaikenlainen häirintä (Srivastava and Gu, 2009) naisia kohtaan on Kiinassa yleistä.

5.4 Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women (Retfærd 1/2022)

Presidentti Xi Jinpingin vuonna 2016 pitämä puhe perhearvoista aloitti Kiinassa uuden Kungfutselaisuuteen perustuvan aikakauden. Tämä artikkeli pyrkii osoittamaan kuinka muutokset Kiinan perhe- ja sukupuolipoliikassa ovat vaikuttaneet naisten arkeen. Toiseksi artikkeli tarkastelee kuinka All China Women Federation (ACWF), Kiinan suurin ja ainoa naisjärjestö pystyy säilyttämään kaksoisroolinsa osana valtion hallintoa ja toisaalta naisten äänenkannattajana Xi Jinpingin luoman uuden Kungfutselaisen näkökulman varjossa.

Artikkeli osoittaa, että vaikka Kiina on sitoutunut perustuslailliseen sukupuolten tasa-arvoon sekä valtion feminismiin, se ei ole onnistunut poistamaan naisia vahingoittavia patriarkalisia rakenteita ruohonjuuritasolta. Nykyinen, presidentti Xi Jinpingin esittelemä poliittinen politiikka, joka turvautuu Kungfutselaisiin perinteisiin, pyrkii tehokkaasti oikeuttamaan nämä haitalliset rakenteet. Tämä puolestaan vaarantaa

ACWF:n toiminnan, jonka alkuperäinen tarkoitus on tukea Kiinan naisia säilyttämään itsenäisyytensä patriarkaalisuutta vastaan.

Elizabeth C. Economy (2014) toteaa, että nykyinen poliittinen nojaa voimakkaasti kungfutselaisuuteen ja keisarillisen Kiinan periaatteisiin. Tämä puolestaan haittaa sukupuolten välichen tasa-arvon toteutumista. On kuitenkin tärkeää muistaa että Vaikka kungfutselaisuus on ollut kiinassa esillä enemmän tai vähemmän, sen tosiasiallinen vaikutus on marxismin varjossa ollut rajallista (Li, 2015) (Adler, 2011) (Dutton, 1992).

Naisten aseman heikentäminen ei kuitenkaan ole alkanut vuoden 2016 pidetyn puheen jälkeen. Harriet Evans (2010) huomautti jo vuonna 2010 ilmestyneessä tutkimuksessaan siitä, kuinka hallituksen poliittinen on vuosien ajan kaventanut ja neutraloinut naisten asemaan Kiinalaisessa yhteiskunnassa. Evans vahvistaa näin vanhaa tutkimustaan, jossa hän tuo esiin kommunismiin ongelmia toteuttavia naisten asemia parantavaa politiikkaa (Evans, 2007). Voikin siis argumentoida, että kehitys joka Kiinassa on meneillään, on jatkumoa epäonnistuneelle tasa-arvokehitykselle. On myös syytä muistaa, että valtion feminismi ei myöskään ole pystynyt takaamaan naisille tasa-arvoista asemaa (Croll, 1980) (Evans, 2007) (Keller, 2011). Valtion harjoittamasta virallisesta feminismistä ei ole ollut vastusta Kiinan patriarkaaliselle yhteiskunnalle. Kuten Jiing-Lih Farh ja Bor-Shiuan Cheng (2000), Sun Xiaoxia ja Guo Chunzhen (2006) sekä Deniz Kandiyoti (1988) huomauttavat, Kiinan paternalistiset rakenteet legitimoivat Kungfutselaiset periaatteet.

Entisen presidentin, Hu Jintaon luoma *sopusointuinen yhteiskunta kungfutselaisella sävyllä* tarjosi Xi Jinpingille oivan alustan jatkaa kungfutselaisuuden nostamista pelkästään sävystä vahvemmaksi voimaksi. Tätä kehitystä vahvistaa Kiinan sisäinen populismi sekä kansallismielisyys, joita Xi Jinping hyödynsi luomalla *kiinalaisen unelman*. *Kiinalainen unelma* tarjoaa Kiinan Kommunistisen Puolueen (KKP) vision, jossa valtio yhteiskuntana käy avointa ja suoraa keskustelua kansalaisten kanssa, tarjoaten KKP:n arvoja vastaiskuna länsimaistuneelle, liberaalille Kiinalle. *Kiinalainen unelma* painottaa Kungfutselaista etiikkaa, joka sisältää kunnioituksen, itsensä kehittämisen sekä moraalisen vahvistamien, jotka kaikki puuttuivat Marxilaisesta dogmasta.

Margaret Woon (2003) mukaan poliittikan uusi diskurssi on vaikuttanut heikentävästi oikeudelliseen struktuuriin ja puhetyliin. Tämän toki hänen mukaansa mahdollistaa jo olemassa oleva vajavainen lainsäädäntö ja sen puutteellinen toimeenpano. Isabelle Attené (2012) puolestaan arvostelee työlainsäädäntöä, joka mahdollistaa sukupuoleen perustuvan syrjinnän. Attenén mukaan Kiinan valtion tulisi huomioida lainsäädännön haasteet ei pelkästään yksittäisen henkilön näkökulmasta, mutta myös taloudellisesta näkökulmasta. Taloudellisen näkökulman mukaan otta-

minen tasa-arvotyöhön olisi varmasti kannattavaa. Positiiviset, taloudelliset kannustimet varmasti kiihyttäisivät kokonaisvaltaisen tasa-arvoisen lainsäädännön toteutumista.

Lainsäädännön muutokset eivät kuitenkaan yksinään riitä muuttamaan yhteiskuntaa tasa-arvoisemmaksi. ACWF:n aseman kirkastaminen voisi toimia voimakkaana muutoksen tuottajana. Nykyinen malli, jossa ACWF toimii sekä valtion eli KKP:n alaisuudessa sekä valvonnassa ja toisaalta itsenäisenä naisten etujärjestönä, on hyvin ristiriitainen. Samanlaista ristiriitaisuutta on havaittu myös pohjoismaisessa tutkimuksessa, jossa käsitellään erilaisten (nais)järjestöjen toimintaa. Andersson ja Bengtson (2019) sekä Helminen (2019) ovat omissa tutkimuksissaan huomanneet järjestöjen toiminnassa jännitteitä tilanteessa, jossa järjestön tulisi edustaa naisia ja samalla tuottaa palveluja yhteiskunnalle.

Tämä jännite on kasvamassa Kiinassa. ACWF on joutunut uuden poliikan myötä tarkastelemaan ja muuttamaan toimintatapaansa. ACWF joutuu huomioimaan poliittiset päätökset ja ohjauksen omassa toiminnassaan huomattavasti entistä voimakkaammin. Näin ollen ACWF:n toiminta naisten itsenäisenä etujärjestönä on epäilyksenalista.

Kiina nähdään usein keskusjohtoisena maana, mutta haastatteluissa kävi ilmi, kuinka paikallistasolla eri diskurssit ja keskustelut vallankäytöstä ovat hyvin kii-vaita ja sallittuja. Tämä artikkeli toi hyvin esiin sen, kuinka ACWF käy keskustelua ja jopa kamppailua kyläkomiteoiden kanssa paikallistasolla. Keskustelun välineenä on pääsääntöisesti lainsäädäntö ja valistustyö naisten oikeuksista. Nykyisen Xin diskurssin myötä tästä keskustelua on kuitenkin kavennettu huomattavasti.

Yhteiskunnan muuttuessa Kiina on muuttumassa tämän tutkimuksen mukaan enemmän ja enemmän vihamieliseksi naisia kohtaan. Nykyinen valtionjohto ohjaa Kiinaa vahvasti suuntaan, jossa traditiot ja tavat ottavat ylivallan laista ja oikeuksista. Tämä puolestaan heikentää naisten asemaa kokonaisvaltaisina yhteiskunnan jäseninä. Toisekseen ACWF ei pysty toiminaan itsenäisesti naisten etujärjestönä patriarkaaliseen perinteeseen pohjaavassa yhteiskunnassa. Samalla, kun KKP:n valta ACWF:n toiminnassa kasvaa, ACWF:n mahdollisuudet vaikuttaa naisten tasa-arvoon kapenevat ja mahdollisuudet toimia naisten itsenäisenä etujärjestönä heikenee.

5.5 Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa (Ilmiö media, 6/2019)

Lähisuhdeväkivaltaan puuttuvan lainsäädännön (Anti-domestic Violence Law of the People's Republic of China, Order No. 37 of the President of the PRC, DV-laki) julkaiseminen oli Kiinan oikeuskehityksessä rajapyykki: Valtio puuttuu yleisesti perheen sisäisenä asiana pidettyyn toimintaan. Toki valtio puuttuu yksilöiden toimiin

monin eri tavoin, mutta perheen ja suvun sisäisiin asioihin puuttumisen voidaan katsoa olevan ennen kuulumatonta. Tang ja Cheung (2002) toteavat, että kiinalainen yhteiskunta on pitkän perinteent mukaisesti pitänyt lähisuhdeväkivaltaa enemmän tai vähemmän oikeutettuna ja yksityisenä asiana, joka tulisi pitää perheen sisällä, pois julkisuudesta sekä myös poliisin ja oikeuslaitoksen tavoittamattomissa.

Oman työkokemukseni mukaan Kiinassa lähisuhdeväkivallan määrittely on hyvin hankalaa, koska väkivaltainen käytös on ollut ja on edelleen avoliitossa hyväksyttävä ja sitä pidetään usein naisen omana syynä. Kiinassa monet eri tahot mahdollistavat lähisuhdeväkivallan jatkumisen: naiset, miehet, suku, poliisi sekä oikeuslaitos. Xu et.al (2001) esittävät, ettei lähisuhdeväkivalta tunnisteta, koska sen katsotaan olevan normaali osa parisuhdetta. Naiset hyväksyvät väkivallan, koska he ovat kasvaneet sellaisen kulttuurin vaikutuksen alaisena, jossa väkivalta kuuluu miehen oikeuksiin parisuhteessa. Näin siis lapsuudessa nähdyt ja koetut toimintatavat sosiaalistavat naiset osaksi tiettyä kulttuuria ja yhteiskuntaa.

Palmer (2017) tuo keskusteluun tärkeän näkökulman, sovittelun. Koska sovittelu on edelleen Kiinassa yleinen lähestymistapa riitojenratkaisuun, paikallisesti järjestetty (epä)virallinen sovittelu ja yhteisöpohjaiset komiteat, toisin kuin poliisin varoitukset ja pidätysten, ovat olleet pitkään suosituin tapa ratkaista lähisuhdeväkivalta-tapaukset. Sovittelu on edelleen yksi DV-lain keskeisimmistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä. Sovitteluun liittyy kuitenkin riskejä siitä, ettei uhrin näkökulmaa tuoda tarpeeksi esiin ja tekijän teot kuitaan anteeksipyynnöllä. Näin ongelman ytimen, lähisuhdeväkivallan tuomitsemiseen ei päästä oikeasti käsiksi. Järjestelmä mahdollistaa lähisuhdeväkivallan jatkumisen uhrin oikeuksien jäädessä toissijaiseksi pieneksi yksityiskohdaksi. Tekijän todellinen asettaminen vastuuseen teo(i)staan on selkeästi järjestelmän heikko kohta. Uhrin suojeelu jää tekijän anteeksipyynnön jalkoihin. Kysymys kuuluukin, ketä järjestelmä suojelee, tekijää vai uhria?

Oman kokemukseni mukaan Zhejiang Hightack asianajotoimistossa lähisuhdeväkivallan kanssa toimivat asianajajat ovat turhautuneita oikeusjärjestelmän kankeuteen ja tehottomuuteen. Tuomioistuimet määrävät lähestymiskieltoja hyvin vähän. Eräässä tapauksessa vaimo oli hakenut useamman kerran lähestymiskieltoa väkivaltaista puolisoaan vastaan. Tuomioistuin hylkäsi hakemuksen, koska se katsoi poliisin antaman kirjallisen varoituksen riittävän, ja koska vaimo ei ollut hakenut avioeroa. Näin ollen lähestymiskiellon määräminen olisi tuomioistuimen mukaan turhaa, koska puolisolla ei olisi ollut paikkaa, jossa asua.

Zhang ja Zhao (2018) haluavat tuoda esiin seikan, jonka mukaan joillakin tuomareilla ei joko ole ymmärrystä lain soveltamisesta tai he vain yksinkertaisesti sivuuttavat perheväkivallan määritelmän. Eräässä tapauksessa tuomioistuin totesi poliisin ja sairaalan lausuntojen väkivallasta olevan todennäköiset, mutta "yhdestä elä-

misen aikana vastaajan jokapäiväinen fyysinen ja suullinen hyväksikäyttö, joka toisinaan aiheuttaa vähäisiä ruumiillisia vammoja, joilla ei ole todellisia seurauksia, ei voida vahvistaa olevan perheväkivaltaa".

DV-laki lähettää myös ristiriitaisia viestejä suurelle yleisölle. Se määrittelee perheen harmonian ja sosiaalisen vakauden tärkeimmiksi tavoitteiksi lain täytäntöönpanossa (§1). Ongelmana ovatkin poliittikkojen tavoitteet harmonisesta yhteiskunnasta yhdistettyä heikkoon rikosoikeuden täytäntöönpanoon varsinkin lähisuhdeväkivaltaa vastaan.(Su, 2017) Täytyy muistaa, että manner-Kiinassa harmonia tarkoittaa käytännössä valtion poliittista prioriteettia eli sosiaalista vakautta ja sen ylläpitoa. Lain poliittinen henki siis syrjäyttää ne intressit, jotka vähentäisivät tai estäisivät lähisuhdeväkivaltaa. Näin ollen miljoonien uhrien turvallisuuden takaamisessa epäonnistutaan.

"Kiinassa tuomioistuimet sekä lait heijastavat kansallisia tavoitteita ja identiteettiä." (Woo, 2017 s.242) Tämä tuo haasteita tuomioistuimen itsenäisyyteen ja neutraaliuteen. Suhtautuminen lähisuhdeväkivaltaan viranomaistoiminnassa ja sen ymärtämisen ongelmat ovat syitä siihen, että tuomioistuinten suhtautuminen lähisuhdeväkivaltaan on nihkeää. Tämän lisäksi valtion virallinen retoriikka sekä lain tyhjät pykälät yhdistettyä institutionaalisiin käytäntöihin, jotka unohtavat uhrien suojelemisen väkivaltatapaauksissa vaikuttavat negatiivisesti lain täytäntöönpanoon. Näytääkin vahvasti siltä, että Kiinan oikeuslaitos ei ole ratkaisu vaan pikemminkin osa ongelmaa naisille, jotka etsivät apua väkivaltaisia aviomiehiä vastaan.

6 Keskustelua

Tämän väitöskirjatutkimuksen tärkein anti on tuoda kiinatutkimuksen kentälle näkyviin maaseudun naisten ongelmallinen tilanne maaomistuksen ja *hukou* järjestelmän suhteen. molemmat järjestelmät erikseen ja yhdessä aiheuttavat maaseudun naisille epätasa-arvoisia tilanteita sekä ongelmia (perus)oikeuksien toteutumisessa. Väitöskirjatutkimus tarjoaa usein vähemmälle huomiolle jäädvän naisnäkökulman niihin ongelmiin, joita varsinkin maaseudun naiset kohtaavat tavallisessa elämäässään. Tämän lisäksi väitöskirjatutkimus antaa tietoa siitä, kuinka presidentti Xi Jinpingin poliittinen diskurssi vaikuttaa naisjärjestö All China Women Federationin toimintaan. Xin ja Kiinan kommunistisen puolueen luoma poliittinen ilmapiiri vaikuttaa myös koko kiinalaisen yhteiskunnan suhtautumiseen esimerkiksi miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon. Naiset ja heidän näkökulmansa jäädvät usein huomiotta tutkittaessa Kiinaa, tämä väitöskirjatutkimus korjaa osaltaan tätä tilannetta.

1950-luvun maareformi sosialisoi Kiinassa kaiken maaomaisuuden, koska hallinto pyrki jakamaan kaiken tasamaisuuden kansalaisten kanssa. Tasajakoon kuului maan lisäksi muun muassa eläimet, rakennukset ja erilaiset tuotantotarvikkeet. Kiinalaiset maaseudun asukkaat saivat tämän uudistuksen myötä ensimmäistä kertaa mahdollisuuden omistaa tai ainakin hallita omaa maa-alaansa. Tämän lisäksi maanviljelijät tai karjankasvattajat pystyivät nauttimaan saamistaan tuotoista kokonaan itse. Melko pian tämän uudistuksen jälkeen, vuonna 1958 maat annettiin kyläyhteisöjen hallintaan, jotka vastaavat edelleen maan jaosta jäsenilleen. Tämän uudistuksen yhteydessä kaupunkien maat siirrettiin valtion omistukseen. Maanhallinta ja -omistus lainsäädäntöä on uudistettu lisää vuosina 1998 ja 2002. Nämä uudistukset ovat osaltaan auttaneet maaseudun asukkaiden tilannetta muun muassa pidentämällä maan hallinta-aikaa 15 vuodesta 30 vuoteen. Näin maanviljelijät ja karjankasvattajat pystyvät suunnittelemaan pidemmän aikavälin investointeja paremmin ja toiminta on pysyvä.

Kaupunkien laajentuminen maaseudulle aiheuttaa ongelmia maaseudun ja kaupungin reuna-alueilla asuville maaseudun ihmisiille. Kaupungit ovat hyvin kiinnostuneita juuri näistä maa-alueista ja usein valtio pakkolunastavat maita omiin tarkoituksiinsa. Usein korvauskien määrä jää huomattavasti matalammaksi kuin mitä maan todellinen arvo on ja mitä esimerkiksi rakennusyritykset maksavat valtiolle saamastaan

maa-alueesta. Rakennusyritykset eivät useinkaan voi ostaa maata suoraan kyläyhteisöltä, vaan maa pitää ensin siirtää valtion omistukseen, joka kaupungin nimissä myy maan edelleen yleensä melko korkealla hinnalla. Nämä maan todelliset hallinnoijat, maanviljelijät ja karjankasvattajat eivät saa maasta korvausta todellisen hinnan muukaan. Usein he eivät myöskaän saa korvaavaa matta hallittavakseen, vaan heille osoitetaan uusi asuinpaikka kaupungissa sekä pieni kokonaiskorvaus maasta. Vaikka heidän *hukou*-sijaintinsa tällöin muuttuu, status ei muutu maalaisesta kaupunkilaiseksi.

Hukou-järjestelmä on Kiinan mittakaavassa mahdollistanut koko maan ja varsinkin maaseudun pitkäjänteisen ja tuloksellisen kehittämisen. *Hukou*-järjestelmän ansiosta Kiinaan ei ole päässyt syntymään monien kehittyvien maiden tapaisia slummiutuneita alueita kaupunkien laitamille, eikä maaseudulle ole muodostunut maatoman köyhälistön alueita. Toki täytyy muistaa, että *hukou* sekä erilaiset väestönsiirto-operaatiot ovat sitoneet ihmiset tiettyyn paikkaan ilman oikeutta asua omavaltaisessa paikassa. Onkin syytä pohtia, kuinka vahvasti Kiinan yhteiskunnan vaurastumiseen ja taloudellisen itsenäisytyteen on vaikuttanut kansalaisten perusoikeuksien huomiotta jättäminen. Tämän lisäksi on tärkeää miettiä, onko oikeutettua polkea ihmisten perusoikeuksia yhteiskunnallisen kasvun ja yhteiskunnan sujuvan toimivuuden vuoksi.

Hukou-järjestelmä ei pelkästään vaikuta ihmisten mahdollisuuteen muuttaa paikasta toiseen ja saada hallintaansa esimerkiksi maata. Eri statuksella²⁹ olevat ihmiset ovat oikeutettuja erilaiseen sosiaaliturvaan.(Gao *et al.*, 2018) Maaseudun asukkaiden katsotaan saavan tarpeeksi tuloja hallinnoimastaan maasta, joten heidän sosiaaliturvansa on suppeampi kuin kaupunkilaisten. Kaupunkilais-*hukou* haltijoilla on oikeus tuettuun asumiseen, kattavampaan terveydenhuoltoon ja suurempaan eläkkeisiin. Tätä eriarvoistavaa järjestelmää on helppo kyseenalaistaa nykymaailmassa. Maaseudulla asuu nykyään muitakin kuin vain maanviljelijöitä tai karjankasvattajia, joilla ei ole hallinnassaan maata ja tuloa siitä. Tosin, on hyvin todennäköistä, että nämä korkeammin koulutetut henkilöt ovat siirtyneet maaseudulle saadakseen hyvitystä opintolainastaan. Nämä ollen heidän *hukou*-statuksensa on edelleen kaupunkilainen, vaikka sijainniksi on muutettu maaseutu. Heidän sosiaalietutensa ovat siis edelleen paremmat, kuin muilla samalla alueella asuvien.

Naisten sosiaaliturvan osalta ongelmakohta liittyy raskaudenajan terveydenhuoltoon. Kahden erilaisen ja eritasoisken järjestelmän on katsottu aiheuttavan naisille huomattavaa haittaa.(Burns and Liu, 2017) Tätä eriarvoistavaa järjestelmää on kuitenkin pyritty muuttamaan. Nykyisin naisilla on, riippumatta asuinpaikasta, paremat mahdollisuudet saada tarvitsemaansa seurantaa ja hoitoa raskauden aikana, vaikka järjestelmät ovat erilliset maaseudun ja kaupunkien naisille. (Wang, 2017)

²⁹ kaupunkilainen tai maalainen.

Järjestelmiä on siis yhtenäistetty onnistuneesti tämän osalta. Toki ongelmia on, koska maaseudulla matkat esimerkiksi äitiysneuvolaan ovat pitkiä ja näin ollen riittävä seurantaa on vaikea järjestää.

Kiinassa onkin käynnissä sosiaaliturvan tai sosiaalivakuutuksien uudistaminen ja yhtenäistäminen. Prosessi on ollut käynnissä jo useamman vuoden ajan, eikä sillä näy loppua. On kuitenkin muistettava, että Kiinassa isojen asioiden, kuten sosiaaliturvan tai *hukou*-järjestelmän muutokset vievät aikaa. Hukoun osalta pienemmissä kaupungeissa on jo tehty muutoksia esimerkiksi asuinpaikan suhteen. Nykyisin maalta kaupunkiin muuttavan on helpompi saada asuinpaikan muutokselle hyväksytä kuin ennen. Perustavanlaatuinen ongelma kuitenkin säilyy: *hukou*-status ei muudu ja näin ollen sosiaaliturvan laajuus pysyy muuttumattomana. Tämän takia sosiaaliturvan yhtenäistäminen olisi tärkeää ei pelkästään Kiinan tasa-arvotilanteen kannalta vaan myös yksilöiden elämän laadun kannalta.

Nykyään Kiinan maanhallinta- ja omistusjärjestelmä muodostuu siis sekä valtion omistamista että kyläyhteisöjen hallitsemasta tai omistamasta maasta. Teoriassa maaseudulla jokainen maaseutu *hukoun* omaava henkilö saa hallintaansa oman pienen maatilkuun. Maata siis uudelleen jaetaan aina, kun alueelle muuttaa (tai syntyy) tai sieltä poistuu henkilötä. Tai ainakin näin pitäisi toimia. Tämän tutkimuksen mukaan naisten kohdalla kyseistä käytäntöä rikotaan usein. Kyläyhteisöjen asioiden hallinta ja päätösalta on usein miesten käsissä ja näin ollen päätöksenteko on suku-puolistunutta.

Päätöksen teon sukupuolistuminen kyläyhteisöissä näkyy vahvasti siinä, että 2/3 päätöksentekijöistä on miehiä. Naisten ääni jää usein kuulumattomiin, sillä päätöksenteko vaatii juuri tuon 2/3 osan enemmistön. Voisiko Kiinassa olla mahdollista ottaa käyttöön sukupuoliintiöt, jolloin valta-asemien lukumääräinen jakautuminen tasaantuisi, vallan sekä päätöksenteon prosessit sekä niiden tulokset ja vaikutukset muuttuisivat tasa-arvoisemmiksi. Tähän voi tosin olla vielä pitkä matka, koska valtion tasolla päätöksenteko on tiukasti miesten käsissä. Kiinassa valtasuhteita ja niiiden jakautumista on vaikea muuttaa alhaalta ylöspäin, eikä tätä ole näkyvissä missään hallinnon tasossa.

Mielensiintioista on kuitenkin seurata noin 30-vuotiaiden naisten vaikutusta koko Kiinan yhteiskuntaan. Nämä naiset eivät suostu ahtautumaan perinteisen naisen malliin. Nuoret naiset haluavat uran eivät perhettä, naiset myös haluavat itse päättää omasta elämästäään. He ovat usein tämän lisäksi taloudellisesti menestyviä ja itsenäisiä. Voivatko nämä ivallisesti nimittetyt left-behind naiset ryhmänä, isona kollektiivina muuttaa omalla toiminnallaan yhteiskunnan ajatusmallia naisen asemasta. Oli siko näiden itsenäisten naisten mahdollista tosiasiallisesti muuttaa kiinalaisen yhteiskunnan alentuvaa suhtautumista naisiin. Kiina on perinteisesti maa, jossa joukko on enemmän kuin vain yksittäinen ihminen.

Hallinnollisesti katsoen, koko Kiinan väestö muodostaa yhden ison yksittäisen oikeushenkilön, joka ajaa omaa etuaan. Tällä perusteella yksittäisten ihmisten tai pienien ryhmien, kuten itsenäisten naisten, perusoikeudet saavat Kiinassa väästyä yhteisen hyvän puolesta. Kiinassa tämä ajatusmalli toimii suurimmalle osalle väestöstä: keskiluokka on tyytyväisiä ja rikkaat pärjäävät omillaan. Marginaaliiin jää kuitenkin miljoonia ihmisiä, juuri niitä yksilöitä, joiden oikeuksia rajoitetaan. Nämä ihmiset muodostavat mielestäni potentiaalisen uuden aallon, jonka näkemykset, tottumukset ja vakaumukset voivat muuttaa Kiinaa.

Näyttää kuitenkin siltä, että presidentti Xi Jinpingin uusi poliittinen diskurssi on omiaan tukahduttamaan kaikki yhteiskunnalliset muutokset alkuunsa. Yhteiskunnan asenteiden tiukentuminen muutoksia tai uudistuksia vastaan on häiritsevä. Ensimmäinen huolestuttava merkki oli mielestäni presidentin toimikausien rajoittamisen poisto ja varsinkin se, kuinka helposti se Kiinassa yleisesti hyväksyttiin. Käymieni keskustelujen perusteella tavalliset ihmiset olivat tyytyväisiä siihen, että maalla on vahva johtaja, joka tietää mitä tekee ja tekee sen Kiinan hyväksi. Ihmiset olivat valmiita hyväksymään keskitetyn vallan, koska se olisi hyväksi Kiinalle ja koko kansalle. Mielestäni tässä näkyi selvästi kommunistisen puolueen propaganda, joka ylisti Xi Jinpingin ulko- ja sisäpoliittisasiaavutuksia. On toki muistettava, että tavallisilla ihmisillä menee hyvin, heillä on asunto, oma auto, lapset käyvät hyviä kouluja ja elämä on taloudellisesti turvattua. Tämän kansanosan hyväksytään Xin toimet näyttävätkin nojaavan.

Valtion otteen kiristämistä perustellaan hyvillä tarkoitusperillä, kuten korruption vähentämiseellä ja paluulla kungfutselaiseen hyveellisyteen. Taustalla on silti yhteiskunnan valvonnan kiristyminen ja siirtyminen perinteiseen kiinalaiseen elämäntapaan, joka perustuu vahvasti kollektiiviseen ja harmoniseen yhteiskuntaan. Tällaisessa yhteiskunnassa yksilön perusoikeudet ja vapaus ovat vaarassa heikentyä entistään.

Aika ajoin keskusteluun nousee Kiinan demokratiakehitys. Usein tämä kehitys nähdään negatiivisena, koska Kiina on keskusjohtoinen maa, jossa valtio ja varsinkin Kiinan kommunistinen puolue sanelevat sen, mitä tehdään. On kuitenkin muistettava, että paikallistasolla käydään koko ajan erilaisia diskursseja ja keskusteluja, jopa kampailua, vallankäytöstä ja prosesseista. Tämä tutkimus tuo esiin sen, miten All China Women Federation (ACWF) käy demokratian liittyvää keskustelua ja kampailua paikallistasolla kyläyhteisöjen kanssa. ACWF:n käytössä olleet lainsääädäntö- ja valistusmekanismit, kosken naisten oikeuksia ovat kuitenkin uuden poliittisen diskurssin myötä käytännössä poistuneet. Demokratian liittyvät olosuhteet, joissa valanpitäjät ja tavallinen kansa joutuu keskustelemaan keskenään (Acemoglu and Robinson, 2020) ovat paikallistasolla vähentyneet ja näin ollen ruohonjuuritason demokratiakehitys on pysähtynyt.

7 Loppusanat

Kiinan maaseudun naiset jäävät helposti maan muiden, isompien, uutisten jalkoihin. Talouteen tai toisinajattelijoihin liittyvät uutiset ovat tärkeitä ja niistä pitääkin tehdä näkyviä. Nämä asiat eivät kuitenkaan suoranaisesti vaikuta tavallisten kiinalaisten elämään. Kiinan maaseudun naiset muodostavat suuren yksittäisen ryhmän, jonka panos Kiinan taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen jää usein mainitsematta. Tavallisten naisten tavallinen arkielämä muodostaa tärkeän osan Kiinan bruttokansantuotteesta ja hyvinvoinnista. Toki, maaseudun naisten tai ihmisten elämästä kirjoittaminen on hieno hankala, koska maaseudulle voi olla vaikeaa saada kuvaus- tai haastattelulupaa.

Suuremmassa mittakaavassa ajatellen, naisten osuuksista tai panostusta eri maiden hyvinvointiin jää usein huomiotta, tässä Suomikaan ei ole poikkeus. Suomessa Lottien osuutta sotaponnisteluihin on näihin päiviin asti vähätely, eikä naisvaltaisten alojen palkkakuoppaan ole vieläkään löydetty ratkaisua. On helppoa vedota rahaan ja sen puutteeseen. Olisi kuitenkin tärkeää nähdä rahaa taakse, asenteisiin ja rakenteisiin. Ei riitä, että esimerkiksi sairaanhoitajien kunniaksi valaistaan rakennuksia sinisiksi. Ajatus on kaunis, mutta sillä saadaan aikaan vain näennäistä arvostusta, ei tosiasiallista arvostusta.

Tosiasiallisten arvostuksen luominen alkaa vallassa olevien rakenteiden muuttamisesta ja rikkomisesta. Kiinassa yhteiskunnan rakenteet ovat hyvin miehit, ja tämä vaikuttaa suoraan naisten asemaan. Päättävässä asemissa olevat miehet eivät näe tilanteessa mitään ongelmaa. Naisten asema ja ongelmat jäävät heille näkymätömiin. Näin ollen tilanne pysyy muuttumattomana.

Toivoisin kuitenkin, että yhteiskunnat Kiinasta Suomeen huomioisivat paremmin tavalliset ihmiset, tavalliset naiset ja antaisivat heille tosiasiallista arvostusta, ei vain valaistuja rakennuksia.

*“the common woman is as common as the best of bread
and will rise
and will become strong—I swear it to you
I swear it to you on my own head
I swear it to you on my common
woman’s
head”*
Judy Grahn

Lähteet

- Acemoglu, D. and Robinson, J. A. (2020) *Kapea käytävä, Valtiot, yhteiskunnat ja vapauden kohtalo.* Terra Cognita.
- ACWF (2014) ‘Shaanxi to Boost Protection of Rural Women’s Land Rights - All China Women’s Federation’, ACWF, September. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1409/594-1.htm> (Accessed: 9 October 2017).
- ACWF (2017) ‘NE China Document Protects Rural Women’s Rights, Interests on Land Contracts - All China Women’s Federation’, ACWF, August. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/action/1708/6395-1.htm> (Accessed: 9 October 2017).
- Adler, J. A. (2011) *Confucianism in China Today*.
- Afridi, F., Li, S. X. and Ren, Y. (2015) ‘Social identity and inequality: The impact of China’s hukou system’, *Journal of Public Economics*, 123, pp. 17–29. doi: 10.1016/j.jpubeco.2014.12.011.
- Agarwal, B. (1994) *A field of one’s own: Gender and land rights in South Asia*. Cambridge: Cambridge University Press. doi: 10.1017/CBO9780511522000.
- All China Women’s Federation (2016) *Chinese President Xi Jinping Stresses Familial Virtues*. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1612/2430-1.htm> (Accessed: 15 November 2018).
- Andersson, U. and Bengtson, S. (2019) *Support to Battered Women in Sweden: Non-profits and Public Authorities Collaborating and Competing*.
- Andreas, J. and Zhan, S. (2016) ‘Hukou and land: market reform and rural displacement in China’, *The Journal of Peasant Studies*, 43(4), pp. 798–827. doi: 10.1080/03066150.2015.1078317.
- Araujo, K. (2017) ‘Rural Women Must Not Be Left Behind’, *Landesa, Rural Development Institute*.
- Attené, I. (2012) ‘Being a Woman in China Today: A Demography of Gender’, *China Perspectives*, (e).
- Banister, J. (1987) *China’s Changing Population*. 1st edn. Stanford: Stanford University Press.
- Beauvoir, S. de (1949) *Le deuxième sexe. I, Les faits et les mythes*. Gallimard (NRF essais).
- Beijing Declaration and Platform for Action* (1995). Available at: https://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA_E.pdf (Accessed: 2 May 2019).
- Bell, D. A. (2009) ‘Reconciling Socialism and Confucianism?: Reviving Tradition in China’, *Dissent*, 57(1), pp. 91–99. doi: 10.1353/dss.0.0114.
- Bell, D. A. (2010) *China’s New Confucianism : Politics and Everyday Life in a Changing Society*. Princeton University Press.
- Bottomore, T. B. (1979) *Marxist Sociology*. MacMillan.
- Burns, L. R. and Liu, G. G. (2017) *China’s healthcare system and reform*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cabestan, J.-P. (2017) ‘The Party Runs the Show’, in Lam, W. W.-L. (ed.) *Routledge Handbook of the Chinese Communist Party*. Routledge, p. 422.
- Chaibong, H. (2004) ‘THE IRONIES OF CONFUCIANISM’, *Journal of Democracy*, 15(3), pp. 93–107.

- Chan, K. W. (2009) 'The Chinese Hukou System at 50', *Eurasian Geography and Economics*, 50(2), pp. 197–221. doi: 10.2747/1539-7216.50.2.197.
- Chan, K. W. (2014) 'Chinas urbanization 2020: A new blueprint and direction', *Eurasian Geography and Economics*, 55(1), pp. 1–9. doi: 10.1080/15387216.2014.925410.
- Chan, K. W. (2015) 'Five decades of the Chinese hukou system', in Iredale, R. R. and Guo, F. (eds) *Handbook of Chinese Migration Identity and Wellbeing*. 1st edn. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, pp. 23–48.
- Che, X. and Ip, B. (2017) *Social networks in China*. Chandos Publishing. Available at: https://books.google.com/books/about/Social_Networks_in_China.html?hl=fi&id=ri5HDgAAQ BAJ (Accessed: 25 October 2021).
- Chen, C. and Fan, C. C. (2016) 'China's Hukou Puzzle: Why Don't Rural Migrants Want Urban Hukou', *The China Review*, 16(3), pp. 9–39.
- Chen, Y. (2018) 'The Myth of Hukou: Re-examining Hukou's Implications for China's Development Model', *Review of Radical Political Economics*, pp. 1–16. doi: 10.1177/0486613418783885.
- Cheng, T. and Selden, M. (1994) 'The Origins and Social Consequences of China's Hukou System', *The China Quarterly*, 139, p. 644. doi: 10.1017/S0305741000043083.
- Cheung, S. K., Lee, J. T.-H. and Nedilsky, L. V. (2009) *Marginalization in China : recasting minority politics*. Palgrave Macmillan.
- China National Program for Women's Development (2011-2020)* (2011). Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/Sources/1502/998-1.htm> (Accessed: 21 January 2021).
- Collins, P. H. (2000) 'Gender, Black Feminism, and Black Political Economy', *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 568(1), pp. 41–53. doi: 10.1177/000271620056800105.
- Cooney, R. S. and Li, J. (1994) 'Household Registration Type and Compliance with the One Child Policy in China', *Demography*, 31(1), p. 21. doi: 10.2307/2061906.
- Council, S. (2014) 国务院关于进一步推进户籍制度改革的意见, *Opinions of the State Council on further promoting the reform of the household registration system*. China.
- Crenshaw, K. (1990) 'Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color', *Stanford Law Review*, 43. Available at: <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/stflr43&id=1257&div=&collection=> (Accessed: 8 June 2021).
- Croll, E. (1980) *Feminism and Socialism in China*. 2nd edn. Routledge and Kegan Paul. doi: 10.4324/9780203123140.
- Dalla Costa, M. and James, S. (1975) *The Power of women and the subversion of the community*. Falling Wall Press Ltd.
- Dasgupta, S., Matsumoto, M. and Xia, C. (2015) 'Women in the labouDasgupta, S., Matsumoto, M. and Xia, C. (2015) "Women in the labour market in China", ILO Working Papers. International Labour Organization.r market in China', *ILO Working Papers*.
- Davis, B. (no date) 'Being Uighur - with Chinese Characteristics: Analyzing China's Legal Crusade against Uighur Identity', *The American Indian Law Review*, pp. 81–100.
- Dikötter, F. (2011) *Mao's Great Famine, The History of China's most devastating catastrophe, 1958-62*. Bloomsbury USA.
- Ding, C. (2003) 'Land policy reform in China: assessment and prospects', *Land Use Policy*, 20(2), pp. 109–120. doi: 10.1016/S0264-8377(02)00073-X.
- Ding, C. (2004) 'Effects of Land Acquisition on China's Economic Future', *Lincoln Institute of Land Policy*. Available at: <https://www.lincolninst.edu/publications/articles/effects-land-acquisition-chinas-economic-future> (Accessed: 19 March 2021).
- Ding, C. (2007) 'Policy and Praxis of Land Acquisition in China', *Land Use Policy*, (24), pp. 1–13. doi: 10.1016/j.landusepol.2005.09.002.

- Dongliang, Z. (2021) 'Farmers Are Growing Further and Further from the Land: Land Transfer and the Practice of Three Rights Separation in China', <https://doi.org/10.1080/02529203.2021.1932988>, 42(2), pp. 24–43. doi: 10.1080/02529203.2021.1932988.
- Du, Q. (2018) *Modernization, culture, and the class ceiling: women's political participation in China*.
- Dutton, M. R. (1992) *Policing and Punishment in China: From Patriarchy to the People*. 1st edn. New York: Cambridge University Press.
- Economy, E. C. (2014) 'China's Imperial President: Xi Jinping Tightens His Grip', *Foreign Affairs*, 93.
- Encyclopedia of Sociology* (2016) 'Marxist Sociology'.
- Evans, H. (2007) 'Chinese Communism and Chinese Feminism', *Aspasia*, 1, pp. 220–230. Available at: <https://www.berghahnjournals.com/view/journals/aspasia/1/1/asp010114.xml> (Accessed: 11 May 2020).
- Evans, H. (2010) 'The gender of communication: Changing expectations of mothers and daughters in Urban China', *China Quarterly*, 204(204), pp. 980–1000. doi: 10.1017/S0305741010001050.
- Fan, C. C. and Huang, Y. (1998) 'Waves of Rural Brides: Female Marriage Migration in China', *Annals of the Association of American Geographers*, 88(2), pp. 227–251.
- Fan, S., Zhang, L. and Zhang, X. (2004) 'Reforms, Investment, and Poverty in Rural China', *Economic Development and Cultural Change*, 52(2), pp. 395–421. doi: 10.1086/380593.
- Farh, J.-L. and Cheng, B.-S. (2000) 'A Cultural Analysis of Paternalistic Leadership in Chinese Organizations', in Li, J. T., Tsui, A. S., and Weldon, E. (eds) *Management and Organizations in the Chinese Context*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 84–127. doi: 10.1057/9780230511590_5.
- Feldshuh, H. (2018) 'Gender, media, and myth-making: constructing China's leftover women', *Asian Journal of Communication*, 28(1), pp. 38–54. doi: 10.1080/01292986.2017.1339721.
- Feng, L., Bao, H. X. H. and Jiang, Y. (2014) 'Land reallocation reform in rural China: A behavioral economics perspective', *Land Use Policy*, 41, pp. 246–259. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.05.006.
- Finland, B. of (2019) *Bofit, Kiina tietoisku*. Available at: https://www.suomenpankki.fi/globalassets/bofit/seuranta/tietoiskut/bofit_kiina_tietoisku_2019.pdf (Accessed: 17 February 2020).
- Foucault, M. (1977) *Power/knowledge, selected interviews and other writings 1972-1977*. Edited by C. Gordon. New York: Pantheon Books. Available at: https://d1wqxtlxzle7.cloudfront.net/59017587/Foucault_M_-_Power_Knowledge_Pantheon__198020190424-25150-1kti2b5.pdf?1556120031=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DFoucault_M_Power_Knowledge_Pantheon_1980.pdf&Expires=1599202772&Signature=JoGljHRA5spX6JvB2OofGUhEYteLv-mmSRFl1MxfMNC790bFaUrrQf~WmYIzZWAPeBsTzvSzrHTYrkG9FHleaUuEX7qA6jQtlfDhu00-7SDcd2hiCzNLl9Hycg7DdDyV21sdipUkfFwtwT~KrYCpb0PQuTCBN0DhWOefjVXwnOdrZmKhk73Ev7KrHH1YOHZV8ahHC1DjGKnJT28FvdnKG6c-2q5wHAMElakpYNtx8FfSQWGOMrcFQZoW11QbQsMTqUTP4jMAifmDJ5ymMgvwCVzE2JrMWGNDquXhFqibcLILS-GAlNfOdrG8NGPy8hSsj61hlTk-VN6cLgtG9~yTNug__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA (Accessed: 4 September 2020).
- Franceschet, S., Krook, M. L. and Tan, N. (2018) *Palgrave Handbook of Women's Political Rights*. 1st edn. Springer.
- Fredman, S. (1997) *Women and the law*. Clarendon Press.
- Funk, N. and Mueller, M. (2018) *Gender politics and post-communism: reflections from Eastern Europe and the former Soviet Union*. 1st edn. Routledge.
- Gao, Q. et al. (2018) 'The Divided Chinese Welfare System: Do Health and Education Change the Picture?', *Social Policy and Society*, 17(2), pp. 227–244. doi: 10.1017/S1474746417000100.

- George, A. L. and Bennett, A. (2005) *Case studies and theory development in the social sciences*. MIT Press.
- Goldin, P. (2000) 'The view of women in early Confucianism', in Li, C. (ed.) *The Sage and the Second Sex. Confucianism, Ethics and Gender*. Chicago.
- Goodburn, C. (2014) *The end of the hukou system? Not yet*. London.
- Gow, M. (2017) 'The Core Socialist Values of the Chinese Dream: towards a Chinese integral state', *Critical Asian Studies*, 49(1), pp. 92–116. doi: 10.1080/14672715.2016.1263803.
- Greenhalgh, S. (1985) 'Sexual Stratification: The Other Side of Growth with Equity in East Asia', *Population and Development Review*, 11(2), p. 265. doi: 10.2307/1973489.
- Greif, A. and Tabellini, G. (2017) 'The clan and the corporation: Sustaining cooperation in China and Europe', *Journal of Comparative Economics*, 45(1), pp. 1–35. doi: 10.1016/J.JCE.2016.12.003.
- Gui, T. (2020) "Leftover Women" or Single by Choice: Gender Role Negotiation of Single Professional Women in Contemporary China', *Journal of Family Issues*, 41(11), pp. 1956–1978. doi: 10.1177/0192513X20943919.
- Gunia, A. (2019) *Censored Tiananmen Images Collected in Online Archive*. Available at: <https://time.com/5571372/tiananmen-massacre-june-4-1989-china-censorship/> (Accessed: 11 October 2019).
- Guo, F. and Iredale, R. (2004) 'The Impact of Hukou Status on Migrants' Employment: Findings from the 1997 Beijing Migrant Census', *International Migration Review*, 38(2), pp. 709–731. doi: 10.1111/J.1747-7379.2004.TB00214.X.
- Guo, Xiajuan and Yang, L. (2016) 'Women's political participation in China', in *Changing State-Society Relations in Contemporary China*. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., pp. 249–266. doi: 10.1142/9789814618564_0012.
- Guo, Xiajuan and Yang, L. (2016) 'Women's Political Participation in China', in Yang, L. and Wei, S. (eds) *Changing State-Society Relations in Contemporary China*. WORLD SCIENTIFIC, pp. 249–265. doi: 10.1142/9789814618564_0012.
- Hairong Yan (2003) 'Reinterpreting the Labor Mobility of Rural Young Women in Post-Mao China', *American Ethnologist*, 30(4), pp. 578–596. Available at: <https://www.jstor.org/stable/3805250> (Accessed: 16 September 2021).
- Harding, S. G. (1987) *Feminism and methodology : social science issues*. Open University Press.
- Harding, S. G. (1991) *Whose science? Whose knowledge? : thinking from women's lives*. Cornell University Press.
- Harding, S. G. (2004) *The feminist standpoint theory reader : intellectual and political controversies*. Routledge.
- Hartmann, H. (1981) 'The unhappy marriage of Marxism and feminism: towards a more progressive union', in Sargent, L. (ed.) *Women and revolution: a discussion of the unhappy marriage of Marxism and Feminism*. Boston: South End Press, pp. 1–42.
- Hartsock, N. (1987BC) 'Rethinking Modernism: Minority vs. Majority Theories', *Cultural Critique*, (7), pp. 187–206.
- Hartsock, N. (2013) 'Foucault on Power: A Theory for Women?', in Nicholson, L. (ed.) *Feminism/Postmodernism*. New York: Routledge. doi: 10.4324/9780203699386.
- Hartsock, N. C. M. (1983) 'The Feminist Standpoint: Developing the Ground for a Specifically Feminist Historical Materialism', in Harding, S. and Hintikka, M. B. (eds) *Discovering Reality*. Dordrecht: Springer, Dordrecht, pp. 283–310. doi: 10.1007/0-306-48017-4_15.
- He, C. and Gober, P. (2003) 'Gendering Interprovincial Migration in China', *International Migration Review*, 37(4), p. 1220. Available at: <https://www.jstor.org/stable/30037792> (Accessed: 16 September 2021).
- HE, X. and YU, C. (2018) 'An Empirical Study on Cases of Domestic Violence: Samples of 212 Cases From 22 Provinces, 4 Municipalities, and 4 Autonomous Regions in China', *Canadian Social Science*, 14(7), pp. 51–58.

- Helminen, M. (2019) *Finnish civil society organizations in criminal justice - exploring their possibilities to fulfil mission values and maintain autonomy from a comparative perspective*. University of Turku. Available at: <https://www.utupub.fi/handle/10024/148177> (Accessed: 11 September 2019).
- Hill Collins, P. (1998) *"It's all in the Family: Intersections of Gender, Race, and Nation, Hypatia*. Malmö: Liber.
- Hill Collins, P. and Bilge, S. (2020) *Intersectionality*. 2nd edn. Polity.
- Ho, P. (2010) 'Contesting rural spaces: Land disputes, customary tenure and the state', in Selden, M. and Perry, E. J. (eds) *Chinese Society : Change, Conflict and Resistance*. 1st edn. Routledge.
- Hong Fincher, L. (2014) *Leftover women*. London: Asian Arguments.
- Hong Fincher, L. (2016) 'China's Feminist Five', *Dissent Magazine*. Available at: <https://www.dissentmagazine.org/article/china-feminist-five> (Accessed: 7 October 2019).
- Hooligan Sparrow* (no date). Available at: <https://hooligansparrow.com/> (Accessed: 7 October 2019).
- Household registration ordinance 中华人民共和国户口登记条例 (1958).
- Howell, J. (1996) 'The struggle for survival: Prospects for the Women's Federation in Post-Mao China', *World Development*, 24(1), pp. 129–143. doi: 10.1016/0305-750X(96)00112-X.
- Howell, J. (2006) 'Women's Political Participation in China: in whose interests elections?', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 603–619. doi: 10.1080/10670560600836614.
- Huang, A. (2019) 'Evaluating the Effectiveness of the 2014 Chinese Hukou Reform', *Student Honors Theses By Year*. Available at: https://scholar.dickinson.edu/student_honors/351 (Accessed: 24 October 2019).
- Huang, S. et al. (2017) 'Rural women right in land, household income and land policy', *Journal of Agricultural University*, 22(10), pp. 213–222.
- Hukou Reform in Chengdu Municipality | Congressional-Executive Commission on China* (2011). Available at: <https://www.cecc.gov/publications/commission-analysis/hukou-reform-in-chengdu-municipality> (Accessed: 7 July 2017).
- Huotari, T.-O. and Seppälä, P. (1990) *Kiinan kulttuuri*. Keuruu: Otava.
- Jacka, T. (2005) *Rural women in urban China : gender, migration, and social change*. M.E. Sharpe, Inc. Available at: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=CDvfBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=rural+women+in+urban+china&ots=kmh7SVdP9Y&sig=yNA2kME5rPX8rm_P3pDL01qphTQ&redir_es=c=y#v=onepage&q=rural women in urban china&f=false (Accessed: 13 October 2017).
- Jacka, T. (2006) 'Approaches to Women and Development in Rural China', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 585–602. doi: 10.1080/10670560600836564.
- Jacka, T. and Sargeson, S. (2011) *Women, Gender and Rural Development in China*. Edward Elgar Pub.
- Jiawen, A. (2009) 'Two sides of one coin: The party's attitude toward Confucianism in contemporary China', *Journal of Contemporary China*, 18(61), pp. 689–701. doi: 10.1080/10670560903033976.
- Jingzhong, Y. (2011) 'Left-behind children: The social price of China's economic boom', *Journal of Peasant Studies*, 38(3), pp. 613–650. doi: 10.1080/03066150.2011.582946.
- Judd, E. (2005) 'Women on the move: Women's kinship, residence, and networks in rural Shandong', in Goodman, B. and Larson, W. (eds) *Gender in Motion : Divisions of Labor and Cultural Change in Late Imperial and Modern China*. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers, p. 353.
- Judd, E. R. (1990) 'Men are more able: rural Chinese women's conceptions of gender and agency', *Pacific Affairs*, 63(1), pp. 40–61.
- Kallio, J. (2014) *Mestari Kongin keskustelut*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kam Wing Chan (1994) 'Urbanization and Rural- Urban Migration in China since 1982', *Modern China*, 20(3), pp. 243–281. doi: 10.1177/009770049402000301.
- Kandiyoti, D. (1988) 'Bargaining with Patriarchy', *Gender and Society*, 2(3), pp. 274–290.
- Keliang, Z. and Prosterman, R. (2007) 'Securing Land Rights for Chinese Farmers: A Leap Forward for Stability and Growth', *Cato Development Policy Analysis Series*, (3).

- Kelkar, G. (1985) 'Impact of Household Contract System on Women in Rural China', *Political Weekly*, 20(17), p. 39.
- Kelkar, G. and Krishna Raj, M. (2013) *Women, land and power in Asia*. Routledge.
- Keller, P. (2011) *Obligations and property rights in China*. Ashgate.
- Keva, S. (2011) *Lohikäärmme, tiikeri ja krysanteemi*. Turku: Studies on contemporary East Asia.
- Kittay, E. F. (1999) *Love's labor : essays on women, equality, and dependency*. 1st edn. New York: Routledge.
- Kuang, L. and Liu, L. (2012) 'Discrimination against Rural-to-Urban Migrants: The Role of the Hukou System in China', *PLoS ONE*. Edited by T. Denson, 7(11), pp. 46–93. doi: 10.1371/journal.pone.0046932.
- Lam, W. W.-L. (2015) *Chinese Politics in the Era of Xi Jinping*. 1st edn. New York: Routledge. doi: 10.4324/9781315719368.
- Larson, C. (2014) 'Beijing, 25 Years on, Seems More Nervous Than Ever About Tiananmen Voices', *Bloomberg Businessweek*, 5 June. Available at: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2014-06-05/beijing-25-years-on-seems-more-nervous-than-ever-about-tiananmen-voices> (Accessed: 29 April 2019).
- Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land* (2002).
- Leutner, M. (2005) 'Women's gender and mainstream studies on Republican China', in Leutner, M. and Spakowski, N. (eds) *Women in China : the Republican period in historical perspective*. Munster [Germany] ;New Brunswick NJ: Lit Verlag, pp. 57–85.
- Levin, G. (1986) *Context for understanding the psychology of women in today's China*.
- Li, A. H. F. (2016) 'Centralisation of Power in the Pursuit of Law-based Governance', *China Perspectives*, 2, p. 7.
- Li, B. (2014) 'Coordinating Urban and Rural Development in China, Learning from Chengdu', *Regional Studeis*, 48(5), pp. 936–937.
- Li, C. (2016) *Chinese Politics in the Xi Jinping Era : Reassessing Collective Leadership*. Brookings Institution Press.
- Li, H. et al. (2015) 'Changes in farmers' welfare from land requisition in the process of rapid urbanization', *Land Use Policy*, 42, pp. 635–641. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.09.014.
- Li, H. (2017) 'Employment Situation and Settlement Mechanism of Disabled People', in *Proceedings of the 2017 International Conference on Education, Culture and Social Development (ICECSD 2017)*.
- Li, K. (2020) 'Land Dispossession and Women's Rights Contention in Rural China', *China Law and Society Reviews*, (5), pp. 33–65.
- Li, X., Xu, X. and Li, Z. (2010) 'Land Property Rights and Urbanization in China', *The China Review*, 10(1), pp. 11–38.
- Li, Y. and Dennis Wei, Y. H. (2010) 'The spatial-temporal hierarchy of regional inequality of China q', *Applied Geography*, (30), pp. 303–316. doi: 10.1016/j.apgeog.2009.11.001.
- Li, Y. and Yin-Sheng, X. (2006) 'Married Women's Rights to Land in China's Traditional Farming Areas', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 621–636. doi: 10.1080/10670560600836671.
- Li, Z. (1993) *Changes in the Role of Rural Women Under the Household Responsibility System*. Wisconsin.
- Li, Z. (2015) *Between tradition and modernity : philosophical reflections on the modernization of Chinese culture*. Oxford: Cartridge Books Oxford.
- Liang, X. and Burns, L. R. (2017) 'China's Public Health System and Infrastructure', in Burns, L. R. and Liu, G. G. (eds) *China's Healthcare System and Reform*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 75–118.
- Liaw, H. R. (2008) 'Women's Land Rights in Rural China: Transforming Existing Laws into a Source of Property Rights', *Pacific Rim Law & Policy Journal*, 17, p. 237.
- Lin, J. Y., Cai, F. and Li, Z. (2003) *The China miracle: development strategy and economic reform*. Published for the Hong Kong Centre for Economic Research and the International Center for

- Economic Growth by the Chinese University Press. Available at: https://books.google.fi/books?hl=en&lr=&id=_OEwbLZ2YwC&oi=fnd&pg=PR19&dq=The+china%27s+miracle&ots=0BnC-4W-XX&sig=3IXiy31Yrx9VTbllksh1tKTG1eI&redir_esc=y#v=onepage&q=The+china's+miracle&f=false (Accessed: 27 August 2019).
- Lin, M. and Galikowski, M. (1999) *The search for modernity : Chinese intellectuals and cultural discourse in the post-Mao era*. Macmillan.
- Liu, L. H., Karl, R. E. and Ko, D. (2013) *The Birth of Chinese Feminism: Essential Texts in Transnational Theory*. 1st edn. Columbia University Press.
- Liu, Y. (2004) 'China's public health-care system: facing the challenges', *Bulletin of the World Health Organization*, 82, pp. 532–538. doi: 10.1590/S0042-96862004000700011.
- Liu, Y. et al. (2014) 'Implications of land-use change in rural China: A case study of Yucheng, Shandong province', *Land Use Policy*, 40, pp. 111–118.
- Liu, Y., Fang, F. and Li, Y. (2014) 'Key issues of land use in China and implications for policy making', *Land Use Policy*, 40, pp. 6–12. doi: 10.1016/j.landusepol.2013.03.013.
- Luo, J. et al. (2018) 'Urban land expansion and the floating population in China: For production or for living?', *Cities*, 74, pp. 219–228. doi: 10.1016/j.cities.2017.12.007.
- Lykke, N. (2010) *Feminist Studies: A Guide to Intersectional Theory, Methodology and Writing*. Routledge.
- Mackerras, C. (2011) 'China's ethnic minorities: Global-local interactions over sixty years', in Chan, L.-H. (ed.) *Oscillating between Mao and Deng? The Domestic-Global Nexus of China's Public Health Reform*. World Scientific Publishing Co., pp. 283–306. doi: 10.1142/9789814299305_0012.
- Mackinnon, C. A. (1979) *Sexual Harrassment of Workin Women*. New Haven: Yale University Press.
- MacKinnon, C. A. (1982) 'Feminism, Marxism, Method, and the State: An Agenda for Theory', *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 7(3), pp. 515–544. doi: 10.1086/493898.
- Mallee, H. (2000) 'Migration, hukou and resistance in reform China', in Perry, E. and Selden, M. (eds) *Chinese Society : Change, Conflict and Resistance*. Routledge. London, p. 83.1101.
- Mann, S. L. (2011) *Gender and Sexuality in Modern Chinese History*. 1st edn. Cambridge University Press. Available at: https://books.google.fi/books?id=C-mrY0nlOOUC&dq=chinese+women+in+politics&lr=&source=gbs_navlinks_s (Accessed: 27 March 2019).
- Marx, K. (1844) *The Economic and Philosophical Manuscripts*. Paris: The Institute of Marxism-Leninism.
- Mautner, M. (2011) 'Three Approaches to Law and Culture', *Cornell Law Review*, 96(839), pp. 839–868.
- Meinzen-Dick, R. et al. (2019) 'Women's land rights as a pathway to poverty reduction: Framework and review of available evidence', *Agricultural Systems*, 172, pp. 72–82. doi: 10.1016/j.agssy.2017.10.009.
- Molyneux, M. (1981) *Women's Emancipation Under Socialism: a Model for the Third World?*
- Naughton, B. (2014) 'After the Third Plenum: Economic Reform Revival Moves toward Implementation', *China Leadership Monitor*, 43, p. 14.
- Naughton, B. J. and Yang, D. L. (2004) *Holding China Together: Diversity and National Integration in the Post-Deng Era*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Naylor, D. (2018) 'The Impact of China's Changing Hukou on Women's Rural Land Rights', *Research in Political Sociology*, 25, pp. 119–132. doi: 10.1108/S0895-993520180000025006.
- Nicholson, L. J. and Seidman, S. (1995) *Social postmodernism : beyond identity politics*. Cambridge University Press. Available at: <https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Mv38yl3dHhQC&oi=fnd&pg=PA68&dq=women+as+a+coherent+group&ots=73tfpTWn6N&sig=CTjD7lkLuC->

- hQ_CDgqlc4ex9bLI&redir_esc=y#v=onepage&q=women as a coherent group&f=false (Accessed: 12 October 2017).
- Niemi, J. (2015) ‘Onko “oikeus ja sukupuoli” oikeudenala?’, *Lakimies*, 113, pp. 1022–1039. Available at: <https://www.doria.fi/handle/10024/127130> (Accessed: 24 November 2021).
- Palmer, M. (2017) *Domestic violence and mediation in contemporary China*. Available at: <https://ssrn.com/abstract=2943961>.
- Park, M. and Chesla, C. (2007) ‘Revisiting Confucianism as a Conceptual Framework for Asian Family Study’, *Journal of Family Nursing*, 13(3), pp. 293–311. doi: 10.1177/1074840707304400.
- Perry, E. J. and Selden, M. (2010) *Chinese society : change, conflict and resistance*. Routledge.
- Pilcher, J. and Whelehan, I. (2004) *50 Key Concepts in Gender Studies*. London: Sage Publications.
- Pils, E. (2017) *Human rights in China : a social practice in the shadows of authoritarianism*. John Wiley & Sons.
- Ramazanoglu, C. and Holland, J. (1999) ‘Tripping Over Experience: Some Problems in Feminist Epistemology’, *Discourse: studies in the cultural politics of education*, 20(3), pp. 381–392.
- Ramazanoglu, C. and Holland, J. (2002) *Feminist Methodology: Challenges and Choices*. SAGE Publications.
- Roche, M. (2018) *Mega-events and social change, Mega-events and social change*. Manchester University Press. doi: 10.7765/9781526117090.
- Rosaldo, M. Z., Lamphere, L. and Bamberger, J. (1974) *Woman, culture, and society*. Stanford: Stanford University Press.
- Rosen, L. (2017) *Law As Culture : an Invitation*. Princeton University Press.
- Rosen, S. (1995) ‘Women and Political Participation in China’, *Pacific Affairs*, 68(3), p. 315. doi: 10.2307/2761128.
- Ross, H. (2015) ‘Challenging the Gendered Dimensions of Schooling: The State, NGO’s and Transnational Alliances’, in Postiglione, G. A. (ed.) *Education and Social Change in China*. 1st edn. New York: Routledge, pp. 25–54.
- Santos, G. D. and Harrell, S. (2016) *Transforming patriarchy : Chinese families in the twenty-first century*. University of Washington Press.
- Saresma, T. (2010) ‘Kokemuksen houkutus’, in Saresma, T., Rossi, L.-M., and Juvonen, T. (eds) *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino, p. 347.
- Sargeson, S. (1995) *Why Women Own Less, And Why It Matters More in Rural China’s Urban Transformation, Chinape perspectives*. C.E.F.C.
- Sargeson, S. (2006) ‘Introduction: women and policy and institutional change in rural China’, *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 575–583. doi: 10.1080/10670560600836523.
- Scott, J. W. (1991) ‘The Evidence of Experience’, *Critical Inquiry*, 17(4), pp. 773–797.
- Shi, W., Markoczy, L. and Stan, C. V. (2014) ‘The Continuing Importance of Political Ties in China’, *Academy of Management Perspectives*, 28(1), pp. 57–75. doi: 10.5465/amp.2011.0153.
- Shin, H. B. (2013) ‘The Right to the City and Critical Reflections on China’s Property Rights Activism’, *Antipode: a Radical Journal of Geography Antipode Shin, H.B. Antipode*, 45(5), pp. 1167–1189. doi: 10.1111/anti.12010.
- Silverstein, M., Cong, Z. and Li, S. (2006) ‘Intergenerational Transfers and Living Arrangements of Older People in Rural China: Consequences for Psychological Well-Being’, *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 61(5), pp. S256–S266. doi: 10.1093/geronb/61.5.S256.
- Smith, D. E. (1987) *The everyday world as problematic : a feminist sociology*. University of Toronto Press.
- Smith Finley, J. (2018) ‘Now We Don’t Talk Anymore: Inside the Cleansing of Xinjiang’, *ChinaFile*, 28 December. Available at: <https://www.chinafile.com/reporting-opinion/viewpoint/now-we-dont-talk-anymore> (Accessed: 25 May 2020).
- Song, Y. (2014) ‘What should economists know about the current Chinese hukou system?’, *China Economic Review*, 29, pp. 200–212. doi: 10.1016/j.chieco.2014.04.012.

- Song, Y. and Dong, X.-Y. (2017) ‘Domestic Violence and Women’s Land Rights in Rural China: Findings from a National Survey in 2010’, *The Journal of Development Studies*, 53(9), pp. 1471–1485. doi: 10.1080/00220388.2016.1257119.
- Srivastava, D. K. and Gu, M. (2009) ‘Law and Policy Issues on Sexual Harassment in China: Comparative Perspectives’, *Oregon Review of International Law*, 11(43), pp. 43–70.
- Stacey, J. (1975) ‘When Patriarchy Kowtows: The Significance of the Chinese Family Revolution for Feminist Theory’, *Feminist Studies*, 2(2).
- Stacey, J. (1983) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. Berkley: University of California Press.
- Strauss, J. (2006) ‘Introduction: In Search of PRC History’, *The China Quarterly*, 188(01), p. 855. doi: 10.1017/S0305741006000464.
- Su, L. H. (2017) *China’s Neo Domestic Violence Law: Keeping Victims out of harms Way*. Available at: <http://www.wunan.com.tw/www2/> (Accessed: 25 May 2021).
- Sun, X. and Guo, C. (2006) ‘Application of Legal Paternalism in China’, *Social Science in China*, 1. Available at: http://en.cnki.com.cn/Article_en/CJFDTOTAL-ZSHK200601005.htm (Accessed: 12 November 2018).
- Tang, C. S. . and Cheung, F. M. C. (2002) ‘Social construction of women as legitimate victims of violence in Chinese societies’, *Violence Against Women*, 8(8), pp. 968–996.
- Thornton, A. and Lin, H. (1994) *Social change and the family in Taiwan*. University of Chicago Press.
- Tien, J. S. (1986) ‘Long and Winding Road: Chinese Women’, in Stacey, J. (ed.) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. US-China Review.
- Tinker, I. and Summerfield, G. (1999) *Women’s rights to house and land : China, Laos, Vietnam*. Lynne Rienner Publishers.
- To, S. (2013) ‘Understanding Sheng Nu (“Leftover Women”): The phenomenon of late marriage among Chinese professional women’, *Symbolic Interaction*, 36(1), pp. 1–20. doi: 10.1002/SYMB.46.
- Veeck, G. et al. (2011) ‘China’s Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic, and Social Change’, *All Books and Monographs by WMU Authors*.
- Wallis, C. and Shen, Y. (2018) ‘The SK-II #changedestiny campaign and the limits of commodity activism for women’s equality in neo/non-liberal China’, *Critical Studies in Media Communication*, 35(4), pp. 376–389. doi: 10.1080/15295036.2018.1475745.
- Wang, F.-L. (1998) *Institutions and institutional change in China : premodernity and modernization*. St. Martin’s Press. Available at: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Ub5sCwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=wang+fei+ling+institutions+and+*&ots=DYqzsxWJlh&sig=YFxxy7JZO5B_Fcg1fwVG3ylcNYM&redir_esc=y#v=onepage&q=wang fei ling institutions and *&f=false (Accessed: 13 October 2017).
- Wang, F.-L. (2005) *Organizing through division and exclusion : China’s Hukou system*. Stanford University Press. Available at: <http://www.sup.org/books/title/?id=7081> (Accessed: 13 October 2017).
- Wang, H. et al. (2017) ‘Land expropriation in urbanizing China: an examination of negotiations and compensation’, *Urban Geography*, 38(3), pp. 401–419. doi: 10.1080/02723638.2016.1154413.
- Wang, Q. (1995) ‘Young Feminist Activists in Present-Day China: A New Feminist Generation?’, *China Perspectives*, (2018/3), pp. 59–68.
- Wang, Y. (2010) *Harmony and War: Confucian Culture and Chinese Power Politics*. Columbia University Press.
- Wang, Y. (2017) *Social Security in China: On the Possibility of Equitable Distribution*. Springer.
- Wang, Z. and Zhang, Y. (2010) ‘Global Concepts, Local Practices: Chinese Feminism since the Fourth UN Conference on Women’, *Feminist Studies*, 36(1), pp. 40–70.
- Warner, M. (1996) ‘Human Resources in the People’s Republic of China: the “Three Systems” Reforms’, *Human Resource Management Journal*, 6(2), pp. 32–43. doi: 10.1111/j.1748-8583.1996.tb00402.x.

- Weede, E. (1981) ‘Income Inequality, Average Income, and Domestic Violence’, *The Journal of Conflict Resolution*, 25(4), pp. 639–654. Available at: <https://www.jstor.org/stable/173913?seq=1> (Accessed: 8 June 2021).
- Wei, Y. D., Lin, J. and Zhang, L. (2020) ‘E-Commerce, Taobao Villages and Regional Development in China’, *Geographical Review*, 110(3), pp. 380–405. doi: 10.1111/gere.12367.
- Weil, R. (2008) ‘a house Divided: china after 30 Years of “Reforms”’, *Economic & Political Weekly EPW December*, 27.
- White, L. T. (1977) *Deviance, modernization, rations, and household register in urban China. Deviance and Social Control in Chinese Society*. New York: Praeger.
- Whyte, M. K. (2005) ‘Continuity and Change in Urban Chinese Family Life’, *The China Journal*, 53, pp. 9–33. doi: 10.2307/20065990.
- Whyte, M. K. (2010) *One country, two societies : rural-urban inequality in contemporary China*. Harvard University Press.
- Whyte, M. and Xu, Q. (2003) ‘Support for Aging Parents from Daughters versus Sons’, in Whyte, M and Arbor, A. (eds) *China’s Revolutions and Intergenerational Relations*. Center for Chinese Studies, University of Michigan, pp. 167–196.
- Wing Chan, K. and Buckingham, W. (2008) ‘Is China Abolishing the Hukou System?’, *The China Quarterly*, 195, pp. 582–606. doi: 10.1017/S0305741008000787.
- Wing, K. and 陈金永 C. (2019) ‘China’s Hukou System at 60: Continuity and Reform’, in Yep, R., Wang, J., and Johnson, T. (eds) *Handbook on Urban Development in China*. 1st edn. Elgar, pp. 59–79. doi: 10.13140/RG.2.2.27446.80960.
- Wolf, M. (1985) *Revolution postponed: women in contemporary China*. Stanford: Stanford University Press.
- Woo, M. Y. K. (2003) ‘Shaping Citizenship: Chinese Family Law and Women’, *Yale Journal of Law and Feminism from the Yale Journal of Law and Feminism*, 15(1), pp. 99–134.
- Woo, M. Y. K. (2005) ‘Law, Development, and the Rights of Chinese Women: A Snapshot from the Field’, *Columbia Journal of Asian Law*, 19, pp. 345–358.
- Woo, M. Y. K. (2017) ‘Court Reform with Chinese Characteristics’, *Washington International Law Journal*, 27(1), pp. 12–13. Available at: <https://digitalcommons.law.uw.edu/wilj/vol27/iss1/10> (Accessed: 26 May 2021).
- Wood, A. W. (2014) *The free development of each : studies on freedom, right, and ethics in classical German philosophy*. 1st edn. Oxford Scholarship Online.
- Woodhams, C., Lupton, B. and Xian, H. (2009) ‘The persistence of gender discrimination in China – evidence from recruitment advertisements’, *The International Journal of Human Resource Management*, 20(10), pp. 2084–2109. doi: 10.1080/09585190903175647.
- Wu, X. and Treiman, D. J. (2004) ‘The household registration system and social stratification in China: 1955–1996’, *Demography*, 41(2), pp. 363–384. doi: 10.1353/dem.2004.0010.
- Xiang, J. (2015) ‘Gendered pathways to hukou status mobility in China’, *Chinese Journal of Sociology*, 1(2), pp. 231–253. doi: 10.1177/2057150X15579147.
- Xie, Y. (2013) ‘Gender and Family in Contemporary China’.
- Xie, Z. (1994) ‘Regarding men as superior to women: impacts of Confucianism on family norms in China.’, *China population today*, 11(6), pp. 12–6. Available at: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12290499> (Accessed: 29 November 2016).
- Xin, L. (2014) ‘Party Spies, Security Checkpoints Cover Beijing Ahead of Anniversary’, *Radio Free Asia*, 30 May. Available at: <https://www.rfa.org/english/news/china/anniversary-05302014125626.html?searchterm=utf8:ustring=Xin+Lin> (Accessed: 29 April 2019).
- Xu, S. and Fuller, T. (2018) ‘Land transfer and the political sociology of community: The case of a Chinese village’, *Journal of Rural and Community Development*, 13(3), pp. 38–55. Available at: www.jrcd.ca (Accessed: 23 March 2021).
- Xu, X., Campbell, J. . C. and C., Z. C. (2001) ‘Intimate Partner Violence Against Chinese Women: the past, present and future’, *Trauma, violence and abuse*, 2(4), pp. 296–315.

- Young, J. (2013) *China's Hukou System*. London: Palgrave Macmillan UK. doi: 10.1057/9781137277312.
- Yuen, S. (2014) 'Disciplining the Party: Xi Jinping's anti-corruption campaign and its limits', *China Perspectives*, (3), pp. 41–47.
- Zeng, B. (2014a) 'Journal of International Women's Studies Women' s Political Participation in China: Improved or Not?', *Journal of International Women's Studies*, 15(1), pp. 136–150.
- Zeng, B. (2014b) 'Women' s Political Participation in China: Improved or Not?', *Journal of International Women's Studies*, 15(1), pp. 136–150.
- Zhang, H. and Zhao, R. (2018) 'Empirical Research on Domestic Violence in Contemporary China: Continuity and Advances', *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 62(16), pp. 4879–4887. doi: 10.1177/0306624X18801468.
- Zhang, J., Wang, R. and Lu, C. (2019) 'A quantitative analysis of Hukou reform in Chinese cities: 2000–2016', *A Journal of Urban and Regional Policy*, 50(1), pp. 201–221. doi: <https://doi.org/10.1111/grow.12284>.
- Zhao, L. (2017) *China's Development*. Singapore: World Scientific Publishing Co. (EAI Series on East Asia). doi: 10.1142/10530.
- Zhao, N. et al. (2019) 'Beijing Points System Mints 6,007 New Residents', *Caixin Global*, 18 October. Available at: <https://www.caixinglobal.com/2019-10-18/chart-of-the-day-beijing-points-system-mints-6007-new-residents-101472950.html> (Accessed: 23 April 2020).
- Zhao, S. (2004) *A Nation-State by Construction: Dynamics of Modern Chinese Nationalism*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Zheng, W. (2005) 'State Feminism? Gender and Socialist State Formation in Maoist China', *Feminist Studies*, 31(3), p. 519. doi: 10.2307/20459044.
- Zheng, Y. and Tok, S. K. (2007) 'Haarmonious Society' and 'Harmonious World': China's Policy Discourse Under Hu Jintao .
- Zhou, C. et al. (2015) 'China's left-behind children: Impact of parental migration on health, nutrition, and educational outcomes', *Health Affairs*, 34(11), pp. 1964–1971. doi: 10.1377/hlthaff.2015.0150.
- Zimmermann, M. A. (2012) 'Summary of 2011 17-Province Survey's Findings: Insecure Land Rights', *Landesa*. Available at: http://zpmfpd2mgwg34rgsm60didr9-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/Landesa_China_Survey_Report_2011.pdf (Accessed: 6 July 2017).

Alkuperäisjulkaisut

Pia Eskelinen (2022)

Kiinan Hukou: maaseudun naiset lain ja käytännön välissä.

Oikeus-lehti

I

KIINAN HUKOU: MAASEUDUN NAISET LAIN JA KÄYTÄNNÖN VÄLISSÄ

Tiivistelmä: Kiinan *hukou*-eli asumisrekisterijärjestelmä on tuhansia vuosia vanha väestönhallintamekanismi, jota käytetään ihmisten kontrollointiin ja seurantaan. Järjestelmä otettiin uudelleen käyttöön 1950-luvulla, jolloin se toimi väestörekisterin tapaan. Nykyisin hukou vaikuttaa kattavasti tavallisten kiinalaisten perusoikeuksien toteutumiseen ja toteutumatta jäämiseen. Tämä artikkeli tutkii hukou-järjestelmän vaikutusta maaseudun naisten elämään, maaomakeksi toteutumiseen ja toimeentuloon. Maaseudun naisten asema, varsinkin heidän muuttaessaan uuteen kylään, voi olla hyvin hankala, sillä hukou vaikuttaa haitallisesti maaomakeksiin ja sitä kautta naisten taloudelliseen ja sosiaaliseen asemaan omissa yhteisöissään. Vaikka hukou-järjestelmää on uudistettu, osa uudistuksista on ollut kosmeettisia. Hukou jakaa, hallitsee ja vaikuttaa kansalaisten perusoikeuksien toteutumiseen.¹

Asiasanat: Hukou, Kiina, asumisrekisteri, naisten oikeudet, perusoikeudet

I. Johdanto

Kiinan matkustava kohtaa *hukou*-järjestelmän kirjautuessaan sisään hotelliin, kun virkailija skannaa passin ja lähetää sen sisäisestä turvallisuudesta vastaavan viraston paikalliseen toimipisteeseen. Nämä vierailija on rekisteröity, ja hänen sijaintinsa on tallennettu valtion järjestelmiin.² Rekisteröinnillä vierailijan liikkumisesta koko Kiinan alueella saadaan kattava kuva, ja häntä voidaan tarkkailla varsinkin, jos vierailu kohdistuu ristiriitoja aiheuttavalle alueelle.³ Yhtymäkohta turistin ja Kiinan kansalaisten kohdalla on sisäisen turvallisuuden virasto, joka tallettaa henkilöä koskevat tiedot, jotta heidän liikkumistaan voidaan seurata.

Hukou-eli asumisrekisterijärjestelmä, jonka tavoitteisiin kuuluu suunnitelmatouden toteuttaminen, otettiin käyttöön Kiinan Kansantasavallassa 1950-luvulla.⁴ Neuvostoliiton propiskasta eli maansisäisestä passista mallinnettua hukou-järjestelmä tarkoittaa kirjaimellisesti kotitalouksien rekisteröintijärjestelmää. Kiinan hukou-järjestelmä kuitenkin eroaa muiden maiden, kuten Taiwanin, Japanin tai Suomen kotitalouksien rekisteröintijärjestelmistä, sillä hukou rajoittaa kansalaisten mahdollisuutta valita asuinpaikkansa⁵.

Hukou-järjestelmä jakaa kansalaiset kahteen statukseen: maatalous ja muu kuin maatalous.⁶ Hukoun aiheuttaman kahtiajakoisuuden tarkoitukset ovat moninaisia.⁷ Kiinan hal-

1 Tämän artikkelin rahoitti Suomen Akatemia (ASLA: Actors, Structures – Law, päätös 312497); Joel Toivolan säätiö, Suomi; ja NIAS-SUPRA-apuraha, Kööpenhaminan yliopisto.

2 Useimmissa maissa öyppijien henkilötiedot tallennetaan hotelliin omiin järjestelmiin hätätapaaksi, esim. tulipalo tai sairaustapaus, varten. Kiinassa tiedot tallennetaan sisäisen turvallisuuden takaamiseksi ja henkilön seuraamisen vuoksi.

3 Junalipun ostoon tarvitaan myös passi, ja liikkumista paikasta toiseen valvotaan.

4 Wang 1998.

5 Wing Chan – Buckingham 2008.

6 Suomen kielen näkökulmasta termit maaseutu ja kaupunki olisivat sopivammat, mutta tämä artikkeli käyttää kiinassa vakiintuneita termejä maaseutu ja ei-maaseutu.

7 Hukou-järjestelmä on myös tehdas (poliittinen) työkalu, jolla kansalaisia ei pelkästään valvota vaan hei-dät voidaan sulkea yhteiskunnan ulkopuolelle. Lue lisää mm. Whyte 2010.

linto pitää jakoa vältämättömänä väestön hallinnan näkökulmasta.⁸ Lisäksi hukoun katsoaan hyödyttävän maan taloudellista kasvua ja vakautta tuottamalla työvoimaa teollisuuden tarpeisiin ohjaamalla maan sisäistä muuttoliikettä.⁹ Ihmisten jakaminen eri statuksien kuitenkin vaikeuttaa satojen miljoonien tavallisten ihmisten perusoikeuksien toteutumista, toimeentuloa ja tavallista elämää. Hukou-järjestelmän syrjivistä vaikutuksista käydään edelleen tieteellistä keskustelua.¹⁰

Hukou-järjestelmällä on huomattava vaikutus Kiinan sisäiseen kehitykseen. Hukou-rekisteröinnin erilaiset vaatimukset alueittain¹¹ vaikuttavat työvoimaresurssin kansalliseen jakautumiseen. Hukou-statukseen suoraan liittyvä julkisten palvelujen saatavuus – tai piikemminkin niiden puute – kasvattaa sosiaalista epätasa-arvoisuutta. Kaupunkien hukurekisteröinnin säännöt voivat epäsuorasti vaikuttaa maaseutualueiden kehitykseen, mukaan lukien maataloustuotanto, maankäyttö ja maaseudun hallinto.¹²

Tämä artikkeli käsittelee Kiinassa käytössä olevaa hukou-järjestelmää eli asumisrekisteriä. Artikkelin keskeinen tutkimuskysymys on, miten hukou-järjestelmä vaikuttaa maaseudun naisten asemaan. Siinä tarkoituksessa huomio kiinnitetyy toisaalta maaseudun ja kaupunkilaisten, toisaalta miesten ja naisten asemaan, sekä siihen, miten hukou vaikuttaa maaseudun ja kaupunkilaisten saamiin etuuksiin. Artikkeli etsii vastausta siihen, miten hukou-järjestelmä osaltaan vaikuttaa siihen, etteivät maatalous-statuksen omaavien naisten maa-oikeudet toteudu riittävällä tavalla eivätkä samalla tavoin kuin miesten.

Hukoun vaikutusten arvioimiseksi on välttämätöntä ymmärtää sen yhteiskunnallista merkitystä, joka juontaa juurensa Kiinan historiasta. Siten artikkelin toiseksi tutkimuskysymykseksi muodostuu, miten maaseudun ja kaupunkien välinen eroteltu on kietoutunut hukoun kehitykseen ja nykyiseen merkitykseen.

Hukou-järjestelmää koskevaa tutkimusta löytyy englanninkielisenä. Suurin osa tutkimuksista keskittyy joko hukou-järjestelmään itsessään (kehitys, ongelmat, tulevaisuus)¹³ tai hukou-järjestelmän epätasa-arvoisuteen kaupunkilais-maalaisaksellilla. Suomenkielistä kirjallisutta hukou-järjestelmästä ei juurikaan ole. Suomen Pankin talouspoliittisissa ennusteissa on mainintoja asumisrekisterijärjestelmästä, lähinnä kasvun tai kehityksen hidasteena.¹⁴ Hukou-järjestelmästä tarvitaan tietoa myös suomeksi, sillä kyseessä on kattava ja pelkoakin herättävä perusoikeuksiin vaikuttava järjestelmä, jota ei voi Kiinassa käydessä ja Kiinaa tutkiessa välttää.¹⁵ Siten artikkelin tavoitteeksi muodostuu paitsi tarkastella hukouta maaseudun naisten näkökulmasta, myös tarjota hukosta suomenkielinen esitys Kiinasta ja sen yhteiskunnasta kiinnostuneille.

Artikkelin aloittaa osuus metodologiasta ja aineistosta. Tämän jälkeen jaksossa kolme

8 Wu – Treiman, “The Household Registration System – Social Stratification in China: 1955-1996.”

9 Chen, “The Myth of Hukou: Re-Examining Hukou’s Implications for China’s Development Model.”

10 Afidi – Li – Ren 2015; Song 2014; Kuang – Liu 2012; Perry – Selden 2010.

11 Hukou-säännöistä määritetään alueellisesti, näin ollen eri alueilla on erilaiset vaatimukset.

12 Zhang – Wang – Lu 2019.

13 Cheng – Selden 1994; Wang 1998; Perry – Selden 2010; Young 2013.

14 Finland 2019.

15 Itse jouduin hukou-poliisin käsitellyyn toimiessani Ningbossa oikeudellisena avustajana Zhejiang Hightack - asianajotoimistossa. En ollut ehtinyt rekisteröidä itseäni, kun koko taloyhtiön tuli hukou-tarkastus. Varsinkin kasvavissa kaupungeissa tarkastukset ovat yleisiä, ja naapurikomiteat raportoivat hukou-viranomaisille uusista tai muuten epäilyttävistä asukkaista.

esittelen hukoun historiaa ja kehitysetä ja jaksossa neljä hukoun toimintaa nykytilanteessa. Jaksossa viisi erittelen kaupunkiseutujen ja maaseudun eroja hukoun näkökulmasta ja jaksossa kuusi hukoun vaikutusta maaseudun naisten elämään. Viimeiseksi artikkeli tarjoaa yhteenvedon ja keskustelua hukoun tulevaisuudesta. Viimeksi vielä pohdin, miten suomalaiset toimijat voisivat Kiina-yhteistyössä ottaa huomioon naisten asemaan liittyviä kysymyksiä.

2. Metodologia ja aineisto

Tutkimusympäristönä Kiina on haastava. Hukou-järjestelmä ja siihen liittyvät käytännöt kuuluvat Kiinan sisäisen turvallisuuden virastolle¹⁶, joka vastaa arkaluontoisista kysymyksistä ja toiminnoista. Kuten useimmissa aihepiirriä sivuavissa tutkimuksissa, tässäkin tutkimuksessa on hyödynnetty lainsääädäntöä, hallituksen virallisia asiakirjoja sekä muuta virallista aineistoa¹⁷. Aineistona on käytetty myös tutkimusvierailujen yhteydessä tehtyjä havaintoja ja keskusteluja. Lisäksi tein haastatteluja maaseudun naisten parissa työskentelevien Kiinan naisjärjestön jäsenten kanssa.

Kiina on, ainakin teoriassa, edelleen sosialistinen maa, minkä vuoksi puolueen virallisia asiakirjoilla on aivan keskeinen merkitys yhteiskunnan kehityksen kannalta. *Mao Zedongin*¹⁸ kuoleman jälkeen vuodesta 1978 lähtien Kiinan kommunistinen puolue on tuonut kapitalistista taloutta kiinalaiseen yhteiskuntaan.¹⁹ Taloudellisesta modernisaatiosta huolimatta Kiina on hallinnollisesti ja yhteiskunnallisesti hyvin patriarkaalinen.²⁰ Yhteiskuntaa ruohonjuuritasolla ohjaavat normit ovat ankkuroituneet syvemmälle kuin valtiollisen ja hallinnollisen vallan rakenteisiin. Miesten ylivalta naisiin nähden on pitkään perustunut kungfutselaisen hierarkiaan, johon edelleen ajoittain vedotaan varsinkin sovinnollisuuden edistämiseksi. Kungfutselaisuuden merkitys on kuitenkin vähentynyt, eikä siihen enää suoraan vedota miesten aseman pönkittäjnä. Marxismillaan ei enää ole vahvaa jalansijaa. Näistä kehityskuluista huolimatta puolueen keskeisillä päätöksillä ja asiakirjoilla on keskeinen merkitys yhteiskunnan kehitykseen. Tärkeimmät asiakirjat, joilla keskusvallan tavoitteita välitetään virkakoneistolle ja kansalaisille, ovat kommunistisen puolueen hyväksymät viisivuotisuunnitelmat.

Jotta Kiinan kommunistisen puolueen laatimat ja viisivuotissuunnitelmaan kirjatut uudistukset saataisiin vietyä läpi, presidentti *Xi Jinpingin* johdolla perustettiin marraskuussa 2013 työryhmä.²¹ Presidentti Xin johtaman ryhmän tarkoituksena on tuottaa menettelytapoja taloudellisten, poliittisten, kulttuuristen, sosiaalisten, eettisten ja puoluetta uudistavien toimien toteuttamiseksi tehokkaasti ja suunnitelman mukaisesti. Työryhmän perustamisen jälkeen

16 中华人民共和国户口登记条例, Regulations of the People's Republic of China on Household Registration.

17 Esimerkiksi virallisia puheita, All China Women Federationin julkilausumia sekä esityksiä.

18 Mao Zedong (1893–1976) toimi kuolemaansa saakka Kiinan kommunistisen puolueen puheenjohtajana ja perusti Kiinan kansantasavallan 1.10.1949. Maon viimeisinä vuosina todellista valtaa käytti kuitenkin Hua Guofeng, ja Maolle kerrottiin päätöksistä jälkikäteen.

19 Jiawen 2009.

20 Santos – Harrell 2016; Xie 1994; Stacey 1975. Naisten korkeakoulutus on toki yleistynyt, mutta naisten osuus (poliittisesta) päätöksenteosta on pieni, Guo – Yang 2016; Du 2018; Rosen 1995.

21 Communist Party Central Leadership Small Group for the Comprehensive Deepening of Reform (CCDRC). Ks. Naughton 2014. Maaliskuussa 2018 nimeksi muutettiin Central Comprehensively Deepening Reforms Commission.

byrokratian määrä on lisääntynyt ja uudistusten toteuttaminen hidastunut.²² Tämä koskee myös hukou-järjestelmän uudistuksia, jotka ovat jääneet sanojen tasolle.

Sanamuodoltaan laveat ja tulkinnanvaraiset viisivuotissuunnitelmat ja niihin liittyvät asia-kirjat ohjaavat hallintoa muun muassa hukou-järjestelmän toimeenpanossa. Uuden viisivuotissuunnitelman astuessa voimaan edellisen todetaan onnistuneen erinomaisesti, ilman yksityiskohtaisempaa tarkastelua siitä, mikä on onnistunut ja missä on tarvetta uudistuksille. Myös sitä, miten nämä viestit välittyyvät ruohonjuuritasolle, on mahdotonta arvioida virallisasiakirjojen valossa. Sen vuoksi tässä tutkimuksessa on käytetty myös jonkin verran haastatteluja.

Vaikka Kiinan kommunistisella puolueella on merkittävä hierarkkista valtaa, kylätasolla vallan käyttöön osallistuvat useat tahot ja vuorovaikutussuhteisiin vaikuttavat erilaiset perinteet, vaikuttimet ja käsitykset.²³

Haastatteluilla on haluttu selvittää, miten ihmiset, tässä tapauksessa Kiinan maaseudun naiset, kokevat oman tilanteensa. Feministisessä tutkimuksessa naisten kokemuksilla on ollut keskeinen, joskin kiistelty merkitys. Kokemusten keskeisyys ja niiden käytön hankaluus ovat edelleen tärkeitä kysymyksiä feministisessä tutkimuksessa. Ne ovat myös ”feminismin rai-von, tuskhan ja toivon perusta”²⁴ kuten epätasa-arvoissa yhteiskunnissa elämiseen liittyvät pohdinnat. On jopa sanottu, että mikäli tasa-arvo toteutuisi ja mikäli kokemusten käyttöön liittyvät hankaluudet selvitettäisiin, feminismi joutaisi kuihtua pois.²⁵ Feminismin ongelma on ollut liiallinen nojautuminen yksittäisiin kokemuksiin, mikä peittää näkyvistä niiden kulttuurisen ja sosiaalisen rakentumisen.²⁶ Feminismi yhdistetynä intersektionaalisuuteen²⁷ tuottaa syvempää ymmärrystä ja tuottaa laajemman näkökulman kokemukseen. Yhteisen tai jae-tun feministisen naiskokemuksen sijaan on puhuttava *kokemuksista*, jotka voi hahmottaa sekä tulkintoina että tulkinnan tarpeessa olevina.²⁸ Tutkimuksessa on vaikea tavoittaa aitoja kokemuksia, mutta aineistoa voi järjestellä sekä tulkita tilanteita ja olosuhteita, joissa kokemukset syntyvät.²⁹ Tässä tutkimuksessa haastatteluissa esiin tulleet kokemukset pyritään suhteuttamaan kulttuuriseen ja sosiaaliseen kontekstiin.

Haastattelut tehtiin Keski-Kiinan kaupungissa A huhtikuussa 2017 ja Itä-Kiinan kaupungeissa B huhtikuussa 2018. Kaupungissa A, All China Women’s Federationin³⁰ (ACWF) haastattelussa oli kolme haastateltavaa, mutta he vastasivat kysymyksiin kollektiivisesti. Kaupunki B:ssä oli neljä ACWF:n haastateltavaa ja myös he vastasivat yhteisesti. Osa haastatteluista oli maaseudun naisten omaisia. ACWF:n haastateltavat olivat järjestön työntekijöitä ja jäseniä. Siten he olivat suhteellisen koulutettuja. Järjestöönsä vuoksi he tunisivat seudun naisten tilanteen hyvin. Toisaalta ACWF on läheisessä suhteessa Kiinan kommunistiseen puolueeseen, joten he tunisivat hyvin myös poliittisen järjestelmän ja normiston.

22 Li 2016.

23 Kiinassa hallinnon tasoja on kolme, valtakunnallinen, maakunnallinen sekä paikallinen (kylät, kaupungit).

24 Ramazanoglu – Holland 2002.

25 Ramazanoglu – Holland 1999.

26 Saresma 2010; Mulinari – Sandell 1999.

27 Crenshaw, “Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color.”

28 Scott 1991.

29 Saresma 2010.

30 All China Women Federation on Kiinan virallinen naisjärjestö, joka omien sanojensa mukaan on NGO. Se toimii kuitenkin Kiinan kommunistisen puolueen alaisuudessa jakaen sen arvot.

Haastattelujen pääaiheena oli naisten maa- ja maaseutumaisilla alueilla. Haastatteluissa käsiteltiin All China Women Federationin työtä, järjestön naisille antamaa tukea maanomistuskysymyksissä ja tilannetta näillä alueilla. Hukou-järjestelmää käsitteleviin kysymyksiin pystyiin vastauksen jälkeen lisäämään jatkokysymyksen sen muukaan, mitä vastaukseen sisältyi. Kysymykset käsittelevät maaseudun naisten sosiaalista ja taloudellista asemaa sekä niitä ongelmia, joita hukou-järjestelmä tällä hetkellä heille tuottaa. Lisäksi ACWF esitti hankkeitaan, joissa tuetaan naisten oikeuksia maaseudulla.³¹

Haastateltujen naisten asemaa voidaan tarkastella sosiaalisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissa intersektionaalisuuden³² käsitteen avulla. Naiset ovat sukupuolen, iän, hukousijainnin ja luokan risteyskohdissa, joissa nämä jäsentelyt vaikuttavat heidän asemansa.³³ Tämän lisäksi haastatteluja tarkasteltiin teemojen toistuvuuden mukaan. Ensisiäisesti induktiivinen lähestymistapa mahdollisti pääteemojen määrittämisen. Teemoiksi nousivat sukupuolten välinen epätasa-arvo tai naisten halveksunta, suhteellisen itsenäisyyden menetys ja (lähi)tulevaisuuden epävarmuus. Haastattelut tuovat esiin sekä kokonaiskuvaa järjestelmästä että tietoa sen toiminnasta kylätasolla. Haastattelut tukivat aiempiin tutkimuksiin ja artikkeleihin perustuvaa ennakkokäsitystä, jonka mukaan maaseudun naisten oikeuksia loukataan lainsäädännöstä huolimatta.

3. **Hukou-järjestelmän kehitys**

Hukou-järjestelmän alkuperästä on esitetty erilaisia tulkintoja. Suurin osa tutkijoista on sitä mieltä, että nykyistä hukou-järjestelmää selittää poliittisekonominen tausta, jolla pyrittiin edistämään teollista kehitystä.³⁴ Järjestelmällä on kuitenkin pitkä historia väestönhallintamekanismina, joka kontrolloi kansalaisia tai jopa sulkee heidät yhteiskunnan ulkopuolelle.

Keisarillisen Kiinan jokainen dynastia³⁵ alkaen on käyttänyt eritasona ja laajuisia järjestelmiä, jotka ovat verrattavissa nykyiseen hukou-järjestelmään. Useimpien dynastioiden aikana järjestelmää käytettiin joko väestönlaskennan tai väestönhallinnan työkaluna, jolla kontrolloitiin tai rajoitettiin väestön liikehdintää asuinpaikasta toiseen. Mielenkiintoista on, että Tang-dynastian³⁶ aikainen termistö on edelleen käytössä.³⁷

Nykyisen Hukoun alkuvuosina järjestelmä ei kontrolloinut ihmisten elämää vaan ainoastaan seurasи kansalaisten liikkumista.³⁸ Vuoden 1954 perustuslain³⁹ § 90 takasi kansalaисille oikeuden valita oman asuinpaikkansa. Kiinan hallitus implementoi virallisen hukou-järjestelmän lain muodossa 1958⁴⁰, jolloin järjestelmä muutti kontrolloivaksi.⁴¹ Hukou-järjestelmää pidettiin välttämättömänä kiinalaisessa sosialistisessa taloussuunnittelussa, ja sen tarkoituksena oli estää, tasata ja vähentää maaseudulta kaupunkiin tapahtuvaa hallitsema-

31 Metodia ja haastatteluja esitellään tarkemmin väitöskirjan muissa artikkeleissa sekä väitöskirjan johdannossa.

32 Hill Collins – Bilge 2016.

33 Hill Collins 1998.

34 White 1977; Lin – Cai – Li 2013.

35 Qin-dynastia (221–206 eaa.) yhdisti Kiinan vuonna 221 eaa.

36 618–907 jaa.

37 Wang 2005.

38 Vrt. Suomen väestörekisteri.

39 Zhonghua renmin gongheguo xianfa 中华人民共和国宪法 20.9.1954.

40 Regulations of the People's Republic of China on Household Registration, 1.9.1958, 中华人民共和国户口登记条例, hukou-laki.

41 Cheng – Selden 1994.

tonta muuttoliikettä.⁴² Vaikka hukou-järjestelmä oli alun perin tarkoitettu vain sisäisen muuton valvonnan välineeksi, se muutettiin pian sosiaaliseksi instituutioksi, joka jakoi Kiinan yhteiskunnan alueellisiin hierarkioihin.⁴³

Suuren harppauksen (1958–1962)⁴⁴ jälkimainingeissa hukou-järjestelmä kontrolloivana ja määräväänä instituutiona oli voimakas: miljoonia ihmisiä pakotettiin siirtymään takaisin maaseudulle. Ensimmäisen viisivuotisuuennitelman aikana (1953–1957), jolloin Kiina pyrki nostamaan teollistumisastettaan siirtämällä maaseudun asukkaita kaupunkiin tehtaisiin töihin, Kiinan kaupungistuminen oli noussut 16 prosentista lähes 20 prosenttiin.⁴⁵ Tilanne muuttui katastrofaaliseksi, koska maaseudun asukkaat eivät enää pystyneet tuottamaan riittävää määrää maataloustuotteita koko maan tarpeisiin. Suurin osa, ellei jopa kaikki maaseudun tuottama ruoka varattiin tehdastyöläisten käyttöön, maaseutua kohtasi nälänhäti ja yli 45 miljoonaa ihmistä menehtyi.⁴⁶ Hukou-järjestelmän pakottavaa luonnetta pidettiin oikeutettuna, jotta jopa kaoottiseksi arvioitu kaupungistuminen ja sen tuomat ongelmat saatiin loppumaan.⁴⁷ Suunnitelmallisen muuttokontrollin toivottiin takaavan riittävän ruuan tuotto sekä hillitsevän kaupungistumista. Hukou-järjestelmä oli muuttunut seurantajärjestelmästä pakotavaksi kontrollointijärjestelmäksi.

4. Kuinka hukou toimii

Hukou-kirjanen on yksi Kiinan kansalaisen tärkeimmistä asiapapereista. Se on sisäinen passi ja asiakirja, johon merkitään vanhempien nimet, perheen jäsenten syntymät, kuolemat, avioliitot ja -erot, osoitteenmuutokset ja koulutus. Vapaan liikkuvuuden kannalta tärkein tieto on kotipaikka. Hukou sitoo ihmisen kotipaikkaansa monin eri sitein. Suuri osa kaikista viranomaisasiointiin liittyvistä toimista on sidottu henkilön kotipaikkaan, ja Kiinassa lähes kaikilla asioilla on linkki viranomaisiin.

Kotipaikan lisäksi hukou-asiakirjaan merkitään status; muu kuin maatalous tai maatalous.⁴⁸ Status on hukou-järjestelmässä avainasemassa, ja se vaikuttaa kansalaisten jokapäiväiseen elämään. Maaseutu-statuksen omaavat henkilöt eivät ole oikeutettuja samoihin sosiaalietuksiin kuin ei-maaseutu-statuksen omaavat. Vastaavasti ei-maaseutu-statuksen omaavat eivät ole oikeutettuja saamaan hallintaansa omaa maatilkkua kuten maaseutu-statuksen omaavat. Tätä käsittellään tarkemmin kappaleessa viisi.

Hukou-sijainti ja -status voidaan muuttaa. Haastatteluissa kävi kuitenkin ilmi, että statuksen ja sijainnin muutokseen liittyy paljon byrokratiaa eikä anomuksen hylkääminen ole ennenkuulumatonta. Pelkän sijainnin muutos omistuu melko helposti esimerkiksi silloin, kun henkilö tulee hyväksytyksi korkeakouluun.⁴⁹ Pelkkä sijainnin muutos ei silti oikeuta henki-

42 Cooney – Li 1994; Kuang – Liu 2012.

43 Mallee 2000.

44 1958–1960 Kiinan kansantasavallassa toteutettu taloudellinen ja sosiaalinen suunnitelma, jonka tavoitteena oli muuttaa maa pääosin maatalousvaltaisesta, talonpoikien hallitsemasta taloudesta nykyäikaiseksi ja teollistuneeksi kommunistiseksi yhteiskunnaksi.

45 Wu – Treiman 2004.

46 Dikötter 2011.

47 Wu – Treiman 2004.

48 Council, 国务院关于进一步推进户籍制度改革的意见, Opinions of the State Council on further promoting the reform of the household registration system.

49 Council.

löä samoihin sosiaali- ja muihin etuksiin kuin samalla alueella mutta eri statuksella asuvat.⁵⁰ Käytännössä hukoun muuttaminen vaatii hyväksymisen sekä vanhasta että uudesta asuinpaikasta. Ongelmalliseksi asian tekee se, että ennen kuin henkilö pystyy hakemaan uutta hukouta, vanha täytyy mitätöidä.⁵¹ Jos henkilöllä ei ole osoittaa vakituista asuin- tai työpaikkaa, saattaa käydä niin, ettei uusi asuinalue hyväksy hakemusta. Tällaisessa tilanteessa henkilö voi jäädä paperittomaksi ja kaikkien tukien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolelle.

Hukou-statuksen voi muuttaa taloudellisilla panostuksilla: suora investointi uudelle alueelle, asunnon osto tietyltä alueelta tai vakituinen työpaikka.⁵² Vaatimukset eri alueiden välillä ovat suuria, ja edellä mainittujen lisäksi käytössä voi olla järjestelmä, joka pisteyttää hakijat paremmuusjärjestykseen.⁵³ Suurimmilla kaupungeilla, kuten Nanjingilla ja Pekingillä on käytössään pistejärjestelmä, jonka avulla hakijat voivat saada pysyvän asumisluvan ja statuksen muutoksen. Pisteitä saa muun muassa nuoresta iästä, pitkästä työurasta, varakkuudesta, koulutustaustasta, yrittäjyydestä ja teknisestä osaamisesta.⁵⁴

Edellytetyjen investointien määrä voi olla tavalliselle kansalaiselle liian suuri. Keskimäärin asunnon pitää maksaa vähintään 70 000 ¥, jotta se voidaan hyväksyä riittäväksi investoinniksi, ja tosiasiallinen hinta on yleensä paljon suurempi.⁵⁵ Vuosittainen keskipalkka näillä alueilla on noin 36,500 ¥⁵⁶. Asunnon ostaminen on suuri taloudellinen ponnistus, koska lainan saaminen on hankala. Pelkkä investointikaan ei yleensä riitä, vaan usein asukkaan on pitänyt asua virallisesti alueella yli 13 vuotta, maksaa veroja vähintään 108 000 ¥ ja työskennellä akateemisen tutkinnon jälkeen noin 13 vuotta.⁵⁷

5. Kaupungit ja maaseutu hukou-järjestelmässä

Kansalaisen on lain mukaan rekisteröitytävä pysyvässä asuinpaikassaan kolmen kuuksauden sisällä muutosta.⁵⁸ Rekisteröinnin myötä kansalainen varmistaa itselleen virallisen aseman ja oikeuden erilaisiin tukiin (kaupungissa) tai maatalkuun (maaseudulla).⁵⁹ Maaseutu-statuksella rekisteröityjen henkilöiden toimeentulo riippuu pääasiassa heidän itse tekemästään työstä ja omien viljelysten tai karjanhoidon tuotoista. Muilla kuin maatalouteen merkityllä henkilöillä puolestaan on oikeus hallituksen tarjoamaan ”kehto-hauta” -hyvinvointipakettiin, jolla viitataan kaupunkilaisten parempaan sosiaaliturvaan kuin maaseudun asukkailla. Kaupunkilaisten etuksiin kuuluu mm. kattavammat terveyspalvelut, koulutus, eläke sekä asumisen tukeminen.⁶⁰ Eriytävä järjestelmää on muokattu ja epätasa-arvoa lievennetty, mutta eroavaisuudet statusten välisissä etuisuksissa ovat edelleen suuria⁶¹ ja maa-

50 Chen – Fan 2016.

51 Hukou-laki, 10 §.

52 Council, 国务院关于进一步推进户籍制度改革的意见, Opinions of the State Council on further promoting the reform of the household registration system.

53 Zhang – Wang – Lu 2019.

54 Zhao et al. 2019.

55 Zhang – Wang – Lu 2019.

56 Statista 2018.

57 针对成都地区农村妇女经济状况 采取的措施和努 haastattelun yhteydessä saatu asiakirja alueen A toimista hukou-muutoksen helpottamiseksi.

58 Toki voi olla, ettei rekisteröintiä syystä tai toisesta hyväksytä. Yleensä perusteluja ei anneta.

59 Wang 2005; Kam Wing Chan 1982.

60 Warner 1996.

61 Mackerras 2011.

seudun asukkaita syrjiviä.⁶²

Hukou-järjestelmä on vuosien mittaan kehittynyt järjestelmäksi, joka aiheuttaa epätasa-arvoisuutta kaupunkien ja maaseudun asukkaiden sosialisessa asemassa.⁶³ Epätasa-arvo erilaisten sosiaali- tai muiden etuisuksien saannissa maaseudun ja muun kuin maaseudun statuksen välillä ei ole poistunut.⁶⁴

Lawton Robert Burns ja Gordon G. Liu totesivat hallituksen tarjoavan muille kuin maatalouden hukou-statukseen kuuluville pääsyn useisiin ohjelmiin, kuten terveydenhuoltoon, työllisyteen, vanhuuseläkkeisiin, asumiseen ja koulutukseen.⁶⁵ Maaseudun asukkaiden sen sijaan odotetaan perinteisesti huolehtivan itse omasta sosiaalihuollostaan.⁶⁶

Kiinan kommunistinen puolue ilmoitti vuonna 2014 uudistuksista, joiden tarkoituksesta oli tarjota maaseudun kansalaisille pääsy kaupunkien sosiaalisiin ohjelmiin. *Chan Kam Wing* osoittaa, että uudistus oli historiallinen, sillä koskaan ennen ei hukou-järjestelmää ollut uudistettu näin radikaalisti.⁶⁷ *Huang* kuitenkin toteaa, että uudistuksen toteutumista tai vaikuttuksia oli vielä vuonna 2019 vaikeaa arvioida, mutta on selvää, että keskushallinnon täytyy huolehtia uudistuksen toteutuksesta paremmin kuin toistaiseksi on tapahtunut.⁶⁸

Suurin ongelma on ollut ja on edelleen terveydenhuollossa sekä sosiaalipalveluissa. Kahden erilaisen sosiaaliturvajärjestelmän takia kaupunkilaiset ja maalaiset eivät ole oikeutettuja saamaan saman tasosta terveydenhuoltoa tai vastaanottamaan sosiaalipalveluita, kuten vanhustenhoitoa⁶⁹ ja kaupunkien asukkaat ovat paremmassa asemassa kuin maaseudun asukkaat.⁷⁰ *Kanbing nan, kanbing gui* (terveydenhoitoa on vaikea saada, lääkärin vastaanotto on kallista) on muuttunut vuosien varrella lentäväksi lauseeksi, joka kertoo terveydenhuoltojärjestelmästä maaseudun asukkaan näkökulmasta. Haastattelujen mukaan varsinkin raskauden aikaisen ja synnytyksen jälkeisen terveydenhuollon puute on ongelmallista. Mattkat neuvolaan ovat pitkiä, eikä tarjolla välttämättä ole saman tasosta hoitoa, hoivaa tai neuvoontaa mitä kaupunkien neuvoloilla on tarjota.

Myös eläkejärjestelmässä on eroja kaupunkilaisten ja maalaisten kesken.⁷¹ Paradoksaalista on, että vaikka kiinalaisten naisten tilanne on parantunut huomattavasti etenkin koulutuksen ja terveyden suhteen, suhteessa miehiin heidän asemansa on jopa heikentynyt.⁷² Työelämässä naisten asema miehiin nähden on heikentynyt miesten ja naisten palkkaerojen kasvun takia. Yksityiselämän puolella, avioliittoissa naiset ovat usein riippuvaisia miehistä sekä taloudellisella tasolla että päättöksenteossa. Kolmanneksi demografisesta näkökulmasta katsottuna poikien yhteiskunnallinen arvostus polkee tytöjen kunnioitusta. Nämä kaksikoiset tapahtumat muodostavat suuren paradoksin kiinalaisen yhteiskunnan modernisoitumismatkalla.

Eräs ongelmakohta on ollut koulutus ja sen turvaaminen niille lapsille, jotka asuvat asu-

62 Cheng – Selden 1994; Kuang – Liu 2012.

63 Wang 2005; Whyte 2010.

64 Shin 2013.

65 Burns – Liu 2017; Liu 2004.

66 Young 2013.

67 Chan 2015; Chan 2014.

68 Huang 2019.

69 Burns – Liu 2017.

70 Young 2013.

71 Whyte 2010.

72 Attené 2012.

misoikeuden turvin eri hukou-alueella, kuin mihin heidät on virallisesti kirjattu. *Jingzhong Ye* sekä *Zhou Chengchaon* tutkimusryhmä ovat tarkastelleet Kiinan kasvavaa niin sanotua left-behind children -sukupolvea, joiden vanhemmat ovat töissä useiden tuhansien kilometrien päässä siirtotyöläisänä.⁷³ Nämä lapset ovat pakotettuja jäämään vanhempiensa kotipaikkakunnalle isovanhempiensa tai muiden sukulaisten hoiviin, koska he eivät ole oikeutettuja käymään koulua muualla kuin omassa kotipaikassaan. *Jingzhong Ye* ja *Lu Pan* muistuttavatkin, että vaikka kaupungeissa toimii siirtotyöläisten lapsille tarkoitettuja kouluja, opetus on usein huonoa ja hinta korkea. Toki koulutukseen liittyviä ongelmia on vähennetty, mutta ei riittävästi.⁷⁴

Vaikka Kiina on nauttinut nopeasta taloudellisesta kasvusta 1980-luvulta lähtien, ja vaikka yli puoli miljardia ihmistä on noussut köyhyydestä, Kiinan taloudellinen kehitys ei jakaudu tasaiseksi. Talouskasvun pitäisi mahdollistaa hallituksen pitkän tähtäimen tavoite tuottaa edullisesti ja saavutettavaa terveydenhuoltoa kaikille.⁷⁵ Tähän tavoitteeseen on vielä pitkä matka, sillä hukou-järjestelmän kahtiajakoisuuden poistaminen ei etene jouhevasti. Toki ongelmia aiheuttaa Kiinan valtava maantieteellinen koko ja väestön suuri määrä. Väkimäärä on levitäätyynyt yli 9,6 miljoonan neliökilometrin alueelle, ja alueiden monimuotoisuus ja erilaisuus vaikeuttavat terveydenhuollon järjestämistä varsinkin Länsi-Kiinan alueella.

6. Hukou ja maaseudun naiset

Viisivuotissuunnitelman (2021–2025) luvussa 50⁷⁶ keskitytään naisten, lasten ja vammaisten oikeuksiin, joita pyritään parantamaan, ja sitä kautta luomaan tasa-arvoisempi yhteiskunta. Luvun 50 osassa yksi otetaan kantaa ”Naisten kehityssuunnitelmaan 2011–2020”⁷⁷, jota käytetään pohjana kansallisessa viisivuotissuunnitelmassa. Hallitus haluaa taata naisille tasa-arvoiset oikeudet muun muassa koulutukseen ja työllistymiseen. Naisten kehityssuunnitelma myös painottaa sitä, että hallitus vahvistaa maaseudun naisten maaoikeuksia ja oikeutta osallistua poliittiseen päättöksentekoon ja hallintoon. On tärkeää, että asiasta mainitaan viisivuotissuunnitelmassa. Ilman mainintaa kenenkään ei kuitenkaan tarvitsisi tehdä asialle mitään. Se ei kuitenkaan vielä takaa käytännön toteutusta.

Naisten kokemat ongelmat hukou-sijainnin muutoksessa liittyy maanhallintaan ja hallinnan siirtoon. *Xiang Jun* mukaan ongelmasta kärsivät erityisesti maalaistatuksellista olevat naiset, jotka muuttavat uuteen kylään yleensä avioitumisen jälkeen.⁷⁸ Suurin syy maaseudun naisille muuttoon on juuri avioituminen.⁷⁹ Tämän lisäksi naislesket ovat vaarassa päätyä maattomaksi, minkä seurauksena he tulevat riippuvaisiksi perheestään ja yhteisöstään. Naisten kokeman riippuvuussuhde lisää sekä fyysisen että henkisen väkivallan uhkaa.⁸⁰

73 Jingzhong 2011; Zhou et al. 2015.

74 Esimerkiksi lukion tai yläasteen pääsykokeita ei tarvitse enää mennä tekemään omaan, viralliseen hukou-kotipaikkaan.

75 Liang – Burns 2017.

76 Viisivuotissuunnitelma 2021–2025: Luko 50.

77 China National Program for Women’s Development (2011-2020).

78 Xiang 2015; Fan – Huang, “Waves of Rural Brides: Female Marriage Migration in China.”

79 Naybor, “The Impact of China’s Changing Hukou on Women’s Rural Land Rights.”

80 Weede, “Income Inequality, Average Income, and Domestic Violence”; Meinzen-Dick et al., “Women’s Land Rights as a Pathway to Poverty Reduction: Framework and Review of Available Evidence.”

Liu Yansui, Fang Fang ja Li Yuheng havaitsivat tutkimuksissaan, että miehen muuttaessa uudelle alueelle hänelle lohkotaan melko pian muuton jälkeen oma pieni maa-alueensa, koska hänellä ei enää ole maa-aluetta vanhassa asuinpaikassa.⁸¹ Naisten kohdalla tilanne on toinen, kuten tekemissäni haastatteluissa kävi ilmi. Haastattelujen perusteella selvisi, että kyläkomiteoiden tulkinnan mukaan naisten ei tarvitse muuttaa hukou-sijaintiaan, koska heillä on vanhassa sijainnissa maata, eikä heille näin ollen tarvitse myöntää uuttaa hukouta, saati sitten maa-aluetta. Haastattelut vahvistivat näin ollen *Deborah Nayborin* ja *Ray H. Liaw*'n toteamuksen, että alkuperäinen kylä tulkitsee asian siten, ettei naisella enää ole oikeutta käyttää ja hyötyä maa-alueestaan, koska hän on muuttanut pois alueelta.⁸² Laki maankäytösopimuksista maaseutualueilla⁸³ kuitenkin toteaa yksiselitteisesti pykälässä 30: ”Nainen, joka sopimuskaudella menee naimisiin, eikä saa uudessa asuinpaikassaan käyttöönsä maata, saa pitää hallussaan alkuperäisessä asuinpaikassaan hallinnoimansa maan.”⁸⁴ Ongelman maanhallinnassa ja -jaossa ovat havainneet myös *Tamara Jacka* sekä *Sally Sargeson*, jotka ovat pitkään tutkineet naisten kohtaamia ongelmia kiinalaisessa yhteiskunnassa. Jacka ja Sargeson ovat huolissaan, kuinka varsinkin maaseutu-hukoun omaavat naiset jäävät usein päättöksenteon ulkopuolelle eikä heitä huomioida tarpeeksi yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä.⁸⁵ Tämä tuli esiin myös tekemissäni haastatteluissa, joissa kävi ilmi, että maankäytöstä päättävien kyläkomiteoiden jäsenistä suurin osa on miehiä. Naisjärjestön edustajat pyrkivät avustamaan naisia, mutta kokivat, että heitä ei riittävästi kuunneltu.

”Kyläkomiteoiden päättäjistä suurin osa on miehiä. Naiset eivät ole edustettuna komiteoissa... Miehet hallitsevat Kiinaa, olemme tottuneet siihen... Yritämme muuttaa järjestelmää, mutta se on hidasta.” ACWF, kaupunki B.

Uuden maa-alueen luovuttamatta jättämistä naisille perustellaan usein myös sillä, että maa on jaettu maanhallintalain 14 §:n mukaan⁸⁶ 30 vuodeksi, vaikka sama pykälä antaa mahdollisuuden jakaa maata, jos kahden kolmasosan enemmistö siitä kannattaa. Haastattelut myös vahvistivat sitä näkemystä, että miehille ja naisille on omat sääntönsä, vaikka laki on yksiselitteinen. Maan uudelleenjako pitäisi lain mukaan toteuttaa, jos alueelle muuttaa uusia ihmisiä eikä heillä ole vanhassa sijainnissaan enää maata käytettävissään.

Näyttää siltä, että yhteiskunnan ja yleisen mielipiteen vaikutus kyläkomiteoiden toimintaan on suurempi kuin virallisen lainsäädännön, kuten *Stanley Rosen* tutkimuksessaan esittää.⁸⁷ *Michelle Zimbalist Rosaldo*, *Louise Lamphere* ja *Joan Bamberger* toteavat kylä-

81 Liu – Fang – Li 2014.

82 Naybor 2018; Liaw 2008.

83 Law of the People's Republic of China on Land Contract in Rural Areas, 2002, 中华人民共和国农村土地承包法

84 During the term of contract, a woman gets married – undertakes no contract for land in the place of her new residence, the party giving out the contract may not take back her originally contracted land. Ks. myös Guo – Iredale, “The Impact of Hukou Status on Migrants’ Employment: Findings from the 1997 Beijing Migrant Census”; Hairong Yan, “Reinterpreting the Labor Mobility of Rural Young Women in Post-Mao China”; He – Gober, “Gendering Interprovincial Migration in China”; Judd, “Women on the Move: Women’s Kinship, Residence, and Networks in Rural Shandong”; Kelkar, “Impact of Household Contract System on Women in Rural China”.

85 Jacka 2005; Jacka – Sargeson 2011; Jacka 2006; Sargeson 1995; Sargeson 2006.

86 Land Administration Law of the People's Republic of China, 2004,《土地管理法》中华人民共和国

87 Ks. Rosen 2017.

komiteoiden toteuttavan sitä toimintamallia, jota ympäröivä yhteiskunta siltä odottaa.⁸⁸ Tilanteeseen vaikuttavat vahvasti haastatteluissa esille tulleet seikat: hukou-lainsäädäntö sekä alueiden (tässä tapauksessa kylien) omat viralliset ja epäviralliset säännöt ja käytännöt.

”...kyläkomiteat joskus vain jättävät lain huomioimatta... Kyläkomiteoilla on omat lainsa, siltä se tuntuu.” ACWF, kaupunki B.

Tilannetta vaikeuttaa Kiinan lainsäännölle tyypillinen neutraalius. Lakeja ja asetuksia pidetään tasa-arvoisina ja neutraaleina, ja niiden katsotaan häivyttävän kaikki mahdolliset epätasa-arvon uhkat. Näin ollen kyläkomiteat ja muut viranomaiset puolustavat omia päätöksiään neutraaliudella. Kyseessä eivät ole pelkästään miehet, vaan kaikki, joilla on valtaa ja jotka aidosti uskovat toimivansa neutraalisti. Maaseudun naiset ovat kuitenkin erityisen haavoittuvaisia sukupuolen mukaan määrittyvissä tilanteissa; muuttaessaan avioitumisen vuoksi, ollessaan raskaina ja saadessaan lapsia sekä jäätyään leskeksi.

Tämä dilemma on tuttu myös pohjoismaisessa feminismissä, jossa on kiinnitetty huomiota siihen, että muodollisesti sukupuolineutraali lainsäädäntö voi peittää alleen ja jopa pönkitä sukupuolieriytyneitä käytänteitä ja ajattelutapoja.

7. Yhteenveto

Hukou-järjestelmän kehitys on kietoutunut Kiinan historiallisiin vaiheisiin. Sen tavoitteena on 1950-luvulta alkaen ollut hillitä liian nopean kaupungistumisen haittoja, missä se on osittain onnistunut, osittain taas voimistanut suunnitelmatalouden ongelmia. Tämän päivän näkökulmasta voidaan todeta, että järjestelmä on omnistunut yhdessä asiassa: Kiinaan ei ole rakentunut samanlaisia laittomia kaupunkeja, kuten esimerkiksi Brasilian favelat⁸⁹. Vaikka osa Kiinan asuinalueista on melko alkeellisia, ne eivät ole päässeet slummiutumaan ja muuttumaan kaaosmaisiksi, turvattomiksi ja alati laajentuviksi hökkelikyliksi.

Kun hukou-järjestelmää on vuosien varrella uudistettu, taustalla on ajatus siitä, että Kiinassa ei olisi kahtia jakavaa ja poissulkevaa järjestelmää, vaan kansalaiset olisivat keskenään tasa-arvoisia. Näin ei ole käynyt, vaan järjestelmä edelleen jakaa ja hallitsee kansalaisia. Monet uudistuksista ovat jääneet kosmeettisiksi.

Ei kuitenkaan riitä, että hukoulla estetään slummiutumista tai että hukou-järjestelmään esitetään uudistuksia vuodesta toiseen ilman konkreettisia muutoksia. Saavuttaakseen kesävämpää ja tasa-arvoisempaa kehitystä, Kiinan on käsiteltävä hukoun aiheuttamia taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia ja toteutettava kaikkien asukkaiden yhtäläiset mahdollisuudet julkisiin palveluihin.⁹⁰

Viisivuotissuunnitelman (2021–2025) mukaan Kiinassa on tarkoitus koordinoida hukou-järjestelmän uudistus, jotta kansalaissilla olisi yhtenäisemmät mahdollisuudet julkisiin palve-

88 Rosaldo – Lamphere – Bamberger 1974.

89 *Favela* on Brasiliassa käytetty portugaliinkielinen termi, joka tarkoittaa elintasoltaan alhaista kaupunkimaista asuinalueita, joka ei täytä rakentamisen turvallisuusvaatimuksia. Virallisesti favelalla tarkoitetaan mitä tahansa laittomasti rakennettua asuinalueita, mutta puhekielessä se on usein slummin synonyymi.

90 Zhang – Wang – Lu 2019.

luihin.⁹¹ Tämän lisäksi hukou-sijainnin muuttamista väliaikaisesta asumisoikeudesta pysyväksi pyritään helpottamaan. Pysyvän asumisoikeuden saaminen on myönteistä kehitystä, mutta hukou-statusta muutos ei koske. Näin ollen vastaus tutkimuskysymykseen, miten hukou vaikuttaa maaseudun ja kaupunkilaisten saamiin etuuksiin on yksinkertainen: maalaissstatuksen omaavalla pysyvän asumisoikeuden haltijalla ei ole oikeutta samoihin sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluihin kuin kaupunkilaisstatuksen omaavalla.

Viisivuotissuunnitelma toteaa myös, että valtio pyrkii takaamaan kaikille samat oikeudet ja velvollisuudet. Tämän jälkeen suunnitelma tosin antaa ymmärtää, että *kaikki* ei tarkoita kaan absoluuttisesti kaikkia, vaan vain *tietyjä* ihmisiä, kuten opiskelijoita, armeijan henkilökuntaa, lahjakkaita työntekijöitä tai yliopistosta valmistuneita lahjakkaita nuoria. Tämän johdettelon lisäksi suunnitelmassa todetaan, että keskisuurten maaseutukaupunkien pitäisi huomioida paremmin ne ihmiset, jotka ovat valmiita investoimaan alueelle.

Maaseudun naisten asemaan ei esitetä muutoksia. Heidän asemaansa hukou vaikuttaa pääsääntöisesti maanhallinnan kautta naisen muuttaessa syystä tai toisesta uuteen paikkaan. Naisten kokemat syrjivät toimintatavat hukoun muutokseen yhteydessä vaikuttavat haitallisesti naisten asemaan yhteisöissään ja perheissään. Ilman omaa maatalkkuaan maaseudun naiset ovat riippuvaisia lähipiiristään ja näin ollen alittiina sekä fyysiselle että henkiselle väkivallalle.

Hukou-järjestelmän jatkouudistuksesta on keskusteltu laajasti, mutta uudistustyö on ollut hidasta.⁹² Vaikka maatalouden ja muun kuin maatalouden hukou-luokituksen poistamista on testattu muutamissa kohteissa pilottihankkeina,⁹³ hukou-järjestelmä on edelleen tehokas järjestelmä säilyttää ja jopa syventää Kiinan sisällä vaikuttavaa maantieteellistä eriarvoisuutta.⁹⁴

Hukou on Kiinan sisäinen asia, eikä Kiina tunnetusti hyväksy ulkovaltojen puuttumista sisäisiin asioihinsa. Kiina on kuitenkin osa kansainvälistä taloutta ja yhteistyötä. Myös Suomella ja Kiinalla on paljon taloudellista, tieteellistä ja kulttuurista yhteistyötä, jossa esimerkiksi naisten asemaan liittyviä kysymyksiä voi nousta esiin. Olisi tärkeää, että Kiinassa toimivat suomalaiset yritykset toteuttaisivat tasa-arvoista henkilöstöpolitiikkaa ja tunnistaisivat lasten saamiseen ja hoitoon liittyvät tilanteet. Olisi myös toivottavaa, että tuotantolaitoksia rakennettaessa otettaisiin huomioon niiden ihmisten – myös naisten – asema, jotka ehkä joutuvat muuttamaan alueelta.

Tiede- ja kulttuuriyhteistyössä ei ole syytä arvostella yhteistyökumppania, mutta ei myös käään peitellä esimerkiksi Suomea koskevaa tietoa tai tutkimustuloksia. Esimerkki tästä on keskustelu, joka käytii erään Fudanin yliopistossa pitämäni esitelmän jälkeen. Kerroin Suomen tasa-arvolaista, jonka mukaan erilaisissa komiteoissa tulee olla vähintään 40 prosentin kiintiö kumpaakin sukupuolta. Aluksi kuulijat eivät olleet usko korviaan. Kun selostin heille sääntelyä ja sitä, että se käytännössä todella toimii näin, heräsi vilkas keskustelu, jossa hämästeltiin pohjoismaista erikoisuutta. Tämä esimerkki ei tietenkään muuttanut maailmaa.

91 Viisivuotissuunnitelma 2021-2025; luku 27; Liang – Burns 2017.

92 Andreas – Zhan 2016; Kuang – Liu 2012; Perry – Selden 2010; Wing Chan – Buckingham 2008.

93 “Hukou Reform in Chengdu Municipality | Congressional-Executive Commission on China”.

94 Wing Chan – Buckingham 2008.

Kerroin sen siksi, että on tärkeää tiedostaa Kiinan olevan monimuotoinen ja kerroksinen yhteiskunta. Vaikka hallinto on keskusjohtoinen, yhteiskunnassa käydään keskusteluja ja siellä esiintyy erilaisia kehityskulkuja. Emme voi neuvoa kiinalaisia, mutta ehkä voimme välillä kertoa, miten pieni takamatkalta ponnistanut maa Euroopan reunalla on hoitanut joitakin ongelmiaan, vaikkapa tasa-arvoa ja naisten asemaa koskeviaasioita.

Abstract in English

HUKOU SYSTEM IN CHINA: RURAL WOMEN IN BETWEEN LAW AND PRACTICE

Chinese *hukou* system or household registration system is a thousand-year-old population management mechanism still used to control and monitor people. Hukou has an extraordinary influence on the realization and non-realization of ordinary Chinese citizens' fundamental rights. The position of rural women, in particular, can be challenging when they move to a new place, as *hukou* affects land rights and, thus, the economic position of women. Land tenure management is particularly important in rural areas, as rural residents do not have access to the same social benefits as urban dwellers.⁹⁵

Keywords: Hukou, household registration, China, women's rights, fundamental rights

Lähteet

Land Administration Law of the People's Republic of China, 2004. 中华人民共和国土地管理法.

Afridi, Farzana – Sherry Xin Li – Yufei Ren, "Social Identity and Inequality: The Impact of China's Hukou System." *Journal of Public Economics* 123 (March 1, 2015), s. 17–29. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2014.12.011>.

Andreas, Joel – Shaohua Zhan, "Hukou and Land: Market Reform and Rural Displacement in China." *The Journal of Peasant Studies* 43, no. 4 (July 3, 2016), s. 798–827. <https://doi.org/10.1080/03066150.2015.1078317>.

Attené, Isabelle, "Being a Woman in China Today: A Demography of Gender." *China Perspectives*, no. e (2012).

Bank of Finland, "Bofit, Kiina Tietoisku." 2019. https://www.suomenpankki.fi/globalassets/bofit/seuranta/tietoiskut/bofit_kiina_tietoisku_2019.pdf.

Burns, Lawton R. – Gordon G. Liu, *China's Healthcare System and Reform*. Cambridge: Cambridge University Press 2017.

Chan, Kam Wing, "Chinas Urbanization 2020: A New Blueprint and Direction." *Eurasian Geography and Economics* 55, no. 1 (January 2, 2014), s. 1–9. <https://doi.org/10.1080/15387216.2014.925410>.

Chan, Kam Wing, "Five Decades of the Chinese Hukou System." *Teoksessa Handbook of Chinese Migration Identity and Wellbeing* (toim. Robyn R. Iredale – Fei Guo, 1. painos, s. 23–48. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing 2015).

Chen, Chuanbo – C. Cindy Fan, "China's Hukou Puzzle: Why Don't Rural Migrants Want Urban Hukou." *The China Review* 16, no. 3 (2016), s. 9–39.

Chen, Ying, "The Myth of Hukou: Re-Examining Hukou's Implications for China's Development Model." *Review of Radical Political Economics*, 2018, s. 1–16. <https://doi.org/10.1177/0486613418783885>.

Cheng, Tiejun – Selden, Mark, "The Origins and Social Consequences of China's Hukou System." *The China Quarterly* 139 (September 12, 1994), s. 644. <https://doi.org/10.1017/S0305741000043083>.

China National Program for Women's Development (2011-2020) (2011). <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/Sources/1502/998-1.htm>.

95 This article was funded by the Academy of Finland (ASLA: Actors, Structures and Law, decision 312497); The Joel Toivola Foundation, Finland; and NIAS-SUPRA scholarship, University of Copenhagen.

- Cooney, Rosemary Santana – Jiali Li. "Household Registration Type and Compliance with the One Child Policy in China." *Demography* 31, no. 1 (February 1994), s. 21. <https://doi.org/10.2307/2061906>.
- Crenshaw, Kimberle, "Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color." *Stanford Law Review* 43 (1990). <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/stflr43&id=1257&div=&collection=>.
- Dikötter, Frank, Mao's Great Famine, The History of China's Most Devastating Catastrophe, 1958-62. Bloomsbury USA 2011.
- Du, Qianru, "Modernization, Culture, and the Class Ceiling: Women's Political Participation in China." April 25, 2018.
- Fan, Cindy C. – Youqin Huang, "Waves of Rural Brides: Female Marriage Migration in China." *Annals of the Association of American Geographers* 88, no. 2 (1998), s. 227–51.
- Guo, Fei – Iredale, Robyn, "The Impact of Hukou Status on Migrants' Employment: Findings from the 1997 Beijing Migrant Census." *International Migration Review* 38, no. 2 (July 24, 2004), s. 709–31. <https://doi.org/10.1111/J.1747-7379.2004.TB00214.X>.
- Guo, Xiajuan – Lijun Yang. "Women's Political Participation in China." *Teoksessa Changing State-Society Relations in Contemporary China* (toim. Lijun Yang – Shan Wei), s. 249–65. World Scientific 2016. https://doi.org/10.1142/9789814618564_0012.
- Hairong, Yan, "Reinterpreting the Labor Mobility of Rural Young Women in Post-Mao China." *American Ethnologist* 30, no. 4 (2003), s. 578–96. <https://www.jstor.org/stable/3805250>.
- He, Canfei – Gober, Patricia, "Gendering Interprovincial Migration in China." *International Migration Review* 37, no. 4 (2003), s. 1220. <https://www.jstor.org/stable/30037792>.
- Hill Collins, Patricia, "It's All in the Family: Intersections of Gender, Race, and Nation. *Hypatia*. Vol. 13. Malmö: Liber 1998.
- Hill Collins, Patricia – Bilge, Sırma, *Intersectionality*. 2nd ed. Polity 2020.
- Huang, Adam, "Evaluating the Effectiveness of the 2014 Chinese Hukou Reform." Student Honors Theses By Year, May 19, 2019. https://scholar.dickinson.edu/student_honors/351.
- "Hukou Reform in Chengdu Municipality | Congressional-Executive Commission on China," 2011. <https://www.cecc.gov/publications/commission-analysis/hukou-reform-in-chengdu-municipality>.
- Jacka, Tamara – Sargeson, Sally, *Women, Gender and Rural Development in China*. Edward Elgar Pub 2011.
- Jacka, Tamara, "Approaches to Women and Development in Rural China." *Journal of Contemporary China* 15, no. 49 (November 2006), s. 585–602. <https://doi.org/10.1080/10670560600836564>.
- Jacka, Tamara, *Rural Women in Urban China: Gender, Migration, and Social Change*. M.E. Sharpe, Inc, 2005. https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=CDvFBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=rural+women+in+urban+china&ots=kmh7SVdP9Y&sig=yNA2kME5rPX8rm_P3pDL01qphtQ&redir_esc=y#v=onepage&q=rural women in urban china&f=false.
- Jiawen, Ai, "Two Sides of One Coin: The Party's Attitude toward Confucianism in Contemporary China." *Journal of Contemporary China* 18, no. 61 (September 2009), s. 689–701. <https://doi.org/10.1080/10670560903033976>.
- Jingzhong, Ye, "Left-behind Children: The Social Price of China's Economic Boom." *Journal of Peasant Studies* 38, no. 3 (July 2011), s. 613–50. <https://doi.org/10.1080/03066150.2011.582946>.
- Judd, E., "Women on the Move: Women's Kinship, Residence, and Networks in Rural Shandong." *Teoksessa Gender in Motion: Divisions of Labor and Cultural Change in Late Imperial and Modern China* (toim. Bryna Goodman – Wendy Larson), s. 353. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers 2005.
- Kam Wing Chan, "Urbanization and Rural – Urban Migration in China since 1982." *Modern China* 20, no. 3 (July 15, 1994), s. 243–81. <https://doi.org/10.1177/009770049402000301>.
- Kelkar, Govind, "Impact of Household Contract System on Women in Rural China." *Political Weekly* 20, no. 17 (1985), s. 39.
- Kuang, Lei – Li Liu, "Discrimination against Rural-to-Urban Migrants: The Role of the Hukou System in China." (toim. Tom Denson). *PLoS ONE* 7, no. 11 (November 5, 2012), s. 46–93. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0046932>.

- Li, Anthony H.F., "Centralisation of Power in the Pursuit of Law-Based Governance." *China Perspectives* 2 (2016), s. 7.
- Liang, Xiaofeng – Burns, Lawton R., "China's Public Health System and Infrastructure." *Teoksessa China's Healthcare System and Reform* (toim. Lawton R. Burns – Gordon G. Liu), s. 75–118. Cambridge: Cambridge University Press 2017.
- Liaw, H. Ray, "Women's Land Rights in Rural China: Transforming Existing Laws into a Source of Property Rights." *Pacific Rim Law & Policy Journal* 17 (2008): s. 237.
- Lin, Justin Yifu – Fang, Cai – Zhou Li, *The China Miracle: Development Strategy and Economic Reform*. Published for the Hong Kong Centre for Economic Research and the International Center for Economic Growth by the Chinese University Press, 2003. https://books.google.fi/books?hl=en&lr=&id=OEwbLZ2vYwC&oi=fnd&pg=PR19&dq=The+china%27s+miracle&ots=0BnC-4W-XX&sig=3IXiy31Yrx9VTbllksh1KTG1el&redir_esc=y#v=onepage&q=The+china's+miracle&f=false
- Liu, Yansui – Fang Fang – Yuheng Li, "Key Issues of Land Use in China and Implications for Policy Making." *Land Use Policy* 40 (2014), s. 6–12. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2013.03.013>.
- Liu, Yuanli, "China's Public Health-Care System: Facing the Challenges." *Bulletin of the World Health Organization* 82 (2004), s. 532–38. <https://doi.org/10.1590/S0042-96862004000700011>.
- Mackerras, Colin, "China's Ethnic Minorities: Global-Local Interactions over Sixty Years." *Teoksessa Oscillating between Mao and Deng? The Domestic-Global Nexus of China's Public Health Reform* (toim. Lai-Ha Chan), s. 283–306. World Scientific Publishing Co., 2011. https://doi.org/10.1142/9789814299305_0012.
- Mallee, H., "Migration, Hukou and Resistance in Reform China." *Teoksessa Chinese Society?: Change, Conflict and Resistance* (toim. E.J. Perry – M. Selden). Routledge. London 2000.
- Naughton, Barry, "After the Third Plenum: Economic Reform Revival Moves toward Implementation." *China Leadership Monitor* 43 (2014), s. 14.
- Naybor, Deborah, "The Impact of China's Changing Hukou on Women's Rural Land Rights." *Research in Political Sociology* 25 (2018), s. 119–32. <https://doi.org/10.1108/S0895-993520180000025006>.
- Perry, Elizabeth J. – Selden, Mark, *Chinese Society: Change, Conflict and Resistance*. Routledge 2010.
- Ramazanoglu, Caroline – Holland, Janet, *Feminist Methodology: Challenges and Choices*. SAGE Publications 2002.
- Ramazanoglu, Caroline – Holland, Janet, "Tripping Over Experience: Some Problems in Feminist Epistemology." *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education* 20, no. 3 (1999), s. 381–92.
- Rosaldo, Michelle Zimbalist – Lamphere, Louise – Bamberger, Joan, *Woman, Culture, and Society*. Stanford: Stanford University Press 1974.
- Rosen, Stanley, "Women and Political Participation in China." *Pacific Affairs* 68, no. 3 (1995), s. 315. <https://doi.org/10.2307/2761128>.
- Santos, Gonçalo D. – Harrell, Stevan, *Transforming Patriarchy: Chinese Families in the Twenty-First Century*. University of Washington Press 2016.
- Saresma, Tuija, "Kokemuksen Houkutus." *Teoksessa Käsikirja Sukupuoleen* (toim. Tuija Saresma – Leena-Maija Rossi – Tuula Juvonen), s. 347. Tampere: Vastapaino 2010.
- Sargeson, Sally, "Introduction: Women and Policy and Institutional Change in Rural China." *Journal of Contemporary China* 15, no. 49 (November 2006), s. 575–83. <https://doi.org/10.1080/10670560600836523>.
- Scott, Joan W., "The Evidence of Experience." *Critical Inquiry* 17, no. 4 (1991), s. 773–97.
- Shin, Hyun Bang, "The Right to the City and Critical Reflections on China's Property Rights Activism." *Antipode: A Radical Journal of Geography* Antipode 45, no. 5 (2013), s. 1167–89. <https://doi.org/10.1111/anti.12010>.
- Song, Yang, "What Should Economists Know about the Current Chinese Hukou System?" *China Economic Review* 29 (June 1, 2014), s. 200–212. <https://doi.org/10.1016/j.chieco.2014.04.012>.
- Stacey, Judith, "When Patriarchy Kowtows: The Significance of the Chinese Family Revolution for Feminist Theory." *Feminist Studies* 2, no. 2 (January 1, 1975).

State Council, **国务院关于进一步推进户籍制度改革的意见**, Opinions of the State Council on further promoting the reform of the household registration system, Pub. L. No. 25 (2014).

Wang, Fei-Ling, *Institutions and Institutional Change in China?: Premodernity and Modernization*. St. Martin's Press 1998. https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Ub5sCwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=wang+fei+ling+institutions+and+*&ots=DYqzsxWJlh&sig=YFxfy7JZO5B_Fcg1fwVG3ylcNYM&redir_esc=y#v=onepage&q=wang fei ling institutions and *&f=false.

Wang, Fei-Ling, *Organizing through Division and Exclusion: China's Hukou System*. Stanford University Press 2005. <http://www.sup.org/books/title/?id=7081>.

Warner, Malcolm, "Human Resources in the People's Republic of China: The 'Three Systems' Reforms." *Human Resource Management Journal* 6, no. 2 (March 1, 1996), s. 32–43. <https://doi.org/10.1111/j.1748-8583.1996.tb00402.x>.

Weede, Erich, "Income Inequality, Average Income, and Domestic Violence." *The Journal of Conflict Resolution* 25, no. 4 (December 1981), s. 639–54. <https://www.jstor.org/stable/173913?seq=1>.

White, Lynn T., *Deviance, Modernization, Rations, and Household Register in Urban China. Deviance and Social Control in Chinese Society*. New York: Praeger 1977.

Whyte, Martin King, *One Country, Two Societies: Rural-Urban Inequality in Contemporary China*. Harvard University Press 2010.

Wing Chan, Kam, and Will Buckingham. "Is China Abolishing the Hukou System?" *The China Quarterly* 195 (September 5, 2008): 582–606. <https://doi.org/10.1017/S0305741008000787>.

Wu, Xiaogang – Treiman, Donald J., "The Household Registration System and Social Stratification in China: 1955–1996." *Demography* 41, no. 2 (May 2004), s. 363–84. <https://doi.org/10.1353/dem.2004.0010>.

Xiang, Jun, "Gendered Pathways to Hukou Status Mobility in China." *Chinese Journal of Sociology* 1, no. 2 (June 6, 2015), s. 231–53. <https://doi.org/10.1177/2057150X15579147>.

Xie, Z, "Regarding Men as Superior to Women: Impacts of Confucianism on Family Norms in China." *China Population Today* 11, no. 6 (December 1994), s. 12–16. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12290499>.

Young, Jason, *China's Hukou System*. London: Palgrave Macmillan UK 2013. <https://doi.org/10.1057/9781137277312>.

Zhang, Jipeng – Ru Wang – Chong Lu, "A Quantitative Analysis of Hukou Reform in Chinese Cities: 2000–2016." *A Journal of Urban and Regional Policy* 50, no. 1 (2019), s. 201–21. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/grow.12284>.

Zhao, Ning – Huizhao Huang – Zhulun Huang – Su Huixian – Yang Ge, "Beijing Points System Mints 6,007 New Residents." *Caixin Global*, October 18, 2019. <https://www.caixinglobal.com/2019-10-18/chart-of-the-day-beijing-points-system-mints-6007-new-residents-101472950.html>.

Zhou, Chengchao – Sean Sylvia – Linxiu Zhang – Renfu Luo – Hongmei Yi – Chengfang Liu – Yaojiang Shi, et al., "China's Left-behind Children: Impact of Parental Migration on Health, Nutrition, and Educational Outcomes." *Health Affairs* 34, no. 11 (August 2, 2015), s. 1964–71. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2015.0150>.

Pia Eskelinens (2022)

**Rural Women's Land-Use Rights in China: Acceptance and
Enforceability.**

Towards Gender Equality in Law: An Analysis of State Failures from a Global Perspective, Palgrave and McMillan eds. Guney, Gizem, Davies, David, Lee, Po-Han.

III

Chapter 6

Rural Women's Land Use Rights in China: Acceptance and Enforceability

Pia Eskelinens

6.1. Introduction

Legal control of land as well as social recognition of women's use of and rights to land can have catalytic effects of empowerment, increasing women's influence and status in their homes and communities (Araujo, 2017; Beijing Declaration and Platform for Action, 1995). In other words, land is a powerful asset, because of its strong social function. Its economic and social aspects are central in advancing gender equality. As land is Chinese rural people's, and especially women's, only lifeline that forms the basis of their social security and economic independence, land tenure rights play a significant role. However, in China, with which this chapter is concerned, it is not always the case that people can fully enjoy the right to land.

Social norms strongly steer the land-rights situation in rural areas of China, even though there are other factors such as ambiguities in legislation, as well. The specific purpose of this chapter is to ascertain how rural women's land rights are fulfilled and whether these rights are (1) legally recognisable, (2) socially recognisable, or (3) enforceable by the external authorities (Agarwal, 1994; Mehra, 1995). As part of the broader social context, these three stances affect rural women's position as independent and equal actors. This chapter presents an example of how society and its diverse practices affect rural women's contractual land rights in modern China.

Rapid urbanisation is causing problems in rural areas, as expanding cities need more land. Urbanisation puts pressure on rural people in areas close to expanding cities rather than on landholders in areas further away. For this reason, areas categorised as "rural" that surround and belong to cities are the fastest-growing regions in China. Furthermore, various agents are interested in these areas: cities are interested in expanding; builders and construction companies can see potential profit; while the people living in those areas (landholders) are left somewhere in between. This places pressure on local governments, which then expropriate lands from rural landholders, as section 6.5 confirms.

To understand the problems rural women face in land contracting, it is important to understand the role of the land-tenure system, which is discussed in section 6.4. Another contributor is hukou, or the household registration system, in which citizens

are registered with a certain status – namely rural or urban – and a recorded area to live. More research on this is under way in another article that is part of a PhD thesis, which studies the position of rural women in Chinese society.¹ However, to assess the impact of land tenure on the treatment of rural women, it is necessary to understand the significance of it to Chinese society, which in turn is based on how its development is intertwined with Chinese history.

Both the controlling hukou or household registration and more ambiguous land-tenure rights that regulate the allocation of rural land are supposedly gender-neutral, bestowing women with the same opportunities as men. However, the law in books differs from the law in action. The ambiguity of land-use legislation and the dogmatic implementation of the hukou legislation deprive women of their chances of survival in rural China, and women become legally invisible, ignored, and forgotten, as section 6.5 demonstrates.

This chapter is based mainly on interviews. Previous research and official documents are also used, but they merely corroborate the research. The benefit of this approach is that it provides a better representation of the grassroots level at which rural women reside. The All-China Women Federation (ACWF), which is the only women's organisation in China, was able to provide an important insight into the lives of rural women during the interviews. A combination of qualitative and intersectional thematic analysis was used in the data analysis.

As this chapter focuses on women in rural areas, a feminist standpoint (Hartsock, 1983) provides an interesting framework. It is easy for those at the top of social hierarchies to lose sight of real human relations and the true nature of social realities (Harding, 1987). In China, it is noticeable that the social realities of different groups, authorities and rural women are so far apart from each other that there is no real connection or understanding between them (Li and Dennis Wei, 2010). However, it is not enough to use gender as a single analytical category. Therefore, this research uses an intersectional approach to qualitative thematic analysis. It allows the simultaneous exploration of numerous intersecting themes (Hill Collins and Bilge, 2020). For example, according to my research, age, marital status, location, and gender all play an important role in the situation surrounding women's equality: younger, unmarried rural women are commonly more vulnerable than women who are older or married, whether in rural or urban areas.

Of course, it is important to remember that land-rights issues are not the only challenge that women face in China. Women encounter all kinds of harassment (Srivastava and Gu, 2009) and systemic gender discrimination in employment (Dasgupta, Matsumoto, and Xia, 2015) and education (Ross, 2015). When lecturing at Fudan University, I was told of a professor (not Fudan-based) who categorically refused to take female students as Master's/postgraduate students because women "get pregnant and stay at home". In addition, news articles reveal the hostility from the

authorities that has extended to women's rights activists over the last few years. In January 2016, Guo Jianmei, founder of the Beijing Zhongze Women's Legal Counselling and Service Centre, closed the organisation. It has been argued that the authorities ordered the closure (Zeng, 2014).

This chapter is organised in the following way. Section two introduces previous research. Section three begins by laying out the theoretical dimensions of the research and how the data have been analysed. After that, land rights are addressed to better highlight their effects on Chinese society and on rural women. Finally, a summary and discussion are provided.

6.2. Previous Research

Even though the rural population faces difficulties in land-tenure practices, many previous studies have suggested that rural women experience more hardship. Also, rapid urbanisation causes difficulties because the relevant legislation does not adapt fast enough.

Long (2014) has noticed that rapid urban-rural transformation gives rise to the formulation of new policies affecting land use. However, Liu et al. (2014) point out that the overall land policy framework is still insufficient and that policy changes and their implementation have not always been positive towards rural women. These findings are parallel with Xi et. al. (2010, p. 432), who suggests that the "Chinese government at various levels needs to improve the system of property rights through reforming rural collective property rights".

Liu et al. (1998) highlight the fact that regional and temporal variation in rural property rights signals a pattern in which decentralised institutional innovation occurs in response to the competing interests of the nation state, of local authorities and of present and possible future individual land users. As noted by Perry and Selden (2010), the current property rights problems are complicated, because the possible conflicts of interest between individuals, local collectives and the state are far larger than the desire for clarity and equality over property rights.

It is well-established that studies on land rights have mainly focused on the rural population. Peter Ho (2017) has addressed property rights, but he also sees the rural population as a coherent group of people, as do Yongjun (Zhao, 2011), Chen et al. (2014) and Samuel P.S. Ho and George C.S. Lin (2003). In addition, Weil (2008) addresses property seizures, land disputes and inadequate compensation, but from a rural male's point of view. However, he gives an excellent example of injustice towards two women that took place prior to the summer Olympic Games in Beijing in 2008: "...two poor women in their 70s were sentenced to a year of 're-education through labour'... for appealing the undercompensated taking of their home" (Weil, 2008, p. 63).

There is a consensus among some researchers suggesting that land tenure and associated property rights in rural China affect the status of rural women (Li, 1993). As rural women face discrimination in all areas of land rights (Kelkar and Krishna Raj, 2013), the issue should also be addressed as a rural women's problem, not just a problem in or of rural areas.

Some analysts (e.g. Liaw, 2008) discuss how existing legislation should be used as a tool to secure women's land rights in rural China. Liaw (2008) identifies the issue as a legislative problem, as ambiguities, especially in implementation, can cause problems in land-rights disputes. Tinker and Summerfield (1999) identify women's land problems as an issue of male dominance. It seems that the social structure allows the institutional exclusion of women from decision-making processes to continue. Jacka (2006a; 2006b) and Sargeson (2006a; Jacka and Sargeson, 2011) have conducted several studies on gender relations and social change in contemporary China, women in rural-urban migration, and gender and family relations. They have briefly addressed rural women's land-rights issues, criticising the hukou system, which causes hardship for rural women.

Other researchers (see Li, 2003; Duncan and Li, 2001; Zhu, 2001; Li and Yin-Sheng, 2006) have confirmed that a substantial number of rural women have lost their land rights in the process of land reallocation as a result of moving from their original residential villages to a new village after marriage, divorce or being widowed.

6.3. Theory, Data and Method

China is, at least in theory, still a socialist country. However, since 1978, the Chinese Communist Party, under Deng Xiaoping's leadership, has slowly introduced the capitalist economy to Chinese society. (Jiawen, 2009). Marxism no longer has a strong foothold either. In Daniel Bell's (2010, p. 8) words:

[H]ardly anybody really believes that Marxism should provide guidelines for thinking about China's political future. The ideology has been so discredited by its misuses that it has lost almost all legitimacy in society.

Although the power of the Chinese Communist Party (CCP) is still strong, the norms that govern society at the grassroots level are anchored deeper than in the structures of state and administrative power. Even though the CCP has a significant hierarchical power structure, power does not entirely lie in the hands of one person or even the Communist Party. The Communist Party and other structures such as village committees, other authorities and courts are aware of and operate within the known power structures (Wang, 2010). These are structures in which everyone (those who exercise power and the objects of the exercise of power) is stuck, but within which they also know how to operate

A feminist standpoint places women in the centre of the whole power structure (Hartsock 1983; Harding 1987). Hartsock is aware that power is an essentially contested concept and that different epistemologies are based on different theories of power (Hartsock, 2013). Hartsock also claims that it is women's unique standpoint in society that provides the justification for the truth claims of feminism while also providing it with a method with which to analyse reality (Hartsock 1983; Harding 1987). Social hierarchies, which are strongly present in Chinese society, lose sight of real human relations and the true nature of social reality. As Yingru Li and Dennis Wei (2010) have noticed, the social gap between the authorities and rural women is too wide to establish a real understanding.

Previously in gender studies, women were considered a standardised group with common interests, desires, and problems regardless of class or ethnic connection (Mohanty, 1988; Nicholson and Seidman, 1995). Yet women's lives in a given society are shaped not by a single axis of social division (e.g. gender), but by many intersecting axes that work together and influence each other (Hill Collins and Bilge 2020, pp. 3–30). In this chapter, age, marital status, location and gender all interact and interplay to position a rural woman within social and legal relations. These intersecting social justice problems are subclasses of topics such as gender inequality, gendered societies or gendered decision-making structures.

Several researchers have utilised government and other official documents to analyse Chinese policies. Likewise, this study utilises Chinese policy documents, but since the interest is in grassroots interaction, the specific data are interviews with personnel from the All-China Women's Federation (ACWF) and one expert on this topic. As this is a qualitative study, the idea was to produce contextual real-world knowledge about the social structures and political atmosphere in which the ACWF is currently operating, by using semi-structured interviews.² Even though such interviews usually produce results that cannot be generalised beyond the sample group, they provide a more in-depth understanding of participants' perceptions, motivations and emotions.

The main topic of the interviews was rural women's land-rights situation in rural areas of China. The interviews addressed the ACWF's work, the organisation's support for women on land ownership and the overall situation surrounding equality in different areas. As this chapter tries to establish how land-tenure legislation affects rural women's lives, the responses to the interview questions were revealing. The interviewees' responses painted a picture of various policies, practices and power relations that have a great impact on women's economic and overall independence. Also, during the interviews, it was important to pay attention on what was not mentioned; the small silences. Nevertheless, the interviewees were very responsive and willing to answer the questions.

The interviews were conducted in city A in Central China in April 2017 and in city B in Eastern China in April 2018. There were three and four participants, respectively, from the ACWF but the reference is to the group as a whole. In addition, an interview with a professor of human rights law provided insight into women's legal status, equality and society's effect on land rights. The ACWF was chosen because it is basically the only national women's organisation in China. The interviews were not recorded, but full transcripts were taken.

Intersectional thematic analysis was conducted and the interviews were closely analysed to identify common themes – topics and patterns of meaning that came up repeatedly. Both inductive and deductive approaches were used. Primarily the inductive approach allowed the determination of the main themes. Of course, there were some preconceived themes that were expected to be found based on existing knowledge. The themes that emerged from the interviews were gender inequality, the ostensible neutrality of legislation and gendered decision-making structures. These themes seem firstly to affect the work of the ACWF. Secondly, the themes and their consequences also have effects on women, as the ACWF is not able to provide adequate support and/or guidance concerning land tenure rights.

Gopaldas and DeRoy (2015, p. 24) argue that conclusions drawn from intersectional research tend to be more inclusive, precise and somewhat radical. Furthermore, McCall (2005, p. 1780) reminds us:

Interest in intersectionality arose out of a critique of gender-based and race-based research for failing to account for lived experience at neglected points of intersection—ones that tended to reflect multiple subordinate locations as opposed to dominant or mixed locations.

The rural women whom the ACWF is representing are living at such points of intersection, by and large neglected due to the Chinese political discourse.

6.4. Land Rights

Previously, when socioeconomic development plans called for land development, Chinese municipal governments increased their land supply through land acquisition, a conversion of land ownership from the collective to the state. In cases of land acquisition, municipal governments compensated farmers for their land. Since there were no land markets, peasants were instead compensated with a package that included job offers in which farmers would work for the enterprises established on the acquired land, housing compensation, referred to as resettlement fees, compensation for the loss of crops and belongings connected to the land, and urban hukou. It was common for large projects such as motorways, railways and water projects to leave farmers with no land to farm (Ding, 2004).

Nowadays, the compensation for compulsory land acquisition is primarily guided by the Land Administration Law (LAL), which was first passed in 1986 and then amended in 1998. In 1986, the LAL followed the old model used in the system to guide land acquisition compensation, which contained four main components: land compensation, resettlement subsidies, compensation for young crops and attachments on the land, and labour resettlement. Despite the positive impact of land acquisition and public land leasing for local government financing, an examination of land acquisition reveals institutional flaws that lead to socioeconomic and administrative problems, which are addressed in the following sections.

In 1984, the state stipulated that land-use rights should be leased to villagers for a minimum of 15 years, which was extended to 30 years in 1993. If a piece of land is leased for 30 years and the lessee receives a land-rights certificate, then land-use rights should be protected during the entirety of the lease term. However, there are grey areas where basic land-rights certificates do not offer enough land-use rights protection: pieces of land can be taken back if certain conditions are met. For example, reallocation is allowed if approved by more than two-thirds of the members of a collective. An extra layer of protection is provided by the clause “reallocation is prohibited before expiry date,” if it is included on land-rights certificates.

However, in China, anything not specifically banned is considered to be acceptable. If the clause “reallocation is prohibited before expiry date” is not included on land-rights certificates, the understanding is that reallocation may be permissible (Feng, Bao, and Jiang 2014, p. 255). This implicit but practically effective requirement captures the importance of the formality of land-rights certificates and measures the impact of the functionality of these certificates.

There have been some reforms of the land-rights legislation over the years and the situation has improved, but not enough. When the first version of the RLCL debuted in 2002, one matter was clear: articles 6, 30, and 54 in the law vowed to uphold women’s rights to use and to manage land under tenure contracts. Also, the law banned rural collective economic organisations — which were the legally designated owners of farmland, comprising villages and village groups — from revoking their female members’ access to land upon marriage, divorce or widowhood. In other words, so long as their families hold valid land-tenure contracts with rural collectives, women’s land rights should not be compromised by changes in marital status. What the 2002 RLCL omitted to mention, though, were the criteria necessary to determine the membership of rural collectives. In the absence of criteria defined by the state laws, rural collectives remained free to decide who could or could not enjoy membership, a question at the heart of the distribution of income and benefits based on land use. The law’s silence on this matter soon proved to be highly problematic, leaving millions of women with little certainty about their standing as members of a particular community (Li, 2020).

The problem of land management and division has also been identified by Tamara Jacka and Sally Sargeson, who have long studied the problems faced by women in Chinese society. Jacka and Sargeson are concerned about the fact that women, especially those in rural areas, are often left out of decision-making and not given enough attention as full members of society (Jacka and Sargeson 2011; Jacka 2006b; Sargeson 1995; Sargeson 2006).

The non-transfer of new land to women is also often justified by the authorities with the fact that the land has been allocated for 30 years under Section 14 of the Land Management Act, although the same section allows for the division of land if a two-thirds majority supports it. However, the interviews revealed that most of the decision-makers are men, creating a gendered process.

During recent decades, changes in Chinese land-tenure rights and practices have given incentives for rural developments, including farmer incomes and living standards. (Ding, 2003; Keliang and Prosterman, 2007; ACWF, 2014, 2017). As Fan, Zhang and Zhang (2004, p. 400) state in their article, “the well-being of many rural landowners has been improved by various indicators and factors such as human capital”.

Furthermore, those improvements have benefitted the entire Chinese economy, as Bingqin Li (2014) discovers in his article. However, this positive progress does not necessarily apply to women. As Woodhams, Lupton and Xian (2009) note, women’s status in China is far from equal to men’s.⁴ Rudd (2007) and Song and Dong (2017) follow Woodhams and her colleagues, arguing that women’s situation is even more complicated in rural or peri-urban areas.⁵

6.4.1. Land, Social Benefits, and Hukou

Land-tenure rights constitute the most significant form of income, economic safety and social security for the rural population (H. Li et al. 2015; Liang and Burns 2017). In other words, a farmer’s land not only generates income, but also acts as a means of life security.

Hukou affects the social benefits of Chinese citizens. Even though peasants’ and urban residents’ health insurance and other benefits have been improved,³ peasants’ insurance is still less comprehensive than that of China’s elite and those living in cities with urban hukou. (Liang and Burns 2017, pp. 75–115). Judith Banister (1987, p. 328) notes the dichotomic social order produced by the registration system, finding that:

[Urban] areas are essentially owned and administered by the state, and their residents are the state’s direct responsibility. The state budget must supply urban areas with employment, housing, food, water, sewage disposal, transportation, medical facilities, police protection, schools, and other essentials and amenities of life.

The opposite side of the coin is that the state assumes direct responsibility for none of these services for the countryside. Nor does it provide rural people with any of the other vital services and welfare benefits that are routinely provided to urban residents, particularly to state sector employees, including free or subsidised health care, retirement benefits and subsidised food and housing. To the extent that any of these services have been available in the countryside, they have relied on the highly differentiated resources allocated by self-reliant rural communities (villages) or their collective sub-units, namely, production teams (Afidi, Li and Ren, 2015).

It is easy to agree with Chengri Ding's (2007, p. 2) argument that, despite the benefits of the public land leasing system for local government financing, flaws and ambiguities within the legislation and implementation of land leasing policies have produced negative impacts for various sectors of society.

6.4.2. Lack of Contracts

The Land Contract Law for Rural Areas (Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land, 2002, RLCL) increased tenure security for rural people. Two documents are supposed to record rural people's land rights and provide them with some measure of protection: contracts and land-rights certificates (RLCL article 21). Still, many households and individuals do not possess the required documents. According to the Summary of 2011 17-Province Survey Findings, 36.7% have both documents (contracts and land-rights certificates) as required by law and policy. However, only 20.9% of issued contracts and 40.3% of issued certificates contain all the legally required information. Women's names are generally not listed on land documents (Zimmermann 2012, p. 1).

...rural women sometimes don't have written contracts. Their father, brother has their [rural women's] land, in contract. (ACWF, city A)

The head of the family administers the land tenure on behalf of the women in the family. This fundamental act of suppression violates rural women's freedom of contract. In addition to that, denying rural women their right to have a written land-use contract has far-reaching consequences that affect more than just their social status as equals. Refusal to compensate rural women accordingly affects not only their economic and social situation but also their economic freedom. In a way, refusal constructs gender-based violence that forms a barrier to women's equal participation in society and affects their overall social and economic development and independence (García-Moreno et al. 2014; World Bank, 2014).

As selling land is usually one of the largest sources of revenue for local governments (Xiangzheng et al. 2010), economic reasons are a key factor in discriminating against rural women. Village officials might be tempted to abuse their power and

dismiss the rural population so that they do not receive proper compensation for expropriated land (Ong, 2014). Rural women are subject to even more discrimination when their compensation is refused or given to someone else.⁶

The village or the local government gets more money, but it is not given to the original landholder. (ACWF, City A)

The following case demonstrates how rural women are discriminated against in more than just one way. First, rural women do not have their name on the land-use contract, and second, the father of the household does not give the compensation to the women. It also shows how the mother of the family considers the situation of not receiving compensation to be normal and so she herself refuses the compensation.

CASE 1, source All-China Women's Federation:

A family, 5 members. Mother, father, 2 sons, 1 daughter. Father was the head of the family. The mother's and daughter's land contract was in the father's name. The sons had their names on their contracts. The father and brothers were given compensation when their land was expropriated. The mother's and daughter's share was given to the father. The mother did not want the money, but the daughter did.

The ACWF case presented here is a normal one among the complaints they receive. After arbitration,⁶ the parties decided that the father must give the compensation originally provided by the local government (RMB 16,490 yuan) to the daughter, because she was the actual proprietor of the land even though the tenure contract was not in her name. In opposition to the RLCL, which demands that everyone has a written tenure contract, this case illustrates how family relations enable discrimination and how the society surrounding the family accepts this.

It appears that women's property rights in community-based systems, such as the land tenure contracting system in China, are derived from their status as mothers, daughters, sisters or widows – rather than in their own right. Thus, women usually lose their rights to land when their status within the household changes (Cleaver and Schreiber, 1994) and if they are divorced, widowed or abandoned (Li, 2015; Kelkar and Krishna Raj, 2013; Liu and Chan, 1999). The following case is an example of a situation where a land-use contract is not externally enforceable or socially recognised.

CASE 2, source All-China Women's Federation:

A girl married and moves into a new village. She kept her [written] land contract in the original village. Her father, mother and brother grew grain on her land. All the family land was expropriated, and monetary compensation was paid. The daughter was left without compensation.

The village committee decided in this case, with the daughter's family, that because the daughter did not live in the village, there was no need to compensate her. In other words, the village committee and the family acknowledged the tenure contract but said it was void because the daughter did not live in the village. After arbitration, it was decided that the father must pay the compensation (RMB 54,684 yuan) to the actual contract holder, the daughter.

These acts of inequality underline the fact that there are discriminative legal practices and social norms. The state has failed in protecting women because there are frictions and ambiguities in the legislation. Furthermore, it seems that the state tolerates friction in land legislation and its application.

It is worth noticing that when rural women have sought help from the ACWF in arbitration situations, the organisation has been able to help. It seems that ACWF's input in these difficult situations is vital.

6.5. Rural Women Between Men, Family and State Dominance

The issue of women losing rights to land and property at marriage, divorce and widowhood has long been regarded as a major obstacle to achieving gender equality in rural China (Liaw, 2008; Wu, 2016). In these situations, Chinese rural women are placed in a disadvantaged position, and become vulnerable and dependent on their immediate family's help (Li, 2003; Duncan and Li, 2001; Zhu, 2001).

Furthermore, it seems that the impact of society and public opinion on the functioning of village committees is greater than that of official legislation, as Rosen suggests (2017). This is the case in today's China; village committees are constantly aware of the expectations set for them (Xu and Fuller, 2018).

Even though both men and women face difficulties in rural areas, women are more vulnerable and so more at risk of facing poverty and abuse. The wording used in the legislation concerning land rights is ambiguous. This ambiguity of legislation and legal loopholes create a space for the officials to interpret legislation unequally.

This dilemma is also familiar for Nordic feminists, where attention has been drawn to the fact that formally gender-neutral legislation can mask and even prop up gender-segregated practices and ways of thinking (Lykke, 2010).

In addition, local-level officials are left with little guidance or no guidance at all. That creates a challenge: officials at the lower levels, including village councils, avoid interference or simply forbid everything in fear of doing something wrong. However, problems in implementing decisions or legislation are part of the overall system of Chinese policy-making (Shi, Markoczy, and Stan, 2014). This also came up during the interviews.

There is no interpretation guidance. ...officials don't know how to interpret the law... they forbid everything so that they don't do anything wrong. (Professor of law, City A)

Furthermore, government officials making decisions at the national level do not understand life in rural areas. It can also be argued that since legislators at the national level do not understand life in rural areas, the areas do not receive the support they need.

Most of the national legislators live in big cities. They don't know what is going on in rural areas. (Professor of law, City A)

6.5.1. Legal and Social Recognition, and Enforceability by External Authorities

The rights to land should not be only legally and socially recognisable but also enforceable by external authorities such as village-based institutions. However, these external authorities, which decide on the unwritten social agreements that create behavioural and gendered norms of conduct, are male-dominated (Kandiyoti, 1988; Mautner, 2011).

Old customs are very strong; women are lower than men. (ACWF, City A)

Even though social recognition of the land-tenure contract is crucial, legal recognition and external enforceability also play an important role (Agarwal, 1994; Mehra, 1995). For a land-tenure contract to be externally enforceable, it must be recognised by the village council.

... village councils are powerful; they can choose [decide who is allocated a certain piece of land] about the land. They are decision-makers. (ACWF, city A)

Village councils do not just ignore the existing law but also use their own strong customs that ignore rural women's right to land. In this context, it can be argued that there is an obvious lack of social recognition concerning rural women's land rights.

... village committees just ignore the law sometimes. They have their own laws. (ACWF, City A)

Chinese village councils have the power to decide whether land contracts belonging to a tenant can be enforced. Local officials have created regional traditions that allow them to interpret the law in their own way. Therefore, the male-dominated village councils (Du, 2018) are engaged in social cooperation through which they together choose the principles in accordance with which rights and duties are assigned (Rawls, 1971). In this light, the law is not effective enough to protect rural women's right to land ownership. Village councils have established procedures and agreements among themselves that replace the meaning of the law and discriminate against rural women. In a way, the village councils have created an informal institution within formal society by creating circumstances that tolerate their strong and selected cooperation. There is a lack of recognition and enforceability, and a lack of

two crucial mechanisms that create stability: predictability and, importantly, equality.

6.6. Discussion and Conclusion

The fulfilment of rural women's land-tenure rights and whether these rights are (1) legally recognisable, (2) socially recognisable, or (3) enforceable by external authorities is a key issue in protecting rural women's economic and social independence. At the moment, though, it seems that there are problems in accomplishing and securing rural women's land tenure rights. Since the land-tenure system is a crucial institution in defining an individual's socioeconomic status and opportunities in rural China, it impacts not only women's bargaining power but also their social security, economic well-being and independence.

Between the 1980s and mid-1990s, gender bias was explicit in the implementation of land-tenure policies and population control, especially in rural China. Since then, explicit gender bias has been reduced, reflecting China's goals of modernisation. However, the policies are still not gender-neutral in their implementation. Women are more likely to become "landless" at some point in their lives. The greatest threat follows marriage, divorce or if they become widowed. The lack of recognition of women's land-use rights deprives women of their chances of survival in rural China. Even though both men and women face difficulties in rural areas due to the land-tenure system, the system has failed to protect the latter.

Although a written land-tenure contract and a land-use certificate are two of the most important documents that secure rural women's economic situation and land-use rights in the case of expropriation, there are other key factors that contribute to the actualisation of rural women's land rights. To enhance women's ability to claim and keep control of their land, one aspect needs attention: reducing gender bias in village land-tenure contracting practices and in village council rulings. Although women's rights to land in the People's Republic of China have, in theory, always been equal to those of men, the household tenure contracting and male dominance in decision-making have created a situation in which practices exist that do not involve rural women, their well-being or equal treatment. This practice is (ab)use of power, which society enables. As was pointed out in the introduction to this chapter, the legal and social acceptance of a land-tenure contract is vital for the empowerment of rural women.

It is also important to acknowledge that rural Chinese women form a distinct and significant group that needs to be addressed as such, and that rural women in China face discrimination in land-rights situations. The discrimination, however, is part of a deep-rooted gender discrimination spectrum reflected not just in rural areas but throughout Chinese society.

The implementation of relevant legislation should focus on rural women's rights to access, use and control land. Social factors and a lack of guidance prevent rural women from obtaining secure rights to land. It is crucial to ensure that legislation and land reform policies are gender-responsive and consider rural women's historically disadvantaged socioeconomic position compared to rural men. Furthermore, an environment that encourages rural women's increased participation in (political) decision-making, such as village committees, should be created and maintained.

Since women make up half of the world's population, research and analysis on women is critical in understanding many forms of social stratification. Women undoubtedly face unique disadvantages and social problems because of their gender. Trends and changes in women's lives and the obstacles that women face in improving and securing their own rights are worthy of research, documentation and analysis.

Notes

1. This chapter was funded by the Academy of Finland (ASLA: Actors, Structures and Law, decision 312497); The Joel Toivola Foundation, Finland; and a NIAS-SUPRA scholarship, University of Copenhagen.
2. The interviews were a result of a wide and almost endless flow of emails, phone calls and word-of-mouth communication. However, after reaching one core person, it was relatively easy to arrange the interviews.
3. Enrolment has increased from 20 per cent of the population in 2000 to 95 per cent in 2012 (Huang, 2015).
4. For more information, see Riley (1997) and Rudd (2007).
5. In this study, the word “peri-urban” means areas between the city and the countryside, which are shaped by the urbanisation of formerly rural areas at the urban boundary.
6. After expropriation, the state must compensate the original contractor; however, the compensation can be quite low in comparison to the real value. Also, the distribution of the compensation by the village collective can be discriminatory (Chan, 2003; Wu, 2016).
7. Arbitration with the help of the ACWF is equivalent to an appeal against the original decision.

Legal Sources

1. Beijing Declaration and Platform for Action (1995). Available at: https://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA_E.pdf (Accessed: 2 May 2019).
2. Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land, 2002, (RLCL).
3. Land Administration Law of the People's Republic of China, 1988 (LAL).

References

- ACWF (2014) Shaanxi to boost protection of rural women's land rights – All-China Women's Federation. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1409/594-1.htm> (Accessed: 9 October 2017).
- Afridi, F., Li, S. X. and Ren, Y. (2015) 'Social identity and inequality: The impact of China's hukou system', *Journal of Public Economics*, 123, pp. 17–29. doi: 10.1016/j.jpubeco.2014.12.011.
- Agarwal, B. (1994) 'A field of one's own: gender and land rights in South Asia', Cambridge: Cambridge University Press. doi: 10.1017/CBO9780511522000.
- Araujo, K. (2017) 'Rural women must not be left behind', *Field Focus Blog*, 16 October <https://www.landesa.org/blog-rural-women-must-not-left-behind/> (accessed 20.3.2020)
- Banister, J. (1987) 'China's changing population'. Stanford: Stanford University Press.
- Beijing Declaration and Platform Action, 1995, UN Women.
- Bell, D. A. (2010) 'China's new confucianism: politics and everyday life in a changing society', Princeton: Princeton University Press.
- Chan, N. (2003) 'Land acquisition compensation in China - problems & answers', *International real estate review*, 6(1), pp. 136–152.
- Chen, J. et al. (2014) 'Comparing urban land expansion and its driving factors in Shenzhen and Dongguan, China', *Habitat International*, 43. doi: 10.1016/j.habitatint.2014.01.004.
- Cleaver, K. M. and Schreiber, G. A. (1994) 'Reversing the spiral : the population, agriculture, and environment nexus in Sub-Saharan Africa'. World Bank. Available at: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/541511468741617720/reversing-the-spiral-the-population-agriculture-and-environment-nexus-in-sub-saharan-africa> (Accessed 15.7.2020)
- Dasgupta, S. Matsumoto, M. and Xia, C. (2015) 'Women in the labour market in China: International Labour Organization'. Available at https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-/-asia/-/-ro-bangkok/documents/publication/wcms_371375.pdf (Accessed 25.1.2019)
- Ding, C. (2003) 'Land policy reform in China: assessment and prospects', *Land Use Policy*, 20(2), pp. 109–120. doi: 10.1016/S0264-8377(02)00073-X.
- Ding, C. (2004) 'Effects of land acquisition on China's economic future'. Available at: <https://www.lincolninst.edu/publications/articles/effects-land-acquisition-chinas-economic-future> (Accessed: 19 March 2021).
- Ding, C. (2007) 'Policy and praxis of land acquisition in China', *Land Use Policy*, (24), pp. 1–13. doi: 10.1016/j.landusepol.2005.09.002.
- Du, Q. (2018) 'Modernization, culture, and the class ceiling: women's political participation in China'. Available at: <http://d-scholarship.pitt.edu/34346/> (Accessed 14.8.2019)
- Duncan, J. and Li, P. (2001) 'A Study of Women's Land Rights in Dongfang County, Hainan Province'. RDI Reports on Foreign Aid and Development #110.

- Fan, S., Zhang, L. and Zhang, X. (2004) ‘Reforms, Investment, and Poverty in Rural China’, *Economic Development and Cultural Change*, 52(2), pp. 395–421. doi: 10.1086/380593.
- Feng, L., Bao, H. X. H. and Jiang, Y. (2014) ‘Land reallocation reform in rural China: a behavioral economics perspective’, *Land Use Policy*, 41, pp. 246–259. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.05.006.
- García-Moreno, C. et al. (2014) ‘Violence against women and girls, addressing violence against women: a call to action’. doi: 10.1016/S0140-6736(14)61830-4.
- George, A. L. and Bennett, A. (2005) ‘Case studies and theory development in the social sciences’. Cambridge: MIT Press.
- Gopaldas, A. and Deroy, G. (2015) ‘An intersectional approach to diversity research’, *Consumption, Markets and Culture*. 18(4) doi: 10.1080/10253866.2015.1019872.
- Harding, S. G. (1987) ‘Feminism and methodology: social science issues’. Bloomington: Open University Press.
- Hartsock, N. (2013) ‘Foucault on Power: A Theory for Women?’, in Nicholson, L. (ed.) Feminism/Postmodernism. New York: Routledge. doi: 10.4324/9780203699386.
- Hartsock, N. C. M. (1983) ‘The Feminist Standpoint: Developing the Ground for a Specifically Feminist Historical Materialism’, in Harding, S. and Hintikka, M. B. (eds.) *Discovering Reality*. Dordrecht: Springer, Dordrecht, pp. 283–310. doi: 10.1007/0-306-48017-4_15.
- Hill Collins, P. and Bilge, S. (2020) ‘Intersectionality’. 2nd ed. Cambridge: Polity.
- Ho, P. (2017) ‘Who owns China’s housing? Endogeneity as a lens to understand ambiguities of urban and rural property’, *Cities*, 65, pp. 66–77. doi: 10.1016/j.cities.2017.02.004.
- Ho, S. P. S. and Lin, G. C. S. (2003) ‘Emerging land markets in rural and urban China: policies and practices’, *The China Quarterly*, (175), pp. 681–707.
- Huang, X. (2015) ‘Four worlds of welfare: understanding subnational variation in Chinese social health insurance’, *The China Quarterly*, (222), pp. 449–474.
- Jacka, T. (2006) ‘Rural women in urban China: gender, migration, and social change’. London: Routledge.
- Jacka, T. (2006) ‘Approaches to women and development in rural China’, *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 585–602. doi: 10.1080/10670560600836564.
- Jacka, T. and Sargeson, S. (2011) ‘Women, gender and rural development in China’. Cheltenham: Edward Elgar Pub.
- Jiawen, A. (2009) ‘Two sides of one coin: The party’s attitude toward Confucianism in contemporary China’, *Journal of Contemporary China*, 18(61), pp. 689–701. doi: 10.1080/10670560903033976.
- Kandiyoti, D. (1988) ‘Bargaining with Patriarchy’, *Gender and Society*, 2(3), pp. 274–290.
- Keliang, Z. and Prosterman, R. (2007) ‘Securing land rights for Chinese farmers: a leap forward for stability and growth’, *Cato Development Policy Analysis Series*, (3).
- Kelkar, G. and Krishna Raj, M. (2013) ‘Women, land and power in Asia. India: Routledge.
- Li, B. (2014) ‘Coordinating urban and rural development in China, learning from Chengdu’, *Regional Studies*, 48(5), pp. 936–937.
- Li, H. et al. (2015) ‘Changes in farmers’ welfare from land requisition in the process of rapid urbanization’, *Land Use Policy*, 42, pp. 635–641. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.09.014.
- Li, J. D. (2003) ‘Rural land tenure reforms in China: issues, regulations and prospects for additional reform’, *Land Reform*, pp. 59–72. Available at: https://www.researchgate.net/publication/291766706_Rural_land_tenure_reforms_in_China_Issues_regulations_and_prospects_for_additional_reform (Accessed 15.9.2020)
- Li, K. (2015) ‘Divorce, help-seeking, and gender inequality in rural China’. Bloomington: ProQuest Publishing, Indiana University.
- Li, K. (2020) ‘Land dispossession and women’s rights contention in rural China’, *China Law and Society Review*, (5), pp. 33–65.
- Li, X., Xu, X. and Li, Z. (2010) ‘Land Property Rights and Urbanization in China’, *The China Review*, 10(1), pp. 11–38.

- Li, Y. and Dennis Wei, Y. H. (2010) 'The spatial-temporal hierarchy of regional inequality of China', *Applied Geography*, (30), pp. 303–316. doi: 10.1016/j.apgeog.2009.11.001.
- Li, Y. and Yin-Sheng, X. (2006) 'Married women's rights to land in China's traditional farming areas', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 621–636. doi: 10.1080/10670560600836671.
- Li, Z. (1993) 'Changes in the role of rural women under the household responsibility System'. Land Tenure Center: University of Wisconsin.
- Liang, X. and Burns, L. R. (2017) 'China's public health system and infrastructure', in Burns, L. R. and Liu, G. G. (eds) *China's healthcare system and reform*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 75–118.
- Liaw, H. R. (2008) 'Women's land rights in rural China: transforming existing laws into a source of property rights', *Pacific Rim Law & Policy Journal*, 17. Available at: <https://digitalcommons.law.uw.edu/wilj/vol17/iss1/10> (Accessed 10.1.2019)
- Liu, M. and Chan, C. (1999) 'Enduring violence and staying in marriage', *Violence Against Women*, 5(12), pp. 1469–1492. doi: 10.1177/10778019922183471.
- Liu, S., Carter, M. R. and Yao, Y. (1998) 'Dimensions and diversity of property rights in rural China: Dilemmas on the road to further reform', *World Development*, 26(10), pp. 1789–1806. doi: 10.1016/S0305-750X(98)00088-6.
- Liu, Y. et al. (2014) 'Implications of land-use change in rural China: a case study of Yucheng, Shandong province', *Land Use Policy*, 40, pp. 111–118.
- Long, Hualu (2014) *Land Use Policy in China: Introduction*. *Land Use Policy*, 40. 1-5.
- Lykke, N. (2010) 'Feminist studies: a guide to intersectional theory, methodology and writing', London: Routledge.
- Mautner, M. (2011) 'Three approaches to law and culture', *Cornell Law Review*, 96(839), pp. 839–868.
- McCall, L. (2005) 'The complexity of intersectionality', *Signs*, 30(3), pp. 1771–1800.
- Mehra, R. (1995) 'Women, land and sustainable development', International Center for Research on Women, Washington, pp.1-48.
- Mehra, R. (1995) 'Women, land and sustainable development', ICRW: Washington.
- Mohanty, C. (1998) Under Western Eyes: Feminist Scholarship and Colonial Discourses. *Feminist Review*, 30, 61-88.
- Nicholson, L. J. and Seidman, S. (1995) 'Social postmodernism: beyond identity politics', Cambridge: Cambridge University Press.
- Ong, L. H. (2014) 'State-led urbanization in China: skyscrapers, land revenue and "concentrated villages"', *The China Quarterly*, 217, pp. 162–179. doi: 10.1017/S0305741014000010.
- Perry, E. J. and Selden, M. (2010) 'Chinese Society : Change, Conflict and Resistance', London: Routledge.
- Rawls, J. (1971) 'A theory of justice', Cambridge: Cambridge University Press.
- Riley, N.E. (1997) 'Gender equality in China: Two steps forward, one step back', *China Briefing*, 1995-96, in Joseph, W.A. (ed.) *The contradiction of change*, Armonk, NY, 1997.
- Rosen, L. (2017) 'Law as culture: an invitation', Princeton: Princeton University Press.
- Ross, H. (2015) 'Challenging the gendered dimensions of schooling: the state, NGOs and transnational alliances', in Postiglione, G. A. (ed.) *Education and Social Change in China*. New York: Routledge, pp. 25–54.
- Rudd, J. E. (2007) 'No change for thirty years: the renewed question of women's land rights', *Development and Change*, 38(1), pp. 689–710. doi: 10.1111/j.1467-7660.2007.00429
- Sargeson, S. (1995) 'Why women own less, and why it matters more in rural China's urban transformation', *China perspectives*, 2012(4), pp.35-42.
- Sargeson, S. (2006) 'Introduction: women and policy and institutional change in rural China', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 575–583. doi: 10.1080/10670560600836523.
- Shi, W., Markoczy, L. and Stan, C. V. (2014) 'The continuing importance of political ties in China', *Academy of Management Perspectives*, 28(1), pp. 57–75. doi: 10.5465/amp.2011.0153.

- Song, Y. and Dong, X.-Y. (2017) ‘Domestic violence and women’s land rights in rural China: findings from a national survey in 2010’, *The Journal of Development Studies*, 53(9), pp. 1471–1485. doi: 10.1080/00220388.2016.1257119.
- Srivastava, D. K. and Gu, M. (2009) ‘Law and policy issues on sexual harassment in China: comparative perspectives’, *Oregon Review of International Law*, 11(43), pp. 43–70.
- Tinker, I. and Summerfield, G. (1999) ‘Women’s rights to house and land: China, Laos, Vietnam’, Boulder: Lynne Rienner Publishers.
- Wang, Y. (2010) ‘Harmony and war: Confucian culture and Chinese power politics’, New York: Columbia University Press.
- Weil, R. (2008) ‘A house divided: China after 30 years of “reforms”’, *Economic & Political Weekly*, Vol 43(52), pp. 61-85.
- Woodhams, C., Lupton, B. and Xian, H. (2009) ‘The persistence of gender discrimination in China – evidence from recruitment advertisements’, *The International Journal of Human Resource Management*, 20(10), pp. 2084–2109. doi: 10.1080/09585190903175647.
- World Bank (2014) ‘Voice and agency: empowering women and girls for shared prosperity’, Available at: <http://www.worldbank.org/en/topic/gender/publication/voice-and-agency-empowering-women-and-girls-for-shared-prosperity> (Accessed: 17 January 2019).
- Wu, Y. (2016) ‘Negotiating rural land ownership in southwest China: state, village, family’ Honolulu: University of Hawaii Press.
- Xiangzheng, D. et al. (2010) ‘Economic growth and the expansion of urban land in China’, *Urban Studies*, 47(4), pp. 813–843. doi: 10.1177/0042098009349770.
- Xu, S. and Fuller, T. (2018) ‘Land transfer and the political sociology of community: the case of a Chinese village’, *Journal of Rural and Community Development*, 13(3), pp. 38–55. Available at: www.jrcd.ca (Accessed: 23 March 2021).
- Zeng, B. (2014) ‘Women’s political participation in China: improved or not?’, *Journal of International Women’s Studies*, 15(1), pp. 136–150.
- Zhao, Y. (2011) ‘China’s land tenure reform: time for a new direction?’, *The China Review*, 11(2), pp. 125–151.
- Zhu, L. (2001) ‘The issue of gender equality in rural land distribution’, *Land Settlement and cooperatives*. Available at: [https://www.google.com/search?q=Zhu%2C+L.+\(2001\)+The+issue+of+gender+equality+in+rural+land+distribution.&oq=Zhu%2C+L.+\(2001\)+The+issue+of+gender+equality+in+rural+land+distribution.&aqs=chrome..69i57.343972j0j9&sourceid=chrome&ie=UTF-8](https://www.google.com/search?q=Zhu%2C+L.+(2001)+The+issue+of+gender+equality+in+rural+land+distribution.&oq=Zhu%2C+L.+(2001)+The+issue+of+gender+equality+in+rural+land+distribution.&aqs=chrome..69i57.343972j0j9&sourceid=chrome&ie=UTF-8) (Accessed 27.6.2019)
- Zimmermann, M. A. (2012) ‘Summary of 2011 17-province survey’s findings: insecure land rights’, Landesa. Available at: http://zpmpd2mggw34rgsm60didr9-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/Landesa_China_Survey_Report_2011.pdf (Accessed: 6 July 2017).

Pia Eskelinen (2022)

Land Tenure Rights, Hukou and Chinese Rural Women.

Voiced and Voiceless in Asia, OLOMOUC series, edit. Halina Zawiszová,
Martin Lavička, František Kratochvíl, Palacký University Olomouc,

Hukou, Land Tenure Rights and Chinese Rural Women

1. Introduction

Land is a powerful asset, but it also has a social function because its economic and social aspects are central in advancing or suppressing gender equality.(Agarwal, 1994) More specifically, legal control of land as well as social recognition of women's use of and rights to land can have catalytic effects of empowerment, increasing women's influence and status in their homes and communities (Araujo 2017; *Beijing Declaration and Platform for Action*, 1995). As land is Chinese rural peoples', and especially women's, only lifeline that forms the basis of their social security and economy, land tenure rights ought to be protected and respected. However, in China, which this chapter concerns, this is not always the case. One major influencer is the *hukou*, the household registration system.³⁰

Both the *hukou* and more ambiguous land tenure rights that regulate the allocation of rural land are supposedly gender-neutral, bestowing women with the same opportunities as men. However, the law in books differs from the law in action. The ambiguity of land-use legislation and the dogmatic implementation of the *hukou* legislation deprives women of their chances of survival in rural China and the women may become legal ghosts, ignored, and forgotten.

Chinese *hukou*, derived from the Soviet *propiska*, internal passport in the 1950s, controls the population in an efficient way. The control and regulation of the internal movement of Chinese citizens is far more elaborate than in almost any other country in the world. (Chan 2009, 199) *Hukou* is supervised by the Ministry and Agency of Public Security. (§3, *Household registration ordinance* 中华人民共和国户口登记条例, 1958). The fact that those responsible for public security are responsible for *hukou* matters reveals how important the *hukou* system is to China. *Hukou* legislation is also the only national legislation on migration and residence approved by the National People's Congress.

³⁰ The other being the rural land tenure system itself and its ambiguities. This is being researched in another article that is part of a PhD project studying rural women's position in Chinese society.

Although Chinese rural farmers' land tenure rights have been strengthened since the introduction of the *hukou* system, some key issues remain. For example, as peasants are turned into a 'mobile population'³¹, their land could be taken away³² to feed industrialization's insatiable demand for land, urban construction, and local state revenue.(Wing 2019, 17) Or, as previous literature, interviews and arbitration cases reveal, when a woman permanently moves her *hukou* location to another village, she is denied her legal right to a piece of land even though the original village has already taken away her land tenure rights. (Yang Li and Yin-Sheng 2006, 628-630; S. Huang et al. 2017, 213-222)

"A woman had four mu's of land in her original village. She married and moved into husband's village as is the custom. Original village took away her land and the new village refused to give her land. After arbitration, she was allowed to keep her land in the old village and the old village was ordered to pay compensation. "Case one, land rights after marriage; research interviews.

However, this kind of policy allows China's economic machinery to run smoothly, and so is tolerated by the authorities (Yang Song 2014 200-212).

This chapter seeks to ascertain how the Chinese *hukou* system affects rural women's land rights tenure practices. To assess the impact of *hukou* on land tenure practices, it is necessary to understand *hukou*'s significance to the Chinese society, which in turn is based on how the development of *hukou* is intertwined with Chinese history. The *hukou* system has made both positive and negative contributions to contemporary Chinese society: it has helped foster rapid economic growth and political stability, but also reinforced social stratification, the rural urban divide, regional inequalities, as well as discrimination and injustice.(Wang, 2005)

As mentioned, the *hukou* system and all related practices are administered by public security bodies at all levels, and the system is shrouded in a dense and secretive network. However, I succeeded in loosening the veil to collect sufficient data, including interviews for this chapter. In addition to interviews, scientific articles and publications have shed light on the true nature of *hukou* and land tenure rights. Since (rural women's) land rights are considered to be a 'sensitive issue', data gathering has been challenging, to say the least.

As this chapter focuses on women in rural areas, a feminist standpoint (Hartsock 1983, 283-310) provides an interesting framework, complemented with an intersec-

³¹ Mobile or floating population refers to work-related migration. (Luo et al. 2018, 219-228)

³² Since they are no longer actively tending their piece of land, it can be expropriated from them.

tional analysis. Women's land rights and *hukou* are connected to their location, particularly on the rural/semi-urban/urban axis. In addition, age, and marital status are defining aspects of their *hukou*-status and effects of *hukou* on their situation.

Of course, it is important to remember that land rights and *hukou* issues are not the only challenge women face in China.³³ Women encounter systemic gender discrimination in education (Ross 2015, 25-54) and employment (Dasgupta, Matsumoto, & Xia 2015, ILO working paper), as well as all kinds of harassment (Srivastava & Gu 2009, ILO working paper). Additionally, news articles expose a certain hostility from authorities that has extended to women's rights activists over the last few years.³⁴

This chapter is organized in the following way. Section two begins by laying out the theoretical and methodological dimensions of the research. It presents the interviews carried out in Chinese semi-urban areas that form the original data for this chapter. After that, section three addresses the history and development of *hukou* and its effects on Chinese society. Next, section four introduces the rural land tenure system. Section five addresses the interplay of *hukou* legislation and the regulation and practice on land tenure rights and their effects on rural women. Finally, the chapter provides a summary and discussion.

2. Theory, data, and method

China is, at least in theory, still a socialist country. However, since 1978, the Chinese Communist Party, after Mao's death, has slowly introduced the capitalist economy to Chinese society. (Jiawen 2009, 689-701) Marxism no longer has a strong foothold either. In Daniel Bell's words (2010, 8):

“Hardly anybody really believes that Marxism should provide guidelines for thinking about China's political future. The ideology has been so discredited by its misuses that it has lost almost all legitimacy in society”.

Although the power of the Chinese Communist Party (CCP) is still strong, the norms that govern society at the grassroots level are anchored deeper than in the structures of state and administrative power. Even though the CCP has a significant hierarchical power structure, power does not entirely lie in the hands of one person, or even the Chinese Communist Party. The CCP and other structures such as village

³³ When lecturing at Fudan University, I was told of a professor (not Fudan-based) who categorically refuses to take female students as master/postgraduate students because women “get pregnant and stay at home”.

committees, other authorities, and courts are aware of and operate within the known power structures.(Y. Wang 2010, 181-210) Everyone, (e.g. those who exercise power and the objects of the exercise of power) are stuck within different kinds of structures. However, they know how to operate within these structures. In other words, it is not enough to analyze the hierarchical concept of power but also the exercise of power at the grassroots level. (Foucault 1977, 17-49)

A feminist standpoint (Hartsock 1983, 283-310; Harding 1987, 193) explains the Foucauldian (Foucault 1977, 17-49) power structure in a way that places women in the center. Hartsock is aware that power is an essentially contested concept and that different epistemologies are based on different theories of power. (Hartsock 2013). Hartsock also claims that women's unique standpoint in society provides the justification for the truth claims of feminism while also providing a method to analyze reality. (Hartsock 1983, 283-310; Harding 1987, 193). Accordingly, it is easy for those at the top of social hierarchies to lose sight of real human relations and the true nature of social reality. Yingru Li and Dennis Wei (2010, 303-316) have noticed that in China, the social realities of different groups, authorities and rural women are so far apart that there is no real connection or understanding between them.

In addition, it is vital to understand that women are not a coherent group of people. Previously women's and gender studies considered women as a standardized group with common interests, desires, and problems regardless of class or ethnic connection. (Mohanty 1988, 61-88; Nicholson and Seidman 1995, 39-102). Yet, women's lives in a given society are shaped not by a single axis of social division, e.g. gender, but by many intersecting axes that work together and influence each other (Hill Collins and Bilge 2020, 3–30). Therefore, it is important to acknowledge that rural women form a group of their own with their own distinct and intersecting social justice issues. In this chapter, age, marital status, location, and gender play an important role in the situation surrounding women's equality. These intersecting social justice problems are subclasses to topics such as gender inequality, gendered societies, or gendered decision-making structures.

Several researchers³⁵ have utilized government and other official documents to analyze Chinese policies. Likewise, this chapter utilizes Chinese policy documents. In addition, the author uses their observations and interactions with Chinese scholars and students during their research visits, guest lectures and seminars in China. Since the research interest is on grass-roots interaction, the specific and original data are interviews with the All China Women Federation (ACWF) personnel and one expert. As this is a qualitative study, the idea was to produce contextual real-world knowledge about the social structures and political atmosphere in which the All-

³⁵ For example: (Veeck et al. 2011; Zeng 2014b; Howell 2006; Guo and Yang 2016).

China Women's Federation is currently operating by using semi-structured interviews. Even though these interviews usually produce results that cannot be generalized beyond the sample group, they provide a more in-depth understanding of participants' perceptions, motivations, and emotions.

The main topic of the interviews was rural women's land rights situation in rural areas of China. The interviews also addressed the *hukou* system since it affects daily lives of Chinese citizens in many domains and shapes China's socio-political structure and socioeconomic development. The questions about the *hukou* system were such that after answers it was possible to add a follow-up question according to what was included in the answer. Example questions included: "What do you think is currently the most problematic issue in the *hukou* system?", "The *hukou* system is facing some reforms, what do you think of them?", "Do you think rural people are frustrated because changing *hukou* is so difficult?" Also, the informants mentioned the insurance system connected to the *hukou* and its problems.

As this chapter tries to establish how the *hukou* and land tenure legislation affect rural women's lives, the answers to these questions were revealing. The answers painted a picture of various policies, practices and power relations that have a great impact on women's economic and overall independence. Also, during interviews, it was important to pay attention on what was not mentioned, the small silences. Nevertheless, the interviewees were very responsive and willing to answer the questions. At some point, the interviewees negotiated among themselves about what kind of concrete examples they were able to provide. After their discussion, they gave a few examples of cases they had arbitrated. One case especially was quite important to this chapter. That case revealed how compulsory legislation and its ambiguous nature can cause problems in land tenure after moving one's *hukou* location.

The interviews were conducted in city A in Central China in April 2017 and in city B in Eastern China in April 2018. There were three and four participants, respectively, from the All China Women Federation but the reference is to the group. Additionally, an interview with a professor of human rights law provides insight into women's legal status, and equality. The All China Women's Federation was chosen because it is basically the only national women's organization in China. The interviews were not recorded, but transcripts were taken.

Arranging formal interviews was relatively easy after I had found and got in touch with the right person. ACWF's Shanghai and Beijing offices were very helpful in finding the right person, contacting them, and explaining my intentions. However, both offices were a little concerned, as women's land rights are considered as a sensitive issue in China. While this issue can be discussed in China, it must be done in a certain tone that is not too critical of the government or the Communist Party. One of the conditions of the interviews was that the interviewees spoke with one voice. The second condition was that the interviews should not be recorded.

The beginning of the first interview in City A was quite awkward and confusing. The interviewees were very nervous and constantly said they were not sure if they had anything new to tell me or if they would even be allowed to talk to me even though the Beijing headquarters had accepted the interview. At that point, me and my research assistant, a 19-year-old young man, began to be as anxious as the interviewees. To alleviate the situation, I began to explain that my research assistant had just enrolled as a student and that he was going to perform his compulsory military service in the Armoured Brigade. The atmosphere changed immediately. The interviewees started a lively discussion with the assistant about Finnish youth culture, how he feels about the army and what he wants to do after his military service. Their small discussion session lasted about half an hour and after that I was able to start the interview and the atmosphere remained relatively free and friendly.

The second interview in City B was easy because the interviewees had heard of my assistant. My assistants and interviewees again discussed Finnish youth, school, and military service. The theme of this interview was quite sensitive (the position of women and women's organizations in China), and I was very surprised that the interviewees were very open in their opinions about the current situation. ACWF interviews revealed how concerned they are about the current situation and wanted someone to listen to their concerns in order to make their fears heard and visible. Both an inductive and a deductive approach were used. Primarily the inductive approach allowed the determination of the main themes. Of course, there were some preconceived themes that were expected to be found based on existing knowledge. The themes that emerged from the interviews were gender inequality, the ostensible neutrality of legislation, and gendered decision-making structures at the local level. These themes seem firstly to affect the work of the ACWF. Secondly, the themes and their consequences also have effects on women as the ACWF is not able to provide adequate support and/or guidance concerning land tenure rights.

3. What is *hukou*?

3.1 A short history

All through the 1950s, China implemented a code of laws, regulations, and programs, the effect of which was to formally differentiate residential groups to control population movement and mobility and to shape state developmental priorities. The *hukou* system, which emerged over the course of a decade, was integral to the collective transformation of the countryside, to a demographic strategy that restricted urbanization, and to the redefinition of city-countryside and state-society relations (Cheng and Selden 1994, 644-668).

During the 1950s, three important measures tightened administrative control over population flows within and between urban and rural areas: "Regulations for Public Security Substations", "Organic Law of The Urban Residents Committees of The People's Republic of China".³⁶ These two measures paved way to the promulgation of Regulations on Household Registration in the People's Republic of China, which happened on the eve of the Great Leap Forward in 1958.

Originally intended only as a tool for controlling internal migration, the *hukou* system soon transformed into a social institution that divided Chinese society into regional hierarchies. However, the Chinese *hukou* system differs significantly from household registration systems used by other countries, such as Taiwan and Japan, which do not restrict the right of citizens to choose their own place of residence (Wing Chan and Buckingham 2008, 582-606). Soon after the promulgation, the *hukou* system began to divide citizens into two categories, or statuses: agriculture and non-agriculture. In addition, a person's location was registered. Martin King Whyte's (2010, 125-146) and Xiaogang Wu's research team (Wu and Treiman 2004, 363-384) have discovered that the purposes of the dichotomy caused by *hukou* are diverse and the Chinese administration sees the division as necessary for the functioning of the state, as the system is able to effectively control the citizens. According to them, the *hukou* system is a very efficient (political) tool, that allows the authorities to not just monitor but exclude people outside of society. In addition, Fei-Ling Wang (2005, 86-112) argues that the division and control of people into different categories adversely affects the realization of the fundamental rights, livelihoods, and ordinary lives of hundreds of millions of people. As the interviews revealed, the *hukou* system is quite dogmatic and inflexible.

Despite sweeping dramatic social and economic changes over the last four decades, the *hukou* system remains an enduring institution. With its service beyond controlling migration, the *hukou* system was a mechanism for reorganizing land. Immobilizing the peasantry enabled the state to arrange extractions and land expropriation from the agriculturalists to support the first and foremost goal of industrialization and economic growth for the greater good of the country. (Wing 2019, 59-79) Its continued importance tells us how far, and indeed how little, China has departed from its 'socialist' path.

3.2 *Hukou* system in operation

When arriving in a hotel in China, a traveler encounters the *hukou* system at check-in. A hotel porter scans the passport and sends it to a local office of the Internal

³⁶ <http://www.ilo.org/dyn/natlex/docs/ELECTRONIC/37833/108040/F-1641785082/CHN37833%20Eng.pdf>; <http://english.mofcom.gov.cn/article/laws-data/chineselaw/200211/20021100050376.shtml>;

Security Agency. The visitor is now registered, and their location is stored in the state systems. Registration provides a comprehensive picture of a visitor's movements throughout China, and they can be monitored, especially if they visit a controversial area.³⁷

Elisabeth Perry and Mark Selden (Perry and Selden 2010, 80-100) have found out that the *hukou* registration not only provides the principal basis for establishing identity, citizenship, and proof of official status, but it is essential for every aspect of daily life. Without registration, one cannot establish eligibility for food, clothing or shelter, obtain employment, go to school, marry or enlist in the army. Moreover, as Judith Banister (1987, 328) noted of the dichotomic social order produced by the registration system:

“...urban areas are essentially owned and administered by the state, and their residents are the state's direct responsibility. The state budget must supply urban areas with employment, housing, food, water, sewage disposal, transportation, medical facilities, police protection, schools, and other essentials and amenities of life” (Banister 1987, 328).

The state assumes direct responsibility for none of these services for the *countryside*. Nor does it provide rural people with any of the other vital services and welfare benefits that it routinely provides to urban residents, particularly to state sector employees, including free or subsidized health care, retirement benefits, and subsidized food and housing. To the extent that any of these services have been available in the countryside, they have relied on the highly differentiated resources allocated by self-reliant rural communities (villages) or their collective sub-units i.e., production teams (Afridi, Li, and Ren 2015, 17-29).

The interviews confirmed that. When asked what the biggest problem is now for rural women, the ACWF answered the current insurance situation, and its unequal situation that exists between rural and urban women. The ACWF points out that the biggest problem that prevents equal insurance system is purely economic.

“The change needs money, there is not enough money. Urban people don't want to lose their benefits and there is not enough money to support rural people as well.”
ACWF interview

Furthermore, the *hukou* system has a significant impact on China's internal development. Different requirements for *hukou* registration by region³⁸ affect the national distribution of labour resources. The availability of public services related to *hukou* status - or rather the lack of availability, also increases social inequality. Urban

³⁷ In most countries, hotel guests' personal information is gathered for cases of emergency, not for internal security reasons or for monitoring peoples 'movements.

³⁸ *Hukou* regulations are regional and differ from area to area.

hukou registration rules can indirectly affect the development of rural areas, including agricultural production, land use and rural governance (Zhang, Wang, and Lu 2019, 210-221).

Jason Young (2013, 47—53) points out that China's *hukou* system of population registration has long been, and remains today, the central institutional mechanism defining the city-countryside relationship and shaping important elements of state-society relations in the People's Republic. But even though the central government in Beijing has eased the *hukou* system, there still are restricting elements.

“...it is not so much about controlling people as it used to be. But it is very good way to restrict people from moving to new areas. Not everyone can live in cities.”
Professor of human rights

4. Land rights

Land tenure rights constitute the most significant form of income, economic safety, and social security for the rural population.(H. Li et al. 2015, 635-641; Liang and Burns 2017, 75-88) In other words, a farmer's land not only generates income, but also acts as a means of life security. It is easy to agree with Chengri Ding (2007, 2) who argues that despite the benefits of the public land leasing system for local government financing, flaws and ambiguities within the legislation and implementation of land leasing policies have had negative impacts in various sectors of society.

Previously, when socioeconomic development plans called for land development, Chinese municipal governments increased their land supply through land acquisition, a conversion of landownership from the collective to the state. In these cases of land acquisition, municipal governments compensated farmers for their land. Since there were no land markets, peasants were instead compensated with a package that included job offers to work for the enterprises established on the acquired land, housing compensation referred to as resettlement fees, compensation for the loss of crops and belongings connected to the land, and an urban *hukou*. It was common for large projects such as highways, railroads, and water projects to leave farmers with no land to farm (Ding 2004).

Reallocation of land and relocation negatively affected tenure security, farmland investment, and agricultural productivity. In 1984, the state stipulated that land use rights should be leased to villagers for a minimum of 15 years, and this was extended to 30 years in 1993.³⁹ However, land-use rights can be taken back from villagers before the end of their lease contract when lands are reallocated. Technically, the inclusion of “reallocation is prohibited before expiry date” as a clause in land rights

³⁹ Land Administration Law of the People's Republic of China (2004 Amendment), § 14.

certificates should be unnecessary since it restates what the law says. Thus, a land rights certificate should protect the leaseholder during the entirety of the lease term. However, in China, anything not specifically banned may be considered acceptable. If the “reallocation is prohibited before expiry date” clause is not included in land rights certificates, the understanding is that reallocation may be permissible. (Feng, Bao, and Jiang 2014, 255) It captures the importance of the formality of land rights certificates and measures the impact of the functionality of these certificates.

There are grey areas where basic land rights certificates do not offer *enough* land-use rights protection: Pieces of land can be taken back if certain conditions are met; for example, reallocation is allowed if approved by more than two-thirds of the members of the collectives. However, the “reallocation is prohibited before expiry date” clause provides an extra layer of protection if included in land rights certificates. In other words, the issuing of land rights certificates offers basic land tenure protection if the above-mentioned clause is present.

Perhaps the reforms that were most important to land development were the Constitutional Amendment and the development of Land Administration Law (LAL) in 1988. First passed in 1986 and amended in 1998, the LAL guides the compensation for compulsory land acquisition.⁴⁰ In 1986, the LAL followed the old model of land acquisition compensation, containing four main components: land compensation, resettlement subsidies, compensation for young crops and attachments on land, and labor resettlement. Despite the positive impacts of land acquisition and public land leasing on local government financing, an examination of land acquisition reveals institutional flaws that lead to socioeconomic and administrative problems.

The Land Contract Law for Rural Areas (*Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land*, 2002, RLCL) increased tenure security for rural people. The law demands in § 21 that there should be a contract between the parties to land tenure.⁴¹ Two documents should record farmers' land rights and provide farmers with some measure of protection: a contract and a land rights certificate. Still, many households and individuals do not possess the required documents. According to the Summary of 17-Province Survey Findings in 2011, only 36.7% had both documents (contract and land rights certificate) as required by law and policy. However, only 20.9% of issued contracts and 40.3% of issued certificates contain all the legally required information. Women's names are not generally listed on land documents (Zimmermann 2012, 1).

During the past decades, changes in Chinese land tenure rights and practices have given incentives for rural developments, including farmers' incomes and living

⁴⁰ Land Administration Law of the People's Republic of China (2004 Amendment), § 47.

⁴¹ The party giving the contract may be e.g., a village collective.

standards. (Ding 2003, 109-120; Keliang & Prosterman 2007; ACWF 2014; 2017) As Shenggen Fan, Linxiu Zhang and Xiaobo Zhang (2004, 400) state, the well-being of many rural landowners has improved by various indicators and factors such as human capital. Furthermore, those improvements have promoted the entire Chinese economy (Li Bingqin 2014, 936-937). However, this positive progress does not necessarily apply to women. As Carol Woodhams, Ben Lupton and Huiping Xian point out, women's status in China is far from equal to men⁴² (Woodhams, Lupton, and Xian 2009, 2084-2109). Ellen Rudd, Yueping Song and Xiao-Yuan Dong concur with Woodhams et.al. and argue that women's situation is even more complicated in rural or peri-urban areas (Rudd 2007, 689-710; Song & Dong 2017, 1471-1485).

The All China Women Federation feels that in the past 10 years, China's continuous acceleration of urban construction has led into a massive wave of expropriations. The ACWF also emphasizes the fact that rural women are more vulnerable in expropriation situations.

“...especially to rural women, it has been difficult, and the system discriminates women.” ACWF

5. *Hukou*, land tenure and rural women

5.1 Rural women and vulnerability

The issue of women losing rights to land and property at marriage, divorce and widowhood has long been regarded as a major obstacle to achieving gender equality in rural China. (Liaw 2008, 237) In all of the interviews, this issue was raised in numerous occasions. Also, it seemed that the ACWF is quite concerned about the situation. Likewise, the cases provided the same information: In times when women were most (economically and socially) vulnerable the system failed them, and rural women were left with no income from the land.⁴³ The biggest problem with *hukou* location change is related to land management and the transfer of control. According to Xiang Jun (2015, 231-253), this problem particularly affects rural women, who usually move to a new village after marriage. In addition to this, widows are at risk of becoming landless, as a result of which they sink into poverty.

When the first version of the Land Contract Law for Rural Areas (RLCL) debuted in 2002, one thing was clear: the message of the Women's Federation had not fallen on deaf ears. Articles 6, 30, and 54 in the law vowed to uphold women's rights to use and to manage land under contract. Also, the law banned rural collective eco-

⁴² Read more: Riley, 1997; Ruskola 1994; Leung 2003; Rudd 2007)

⁴³ For rural women, land is their only asset and economic provider.

nomic organizations — which were the legally designated owners of farmland, comprising villages and village groups —from revoking their female members' access to land upon marriage, divorce, or widowhood. In other words, so long as their families hold valid land contracts with rural collectives, women's land rights should not be compromised by changes in marital status. What the 2002 RLCL omitted to mention, though, were the criteria necessary to determine the membership of rural collectives. In the absence of criteria defined by state laws, rural collectives remained free to decide who could or could not enjoy membership, a question at the heart of the distribution of income and benefits based on land use. The law's silence on this matter soon proved to be highly problematic, leaving millions of women with little certainty about their standing as members of a particular community. (K. Li 2020, 33-65)

Changing the location of *hukou* involves both bureaucracy and discrimination. In a case provided by the interviewees, the amount of bureaucracy was overwhelming and the outcome uncertain.

"First, an announcement of moving out of the area is made to the authorities of the original area. After the authorities provide a certificate and approve the announcement, the certificate is delivered to the *hukou* officials who cancel the *hukou* of that area. After that, a *hukou* application to the *hukou* authorities of the new area can be made. It is not uncommon that the *hukou* is rejected."

Liu Yansui, Fang Fang, and Li Yuheng (2014, 6-12) found in their research that when a man moves to a new area, he is allocated his own small plot of land fairly soon after the move because he no longer has land in his old place of residence. For women, the situation is different, as the case provided by the ACWF showed. Based on that, it became clear that according to the interpretation of the village committees, women do not have to change their location because they have land in the old location and therefore do not have to be granted any compensation, let alone land. Ray H. Liaw (2008, 237) states that the problem is that the original village interprets the matter as meaning that the woman is no longer entitled to use and benefit from her land because she has moved out of the area. However, the RLCL clearly states in § 30 that, "During the term of contract, a woman gets married and undertakes no contract for land in the place of her new residence, the party giving out the contract may not take back her originally contracted land."

The non-transfer of new land to women is also often justified by the authorities with the fact that the land has been allocated under section 14 of the Land Administration Law for 30 years although the same section allows for the division of land if a two-thirds majority supports it. In reality, the 2/3 of the decision-makers are men, making the decision-making process very gendered.

"Village committees are decision makers. And there are mostly men in the committees. Women are not represented in the committees" ACWF

“Men in the village committees ignore women, there is not enough women to look after their rights in village politics.” ACWF

The interviews revealed that decision making processes are gendered not only at the village level but though out the Chinese society.

As a consequence, no new land divisions are carried out. It seems that the impact of society and public opinion on the functioning of village committees is greater than that of official legislation, as Lawrence Rosen suggests (Rosen 2017, 231). Michelle Zimbalist Rosaldo, Louise Lamphere, and Joan Bamberger (1974, 352) say that village committees implement the model that society expects of them. This is the case in today’s China; the village committees are constantly aware of the expectations set for them. (Xu and Fuller 2018, 38-55). However, these gendered practices seem to be the mode in which the whole Chinese society operates. This frustrates the All China Women Federation since they are not part of the decision making bodies but only provide outside help to women.

“Actually, men rule in China, but we are used to it, it’s okay to us. We try to change it but is slow change.” ACWF

Even though both men and women face difficulties in rural areas due to the *hukou* system and its clashes with land rights, women are more vulnerable and so more at risk of facing poverty and abuse.

Since laws and regulations are considered equal and neutral, it is considered that they eliminate any potential threats of inequality. Thus, village committees and other authorities defend their own decisions with neutrality (Pilcher and Whelehan 2004, 201). These are not just men, but all those in power who truly believe they are acting neutrally.

“...a law is neutral, but it is thought that neutrality means men. If women are not mentioned specifically, then, women are not taken into account. Simple as that.” Professor of human rights

This dilemma is also familiar in Nordic feminism, where attention has been drawn to the fact that formally gender-neutral legislation can mask and even prop up gender-segregated practices and ways of thinking (Lykke 2010, 242). Such gender-neutrality may be called gender-blindness. It does not only mean that gender is not recognized but it usually means that ignoring gender serves the interests of decision-makers and the power positions.

In addition, the Chinese local-level officials are left with little guidance or no guidance at all. That creates a challenge: officials at the lower levels, including village councils, avoid interference or simply forbid everything in fear of doing something wrong.

“There is no interpretation guidance. ...officials don’t know how to interpret the law...they forbid everything so that they don’t do anything wrong.” Professor of human rights

However, problems in implementing decisions or legislation are part of the overall system of Chinese policy-making (Shi, Markoczy, and Stan 2014, 57-75).

Furthermore, officials making decisions at the national level do not understand life in rural areas. It can also be argued that since legislators at the national level do not understand life in rural areas, the areas do not receive the support they need.

“Most of the national legislators live in big cities. They don’t know what is going on in rural areas.” Professor of human rights

6. Discussion and conclusions

Since the *hukou* system is a key institution in defining an individual's socioeconomic status and opportunities in China, it not only impacts women's bargaining power but also their social security, economic well-being, and independence. It is quite clear that land tenure policies play their part in affecting the household registration system.

Between 1980 and the mid-1990s, gender bias was explicit in the implementation of land tenure policies and population control, especially in rural China. Since that time, explicit gender bias has reduced, reflecting China's modernization goals. However, the policies are still not gender-neutral in their implementation. Women remain more likely to become ‘landless’ after changing their status in accordance with *hukou*, the household registration system. The lack of women's land-use rights recognition deprives them of their chances of receiving equal treatment in rural China.

The role of social institutions such as the *hukou* system in discrimination continues to be the subject of scientific debate. Kuang and Liu (2012, 46-93) indicates that rural *hukou* holders are in many ways in a poorer situation than urban *hukou* holders. But then again, as Litao Zhao (2017, 165) argues, rural people are reluctant to give up their *hukou* because keeping rural *hukou* would guarantee their rights to land and so secure their income. Chen [Chuanbo](#) and [Cindy Fan](#) (2016, 10, 26) noticed that the access and benefits tied to rural *hukou*, such as farming and housing land, compensation for land requisition, and nowadays abdicated birth control, are considered increasingly valuable. Therefore, many migrants opt to straddle and circulate between the city and countryside rather than giving up their rural *hukou*. However, according to Farsana Afzidi, Sherry Li and Yufei Ren (2015), the living standards and income of rural migrants living in urban areas with rural *hukou* are far lower than those with urban *hukou*, proving that the income from the land is not sufficient(Perry and Selden 2010, 324). In addition, Yang Song (2014, 200-212) states that workers with different *hukou* face different costs of living in cities and have different access to government-provided public services and welfare programs in the urban areas. Migrants with rural and non-local *hukou* working in big Chinese cities have little or no access to welfare programs provided by local city governments.

It is difficult to know why migrants keep their rural *hukou* when they are working in the cities. It is generally difficult to obtain an urban *hukou*, but this is not necessarily the only reason. It is possible that women migrant feel that they must keep the rural *hukou* to support their family in rural area, possibly for reasons related to child-care, which is often the responsibility of grand-parents. This is obviously an area where more research is needed.

Even though both men and women face difficulties in rural areas due to the *hukou* system and its clashes with land tenure rights, women are more vulnerable and so more at risk of facing poverty and abuse. Legislation concerning *hukou* and land rights is gender-neutral, which causes genuine problems. The implementation of the legislation is not neutral, but gender-blind implementation causes and indeed justifies unequal treatment. In addition, policies and legislation reinforce and strengthen the traditional gender bias that is present in China.

Furthermore, the unequal insurance and social benefit system causes harm to rural women. Their livelihood and economic well-being are bound to the piece of land in their possession. If that piece of land is taken away and/or denied, there is no proper safety net and rural women face uncertain economic and social future. China has joined the *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women* (1979, CEDAW), which includes a specific article (§ 14) dedicated on the situation and rights of rural women and their right to access, use, and control land. Cultural and social factors and the lack of knowledge prevent rural women from obtaining secure rights to land. It is crucial to ensure that legislation and land reform policies are gender-responsive and consider rural women's historically disadvantaged socio-economic position compared to rural men. Furthermore, there is reason to create and maintain an environment that encourages rural women's increased participation in (political) decision-making, such as village committees.

Social discrimination and exclusion brought by the *hukou* system has become a major obstacle for China in its aims to become a modern nation and global leader. The imbalanced approach to economic growth by sacrificing the interests of the peasantry undermines the stability of economic relationships and economic growth. Recent peasant and migrant labor protests are symptoms of insecurity and may threaten China's political stability and economic sustainability in the long run. (Wing 2019, 59-79) China should accelerate *hukou* reforms and dismantle this discriminatory system within a reasonable period. As Charlotte Goodburn (2014, 6) proposes:

"Real *hukou* reform would require fundamental changes to the provision of public services, and the funding to support them, as well as an overhaul of China's land rights".

However, the *hukou* system and its reforms are incredibly complex, largely due to its connection to Chinese governance and the linking of *hukou* status to social services and local finances. It is important that the *hukou* system and its problems

are researched and written about for it is a comprehensive system that affects all aspects of life in China.

Sources

- Acemoglu, D. and Robinson, J. A. (2020) *Kapea käytävä, Valtiot, yhteiskunnat ja vapauden kohtalo*. Terra Cognita.
- ACWF (2014) 'Shaanxi to Boost Protection of Rural Women's Land Rights - All China Women's Federation', ACWF, September. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1409/594-1.htm> (Accessed: 9 October 2017).
- ACWF (2017) 'NE China Document Protects Rural Women's Rights, Interests on Land Contracts - All China Women's Federation', ACWF, August. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/action/1708/6395-1.htm> (Accessed: 9 October 2017).
- Adler, J. A. (2011) *Confucianism in China Today*.
- Afridi, F., Li, S. X. and Ren, Y. (2015) 'Social identity and inequality: The impact of China's hukou system', *Journal of Public Economics*, 123, pp. 17–29. doi: 10.1016/j.jpubeco.2014.12.011.
- Agarwal, B. (1994) *A field of one's own: Gender and land rights in South Asia*. Cambridge: Cambridge University Press. doi: 10.1017/CBO9780511522000.
- All China Women's Federation (2016) *Chinese President Xi Jinping Stresses Familial Virtues*. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1612/2430-1.htm> (Accessed: 15 November 2018).
- Andersson, U. and Bengtson, S. (2019) *Support to Battered Women in Sweden: Non-profits and Public Authorities Collaborating and Competing*.
- Andreas, J. and Zhan, S. (2016) 'Hukou and land: market reform and rural displacement in China', *The Journal of Peasant Studies*, 43(4), pp. 798–827. doi: 10.1080/03066150.2015.1078317.
- Araujo, K. (2017) 'Rural Women Must Not Be Left Behind', *Landesa, Rural Development Institute*.
- Attené, I. (2012) 'Being a Woman in China Today: A Demography of Gender', *China Perspectives*, (e).
- Banister, J. (1987) *China's Changing Population*. 1st edn. Stanford: Stanford University Press.
- Beauvoir, S. de (1949) *Le deuxième sexe. I, Les faits et les mythes*. Gallimard (NRF essais).
- Beijing Declaration and Platform for Action (1995). Available at: https://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA_E.pdf (Accessed: 2 May 2019).
- Bell, D. A. (2009) 'Reconciling Socialism and Confucianism?: Reviving Tradition in China', *Dissent*, 57(1), pp. 91–99. doi: 10.1353/dss.0.0114.
- Bell, D. A. (2010) *China's New Confucianism : Politics and Everyday Life in a Changing Society*. Princeton University Press.
- Bottomore, T. B. (1979) *Marxist Sociology*. MacMillan.
- Burns, L. R. and Liu, G. G. (2017) *China's healthcare system and reform*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cabestan, J.-P. (2017) 'The Party Runs the Show', in Lam, W. W.-L. (ed.) *Routledge Handbook of the Chinese Communist Party*. Routledge, p. 422.
- Chaibong, H. (2004) 'THE IRONIES OF CONFUCIANISM', *Journal of Democracy*, 15(3), pp. 93–107.
- Chan, K. W. (2009) 'The Chinese Hukou System at 50', *Eurasian Geography and Economics*, 50(2), pp. 197–221. doi: 10.2747/1539-7216.50.2.197.
- Chan, K. W. (2014) 'Chinas urbanization 2020: A new blueprint and direction', *Eurasian Geography and Economics*, 55(1), pp. 1–9. doi: 10.1080/15387216.2014.925410.

- Chan, K. W. (2015) 'Five decades of the Chinese hukou system', in Iredale, R. R. and Guo, F. (eds) *Handbook of Chinese Migration Identity and Wellbeing*. 1st edn. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, pp. 23–48.
- Che, X. and Ip, B. (2017) *Social networks in China*. Chandos Publishing. Available at: https://books.google.com/books/about/Social_Networks_in_China.html?hl=fi&id=ri5HDgAAQ BAJ (Accessed: 25 October 2021).
- Chen, C. and Fan, C. C. (2016) 'China's Hukou Puzzle: Why Don't Rural Migrants Want Urban Hukou', *The China Review*, 16(3), pp. 9–39.
- Chen, Y. (2018) 'The Myth of Hukou: Re-examining Hukou's Implications for China's Development Model', *Review of Radical Political Economics*, pp. 1–16. doi: 10.1177/0486613418783885.
- Cheng, T. and Selden, M. (1994) 'The Origins and Social Consequences of China's Hukou System', *The China Quarterly*, 139, p. 644. doi: 10.1017/S0305741000043083.
- Cheung, S. K., Lee, J. T.-H. and Nedilsky, L. V. (2009) *Marginalization in China : recasting minority politics*. Palgrave Macmillan.
- China National Program for Women's Development (2011-2020)* (2011). Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/Sources/1502/998-1.htm> (Accessed: 21 January 2021).
- Collins, P. H. (2000) 'Gender, Black Feminism, and Black Political Economy', *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 568(1), pp. 41–53. doi: 10.1177/000271620056800105.
- Cooney, R. S. and Li, J. (1994) 'Household Registration Type and Compliance with the One Child Policy in China', *Demography*, 31(1), p. 21. doi: 10.2307/2061906.
- Council, S. (2014) 国务院关于进一步推进户籍制度改革的意见, *Opinions of the State Council on further promoting the reform of the household registration system*. China.
- Crenshaw, K. (1990) 'Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color', *Stanford Law Review*, 43. Available at: <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/stflr43&id=1257&div=&collection=> (Accessed: 8 June 2021).
- Croll, E. (1980) *Feminism and Socialism in China*. 2nd edn. Routledge and Kegan Paul. doi: 10.4324/9780203123140.
- Dalla Costa, M. and James, S. (1975) *The Power of women and the subversion of the community*. Falling Wall Press Ltd.
- Dasgupta, S., Matsumoto, M. and Xia, C. (2015) 'Women in the labour market in China', ILO Working Papers. International Labour Organization.r market in China', *ILO Working Papers*.
- Davis, B. (no date) 'Being Uighur - with Chinese Characteristics: Analyzing China's Legal Crusade against Uighur Identity', *The American Indian Law Review*, pp. 81–100.
- Dikötter, F. (2011) *Mao's Great Famine, The History of China's most devastating catastrophe, 1958-62*. Bloomsbury USA.
- Ding, C. (2003) 'Land policy reform in China: assessment and prospects', *Land Use Policy*, 20(2), pp. 109–120. doi: 10.1016/S0264-8377(02)00073-X.
- Ding, C. (2004) 'Effects of Land Acquisition on China's Economic Future', *Lincoln Institute of Land Policy*. Available at: <https://www.lincolninst.edu/publications/articles/effects-land-acquisition-chinas-economic-future> (Accessed: 19 March 2021).
- Ding, C. (2007) 'Policy and Praxis of Land Acquisition in China', *Land Use Policy*, (24), pp. 1–13. doi: 10.1016/j.landusepol.2005.09.002.
- Dongliang, Z. (2021) 'Farmers Are Growing Further and Further from the Land: Land Transfer and the Practice of Three Rights Separation in China', <https://doi.org/10.1080/02529203.2021.1932988>, 42(2), pp. 24–43. doi: 10.1080/02529203.2021.1932988.
- Du, Q. (2018) *Modernization, culture, and the class ceiling: women's political participation in China*.

- Dutton, M. R. (1992) *Policing and Punishment in China: From Patriarchy to the People*. 1st edn. New York: Cambridge University Press.
- Economy, E. C. (2014) 'China's Imperial President: Xi Jinping Tightens His Grip', *Foreign Affairs*, 93.
- Encyclopedia of Sociology* (2016) 'Marxist Sociology'.
- Evans, H. (2007) 'Chinese Communism and Chinese Feminism', *Aspasia*, 1, pp. 220–230. Available at: <https://www.berghahnjournals.com/view/journals/aspasia/1/1/asp010114.xml> (Accessed: 11 May 2020).
- Evans, H. (2010) 'The gender of communication: Changing expectations of mothers and daughters in Urban China', *China Quarterly*, 204(204), pp. 980–1000. doi: 10.1017/S0305741010001050.
- Fan, C. C. and Huang, Y. (1998) 'Waves of Rural Brides: Female Marriage Migration in China', *Annals of the Association of American Geographers*, 88(2), pp. 227–251.
- Fan, S., Zhang, L. and Zhang, X. (2004) 'Reforms, Investment, and Poverty in Rural China', *Economic Development and Cultural Change*, 52(2), pp. 395–421. doi: 10.1086/380593.
- Farh, J.-L. and Cheng, B.-S. (2000) 'A Cultural Analysis of Paternalistic Leadership in Chinese Organizations', in Li, J. T., Tsui, A. S., and Weldon, E. (eds) *Management and Organizations in the Chinese Context*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 84–127. doi: 10.1057/9780230511590_5.
- Feldshuh, H. (2018) 'Gender, media, and myth-making: constructing China's leftover women', *Asian Journal of Communication*, 28(1), pp. 38–54. doi: 10.1080/01292986.2017.1339721.
- Feng, L., Bao, H. X. H. and Jiang, Y. (2014) 'Land reallocation reform in rural China: A behavioral economics perspective', *Land Use Policy*, 41, pp. 246–259. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.05.006.
- Finland, B. of (2019) *Bofit, Kiina tietoisku*. Available at: https://www.suomenpankki.fi/globalassets/bofit/seuranta/tietoiskut/bofit_kiina_tietoisku_2019.pdf (Accessed: 17 February 2020).
- Foucault, M. (1977) *Power/knowledge, selected interviews and other writings 1972-1977*. Edited by C. Gordon. New York: Pantheon Books. Available at: https://d1wqxts1xzle7.cloudfront.net/59017587/Foucault_M_-_Power_Knowledge_Pantheon_198020190424-25150-1kti2b5.pdf?1556120031=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DFoucault_M_Power_Knowledge_Pantheon_1980.pdf&Expires=1599202772&Signature=JoGljHRA5spX6JvB2OofGUhEYteLv-mmSRFl1MxfMNC790bFaUrrQf~WmYIzZWAPeBsTvvSrzHTYrkG9FHieaUuEX7qA6jQtlfDhu00-7SDcd2hiCzNLI9Hycg7DdDyV21sdipUkzFwtwT~KrYCpb0PQuTCBN0DhWOeFjVXwnOdrZmKhk73Ev7KrHH1YOHZV8ahHC1DjGKnJT28FvdnKG6c-2q5wHAMelakpYNtx8FfSQWGOMrcFQZoW11QbQsMTqUTP4jMAifmDJ5ymMgvwCVzEJrMWGNDquXhFqibcLILS-GAINfOdrG8NGPy8hSsj61hTk-VN6cLGtG9~yTNug__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA (Accessed: 4 September 2020).
- Franceschet, S., Krook, M. L. and Tan, N. (2018) *Palgrave Handbook of Women's Political Rights*. 1st edn. Springer.
- Fredman, S. (1997) *Women and the law*. Clarendon Press.
- Funk, N. and Mueller, M. (2018) *Gender politics and post-communism: reflections from Eastern Europe and the former Soviet Union*. 1st edn. Routledge.
- Gao, Q. et al. (2018) 'The Divided Chinese Welfare System: Do Health and Education Change the Picture?', *Social Policy and Society*, 17(2), pp. 227–244. doi: 10.1017/S1474746417000100.
- George, A. L. and Bennett, A. (2005) *Case studies and theory development in the social sciences*. MIT Press.
- Goldin, P. (2000) 'The view of women in early Confucianism', in Li, C. (ed.) *The Sage and the Second Sex. Confucianism, Ethics and Gender*. Chicago.
- Goodburn, C. (2014) *The end of the hukou system? Not yet*. London.

- Gow, M. (2017) 'The Core Socialist Values of the Chinese Dream: towards a Chinese integral state', *Critical Asian Studies*, 49(1), pp. 92–116. doi: 10.1080/14672715.2016.1263803.
- Greenhalgh, S. (1985) 'Sexual Stratification: The Other Side of Growth with Equity in East Asia', *Population and Development Review*, 11(2), p. 265. doi: 10.2307/1973489.
- Greif, A. and Tabellini, G. (2017) 'The clan and the corporation: Sustaining cooperation in China and Europe', *Journal of Comparative Economics*, 45(1), pp. 1–35. doi: 10.1016/J.JCE.2016.12.003.
- Gui, T. (2020) "“Leftover Women” or Single by Choice: Gender Role Negotiation of Single Professional Women in Contemporary China", *Journal of Family Issues*, 41(11), pp. 1956–1978. doi: 10.1177/0192513X20943919.
- Gunia, A. (2019) *Censored Tiananmen Images Collected in Online Archive*. Available at: <https://time.com/5571372/tiananmen-massacre-june-4-1989-china-censorship/> (Accessed: 11 October 2019).
- Guo, F. and Iredale, R. (2004) 'The Impact of Hukou Status on Migrants' Employment: Findings from the 1997 Beijing Migrant Census', *International Migration Review*, 38(2), pp. 709–731. doi: 10.1111/J.1747-7379.2004.TB00214.X.
- Guo, Xiajuan and Yang, L. (2016) 'Women's political participation in China', in *Changing State-Society Relations in Contemporary China*. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., pp. 249–266. doi: 10.1142/9789814618564_0012.
- Guo, Xiajuoan and Yang, L. (2016) 'Women's Political Participation in China', in Yang, L. and Wei, S. (eds) *Changing State-Society Relations in Contemporary China*. WORLD SCIENTIFIC, pp. 249–265. doi: 10.1142/9789814618564_0012.
- Hairong Yan (2003) 'Reinterpreting the Labor Mobility of Rural Young Women in Post-Mao China', *American Ethnologist*, 30(4), pp. 578–596. Available at: <https://www.jstor.org/stable/3805250> (Accessed: 16 September 2021).
- Harding, S. G. (1987) *Feminism and methodology : social science issues*. Open University Press.
- Harding, S. G. (1991) *Whose science? Whose knowledge? : thinking from women's lives*. Cornell University Press.
- Harding, S. G. (2004) *The feminist standpoint theory reader : intellectual and political controversies*. Routledge.
- Hartmann, H. (1981) 'The unhappy marriage of Marxism and feminism: towards a more progressive union', in Sargent, L. (ed.) *Women and revolution: a discussion of the unhappy marriage of Marxism and Feminism*. Boston: South End Press, pp. 1–42.
- Hartsock, N. (1987BC) 'Rethinking Modernism: Minority vs. Majority Theories', *Cultural Critique*, (7), pp. 187–206.
- Hartsock, N. (2013) 'Foucault on Power: A Theory for Women?', in Nicholson, L. (ed.) *Feminism/Postmodernism*. New York: Routledge. doi: 10.4324/9780203699386.
- Hartsock, N. C. M. (1983) 'The Feminist Standpoint: Developing the Ground for a Specifically Feminist Historical Materialism', in Harding, S. and Hintikka, M. B. (eds) *Discovering Reality*. Dordrecht: Springer, Dordrecht, pp. 283–310. doi: 10.1007/0-306-48017-4_15.
- He, C. and Gober, P. (2003) 'Gendering Interprovincial Migration in China', *International Migration Review*, 37(4), p. 1220. Available at: <https://www.jstor.org/stable/30037792> (Accessed: 16 September 2021).
- HE, X. and YU, C. (2018) 'An Empirical Study on Cases of Domestic Violence: Samples of 212 Cases From 22 Provinces, 4 Municipalities, and 4 Autonomous Regions in China', *Canadian Social Science*, 14(7), pp. 51–58.
- Helminen, M. (2019) *Finnish civil society organizations in criminal justice - exploring their possibilities to fulfil mission values and maintain autonomy from a comparative perspective*. University of Turku. Available at: <https://www.utupub.fi/handle/10024/148177> (Accessed: 11 September 2019).
- Hill Collins, P. (1998) *"It's all in the Family: Intersections of Gender, Race, and Nation, Hypatia*. Malmö: Liber.

- Hill Collins, P. and Bilge, S. (2020) *Intersectionality*. 2nd edn. Polity.
- Ho, P. (2010) ‘Contesting rural spaces: Land disputes, customary tenure and the state’, in Selden, M. and Perry, E. J. (eds) *Chinese Society : Change, Conflict and Resistance*. 1st edn. Routledge.
- Hong Fincher, L. (2014) *Leftover women*. London: Asian Arguments.
- Hong Fincher, L. (2016) ‘China’s Feminist Five’, *Dissent Magazine*. Available at: <https://www.dissentmagazine.org/article/china-feminist-five> (Accessed: 7 October 2019).
- Hooligan Sparrow* (no date). Available at: <https://hooligansparrow.com/> (Accessed: 7 October 2019).
- Household registration ordinance 中华人民共和国户口登记条例* (1958).
- Howell, J. (1996) ‘The struggle for survival: Prospects for the Women’s Federation in Post-Mao China’, *World Development*, 24(1), pp. 129–143. doi: 10.1016/0305-750X(96)00112-X.
- Howell, J. (2006) ‘Women’s Political Participation in China: in whose interests elections?’, *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 603–619. doi: 10.1080/10670560600836614.
- Huang, A. (2019) ‘Evaluating the Effectiveness of the 2014 Chinese Hukou Reform’, *Student Honors Theses By Year*. Available at: https://scholar.dickinson.edu/student_honors/351 (Accessed: 24 October 2019).
- Huang, S. et al. (2017) ‘Rural women right in land, household income and land policy’, *Journal of Agricultural University*, 22(10), pp. 213–222.
- Hukou Reform in Chengdu Municipality | Congressional-Executive Commission on China* (2011). Available at: <https://www.cecc.gov/publications/commission-analysis/hukou-reform-in-chengdu-municipality> (Accessed: 7 July 2017).
- Huotari, T.-O. and Seppälä, P. (1990) *Kiinan kulttuuri*. Keuruu: Otava.
- Jacka, T. (2005) *Rural women in urban China : gender, migration, and social change*. M.E. Sharpe, Inc. Available at: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=CDvfBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=rural+women+in+urban+china&ots=kmh7SVdP9Y&sig=yNA2kME5rPX8rm_P3pDL01qphtQ&redir_esc=y#v=onepage&q=rural women in urban china&f=false (Accessed: 13 October 2017).
- Jacka, T. (2006) ‘Approaches to Women and Development in Rural China’, *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 585–602. doi: 10.1080/10670560600836564.
- Jacka, T. and Sargeson, S. (2011) *Women, Gender and Rural Development in China*. Edward Elgar Pub.
- Jiawen, A. (2009) ‘Two sides of one coin: The party’s attitude toward Confucianism in contemporary China’, *Journal of Contemporary China*, 18(61), pp. 689–701. doi: 10.1080/10670560903033976.
- Jingzhong, Y. (2011) ‘Left-behind children: The social price of China’s economic boom’, *Journal of Peasant Studies*, 38(3), pp. 613–650. doi: 10.1080/03066150.2011.582946.
- Judd, E. (2005) ‘Women on the move: Women’s kinship, residence, and networks in rural Shandong’, in Goodman, B. and Larson, W. (eds) *Gender in Motion : Divisions of Labor and Cultural Change in Late Imperial and Modern China*. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers, p. 353.
- Judd, E. R. (1990) ‘Men are more able: rural Chinese women’s conceptions of gender and agency’, *Pacific Affairs*, 63(1), pp. 40–61.
- Kallio, J. (2014) *Mestari Kongin keskustelut*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kam Wing Chan (1994) ‘Urbanization and Rural- Urban Migration in China since 1982’, *Modern China*, 20(3), pp. 243–281. doi: 10.1177/009770049402000301.
- Kandiyoti, D. (1988) ‘Bargaining with Patriarchy’, *Gender and Society*, 2(3), pp. 274–290.
- Keliang, Z. and Prosterman, R. (2007) ‘Securing Land Rights for Chinese Farmers: A Leap Forward for Stability and Growth’, *Cato Development Policy Analysis Series*, (3).
- Kelkar, G. (1985) ‘Impact of Household Contract System on Women in Rural China’, *Political Weekly*, 20(17), p. 39.
- Kelkar, G. and Krishna Raj, M. (2013) *Women, land and power in Asia*. Routledge.
- Keller, P. (2011) *Obligations and property rights in China*. Ashgate.
- Keva, S. (2011) *Lohikäärme, tiikeri ja krysanteemi*. Turku: Studies on contemporary East Asia.

- Kittay, E. F. (1999) *Love's labor : essays on women, equality, and dependency*. 1st edn. New York: Routledge.
- Kuang, L. and Liu, L. (2012) 'Discrimination against Rural-to-Urban Migrants: The Role of the Hukou System in China', *PLoS ONE*. Edited by T. Denson, 7(11), pp. 46–93. doi: 10.1371/journal.pone.0046932.
- Lam, W. W.-L. (2015) *Chinese Politics in the Era of Xi Jinping*. 1st edn. New York: Routledge. doi: 10.4324/9781315719368.
- Larson, C. (2014) 'Beijing, 25 Years on, Seems More Nervous Than Ever About Tiananmen Voices', *Bloomberg Businessweek*, 5 June. Available at: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2014-06-05/beijing-25-years-on-seems-more-nervous-than-ever-about-tiananmen-voices> (Accessed: 29 April 2019).
- Law of the People's Republic of China on the Contracting of Rural Land* (2002).
- Leutner, M. (2005) 'Women's gender and mainstream studies on Republican China', in Leutner, M. and Spakowski, N. (eds) *Women in China : the Republican period in historical perspective*. Munster [Germany] ;New Brunswick NJ: Lit Verlag, pp. 57–85.
- Levin, G. (1986) *Context for understanding the psychology of women in today's China*.
- Li, A. H. F. (2016) 'Centralisation of Power in the Pursuit of Law-based Governance', *China Perspectives*, 2, p. 7.
- Li, B. (2014) 'Coordinating Urban and Rural Development in China, Learning from Chengdu', *Regional Studeis*, 48(5), pp. 936–937.
- Li, C. (2016) *Chinese Politics in the Xi Jinping Era : Reassessing Collective Leadership*. Brookings Institution Press.
- Li, H. et al. (2015) 'Changes in farmers' welfare from land requisition in the process of rapid urbanization', *Land Use Policy*, 42, pp. 635–641. doi: 10.1016/j.landusepol.2014.09.014.
- Li, H. (2017) 'Employment Situation and Settlement Mechanism of Disabled People', in *Proceedings of the 2017 International Conference on Education, Culture and Social Development (ICECSD 2017)*.
- Li, K. (2020) 'Land Dispossession and Women's Rights Contention in Rural China', *China Law and Society Reviews*, (5), pp. 33–65.
- Li, X., Xu, X. and Li, Z. (2010) 'Land Property Rights and Urbanization in China', *The China Review*, 10(1), pp. 11–38.
- Li, Y. and Dennis Wei, Y. H. (2010) 'The spatial-temporal hierarchy of regional inequality of China q', *Applied Geography*, (30), pp. 303–316. doi: 10.1016/j.apgeog.2009.11.001.
- Li, Y. and Yin-Sheng, X. (2006) 'Married Women's Rights to Land in China's Traditional Farming Areas', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 621–636. doi: 10.1080/10670560600836671.
- Li, Z. (1993) *Changes in the Role of Rural Women Under the Household Responsibility System*. Wisconsin.
- Li, Z. (2015) *Between tradition and modernity : philosophical reflections on the modernization of Chinese culture*. Oxford: Cartridge Books Oxford.
- Liang, X. and Burns, L. R. (2017) 'China's Public Health System and Infrastructure', in Burns, L. R. and Liu, G. G. (eds) *China's Healthcare System and Reform*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 75–118.
- Liaw, H. R. (2008) 'Women's Land Rights in Rural China: Transforming Existing Laws into a Source of Property Rights', *Pacific Rim Law & Policy Journal*, 17, p. 237.
- Lin, J. Y., Cai, F. and Li, Z. (2003) *The China miracle: development strategy and economic reform*. Published for the Hong Kong Centre for Economic Research and the International Center for Economic Growth by the Chinese University Press. Available at: https://books.google.fi/books?hl=en&lr=&id=_OEwbLZ2vYwC&oi=fnd&pg=PR19&dq=The+china%27s+miracle&ots=0BnC-4W-XX&sig=3lXiy31Yrx9VTbllksh1tKTG1eI&redir_esc=y#v=onepage&q=The+china's+miracle&f=false (Accessed: 27 August 2019).

- Lin, M. and Galikowski, M. (1999) *The search for modernity: Chinese intellectuals and cultural discourse in the post-Mao era*. Macmillan.
- Liu, L. H., Karl, R. E. and Ko, D. (2013) *The Birth of Chinese Feminism: Essential Texts in Transnational Theory*. 1st edn. Columbia University Press.
- Liu, Y. (2004) 'China's public health-care system: facing the challenges', *Bulletin of the World Health Organization*, 82, pp. 532–538. doi: 10.1590/S0042-96862004000700011.
- Liu, Y. et al. (2014) 'Implications of land-use change in rural China: A case study of Yucheng, Shandong province', *Land Use Policy*, 40, pp. 111–118.
- Liu, Y., Fang, F. and Li, Y. (2014) 'Key issues of land use in China and implications for policy making', *Land Use Policy*, 40, pp. 6–12. doi: 10.1016/j.landusepol.2013.03.013.
- Luo, J. et al. (2018) 'Urban land expansion and the floating population in China: For production or for living?', *Cities*, 74, pp. 219–228. doi: 10.1016/j.cities.2017.12.007.
- Lykke, N. (2010) *Feminist Studies: A Guide to Intersectional Theory, Methodology and Writing*. Routledge.
- Mackerras, C. (2011) 'China's ethnic minorities: Global-local interactions over sixty years', in Chan, L.-H. (ed.) *Oscillating between Mao and Deng? The Domestic-Global Nexus of China's Public Health Reform*. World Scientific Publishing Co., pp. 283–306. doi: 10.1142/9789814299305_0012.
- Mackinnon, C. A. (1979) *Sexual Harrassment of Workin Women*. New Haven: Yale University Press.
- MacKinnon, C. A. (1982) 'Feminism, Marxism, Method, and the State: An Agenda for Theory', *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 7(3), pp. 515–544. doi: 10.1086/493898.
- Mallee, H. (2000) 'Migration, hukou and resistance in reform China', in Perry, E. and Selden, M. (eds) *Chinese Society : Change, Conflict and Resistance*. Routledge. London, p. 83.1101.
- Mann, S. L. (2011) *Gender and Sexuality in Modern Chinese History*. 1st edn. Cambridge University Press. Available at: https://books.google.fi/books?id=C-mrY0nlOOUC&dq=chinese+women+in+politics&lr=&source=gbs_navlinks_s (Accessed: 27 March 2019).
- Marx, K. (1844) *The Economic and Philosophical Manuscripts*. Paris: The Institute of Marxism-Leninism.
- Mautner, M. (2011) 'Three Approaches to Law and Culture', *Cornell Law Review*, 96(839), pp. 839–868.
- Meinzen-Dick, R. et al. (2019) 'Women's land rights as a pathway to poverty reduction: Framework and review of available evidence', *Agricultural Systems*, 172, pp. 72–82. doi: 10.1016/j.agrsy.2017.10.009.
- Molyneux, M. (1981) *Women's Emancipation Under Socialism: a Model for the Third World?*
- Naughton, B. (2014) 'After the Third Plenum: Economic Reform Revival Moves toward Implementation', *China Leadership Monitor*, 43, p. 14.
- Naughton, B. J. and Yang, D. L. (2004) *Holding China Together: Diversity and National Integration in the Post-Deng Era*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Naybor, D. (2018) 'The Impact of China's Changing Hukou on Women's Rural Land Rights', *Research in Political Sociology*, 25, pp. 119–132. doi: 10.1108/S0895-993520180000025006.
- Nicholson, L. J. and Seidman, S. (1995) *Social postmodernism : beyond identity politics*. Cambridge University Press. Available at: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Mv38yl3dHhQC&oi=fnd&pg=PA68&dq=women+as+a+coherent+group&ots=73tfpTWn6N&sig=CTjD7lkLuChQ_CDgqlc4ex9bLI&redir_esc=y#v=onepage&q=women as a coherent group&f=false (Accessed: 12 October 2017).
- Niemi, J. (2015) 'Onko "oikeus ja sukupuoli" oikeudenala?', *Lakimies*, 113, pp. 1022–1039. Available at: <https://www.doria.fi/handle/10024/127130> (Accessed: 24 November 2021).

- Palmer, M. (2017) *Domestic violence and mediation in contemporary China*. Available at: <https://ssrn.com/abstract=2943961>.
- Park, M. and Chesla, C. (2007) 'Revisiting Confucianism as a Conceptual Framework for Asian Family Study', *Journal of Family Nursing*, 13(3), pp. 293–311. doi: 10.1177/1074840707304400.
- Perry, E. J. and Selden, M. (2010) *Chinese society : change, conflict and resistance*. Routledge.
- Pilcher, J. and Whelehan, I. (2004) *50 Key Concepts in Gender Studies*. London: Sage Publications.
- Pils, E. (2017) *Human rights in China : a social practice in the shadows of authoritarianism*. John Wiley & Sons.
- Ramazanoglu, C. and Holland, J. (1999) 'Tripping Over Experience: Some Problems in Feminist Epistemology', *Discourse: studies in the cultural politics of education*, 20(3), pp. 381–392.
- Ramazanoglu, C. and Holland, J. (2002) *Feminist Methodology: Challenges and Choices*. SAGE Publications.
- Roche, M. (2018) *Mega-events and social change, Mega-events and social change*. Manchester University Press. doi: 10.7765/9781526117090.
- Rosaldo, M. Z., Lamphere, L. and Bamberger, J. (1974) *Woman, culture, and society*. Stanford: Stanford University Press.
- Rosen, L. (2017) *Law As Culture : an Invitation*. Princeton University Press.
- Rosen, S. (1995) 'Women and Political Participation in China', *Pacific Affairs*, 68(3), p. 315. doi: 10.2307/2761128.
- Ross, H. (2015) 'Challenging the Gendered Dimensions of Schooling: The State, NGO's and Transnational Alliances', in Postiglione, G. A. (ed.) *Education and Social Change in China*. 1st edn. New York: Routledge, pp. 25–54.
- Santos, G. D. and Harrell, S. (2016) *Transforming patriarchy : Chinese families in the twenty-first century*. University of Washington Press.
- Saresma, T. (2010) 'Kokemuksen houkutus', in Saresma, T., Rossi, L.-M., and Juvonen, T. (eds) *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino, p. 347.
- Sargezon, S. (1995) *Why Women Own Less, And Why It Matters More in Rural China's Urban Transformation, Chinape perspectives*. C.E.F.C.
- Sargezon, S. (2006) 'Introduction: women and policy and institutional change in rural China', *Journal of Contemporary China*, 15(49), pp. 575–583. doi: 10.1080/10670560600836523.
- Scott, J. W. (1991) 'The Evidence of Experience ', *Critical Inquiry*, 17(4), pp. 773–797.
- Shi, W., Markoczy, L. and Stan, C. V. (2014) 'The Continuing Importance of Political Ties in China', *Academy of Management Perspectives*, 28(1), pp. 57–75. doi: 10.5465/amp.2011.0153.
- Shin, H. B. (2013) 'The Right to the City and Critical Reflections on China's Property Rights Activism', *Antipode: a Radical Journal of Geography Antipode Shin, H.B. Antipode*, 45(5), pp. 1167–1189. doi: 10.1111/anti.12010.
- Silverstein, M., Cong, Z. and Li, S. (2006) 'Intergenerational Transfers and Living Arrangements of Older People in Rural China: Consequences for Psychological Well-Being', *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 61(5), pp. S256–S266. doi: 10.1093/geronb/61.5.S256.
- Smith, D. E. (1987) *The everyday world as problematic : a feminist sociology*. University of Toronto Press.
- Smith Finley, J. (2018) 'Now We Don't Talk Anymore: Inside the Cleansing of Xinjiang', *ChinaFile*, 28 December. Available at: <https://www.chinafile.com/reporting-opinion/viewpoint/now-we-dont-talk-anymore> (Accessed: 25 May 2020).
- Song, Y. (2014) 'What should economists know about the current Chinese hukou system?', *China Economic Review*, 29, pp. 200–212. doi: 10.1016/j.chieco.2014.04.012.
- Song, Y. and Dong, X.-Y. (2017) 'Domestic Violence and Women's Land Rights in Rural China: Findings from a National Survey in 2010', *The Journal of Development Studies*, 53(9), pp. 1471–1485. doi: 10.1080/00220388.2016.1257119.

- Srivastava, D. K. and Gu, M. (2009) ‘Law and Policy Issues on Sexual Harassment in China: Comparative Perspectives’, *Oregon Review of International Law*, 11(43), pp. 43–70.
- Stacey, J. (1975) ‘When Patriarchy Kowtows: The Significance of the Chinese Family Revolution for Feminist Theory’, *Feminist Studies*, 2(2).
- Stacey, J. (1983) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. Berkley: University of California Press.
- Strauss, J. (2006) ‘Introduction: In Search of PRC History’, *The China Quarterly*, 188(01), p. 855. doi: 10.1017/S0305741006000464.
- Su, L. H. (2017) *China's Nee Domestic Violence Law: Keeping Victims out of harms Way*. Available at: <http://www.wunan.com.tw/www2/> (Accessed: 25 May 2021).
- Sun, X. and Guo, C. (2006) ‘Application of Legal Paternalism in China’, *Social Science in China*, 1. Available at: http://en.cnki.com.cn/Article_en/CJFDTOTAL-ZSHK200601005.htm (Accessed: 12 November 2018).
- Tang, C. S. . and Cheung, F. M. C. (2002) ‘Social construction of women as legitimate victims of violence in Chinese societies’, *Violence Against Women*, 8(8), pp. 968–996.
- Thornton, A. and Lin, H. (1994) *Social change and the family in Taiwan*. University of Chicago Press.
- Tien, J. S. (1986) ‘Long and Winding Road: Chinese Women’, in Stacey, J. (ed.) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. US-China Review.
- Tinker, I. and Summerfield, G. (1999) *Women's rights to house and land : China, Laos, Vietnam*. Lynne Rienner Publishers.
- To, S. (2013) ‘Understanding Sheng Nu (“Leftover Women”): The phenomenon of late marriage among Chinese professional women’, *Symbolic Interaction*, 36(1), pp. 1–20. doi: 10.1002/SYMB.46.
- Veeck, G. et al. (2011) ‘China’s Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic, and Social Change’, *All Books and Monographs by WMU Authors*.
- Wallis, C. and Shen, Y. (2018) ‘The SK-II #changedestiny campaign and the limits of commodity activism for women’s equality in neo/non-liberal China’, *Critical Studies in Media Communication*, 35(4), pp. 376–389. doi: 10.1080/15295036.2018.1475745.
- Wang, F.-L. (1998) *Institutions and institutional change in China : premodernity and modernization*. St. Martin’s Press. Available at: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=Ub5sCwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=wang+fe+i+ling+institutions+and+*&ots=DYqzsxWJlh&sig=YFxfy7JZO5B_Fcg1fwVG3ylcNYM&redir_esc=y#v=onepage&q=wang fei ling institutions and *&f=false (Accessed: 13 October 2017).
- Wang, F.-L. (2005) *Organizing through division and exclusion : China's Hukou system*. Stanford University Press. Available at: <http://www.sup.org/books/title/?id=7081> (Accessed: 13 October 2017).
- Wang, H. et al. (2017) ‘Land expropriation in urbanizing China: an examination of negotiations and compensation’, *Urban Geography*, 38(3), pp. 401–419. doi: 10.1080/02723638.2016.1154413.
- Wang, Q. (1995) ‘Young Feminist Activists in Present-Day China: A New Feminist Generation?’, *China Perspectives*, (2018/3), pp. 59–68.
- Wang, Y. (2010) *Harmony and War: Confucian Culture and Chinese Power Politics*. Columbia University Press.
- Wang, Y. (2017) *Social Security in China: On the Possibility of Equitable Distribution*. Springer.
- Wang, Z. and Zhang, Y. (2010) ‘Global Concepts, Local Practices: Chinese Feminism since the Fourth UN Conference on Women’, *Feminist Studies*, 36(1), pp. 40–70.
- Warner, M. (1996) ‘Human Resources in the People’s Republic of China: the “Three Systems” Reforms’, *Human Resource Management Journal*, 6(2), pp. 32–43. doi: 10.1111/j.1748-8583.1996.tb00402.x.
- Weede, E. (1981) ‘Income Inequality, Average Income, and Domestic Violence ’, *The Journal of Conflict Resolution*, 25(4), pp. 639–654. Available at: <https://www.jstor.org/stable/173913?seq=1> (Accessed: 8 June 2021).
- Wei, Y. D., Lin, J. and Zhang, L. (2020) ‘E-Commerce, Taobao Villages and Regional Development in China’, *Geographical Review*, 110(3), pp. 380–405. doi: 10.1111/gere.12367.

- Weil, R. (2008) ‘a house Divided: china after 30 Years of “Reforms”’, *Economic & Political Weekly EPW December*, 27.
- White, L. T. (1977) *Deviance, modernization, rations, and household register in urban China. Deviance and Social Control in Chinese Society*. New York: Praeger.
- Whyte, M. K. (2005) ‘Continuity and Change in Urban Chinese Family Life’, *The China Journal*, 53, pp. 9–33. doi: 10.2307/20065990.
- Whyte, M. K. (2010) *One country, two societies : rural-urban inequality in contemporary China*. Harvard University Press.
- Whyte, M. and Xu, Q. (2003) ‘Support for Aging Parents from Daughters versus Sons’, in Whyte, M and Arbor, A. (eds) *China’s Revolutions and Intergenerational Relations*. Center for Chinese Studies, University of Michigan, pp. 167–196.
- Wing Chan, K. and Buckingham, W. (2008) ‘Is China Abolishing the Hukou System?’, *The China Quarterly*, 195, pp. 582–606. doi: 10.1017/S0305741008000787.
- Wing, K. and 陈金永 C. (2019) ‘China’s Hukou System at 60: Continuity and Reform’, in Yep, R., Wang, J., and Johnson, T. (eds) *Handbook on Urban Development in China*. 1st edn. Elgar, pp. 59–79. doi: 10.13140/RG.2.2.27446.80960.
- Wolf, M. (1985) *Revolution postponed: women in contemporary China*. Stanford: Stanford University Press.
- Woo, M. Y. K. (2003) ‘Shaping Citizenship: Chinese Family Law and Women’, *Yale Journal of Law and Feminism from the Yale Journal of Law and Feminism*, 15(1), pp. 99–134.
- Woo, M. Y. K. (2005) ‘Law, Development, and the Rights of Chinese Women: A Snapshot from the Field’, *Columbia Journal of Asian Law*, 19, pp. 345–358.
- Woo, M. Y. K. (2017) ‘Court Reform with Chinese Characteristics’, *Washington International Law Journal*, 27(1), pp. 12–13. Available at: <https://digitalcommons.law.uw.edu/wilj/vol27/iss1/10> (Accessed: 26 May 2021).
- Wood, A. W. (2014) *The free development of each : studies on freedom, right, and ethics in classical German philosophy*. 1st edn. Oxford Scholarship Online.
- Woodhams, C., Lupton, B. and Xian, H. (2009) ‘The persistence of gender discrimination in China – evidence from recruitment advertisements’, *The International Journal of Human Resource Management*, 20(10), pp. 2084–2109. doi: 10.1080/09585190903175647.
- Wu, X. and Treiman, D. J. (2004) ‘The household registration system and social stratification in China: 1955–1996’, *Demography*, 41(2), pp. 363–384. doi: 10.1353/dem.2004.0010.
- Xiang, J. (2015) ‘Gendered pathways to hukou status mobility in China’, *Chinese Journal of Sociology*, 1(2), pp. 231–253. doi: 10.1177/2057150X15579147.
- Xie, Y. (2013) ‘Gender and Family in Contemporary China’.
- Xie, Z. (1994) ‘Regarding men as superior to women: impacts of Confucianism on family norms in China.’, *China population today*, 11(6), pp. 12–6. Available at: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12290499> (Accessed: 29 November 2016).
- Xin, L. (2014) ‘Party Spies, Security Checkpoints Cover Beijing Ahead of Anniversary’, *Radio Free Asia*, 30 May. Available at: <https://www.rfa.org/english/news/china/anniversary-05302014125626.html?searchterm=utf8:ustring=Xin+Lin> (Accessed: 29 April 2019).
- Xu, S. and Fuller, T. (2018) ‘Land transfer and the political sociology of community: The case of a Chinese village’, *Journal of Rural and Community Development*, 13(3), pp. 38–55. Available at: www.jrcd.ca (Accessed: 23 March 2021).
- Xu, X., Campbell, J. . C. and C., Z. C. (2001) ‘Intimate Partner Violence Against Chinese Women: the past, present and future’, *Trauma, violence and abuse*, 2(4), pp. 296–315.
- Young, J. (2013) *China’s Hukou System*. London: Palgrave Macmillan UK. doi: 10.1057/9781137277312.
- Yuen, S. (2014) ‘Disciplining the Party: Xi Jinping’s anti-corruption campaign and its limits’, *China Perspectives*, (3), pp. 41–47.

- Zeng, B. (2014a) ‘Journal of International Women’s Studies Women’ s Political Participation in China: Improved or Not?’, *Journal of International Women’s Studies*, 15(1), pp. 136–150.
- Zeng, B. (2014b) ‘Women’ s Political Participation in China: Improved or Not?’, *Journal of International Women’s Studies*, 15(1), pp. 136–150.
- Zhang, H. and Zhao, R. (2018) ‘Empirical Research on Domestic Violence in Contemporary China: Continuity and Advances’, *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 62(16), pp. 4879–4887. doi: 10.1177/0306624X18801468.
- Zhang, J., Wang, R. and Lu, C. (2019) ‘A quantitative analysis of Hukou reform in Chinese cities: 2000–2016’, *A Journal of Urban and Regional Policy*, 50(1), pp. 201–221. doi: <https://doi.org/10.1111/grow.12284>.
- Zhao, L. (2017) *China’s Development*. Singapore: World Scientific Publishing Co. (EAI Series on East Asia). doi: 10.1142/10530.
- Zhao, N. et al. (2019) ‘Beijing Points System Mints 6,007 New Residents’, *Caixin Global*, 18 October. Available at: <https://www.caixinglobal.com/2019-10-18/chart-of-the-day-beijing-points-system-mints-6007-new-residents-101472950.html> (Accessed: 23 April 2020).
- Zhao, S. (2004) *A Nation-State by Construction: Dynamics of Modern Chinese Nationalism*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Zheng, W. (2005) ‘State Feminism? Gender and Socialist State Formation in Maoist China’, *Feminist Studies*, 31(3), p. 519. doi: 10.2307/20459044.
- Zheng, Y. and Tok, S. K. (2007) ‘Haarmonious Society’ and ‘Harmonious World’: China’s Policy Discourse Under Hu Jintao .
- Zhou, C. et al. (2015) ‘China’s left-behind children: Impact of parental migration on health, nutrition, and educational outcomes’, *Health Affairs*, 34(11), pp. 1964–1971. doi: 10.1377/hlthaff.2015.0150.
- Zimmermann, M. A. (2012) ‘Summary of 2011 17-Province Survey’s Findings: Insecure Land Rights’, *Landesa*. Available at: http://zpmpd2mgwg34rgsm60didr9-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/Landesa_China_Survey_Report_2011.pdf (Accessed: 6 July 2017).

Pia Eskelin & Amalia Verdu Sanmarin & Johanna Niemi (2022)
Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism
and its Effect on Chinese Women.

Retfærd 1/2022, 27-41

IV

Back to Family Values: Xi Jinping's Embrace of Confucianism and its Effect on Chinese Women

Eskelinens, Pia, University of Turku; Verdu Sanmartin, Amalia, University of Turku; Niemi, Johanna, University of Helsinki

Abstract: This article examines Chinese gender policies since 2016 when president Xi Jinping held his famous speech on family values. The particular focus of this study is on the role of the All-China Women's Federation (ACWF), the most important women's organization in China, in representing women's interests. The article addresses the organization's role as balancing between the state, the Chinese Communist Party, and the women it seeks to support and represent. Using feminist intersectional methods, an analysis on the policy changes and their effect on Chinese women and the ACWF in particular is presented. The research methods facilitate the understanding of Chinese society as including a variety of perspectives and voices, the study of which calls for attentive observation and collection of diverse evidence. The article uses different sources, including political documents, publications, observations, and unique data from interviews with ACWF representatives (Chinese women) conducted in semi-urban areas analysed in the context of Chinese gender politics. The findings show that the long-standing constitutional commitment to sexual equality and the Chinese version of state feminism have not eliminated the patriarchal structures at the grassroots level. The recent recourse to Confucianism tends to legitimate such structures and endanger the ACWF's mission of supporting the local women

1. Introduction

1.1 New Emphasis on Family values

In 2016, at a conference to honour model families across China, President Xi Jinping stated that traditional family values have been engraved in the minds and melted into the blood of the Chinese people (*All China Women's Federation*, 2016). He continued by calling for efforts to enhance virtue and civility in Chinese families and to make them an

important foundation for national development, progress, and social harmony. While President Xi clearly supports socialist family values, he draws his inspiration from China's imperial past and Confucian traditions (Economy, 2014), both of which emphasise the importance of strong family loyalties (Bell, 2009). No doubt, these traditions have sustained Chinese society but they have been in the background during the socialist hegemony (Li, 2015; Adler, 2011; Dutton, 1992). The aspiration for gender equality has always been part of the Chinese interpretation of socialist

and Marxist rhetoric, however, this speech in 2016 marked a change in policies regarding women, families, and gender equality.

President Xi's desire to keep traditional Chinese values alive (*All China Women's Federation*, 2016) has influenced policies⁴⁴. Since gaining power at the Eighteenth Party Congress, Xi Jinping's policies have taken distance from many of Deng Xiaoping's axioms⁴⁵ that shaped the Chinese Communist Party's (CCP) political and economic policies from 1978 to the 1990s. Specifically, the new leadership has shifted Deng's ideals about putting institutions ahead of individuals (Lam, 2015; Economy, 2014) and collective leadership to the rule of personality or hierarchical power.)

President Xi has depicted himself as committed to gender equality while keeping silent on the important issues of gender *inequality*. Paradoxically, he has set out a clear message on family values

in several speeches showing that his political views, particularly on gender, are conservative. (Liu, 2018) Emphasising the *unique role* of women in the family, he has identified their main service to the country as caring for the elderly and educating children. By describing the perfect wife as *virtuous* and the perfect mother as *kind*, Xi has reproduced the well-worn metaphor that the stability of the household, headed by a patriarch, rests on the shoulders of the virtuous wife and the good mother.(Hird, 2017)

Xi's speech provoked different interpretations closely related to the different relations and powers. In particular, Xi's speech affected the All China Women Federation (ACWF). Founded in 1949, the ACWF's mission is to promote women's position in society and to give concrete support and advice to Chinese women, based on the socialist understanding of gender equality and family values.⁴⁶ From the beginning, the ACWF has had a complex and dual role.

⁴⁴ Xi's focus to traditional Chinese values has been observed since his 2013 pilgrimage to Qufu. Since that researchers and media have highlighted the turn to the "Official Confucianism" which spread into the attack to 'Western culture' and focus on the construction of the "China dream".(Chang and Ren, 2018)

⁴⁵ Deng's axioms are the basic rules or procedures to be used by the Chinese Communist party: collective leadership instead of rule of personality; separation of Party and government; the organisational principle of the five lakes and four seas and the delegation of authority to localities; the demobilisation of a million soldiers (Lam, 2015).

⁴⁶ More on these actions: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/about/1503/2337-1.htm> Research on the role of the ACWF, has highlighted its targets, development, and the position as a Civils Society Organisation (CSO) in the Chinese society. Korabik (1993) and Liu (2005) suggest that even though the ACWF was established to break down Confucian traditions of male superiority, it has not achieved the goal. However, there is no research on the role of the ACWF after the change in the politics since 2016. As a counterforce, there has been new forms of feminist collective actions that emerge in the social media (Ewig and Ferree, 2013) including high-risk activism challenging gender relations in China. (Ferree, 2018)

Intricately connected to the Chinese Communist Party (CCP), the ACWF has a mandate to enforce and communicate the policies of the state-party whilst also supporting women and voicing their concerns in the political arena. The Federation has clearly identified itself as the representative of women's interests in Chinese society (Zheng, 2011).

President Xi Jinping is considered of being "a decisive leader, stronger than his predecessor and determined not only to manage China but to transform it to meet huge unsolved challenges, primarily at home but also abroad." (Bader, 2016) Xi has also had his name inscribed in the Chinese Communist Party (CCP) constitution. (Bougon, 2018) This privilege has only been enjoyed by Mao Zedong during his lifetime. In the light of this, Xi Jinping has a strong personal contribution to the theories that he presents. Of course, Xi has an inner circle and the party apparatus behind him that provide ideas but still, having studied Xi's previous and current political discourses, we believe that he himself is the primus motor and the symbolic representative behind these new thoughts and policies.

The purpose of this article is to investigate how the change in politics is affecting Chinese women. To do this, we analyse how the ACWF is able to work under the current policies and how these changes will affect its work towards gender equality. Closely related to the CCP and covering the whole country and all levels of the society, the ACWF has a paramount role in shaping

the future of Chinese women. The ACWF is in the middle of the negotiations on women's position in Chinese society as they act in the political processes integrating women's rights into policies and at local levels implementing the policies and representing women. In order to understand the changes, this article focuses on the grass root work on women's issues conducted by the ACWF after the amendment to the gender politics of the CCP and President Xi's comments upholding gender roles.

1.2 Theory and Methodology

This article is the result of the analysis of the data gathered for the study of the *hukou* system and use of land in Chinese semi-urban areas and their effects on rural women (Eskelinen 2022). The interview protocol included questions on the work of ACWF, such as "What do you (ACWF) think is the biggest problem now for rural women and "In 2016, President Xi urged to bring back traditional family values that might diminish women's equality. What do you (ACWF) think of that?"

The unique original data for this article are three semi-structured interviews that the main author conducted in two cities Central and Eastern China in April 2017 and in April 2018. In city A, the ACWF had three female/women interviewees, and in city B, there were four ACWF officers. They are identified as City B and City A. The third interview was with an expert professor on human rights, equality, and land use.

Since this research topic is sensitive, we cannot provide more information on the interviewees. Organising the interviews was relatively easy once PE had found and got in touch with right persons (through e-mail and phone). However, finding the right persons took some time, but fortunately, PE had quite strong and wide networks in China.

Analysing the data, the complex role of the ACWF appeared as a research topic per se. In addition to interview data, the article utilizes different sources, such as political documents, publications, observations during research trips and lectures given by the authors with ensuing questions and discussions.

The analysis of the interviews and data showed that the unsaid and silences play a fundamental role while researching China. Thus, addressing the complexities of China requires a theoretical approach that allows to highlight and account for the materiality of the nonhuman and the human. The material, following Barad (2007) refers to the agency of matter which does not imply the usual concept of the material but rather the agency of every element human and non-human involved in the research. Therefore, this research is informed by Feminist new materialist attempting to a theoretical and practical "onto-epistemological" turn to matter.(Diana Coole and Frost, 2010) We paid attention to the unsaid and attenuated meanings, silences, looks, unanswered comments and questions. This

meaning that we look at all data as a research-assemblage (Fox and Alldred, 2014) to understand the dynamic process of interactions that affect the becoming of women and the ACWF. The research-assemblage involves multiple relations and combines everything that is contained/included in the research process: the researched events, the methodology, theory, the researchers and the contexts, the analysis and the writing of the texts. (Diane Coole and Frost, 2010).

Addressing the data as a research-assemblage facilitates to look at "the *micropolitics* of different research-assemblages" (Fox and Alldred, 2015, p. 3), that is, how the ideological elements, such as Marxist theory and equality or the new emergence of Confucianism, are displayed at the grass-roots level.(Taguchi, 2012; Ulmer, 2016) In particular, we refer to the Foucault's concept of power (Foucault 1994), accounting for how power works in interactions at the grass-root level. Even if China has a strong central power, the operation of power at the grass-root level is not unilateral, nor simple. Therefore, the analysis of ACWF's role at the cross-roads of hierarchical power structures and the representation of local women is of particular interest for anyone who wants to understand the Chinese society.

1.3 Structure of the Article

This paper has been divided into four parts. After introduction, the second part

deals with changes in politics and feminism. In this section we provide a summary of previous research on Chinese women, reporting ambiguous results of the Marxist state feminist pursuit for equality, and how the ACWF's dual role between the state and women id affecting ACWF's role in the Chinese society. The third section presents the findings of the research, focusing on the materiality of the discourse between power relations. This chapter also explains the findings of the interviews in relation to the other data. Finally this article provides conclusions.

2. Changes in politics and feminism

2.1 Women in historic China

Prejudice against women had existed in China long before Confucianism. However, Confucianism has been the chief codifier of women's behaviour in China, (Gao, 2003) even though at the beginning, the Masters of Confucianism did not explicitly put women in a subordinate position, and in a patriarchal and highly hierarchical society, not only women but all members had their fixed and clear roles. (Valutanu, 2012) One thing to be sure is that Confucius (c. 551-479 BC) never directly wrote any treatise on women, nor did he formally teach any female students. (Pang-White, 2016)

The Confucian Four Books for Women, *Nü Sishu*, however, provides readers with an invaluable look into the

long-standing Chinese tradition of women's writings, lives, education, history, and philosophy. The *Nü Sishu* demonstrates that not only women could think but also, they could think well. (Wang *et al.*, 1624) These women writers found inspiration from the Confucian canons in developing their own understanding of women's identity. They formulated arguments therein to defend women's rights and to empower women as much as each author saw fit, even under the constraints of an extremely conservative feudal society in imperial China. (Pang-White, 2016)

2.2 Women in modern China

According to earlier research, there is a connection between the wider revolution movement and the organising of women to achieve new equality rights (Croll 1980). The balance of these dual demands has affected the development of feminism and women's equality: economic, political, and social improvements have contributed to the well-being of women. However, Elisabeth Croll concluded that economic development did not considerably enhance equality in China (Croll, 1980). Women have lived through many different transformations of gender practices and expectations (Harriet. Evans, 2007).

Harriet Evans' work on Chinese women and their changing position in Chinese society shows how women's roles have been neutralised, following the government's agenda, so that women have faded into the background

of society (Evans 2010). This neutralisation reveals communism's ideological limitations on gender and feminism and its failure to serve women's interests (Harriet Evans, 2007).

Margaret Woo (2005; 2003) has emphasised reliance on legal structures and the language of rights but she suggests that formal law and legal procedures by themselves are insufficient. She argues that China should determine what priority it gives to equality and women's rights even when these goals might conflict with other state goals, such as economic development and nation-building. Woo argues that while political and civil rights are asserted against the state, socio-economic rights, and most importantly equal access to socio-economic rights, also require a guarantee from state.

Isabelle Attené (2012) highlights discrimination and unequal treatment on the Chinese labour markets, manifested in the lesser-value status of women. She argues that discrimination in the labour market poses a challenge to the Chinese authorities both from individual and economic point of view. Individual women are dissatisfied with their employment rights and their access to work. In addition, the repercussions of demographic gender-based discrimination in the society are considerable, since they affect not only marriage and sexuality, but also the availability of labour.

2.3 Chinese Feminism

Contemporary feminism is mainly located within the West, often ignoring the relevant contributions of feminists

from other parts of the world. Notwithstanding the current backlash in China, Chinese feminism has a prominent history, present and, hopefully, a future. Chinese feminism has developed in two different ways: as state feminism, described by Zheng Wang and Zhang Ying (2010), and activist feminism. These two faces of Chinese feminism symbolise the fight between state-imposed beliefs on the meaning of being a woman and the self-owned identities of women.

Socialist state feminism first referred to women in powerful positions in the communist party, who promoted women's rights in the early stages of the communist revolution (Zheng, 2011). As mentioned earlier, the promotion of women's wellbeing was seen as a natural consequence of the general improvement of the social conditions of the population in the progress of the socialist and Marxist state, much like state feminism in the Nordic countries (Outshoorn & Kantola 2007; MacBride & Mazur 2010). The term state feminism is still used in China today; with the state appearing as the father who knows what is best for his daughters.

As research on women's situation in China has shown (Sub-Chapter 2.1), the state feminist approach has not led to gender equality (Croll; Evans; Woo). Thus, the state and the society can be characterized as patriarchal (Walby et al.) and permeated by structural and gendered power relations (MacKinnon 1979; Scales 2006; Hirdman 1998). In particular, several researchers have pointed out the paternalist organisation of Chinese

institutions (Farh and Cheng, 2000; Sun and Guo, 2006; Kandiyoti, 1988) legitimised by Confucianism. The top-down hierarchy of the authoritarian society guides the organisation of government officials, CSO's, citizens and the entire society (Naughton and Yang, 2004).

Power is not only hierarchical but also reproduced and resisted in interaction (Foucault 1994). Since the 1990s, activist feminism has emerged within China (Q. Wang, 1995), such as the Feminist Five (Hong Fincher, 2016) or the Hooligan Sparrow a.k.a. Ye Haiyan (*Hooligan Sparrow*, no date). In addition, one of the most prominent Chinese feminists is the U.S. based Lü Pin whose effort cannot be ignored when discussing feminism in China. These new feminist movements emphasise sex and gender as performances and the performance as resistance (Butler 2011).

Xi's attempts to impose traditional gender norms have not hindered a growing number of Chinese women from embracing feminism in its different forms (Gillezeau, 2019). At the same time, some women understand feminism as the female management of the household (Ens Manning, 2011). We envisage a confrontation among what a daughter ought to be and what she wants to be. However, in our intersectional analysis, it is not a matter of what a woman wants or should be but, rather, how difference and power affect women (Crenshaw 1990; Lutz et al. 2010; Yuval Davis

2006). Several intersecting factors influence the situation of the women in this study besides their female gender. Foremost, they are residents of rural and semi-urban areas, which is a paramount aspect of their position and rights in the Chinese society. In addition, the women who seek advice from ACWF are young adults. Furthermore, the ACWF workers and representatives are professionals who advise and support women regarding their rights in marriage, property, and violence. Thus, gender, age, marital status, and locality are the intersecting power relations shaping their lives in intertwining and unique way: each of them affecting what they are. However, intersectionality highlights how intersectional power relations change the outcome of policies and laws.

2.4 The All-China Women Federation: The Dual Role

Originally in 1949, the ACWF was established by the Chinese Communist Party with the dual objective of communicating party policy downwards through the administrative system to women and of representing women by transmitting grassroots opinions upwards (Zhang, 2001). When it was founded, the government gave the ACWF a mandate to oversee policies targeted at improving the conditions of women (Korabik, 1993).

Thus, the ACWF is a party-state institution⁴⁷ that contributes to the CCP

⁴⁷ Party-state, or "partocracy," accurately captures China's political reality, government or rule by a single political party without opposition.

and supports its policies (Milwertz, 2002). It offers a route for applying policies and political opinions to its members and to the women in its sphere of influence (Franceschet, Krook, and Tan, 2018). The main idea was to diminish male superiority, supported by the Confucian traditions that kept women in subservient roles and resulted in a social system that was patriarchal, patrilocal and patrilinear in nature (Tien, 1986)

Nowadays, the All China Women Federation is the largest and most influential women's organisation in China with 940.000 local federations and 1,3 million group members (interview). It practices an organisational system that combines national, local, and community-level women's federations and groups. It defines itself as a mass organisation that unites Chinese women of all ethnic groups and all walks of life and strives for their liberation and development. The mission of the ACWF is to represent and uphold women's rights and interests and to promote equality between women and men.⁴⁸

To understand the context in which the ACWF operates, we address the

complex identity of Non-Governmental Organisation (NGO) or Civil Society Organisations (CSO) in China. The ACWF does not define itself as an NGO in their own introductory texts. However, they are labelled as a NGO on the ACWF's web-page where government agencies and Chinese NGOs are introduced (*NGOs*, no date)⁴⁹. New policy initiatives seeking to re-emphasise the leading role of the Chinese Communist Party across both the repressive and ideological state (Gow, 2017) have included tighter regulation of the funding and registration of domestic and international CSOs (Catá Backer, 2015).

The All China Women's Federation, like other civil society organisations, works in the area between the state-party and the citizens. Notwithstanding the dominant position of the CCP in the Chinese state and society, relationships among the state, the CCP and the civil society are complex. There has been social space for different organisations but this space is being reduced (Saich 2000) (*World Report, 2019 China*).⁵⁰ The dual role of the civil society organisations, as Liu's analysis shows, reflects both the influences of the communist state and a

⁴⁸ Read more: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/about/0/83-1.htm>.

⁴⁹ Many actors refer to NGOs when they are pointing at independent organisations. The term NGO is often used to denote international, non-governmental organizations. This study has chosen to use the term CSO, which refers to domestic organizations even though the term can be problematic in the Chinese context since it can be argued that China does not have a civil society.

⁵⁰ Some commentators avoid using the term Civil Society Organizations (CSO) in the Chinese context, but we have decided to use that term to underline the dual role of organizations like ACWF that have been able to work within and outside the political system.

limited amount of socioeconomic pluralism. (Milwertz, 2002). As Liu Dongxiao (in Milwertz 2002) suggests in the analysis of institutional heterogeneity, there are terms such as ‘tizhi nei’ [inside the institution] and ‘tizhi wai’ [outside the institution]. Our informants express this dualism as “We are independent...we are actually part of the Communist Party, in a way.” “Officially we are NGO, but the party has an interest in us.” (Interview).

The complex role of CSO organisations in the context of violence against women has been recognised by Andersson & Bengtson (2019) and Helminen (2019) in the Nordic countries. They found tensions between the CSOs’ own missions to represent women victims and the demand to provide services in agreement with the state agencies. Thus, the CSOs face a difficulty in maintaining their own mission, independency, and the ability to criticise state policies. Even if the ACWF operates in a closer affiliation with the state and the CCP, there is parallel tension between its role to represent women’s interests and rights and its obligation to implement state policies; especially as the policies surrounding the CSO’s are changing.

Teets (2014; 2009) and He & Thøgersen (2010) who describe the problematic relationship between the state and the CSOs as consultative au-

thoritarianism. Teets questions the possibility of CSOs to thrive and play important economic, social, and political functions under a one-party state. The term consultative authoritarianism⁵¹ refers to the situation in which the rulers preserve and protect the benefits of civil society, while mitigating the risk of being contested or challenged. Teets provides an example of consultative authoritarianism and its working method after the massive Wenchuan earthquake in Sichuan Province. Immediately after the earthquake, only the Chinese Red Cross was able to organise an action plan and obtain government approval for it. Other state run grass root groups did not have the resources, knowledge, or swiftness to organise relief and the local government suspected their motives due to the lack of understanding of their role. As a result, the local government did not grant permissions to enter disaster areas or partner any relief efforts. However, the public and the central government pressured the local government to allow other CSO groups to participate in the relief work. After some negotiations, the local government learned about the CSOs and their procedures and allowed them to participate in the relief efforts.

He & Thøgersen (2010) support Teets’ idea that political and administrative innovations and tools, such as public hearings, public opinion surveys and intra-party democracy, have renewed

⁵¹ Consultative authoritarianism combines pluralistic aspect of democratic governance with the state control mechanisms prevalent in authoritarian regimes.

consultative authoritarianism. In addition, they agree that while the more co-operative relationships between CSOs and the government generate better development outcomes, they simultaneously decrease the ability and likelihood that these organisations will challenge the authoritarian rule. Also the ACWF representatives have a strong commitment to improve women's lives through the party system: "We look after women and tell the party how women are doing and what the party should do in order to improve women's lives." (Interview S)

Unlike Red Cross, women's organizations almost by their existence challenge the patriarchal organization of the society. While ACWF has carefully marked its path during the communist rule, it faces new challenges with the shift to more conservative family and gender values.

2.5 The Confucianism behind Contemporary Chinese Socialism

At least on paper, China is still a socialist country adhering to the doctrine of Marxism-Leninism. However, the Marxist-Leninist influence is decreasing. According to Bell (2010, p.8), "hardly anybody really believes that Marxism should provide guidelines for thinking about China's political future. The ideology has been so discredited by

its misuses that it has lost almost all legitimacy in society". Since 1978, the CCP has slowly introduced a capitalist economy into China (Jiawen, 2009). However, as late as November 2013, the Central Committee of the CCP announced a decision,⁵² stating that the authorities were committed to constructing a country with a strong socialist culture. The Central Committee added that the Party must stay on the path of an advanced socialist culture imbued with socialism with Chinese characteristics. Furthermore, the decision declares the consolidation of the leading position of Marxism in the ideological arena (Lam, 2015; 2015). Finally, the Central Committee stated that revolution was not to be encouraged but rather harmony was to be emphasised (19th National Congress of the CCP, 2017). In other words, the class struggle was subdued and replaced by harmonious coexistence and socialism with Chinese characteristics and an orientation towards Confucianism (Sun, 1993).

It is a common view among researchers that the party-state is re-introducing Confucianism⁵³. According to Min and Galigowski (1999) "The Confucian tradition has been revived by the authorities as an important cultural resource from which a new national identity can be constructed." Already during his presidency (2003-2013), Hu Jintao

⁵² Decision on Major Issues Concerning Comprehensively Deepening Reforms.

⁵³ Confucianism being traditional Confucianism because new Confucianism differs from the traditional one and it is the one serves to Xi's ideology and objectives to have total control.

promoted a Harmonious Society with Confucian undertones (Zheng and Tok, 2007) and president Xi has followed this path. Since 2012, the China Dream⁵⁴, a component of the Xi administration's hallmark political discourse, lays out a vision with a dialectical relationship between nation, society, and the citizen. The China Dream represents the CCP's values, in contrast to western liberal values. Furthermore, the China Dream avoids teaching Marxist dogma, which is largely absent in terms of slogans and aesthetics, in favour of aligning notions of citizenship with Confucian ethical concepts, including filial piety, self-cultivation and the morally superior person (Gow, 2017).

3. Findings

3.1 The Materiality of the Discourse between Power Relations

The interviews took place in 2017-18 relatively soon after Xi Jinping's speech in 2016. Notwithstanding, the informants were aware of the changes in the political atmosphere. Overall, the informants were receptive and willing to answer the questions and reflect on the effects of policy changes. Their answers described a situation, in which various

policies, practices and procedures that have changed the grass-root level work of the ACWF in certain areas.

We analyzed the data by selecting two domains: The ACWF and women's status in relation to Xi's speech and change in policy. The themes that emerged from the interviews were gender inequality and degrading attitudes towards women, caution towards state policies, lost relative independency and uncertainty of the (near) future. These themes primarily affect the work of the ACWF. Secondarily, these themes and their consequences also influenced women, as the ACWF would not be able to provide adequate support and guidance.

The ACWF interviewees talked proudly about their work, for example, an educational project informing women about their rights: "At first it was difficult, we didn't have money, not enough. Only few people participated in educating, talking to people. Now those people we have helped are telling their neighbours about this project...It is like a snowball."

The effect of President Xi's discourse has become evident in actions and campaigns of provincial women's federations. Even if the speech had not

⁵⁴ In 2012, Xi Jinping addressed proposed the "China Dream" as his vision of the PRC's future direction. Xi's China dream is for the great rejuvenation of the Chinese nation, which, as he later explained, means achieving a rich and powerful country, the revitalization of the nation, and the people's happiness. Read more: Zhao Suisheng, *The Making of China's Foreign Policy in the 21st century: Historical Sources, Institutions/Players, and Perceptions of Power Relations*, Routledge, 2018.

led to formal changes in laws and policies, it had material effects and it tangled with fears, assumptions, acts and events in shifting assemblages. Xi's understanding of equality and women's role shows the effects of hierarchical power. After a period of hostilities and pressure from the Chinese authorities Guo Jianmei, the founder of the Beijing Zhongzhe Women's Legal Counselling and Service Centre, closed the centre down (Tatlow, 2016; Jiang and Chen, 2016). Furthermore, in 2017 and 2019, on the eve of International Women's Day, the Chinese authorities closed the social media account of feminist activist Lü Pin at Sina Weibo; her website is a prominent women's rights website. The authorities silenced feminist voices by preventing activists from engaging in public activities on and around International Women's Day (Wong, 2019). (Tatlow, 2107).

The promotion of women's traditional roles started to take place. In April 2017, the Deyang Women's Federation in Sichuan province promoted a training course in knitting and weaving as a virtue and wisdom class for women.⁵⁵ In March 2018, the Zhenjiang Women's Federation in Jiangsu province established the "New Era Women's School" offering classes on

proper sitting posture.⁵⁶ In the same month, the Minqin Women's Federation hosted a workshop on family education discussing how women could best play the role of a mother, a wife and a daughter.⁵⁷ However, the ACWF members were aware of their role in promoting and representing women's interests:

"...it is very disturbing that Xi wants to bring back the traditional family values. ... We have helped women to be women, not just mothers or wives." (ACWF, City B).

Given the dual task of the ACWF as an intermediary organ, it faces the crucial dilemma of having to prioritise the sometimes contradictory interests of its members and those of the Party (Molyneux, 1981). Operating within Chinese society it is difficult to maintain both independency from and acceptance of the control exerted by the CCP and the government. On the one side ACWF underline their role in-between the women and the party:

"We have to be active. Very active....We talk to everyone, women, the party. We interact. We make formal statements and then we send a very strong message." On the other side, the ACWF had already retracted to its role as a party organ: "...we just follow

⁵⁵ Dé yáng shì fù lián "dé huì kè tang" bù lā gé shǒu gōng kè kāi kè lā, 2017. <http://www.dywomen.gov.cn/show.asp?id=313>

⁵⁶ (江苏成立“新时代女子学堂”, 2018) jiāng sū chéng lì “xīn shí dài nǚ zǐ xué tang. <http://news.hsw.cn/system/2018/0326/971888.shtml?rand=2O5ZwMHq>

⁵⁷ (县妇联举办“传家训·立家规·扬家风”主题讲座, 2018) Xiàn fù lián jǔ bàn “chuán jiā xùn· lì jiā guī · yang jiā fēng” zhǔ tí jiǎng zuò. <http://www.minqin.gansu.gov.cn/Item/72905.aspx>

what the Party says, they make the rules, we follow.” “They (the Party) can tell us what we can do.” (ACWF, City B).

At the same time, the ACWF has adopted a more passive role in passing on information or advice to the authorities. By doing so, the ACWF is not only following the policies with more care, but they are clearly discarding their role as an advocate for women, which had led to some frustration within the ACWF:

“We just want to help.” (ACWF, City B).

This situation is problematic for Chinese women in general but especially for those in rural areas. In these areas, women are in a more vulnerable situation due to numerous reasons. First and foremost, according to the interviews, women are considered lower than men, which is one of the major reasons women can be treated differently than men. However, there attitudes are also challenged:

“In those areas we have been there for so long that people, also men, believe that women are equal. They have seen how much money or something women bring to family, to village. But schools. They teach children women are lower than men. We can't change that.” (ACWF, City A)

Secondly, the village councils which are grass-root decision makers seem to be predominantly male. Women have no proper represented representation in village councils. However, the ACWF representatives see their role as educator also here:

“We should protect and educate, especially educate families that women can be and should be decision makers.” (ACWF, City A)

Furthermore, the ACWF identified a new phenomenon: Despite the change within the ACWF to adapt to Xi's policies, in some parts of the rural areas men at the village councils do not accept the ACWF and its work. These men are denying the ACWF access to their villages, because they consider the organisation is working against China and Xi's policies:

“...in some areas in the countryside, rural area, men are telling us to go away.” (ACWF, City B).

These kinds of procedures prevent rural women's rights being respected and materialised. The ACWF is not able to assist and give guidance to rural women as much as they would like to since they are not able to freely operate in these areas.

The U-turn to a more traditional way of living has also affected women's own opinion on their own position. The ACWF had identified that women also feel that they are lower than men and that they should obey their husbands:

“Women also believe that, sometimes, quite often now, that they should stay home and follow what their husband decides. What husband says.” (ACWF, City B)

3.2 Nuanced Influence

Instead of direct methods of control, the state increasingly uses nuanced and indirect methods to create positive and

negative incentives for group behaviour. Positive incentives consist of access to funding, policy process and legal status, whereas negative incentives consist of police harassment of staff, fines and an uncertain legal status (Teets, 2014).

One example of positive incentives is the Beijing municipal government funding of a group called One Kilogram More (Duo Bei Yi Gong Jin). The group coordinated a QQ platform between needy rural schools and potential urban donors; the donors participate by carrying a kilogram of books or other school supplies in their luggage to distribute to children in impoverished areas (Teets, 2012). In contrast, Oxfam provides an example of the use of negative incentives. Oxfam successfully partnered with local governments to undertake poverty alleviation programmes. However, after Oxfam attempted to link college students as volunteers with migrant workers, the Ministry of Education instructed all the universities in the area to stop collaborating with Oxfam. This illustrates that the officials are using more nuanced and indirect tools of state control in order to balance strategic ideas of meeting development goals and maintaining social order (Teets, 2014).

The level of the required or appropriate involvement of the state seems difficult to determine or define, because of the deficiencies in rule of law, as

claimed by Willy Wo-Lap Lam (2015).⁵⁸ Peking University political scientist Pan Wei has likewise complained that “the lack of the feeling of justice in everyday life is the core contradiction of this country’s governance.” (2014). Therefore, it seems logical to say that without the support from the state, it is difficult for ACWF to support and represent members of disadvantaged groups, such as (rural) women.

The Party has succeeded with nuanced means. Women themselves have started to restrict their own behaviour. There have been indications of this kind of behaviour previously (W. Li, 1999), but now according to the interviews, it seems to be increasing. Obviously, the ACWF cannot afford to lose the support of the government and the CCP. The fine line for organizations, such as ACWF, is crystallized in the following comment:

“Xi wants to take power. He is strong. Xi wants the Party to have power. Not women. We can help, but we have to be careful.” (ACWF, City B).

4. Conclusions

The purpose of the article was to examine how the changes in Chinese family and gender policies have affected women. In particular, the research question was how the All China Women

⁵⁸ Distributive justice concerns the nature of a socially just allocation of goods. A society in which inequalities in outcome do not arise would be considered a society guided by the principles of distributive justice. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. <https://plato.stanford.edu/entries/justice-distributive/>

Federation can balance its dual role as a state agency and as an organization supporting and representing women. As the ACWF is the largest, most influential and basically, only women's national organisation in China, it is even more important for them to preserve their independency as far as possible. Furthermore, to be considered a CSO, autonomy from the state and the Communist Party of China is vital. However, by securing its reputation as an independent agent and maintaining its autonomy as a true advocate for women might cause difficulties for the ACWF when operating within Chinese society, which is controlled exclusively by the CCP.

After the increase in economic prosperity in the 1990s, the focus of the Chinese government shifted away from women's development. Officials instituted a trickle-down effect, through which they expected women, among social other groups, to benefit from the reforms that contribute to society as a whole (Judd ,1990; Levin, 1986). It was quite clear that attempts to achieve equality through the economic emancipation of women has met with only limited success (Croll, 1980; Stacey, 1983). It appears that although there has been a long-standing constitutional commitment to equality between the sexes, the CCP has neither successfully eliminated the remnants of patriarchal thinking nor implemented a viable feminist theory (Economy, 2014). In all respects, the ACWF is working increasingly as a Party organisation at the cost of representing and supporting the women. The

dual role seems to be disappearing with only a single role remaining.

The most obvious finding to emerge from this study is that Chinese society is changing, and it is becoming an increasingly unequal as regards women. The current leadership seems to steer Chinese society back to old family traditions that reduce women's position in society. The second major finding was that the ACWF is not able to function as a proper CSO. Nowadays, the ACWF needs to follow the CCP and its policies more carefully. They cannot operate as freely as before due to policy changes made at higher state levels and by the CCP. It seems that the ACWF is losing its autonomy, which is a crucial part of representing the women. Without independency or the freedom to act on its own account, the ACWF is not able to achieve its goals. Those who lose the most in this situation are the women who are left behind and who do not receive adequate help and guidance for their problems. Notwithstanding its commitment to the improvement of women's situation, the ACWF is not able to give a strong enough voice to women in order for higher-level officials to hear their needs.

Even if China is governed centrally and the central state and the party are tightening their control, this study brings ito light that the relationships and discourses at the local level also play a role. The study highlights the important role of ACWF at the local level in informing in particular women about their rights. In doing so, they encounter and

try to influence the village committees, which are male-dominated and have their own interests and interpretations of central policies. Obviously, if we want to understand China, it is essential to learn about what is happening at the grass-root level.

This article is limited by the lack of information on how Chinese women themselves feel about the support they should get from the ACWF. It would not have been ethical to interview women who are not satisfied with the ACWF. It would have been quite impossible to secure their anonymity and immunity from possible future harm. In spite of its limitations, the study certainly adds to the understanding of the development of the dual role of the All China Women Federation within the Chinese society. In addition, it reveals how the ACWF is changing its code of conduct to be more in line with the policies and procedures of the CCP and the Chinese government.

It seems that the argument “women should stay at home” is popular in today’s Chinese male-dominant society and Mao’s call for equality for women is out of fashion. However, it would be wise for the state to support organizations, such as ACWF, to promote women’s autonomy and gender consciousness, if not for the sake of the women but to secure their loyalty to the state and the party and to maintain the contribution of the ACWF to the development of the society. Through ACWF, the state would have a unique avenue to

hear the women’s concerns and to coordinate appropriate policies. In addition, retaining an amenable relationship between the state and the ACWF would facilitate the implementation of state policies, with the condition that such policies are acceptable to the ACWF and the women they serve. As Peng Peyun, former president of the ACWF has said: “Necessary policies inclining to women should be adopted in order to gradually shrink the differences in development between the two sexes and to realise coordination and uniformity of economic benefit and social equality.” (Yansuo, 2001).

Considerably more research is needed within the next few years to determine whether the policy changes, which are steering Chinese society towards even more authoritarian rule, will cause more hardship for the ACWF and other CSOs operating in China and, most importantly, to the Chinese women.

References

- 19th National Congress of the CCP (2017) Constitution of the Communist Party of China.
Adler, J. A. (2011) *Confucianism in China Today*.
All China Women’s Federation (2016) *Chinese President Xi Jinping Stresses Familial Virtues*. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/news/china/1612/2430-1.htm> (Accessed: 15 November 2018).
Andersson, U. and Bengtson, S. (2019) *Support to Battered Women in Sweden: Non-profits and Public Authorities Collaborating and Competing*.

- Bader, J. A. (2016) *ORDER from CHAOS How Xi Jinping Sees the World...and Why*, Asia Working Group.
- Barad, K. (2007) *Meeting the Universe Halfway*. Duke University Press.
- Bell, D. A. (2009) ‘Reconciling Socialism and Confucianism?: Reviving Tradition in China’, *Dissent*, 57(1), pp. 91–99. doi: 10.1353/dss.0.0114.
- Bougon, F. (2018) *Inside the Mind of Xi Jinping*. Hurst.
- Catá Backer, L. (2015) *Second Draft of the PRC Foreign NGO Management Law*. Available at: http://www.chinatoday.com/org/cpc/china_comunist_party_constitution.htm (Accessed: 18 November 2019).
- Chang, J. and Ren, H. (2018) ‘The powerful image and the imagination of power: the “new visual turn” of the CPC’s propaganda strategy since its 18th National Congress in 2012’, *Asian Journal of Communication*, 28(1), pp. 1–19. doi: 10.1080/01292986.2017.1320682.
- Coole, Diana and Frost, S. (2010) ‘Introducing the New Materialisms’, in Bennett, J. et al. (eds) *New Materialisms*. Duke University Press, pp. 1–44. doi: 10.1515/9780822392996-002/HTML.
- Coole, Diane and Frost, S. (eds) (2010) *New Materialisms: Ontology, Agency, and Politics*. Duke University Press.
- Croll, E. (1980) *Feminism and Socialism in China*. 2nd edn. Routledge and Kegan Paul. doi: 10.4324/9780203123140.
- Dutton, M. R. (1992) *Policing and Punishment in China: From Patriarchy to the People*. 1st edn. New York: Cambridge University Press.
- Economy, E. C. (2014) ‘China’s Imperial President: Xi Jinping Tightens His Grip’, *Foreign Affairs*, 93.
- Eskelinen, Pia (2022) Rural Women’s Land Use Rights in China: Acceptance and Enforceability, in Guney, Gizem, David Davies, David and Lee, Po-Han, *Clashes in Law*, Palgrave McMillan, Forthcoming.
- Evans, Harriet (2007) ‘Chinese Communism and Chinese Feminism’, *Aspasia*, 1, pp. 220–230. Available at: <https://www.berghahn-journals.com/view/journals/aspasia/1/1/asp010114.xml> (Accessed: 11 May 2020).
- Evans, Harriet. (2007) *The Subject of Gender : Daughters and Mothers in Urban China*. Rowman & Littlefield Publishers.
- Ewig, C. and Ferree, M. M. (2013) *Feminist Organizing: What’s Old, What’s New? History, Trends, and Issues*. Oxford University Press. doi: 10.1093/oxfordhb/9780199751457.013.0017.
- Ferree, M. M. (2018) ‘Theories Don’t Grow on Trees: Contextualizing Gender Knowledge’, in Messerschmidt, J. W. et al. (eds) *Gender Reckonings: New Social Theory and Research*. 1st edn. New York: New York University Press, pp. 13–34.
- Fox, N. J. and Alldred, P. (2014) ‘Inside the Research-Assemblage: New Materialism and the Micropolitics of Social Inquiry’, *International Journal of Social Research Methodology*, 18(4), pp. 399–414. doi: 10.5153/sro.3578.
- Fox, N. J. and Alldred, P. (2015) ‘New materialist social inquiry: designs, methods and the research-assemblage’, *International Journal of Social Research Methodology*, 18(4), pp. 399–414. doi: 10.1080/13645579.2014.921458.
- Franceschet, S., Krook, M. L. and Tan, N. (2018) *Palgrave Handbook of Women’s Political Rights*. 1st edn. Springer.
- Gao, X. (2003) ‘Women Existing for Men: Confucianism and Social Injustice against Women in China on JSTOR’, *Race, Gender & Class*, 10(3), pp. 114–125. Available at: http://www.jstor.org/stable/41675091?seq=1#page_scan_tab_contents.
- Gow, M. (2017) ‘The Core Socialist Values of the Chinese Dream: towards a Chinese integral state’, *Critical Asian Studies*, 49(1), pp. 92–116. doi: 10.1080/14672715.2016.1263803.
- He, B. and Thøgersen, S. (2010) ‘Giving the People a Voice? Experiments with consultative authoritarian institutions in China’, *Journal of Contemporary China*, 19(66), pp. 675–692. doi: 10.1080/10670564.2010.485404.
- Helminen, M. (2019) *Finnish civil society organizations in criminal justice - exploring their*

- possibilities to fulfil mission values and maintain autonomy from a comparative perspective.* University of Turku. Available at: <https://www.utupub.fi/handle/10024/148177> (Accessed: 11 September 2019).
- Hird, D. (2017) ‘Xi Jinping’s Family Values’, *China Policy Institute*.
- Jiang, J. and Chen, H. (2016) ‘Women’s legal aid center in Beijing closed’, *Global Times*, 2 February. Available at: <http://www.global-times.cn/content/966852.shtml> (Accessed: 3 April 2019).
- Jiawen, A. (2009) ‘Two sides of one coin: The party’s attitude toward Confucianism in contemporary China’, *Journal of Contemporary China*, 18(61), pp. 689–701. doi: 10.1080/10670560903033976.
- Judd, E. R. (1990) ‘Men are more able: rural Chinese women’s conceptions of gender and agency’, *Pacific Affairs*, 63(1), pp. 40–61.
- Korabik, K. (1993) ‘Managerial Women in the People’s Republic of China’, *International Studies of Management & Organization*, 23(4), pp. 47–64. doi: 10.1080/00208825.1993.11656618.
- Lam, W. W.-L. (2015) *Chinese Politics in the Era of Xi Jinping*. 1st edn. New York: Routledge. doi: 10.4324/9781315719368.
- Levin, G. (1986) *Context for understanding the psychology of women in today’s China*.
- Li, W. (1999) ‘Changes in Housing Patterns for Rural Chinese Women’, in Tinker, I. and Summerfield, G. (eds) *Women’s rights to house and land: China, Laos, Vietnam*. London: Lynne Rienner Publishers, p. 305. Available at: https://books.google.fi/books?id=BgOP9jp9OI8C&pg=PP12&lpg=PP12&dq=Li+Wei+sha:+Changes+in+housing+patterns&source=bl&ots=4cUK6lxIV6&sig=A CfU3U1ItkIg58pn8umH-gbj2mVNZR_FdQ&hl=fi&sa=X&ved=2ahUKEwiB7pOp_DkAhXpyoKHzFB00Q6AEwC3oECAkQAQ#v=onepage&q=Li+Weisha (Accessed: 27 September 2019).
- Li, Z. (2015) *Between tradition and modernity: philosophical reflections on the modernization of Chinese culture*. Oxford: Cartridge Books Oxford.
- Lin, M. and Galikowski, M. (1999) *The search for modernity: Chinese intellectuals and cultural discourse in the post-Mao era*. Macmillan.
- Liu, Y. (2018) ‘Staging Repentance: A Discourse Analysis of Mediated Confession in Xi Jinping’s First Five-Year’, *Journal of Chinese Current Affairs*, (3), pp. 17–45. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/186810261804700302> (Accessed: 23 February 2021).
- Milwertz, C. (2002) *Beijing Women Organizing for Change A New Wave of the Chinese Women’s Movement*. Copenhagen: Nordic Institute of Asian Studies.
- Molyneux, M. (1981) *Women’s Emancipation Under Socialism: a Model for the Third World?*
- NGOs (no date) *All China Women Organization*. Available at: <http://www.womenofchina.cn/womenofchina/html1/source/0/190-1.htm> (Accessed: 14 August 2019).
- Pang-White, A. A. (2016) ‘Confucius and the Four Books for Women, Nü Shishu’, in Foust, M. A. and Tan, S. (eds) *Feminist Encounters with Confucius*. Brill, pp. 14–36.
- People’s Daily (2014) ‘潘维：人民缺少日常生活的公正感是国家治理主要矛盾’, 7 May. Available at: <http://news.takungpao.com/mainland/focus/2014-05/2461949.html> (Accessed: 29 April 2019).
- Saich, T. (2000) ‘Negotiating the State: The Development of Social Organizations in China’, *The China Quarterly*, (161), pp. 124–141.
- Stacey, J. (1983) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. Berkley: University of California Press.
- Sun, L. teh (1993) ‘The future of socialism with chinese characteristics: A confucian view’, *International Journal of Social Economics*, 20(5/6/7), pp. 153–170. doi: 10.1108/EUM0000000000532.
- Taguchi, H. L. (2012) ‘A diffractive and Deleuzian approach to analysing interview data’, *Feminist Theory*, 13(3), pp. 265–281. doi: 10.1177/1464700112456001.

- Tatlow, D. K. (2016) ‘China Is Said to Force Closing of Women’s Legal Aid Center’, *The New York Times*, 29 January. Available at: <https://www.nytimes.com/2016/01/30/world/asia/beijing-women-legal-aid-guo-jianmei.html> (Accessed: 3 April 2019).
- Tatlow, D. K. (2017) ‘Chinese Feminist Group’s Social Media Account Suspended’, *The New York Times*, 22 February. Available at: <https://www.nytimes.com/2017/02/22/world/asia/china-feminist-weibo.html> (Accessed: 4 April 2019).
- Teets, J. C. (2009) ‘Post-Earthquake Relief and Reconstruction Efforts: The Emergence of Civil Society in China?’, *The China Quarterly*, 198, pp. 330–347. doi: 10.1017/S0305741009000332.
- Teets, J. C. (2012) ‘Dismantling the Socialist Welfare State: The Rise of Civil Society in China’, in Weston, T. B. and Jensen, L. M. (eds) *China in and beyond the headlines*. Rowman & Littlefield, p. 354.
- Teets, J. C. (2014) *Civil society under authoritarianism: the China model*. 1st edn. Cambridge University Press.
- Tien, J. S. (1986) ‘Long and Winding Road: Chinese Women’, in Stacey, J. (ed.) *Patriarchy and Socialist Revolution in China*. US-China Review.
- Ulmer, J. B. (2016) ‘Diffraction as a Method of Critical Policy Analysis’, *Educational Philosophy and Theory*, 48(13), pp. 1381–1394. doi: 10.1080/00131857.2016.1211001.
- Valutani, L. I. (2012) ‘Confucius and Feminism’, *Journal of Research in Gender Studies*, 2(1), pp. 132–140.
- Wang, X. et al. (1624) *Four Books for Women (女四书 Nǚ sishù)*.
- Wong, L. (2019) *China Silences Its Feminists on International Women’s Day, Radio Free Asia*. Available at: <https://www.rfa.org/english/news/china/women-silenced-03092018130214.html> (Accessed: 2 April 2019).
- World Report 2019: *China* (2019). Available at: <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/china-and-tibet> (Accessed: 13 August 2019).
- Yansuo, S. F. (2001) ‘The Survey: Chinese Women’s Status in Transformation’, *Women of China English Monthly*.
- Zhang, N. (2001) ‘searching for “Authentic” NGOs: The NGO Discourse and Women’s Organizations in China’, in Hsiung, P.-C., Jaschok, M., and Milwertz, C. (eds) *Chinese Women Organizing – Cadres, Feminists, Muslims, Queers*. 1st edn. Oxford.
- Zheng, W. (2011) ‘Creating a Socialist Feminist Cultural Front: Women of China (1949–1966)’, in Evans, H. and Strauss, J. C. (eds) *Gender in Flux : Agency and Its Limits in Contemporary China*. 1st edn. Cambridge University Press, p. 188.
- Zheng, Y. and Tok, S. K. (2007) ‘*Haarmonious Society*’ and ‘*Harmonious World*’: China’s Policy Discourse Under Hu Jintao .
- 县妇联举办“传家训·立家规·扬家风”主题讲座 (2018) *Minqin Gansu*. Available at: <http://www.minqin.gansu.gov.cn/Item/72905.aspx> (Accessed: 3 April 2019).
- 江苏成立“新时代女子学堂” (2018) *HSW News*. Available at: http://news.hsw.cn/system/2018/0326/971888_6.shtml (Accessed: 3 April 2019).

Pia Eskelinen

Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen ei kiinnosta Kiinaa.

Ilmiö-media

V

Vuoden 2016 alussa Kiinassa tuli voimaan uusi laki lähisuhdeväkivallasta. Laki ei kuitenkaan tuonut väkivallan uhreille turvaa, ja parisuhteessa tapahtuva väkivalta nähdään usein normaalina. Kiinassa kansalaisaktivismi on hyvin rajoitettua, mikä vaikeuttaa julkista keskustelua aiheesta.

”Mene toiseen sairaalaan, me emme voi hoitaa lähisuhdeväkivaltaa kokeneita naisia.”

”Tämähän on siis perheen sisäinen asia, koittakaan keskustella, älkää riidelkö, vaimon kuuluu kuunnella miestä.”

”Mielestäni avioeroa haetaan lähisuhdeväkivallan perusteella liian helposti. Menkää kotiin ja tulkaa takaisin kolme kuukauden päästä, jos vielä haluatte erota.”

Lainaukset ovat kiinalaisen asianajotoimiston asiakkaiden kertomuksista, jotka kertovat monien kiinalaisten, erityisesti naisten, elämästä. Sairaala ei ota vastaan lähisuhdeväkivallan uhreja, poliisi vähättelee väkivaltilannetta ja tuomari patistelee ”koittamaan vielä kerran”.

Vuoden 2016 alussa Kiinassa tuli voimaan kymmenen vuotta valmisteltu laki lähisuhdeväkivallasta. Sitä odotettiin hartaasti ja siltä toivottiin paljon, mutta toisin kävi. Laki ei tuonut lähisuhdeväkivallan uhreille sitä turvaa, mitä uhrit olivat toivoineet ja mitä he olisivat tarvinneet.

Lainsäädäntö ei näe lähisuhdeväkivaltaa ensisijaisesti rikosoikeudellisenä asianana, vaan se painottaa enemmänkin sovittelua, keskustelua ja anteeksiantoa. Laissa on määritelty, mitä fyysinen ja psyykkinen lähisuhdeväkivalta on, mutta se jättää esimerkiksi taloudellisen ja seksuaalisen väkivallan kokonaan mainitsematta. Tämän lisäksi laki huomioi ainoastaan miehen ja naisen välisessä avioliitossa tapahtuvan väkivallan, eikä se anna turvaa eronneille, jotka joutuvat entisen puolisonsa väkivallan uhreiksi.

Edistyksellisenä laissa voidaan pitää sitä, että se mahdollistaa lähestymiskiellon määräämisen väkivaltaisesti käyttäytyvälle puolisolle. Toisaalta taas useat tuomioistuinten antamat päätökset osoittavat, ettei lähestymiskieltoa haluta määräätä, koska tällöin väkivallan tekijällä ei olisi paikkaa mihin mennä. Ketä siis halutaan suojella, uhria tekijältä vai tekijää asunnottomuudelta?

Toimin tällä hetkellä Turun yliopiston Itä-Aasian tutkimuslaitoksella sekä oikeustieteellisessä tiedekunnassa ASLA (Actors, Structures and Law) -hankkeessa tohtorikoulutettavana. Tutkimukseni pääpaino on naisten maaomakeuksissa, mutta hyvin usein kohtaan tapauksia, jossa naisten oikeuksien polkemisen taustalla on myös jonkinasteista lähisuhdeväkivaltaa.

Useimmissa tutkimissani tapauksissa naisten oikeuksien toteutumattomuuden taustalla on vaikeaselkoinen vyyhti, jossa lähisuhdeväkivalta sekoittuu yhteisön käytäntöihin. On tärkeää muistaa, ettei lähisuhdeväkivalta ole vain fyysisä, vaan siihen linkittyv usein myös psykkistä sekä taloudellista väkivaltaa.

Lähisuhdeväkivalta Suomessa

Kuten Kiinassa, myös Suomessa käsitykset ja mielikuvat lähisuhdeväkivallasta ovat uppoutuneet syvälle kulttuuriimme ja ajatusmalleihimme. Yhteistä näyttäisi olevan se, kuinka uhria syyllistetään, jos hän joutuu väkivaltaisen kumppanin uhriksi.

Tämän lisäksi lähisuhdeväkivallan on myös Suomessa pitkään katsottu olevan perheen sisäinen asia. Asiasta on kirjoittanut ja keskustellut paljon mm. Suomen Akatemian Minna Canth -professori Johanna Niemi.

Oikeustieteen emeritaprofessori Kevät Nousiaisen mukaan vasta 1990-luvulla perheväkivallan syyteoikeudellisessa käsitellyssä tapahtui muutos. Kansainvälisten painostuksen myötä kotona tapahtuneet pahoinpitelyt muuttuivat asianomistajari-koksi yleisen syytteen alaisiksi.

Lähisuhdeväkivaltaa ei tunnisteta

Kiinan hallituksen virallisten tilastojen mukaan (All China Women Federation sekä National Bureau of Statistics) arviolta 25 % naisista on kokenut lähisuhdeväkivaltaa. Li Ying, naisten asioihin erikoistunut asianajaja, kuitenkin toteaa karusti, etteivät miehet tai naiset tunnista lähisuhdeväkivaltaa. Kun naisilta on kysytty, lyökö miehesi sinua, 75 % naisista myöntää näin käyneen.

Väkivallan tunnistamattomuus johtuu pitkälti Kiinassa vallitsevasta tasa-arvokäsitksestä, jossa naisen kuuluu totella miestä. Myös miehiin kohdistuu Kiinassa lähisuhdeväkivaltaa, mutta tilastollisesti naiset ovat miehiä useammin uhrin asemassa. Vaikka tilanne on parantunut, ylisukupolvinen lähisuhdeväkivallan kierre on vaikea katkaista, eikä jo opittuja käyttäytmismalleja osata muuttaa.

Olisikin tärkeää, että lähisuhdeväkivallasta puhuttaisiin Kiinassa enemmän ja näin tuotaisiin esiin, mitä lähisuhdeväkivalta on. Se ei ole perheen sisäinen asia tai normaali osa parisuhdetta, vaan yhteiskunnallinen ilmiö, johon pitää puuttua.

Oman työkokemukseni mukaan Kiinassa lähisuhdeväkivallan määrittely on hyvin hankala, koska väkivaltainen käytös on ollut ja on edelleen avoliitossa hyväksyttävää ja sitä pidetään usein naisen omana syynä. Kiinassa monet eri tahot mahdollistavat lähisuhdeväkivallan jatkumisen: naiset, miehet, suku, poliisi sekä oikeuslaitos. Xu Xiao kollegoineen esittää, ettei lähisuhdeväkivaltaa tunnisteta, koska sen katsotaan olevan normaali osa parisuhdetta. Naiset hyväksyvät väkivallan, koska he ovat lapsuudessaan sosiaalistuneet kulttuuriin, jossa miehellä on oikeus käyttää parisuhteessa väkivaltaa.

Usein perhe, johon Kiinassa kuuluvat puolisoiden vanhemmat ja sisaruksset, haluavat pitää asian perheen sisäisen asiana, ettei suvuille koituisi asiasta häpeää. Näin ollen poliiseja, saati sitten tuomioistuumia ei pienillä perheen sisäisilläasioilla ole haluttu kuormittaa, ja perheet ja suvut ovat keskenään selvitelleet parisuhteessa tapahtuneet väkivaltatapaukset.

Usein poliisi kirjaa väkivaltilanteen perheen sisäiseksi konfliktiksi.

Ongelmia on myös poliisin asenteissa lähisuhdeväkivaltaa kohtaan. Usein poliisi kirjaa väkivaltilanteen perheen sisäiseksi konfliktiksi, eikä asia näin etene edes tutkintaan. Poliisi toki käy hälytyksen saatuaan tarkastamassa tilanteen, mutta yleensä kehottaa osapuolia malttiin. Usein käy myös niin, ettei käyntiä edes kirjata. Tämän takia monet lähisuhdeväkivaltatapaukset eivät etene oikeuteen asti. Ei ole tarpeeksi näyttöä väkivallasta ja sen jatkuvuudesta.

Suomessa lähisuhdeväkivallan uhrin asema voi olla hyvinkin hankala, kuten Kiinassakin, mutta hieman eri syistä. Kiinassa väkivallasta vaietaan, koska lähisuhdeväkivaltaa pidetään yleisesti perheen sisäisenä asiana, eikä siihen ole sopivaa puuttua.

Myös Suomessa lähisuhdeväkivallasta vaietaan, eikä asiaa osata tai uskalletta ottaa huomioon esimerkiksi terveydenhuollossa, koulussa tai edes perheen kesken. Liian usein myös eri viranomaisten asenne toistuvaa lähisuhdeväkivaltaa kokervaahuhria kohtaan on ongelmallinen, eikä uhri saa tarvitsemaansa tukea uuvuttavan prosessin läpikäymiseen.

Suurin ero Kiinan ja Suomen välillä on kuitenkin koko yhteisön suhtautuminen naisiin ja heidän oikeuksiinsa. Suomessa lähisuhdeväkivallasta voidaan puhua ja siihen pyritään puuttumaan erilaisin keinoin. Kiinassa puolestaan parisuhdeessa tapahuvaan väkivaltaan ei haluta puuttua – ei perheen sisällä eikä valtion taholta.

Perhetutkijat Yang Hu ja Jacqueline Scott ovat kirjoittaneet siitä, miten naisten kokemaa lähisuhdeväkivaltaa ei Kiinassa pidetä suurena ongelmana eikä sen ehkäisyyn juuri panosteta. Kiinan pitkät kungfutselaisuuteen nojaavat perinteet vaikuttavat edelleen siihen, kuinka tasa-arvoinen tai epätasa-arvoinen yhteiskuntana on. Vanhempien ja ylempien kunnioittamisen kulttuuri määrittää hyvin voimakkaasti sitä, kuinka naisia Kiinassa kohdellaan.

Uhrin karu arki

Työskennellessäni Kiinassa asianajotoimistossa pääsin tutustumaan erilaisiin lähisuhdeväkivaltatapauksiin ja seuraamaan niitä tuomioistuimissa. Seurasin tapausta, jossa useita vuosia väkivaltaisessa suhteessa elänyt nainen yritti saada itselleen apua uhkaavan tilanteen jälkeen.

Poliisit vähättelivät tilannetta, mutta käskivät rouva Liuta hakeutumaan omatoimisesti läheiseen sairaalaan, jossa hän sai hoitoa. Usean tunnin odottelun jälkeen rouva Liulle selvisi, ettei sairaalaa oltu rekisteröity vastaanottamaan perheväkivallan uhreja. Lääkärit voisivat hoitaa vammat, mutta eivät kirjoittaa niiden johtuvan lähisuhdeväkivallasta.

Sairaalan henkilökunta ohjasi rouva Liun poliisilaitokselle, josta hän voisi saada tiedon sairaalasta, joka on rekisteröity vastaanottamaan lähisuhdeväkivallan uhreja. Sairaala sijaitsi kaupungin toisella puolella, ja kun nainen saapui toiseen sairaalaan, oli pahoinpitelystä kulunut jo lähes kuusi tuntia. Osa pahoinpitelyjäljistä oli jo lieventynyt ja turvotus laskenut, eikä pahoinpitely lääkärintodistuksen mukaan ollut kovin vakava.

Muutaman päivän kuluttua rouva Liu palasi poliisilaitokselle tekemään rikosilmoitusta miehestään, mutta poliisi totesi, ettei asiassa ole syytä epäillä rikosta. Poliisi suositti rouva Liuta sovittelemaan asian miehensä kanssa ja antamaan tälle anteeksi. Nainen päätti kuitenkin hakea avioeroa lähisuhdeväkivallan perusteella.

Aktivismin rajoittaminen keskustelun tukkeena

Kiinassa lähisuhdeväkivallan tunnustaminen ja tunnistaminen lainsääädännöllä on iso askel kohti uhrien parempaa suojelua väkivaltaista kumppania vastaan. Lähisuhdeväkivallasta pitäisi kuitenkin puhua enemmän, jotta tavalliset ihmiset tunnistaisivat sen ja ymmärtäisivät, ettei väkivalta kuulu parisuhteeseen.

Kiinassa kansalaisaktivismi on kuitenkin hyvin rajoitettua. Ainoa virallinen taho, joka voi keskustella julkisesti lähisuhdeväkivallasta ja sen aiheuttamista ongelmista, on All China Women Federation. ACWF onkin jossain määrin tuonutkin ongelmia näkyviin, mutta koska se toimii Kiinan kommunistisen puolueen alaisena, ACWF ei voi tarttua asiaan liian kantaaottavasti tai kärkkäästi.

Ainoa virallinen taho, joka voi keskustella julkisesti lähisuhdeväkivallasta ja sen aiheuttamista ongelmista, on All China Women Federation.

Uuden sukupolven feministiaktivistit ovat saaneet olla jokseenkin rauhassa, eikä Kiinan kommunistinen puolue ole kiinnittänyt heihin liikaa huomiota. Presidentti Xi Jinpingin valtakauden aikana hallitus on kuitenkin koventanut otteitaan, ja se pyrkii erittäin aktiivisesti hävittämään ja pyyhkimään pois kaikenlaisen kansalaistottelemattomuuden, johon myös naisten oikeuksien puolustaminen kuuluu.

Tuorein esimerkki näistä pyrkimyksistä nähtiin vuoden 2019 naistenpäivänä, jolloin viranomaiset sulkivat yhden Kiinan merkittävimmistä naisten oikeuksia tukkevista sosiaalisen median tileistä. Sulkemisella haluttiin estää mahdolliset feministiset mielenilmäykset, ja sitä perusteltiin sillä, että tileillä jaettiin sensitiivistä ja laitonta sisältöä. Kiinassa tasa-arvon vaatiminen kiinnittääkin nopeasti poliisin huomion.

**TURUN
YLIOPISTO**
UNIVERSITY
OF TURKU

ISBN 978-951-29-8947-8 (Painettu)
ISBN 978-951-29-8948-5 (PDF)
ISSN 0082-6987 (Painettu)
ISSN 2343-3191 (Sähköinen)

